ב"ה. ערב חג הסוכות ה'תשע"ב
גיליון 806 • באה"ק: 15 ש"ח. בחו"ל: 6 דולר

בית משיח

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה

"הנהגתו של יהודי בכל הענינים בחיי היום-יום שלו גם בזמן הזה תיכף ומיד לפני הגאולה – היא מעין ובדוגמת חיי והנהגת בני ישראל בימות המשיח ממש"
(ליל שמחת תורה ה'תשנ"ב)

גיליון חגיגי מוגדל

מצורף לגיליון
מוסף 'עטרת חיה'
36 עמודים

מצורף לגיליון
מוסף 'תשרי שלי עם הרב'
28 עמודים

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

למה רגשו גויים?

הקשר הסמוי בין המהפכות במדינות ערב ונפילת הקומוניזם לפני עשרים ושתים שנה. מדוע זה טוב ליהודים, ומה הקשר למשיח?

מציל הנפשות

זכרונות, מסמכים ועדויות על הגאון הרב שלום דובער ליפשיץ ע"ה שעמד בראש המערכה להצלת יהודים מטמיעה

מלחמה שמיימית בערב יום כיפור

א. אברהם חושף: מי הסב על שולחנו של המלך, בערב יום הכיפורים תשל"ד, שעות ספורות לפני פרוץ המלחמה?

בס"ד

מועצה דתית עמק לוד

מועצה אזורית עמק לוד

ועד כפר חב"ד

השמחה, ההתעלות, החוויה...

"שישו ושמחו בשמחת תורה ותנו כבוד לתורה"

הקפות שניות
בכפר חב"ד

כמיטב המסורת רבת השנים
הציבור כולו מוזמן להשתתף בשמחת הקפות שניות
שתערך אי"ה ברוב עם
במוצאי שמחת-תורה, כ"ב בתשרי תשע"ב (20.10.11)
בבית הכנסת 'בית מנחם' בכפר-חב"ד
בשעה 20:30

עם הזמר החסידי
ר' **נמואל הרוש** שיחי'
ותזמורתו של
ר' **גרשון פרישטט** שיחי'
בהשתתפות
רבנים ואישי ציבור

זמר אורח: **יוסף חיים שוואקי**

Creative כי"ום

בס"ד

סטארקיסט 99 קלוריות

בריא לקחת הפסקה

בכל מקום שתהיו: בלימודים, בעבודה, בנסיעה, או סתם בבית,
סטארקיסט מזמינה אתכם לקחת הפסקה קלה, בריאה וטעימה.

טונה סטארקיסט 99 קלוריות בדיוק, עם פתיחה קלה ומזלג
בטעמים: לימון, עשבי תיבול ושמן זית

Star Kist®

הפִילֶה של הטונה

בהשגחת הבד"ץ

Mas806_A.indd 3 05/10/2011 12:45:46

'**פרטיזן**'- משקה אלכוהולי המופק מזגי ענבי יין איכותיים, בעל צלילות וארומה מיוחדים במינם, מרומם את הנפש ואינו מותיר תופעות לוואי.

בהשגחת הרב **מ.ש. אשכנזי** אב"ד כפר חב"ד

מבצעים מיוחדים לחג הסוכות

3 בקבוקי יין מרלו/קברנה
100 ₪ בלבד

פח 2 ליטר שמן זית "אוליב"
90 ₪ בלבד

כפר חבד: היפר ליפסקר, סופר זול בייטש מגדל העמק: מרכז אנ"ש | צפת: רק מהדרין מול בית חנה | נחלת הר חבד: שלום ווגובסקי 054-8431565 | קריות: פנחס פיזם 054-2497703 לוד: אהרון מזרחי 054-6761250 | הרצליה: עדי תדמור 052-4638620

מוקד מידע והזמנות ארצי
1-599-550-770

יקב
היין המשומר
בוטיק ליין ומשקאות חריפים

במיוחד בשבילך!

שבת עילאית בעיר האבות
לנציגות נשי חב"ד, שליחות ופעילות

הינך מוזמנת להשתתף בשבת מרוממת ומיוחדת במינה בעיה"ק בחברון

שבת פרשת לך לך, ז'-ח' בחשון תשע"ב (4-5 בנובמבר 2011)

- תפילות במערת המכפלה
- התוועדויות עם שליחי הרבי בחברון
- סיור מודרך בעיה"ק חברון
- אירוח באכסניית מדרשיית חברון בקרית ארבע
- רעווא דרעווין בציונה של הרבנית **מנוחה רחל** ע"ה
- תוכנית מרתקת וחוויתית

המחיר: לשליחות - 370 ₪
לפעילות - 420 ₪

הנחה לחברות מועדון 'נשי'
הנסיעה באוטובוסים ממוגנים מירושלים!

הזדרזי להירשם, ההרשמה בעיצומה!
מס' המקומות מצומצם!

פרטים נוספים בעת הרישום
משרדי ארגון נשי ובנות חב"ד 03-9606142

Mas806_A.indd 5 05/10/2011 12:46:00

פוזיאון גוש קטיף ירושלים
GUSH KATIF MUSEUM JERUSALEM

"ופרוס עלינו סוכת שלומך"

סוכות במוזיאון גוש קטיף

בחופשת סוכות, י"א בתשרי עד כ"ז בתשרי (28/10 עד 9/10), המוזיאון יהיה פתוח רצוף מדי יום
מהשעה 9:00 בבוקר ועד 21:00 בערב. בימי שישי עד השעה 14:00.

■ תערוכה חדשה: געגועים לבית ■ סוכת גוש קטיף במקום ■ חוויה לכל המשפחה

כתובת המוזיאון: רחוב שערי צדק 5, ירושלים

ניתן לתאם סיורי קבוצות
02-6255456 24 שעות ביממה
דוא"ל: mgushkatif@gmail.com | www.katifshop.com

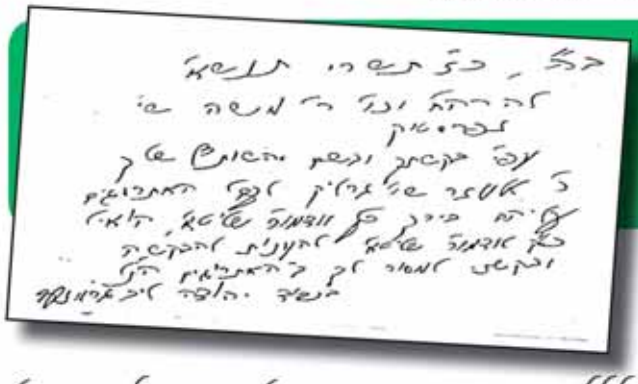

ב"ה

"אתרוגי כפר חב"ד אראנו נפלאות"

משק א. גורליק 054-8401641/2
03-9606303 , 03-9607579

בשנת תנש"א (אראנו נפלאות) **זכינו ונענתה בקשתנו לקבל אתרוג שבירך עליו הרבי כדי לזכות את אנ"ש לברך על אתרוגים שיגדלו ממנו.**

כבר מספר שנים אנ"ש זוכים לברך על אתרוגים אלו. גם השנה נתברכנו ב"ה ביבולים יפים ובשפע ונשמח לזכות את אנ"ש וכל ישראל לברך על האתרוגים המיוחסים.

המכירה במחסננו - כפר חב"ד, משק 61
ליחידים, בסיטונות, משלוחים לחו"ל, במחירים נוחים
ובשירות שלנו הידוע לשבח, מתאים ללשון הרבי אלינו:

"השיווק יהי'ה באופן של 'לשם ולתפארת' כמו שמתאים לנו חב"ד".

לכל לקוחותינו ויידידינו ברכת אמר חתימה טובה, - א. גורליק, מ. נפרסטק

כתבות

20 מלוך על העולם כולו בכבודך!
רבבת חסידים הגיעו לחודש החגים לבית חיינו. יומן מיוחד

34 מציל הנפשות
זכרונות, מסמכים ועדויות על הגאון הרב שלום דובער ליפשיץ ע"ה

42 בסוכה עם הרבי
סיפור לחג עם לקח חסידי

44 שמחתו של הרבי, כאשר מצא את הלולב
כיצד בחר הרבי לולב? מהיכן לקח הרבי הדסים?

46 100 שנים לבית הכנסת החב"די
זכרונות מרתקים מבית הכנסת החב"די העתיק בפתח-תקווה

54 למה רגשו גויים?
הקשר הסמוי בין המהפכות במדינות ערב וביאת המשיח?

62 אושפיזין עילאין
סיפור לחג הסוכות

66 מעלת הרגליים
מאמר מרתק מאת הרב חיים אשכנזי ע"ה

70 מלחמה שמיימית בערב יום כיפור
מי הסב על שולחנו של המלך, בערב יום הכיפורים תשל"ד?

78 עבר, הווה ועתיד
בדידי הווא עובדא, ונבואה שהתקיימה כעבור שלושים שנה

82 'מנשה הקטן' הוא באמת גדול
קווים לדמותו של הגאון החסיד הרב מנשה קליין בעל "שונה הלכות"

90 סוכה שהגיעה פתאום ל'חור' נידח באוסטרליה
סיפורים מרתקים במדור "חיים של שליח"

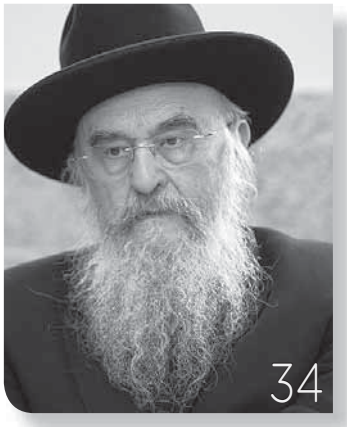

מדורים

10 דבר מלכות
14 לוח שבועי
15 דבר המערכת
18 הפרשה החסידית
19 מאוצר המלך
30 התוועדות חסידית
96 פרשת דרכים
98 חסידים איין משפחה
101 מהנעשה והנשמע

שבועון עולמי לתפוצת בשורת הגאולה

בית משיח

מוציא לאור
מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

© כל הזכויות שמורות

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

משתתפים בעריכה
מנחם מענדל הכהן הנדל
שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית
ברוך מרקר

צלם מערכת: לוי ישראלי

משרד ראשי – קראון הייטס, ניו-יורק
744 EASTERN PKWY, BROOKLYN, NY 11213
טלפון: 718-778-8000 **פקס:** 718-778-0800
מזכיר: שלוחה 240 **עורך:** שלוחה 222
מנויים: שלוחה 242 **מודעות:** שלוחה 241
דואר אלקטרוני: EditorH@beismoshiach.org
מנוי דרך האינטרנט: http://chabadshop.co.il

ארץ הקודש ת.ד. 201 כפר חב"ד 60840
טלפון: 03 9602-600
פקס: 03 9607-289
עריכה: bm770@netvision.net.il
חדשות: kyr770@gmail.com
מנויים: BM_mazk@netvision.net.il
מודעות: bmmb770@gmail.com

ב"ה

צורפי המלך

צורפות ואומנות בארץ הקודש

כולנו מקדשים ב- 770

וכן דגמים חדשים
של גביעים,
פמוטים ודיבשיות.

הפצה ארצית בסיטונאות וליחידים

דאיזאדה יצחק - 08-9159770, 052-7707062

ב"ה

בית הרצון

ערב מצחיק ומרגש

סיפור אישי • שירה • התרוממות

מתאים לערבי קירוב והתוועדויות

למשים בלבד

לפרטים והזמנות: דנה ורון 054-2046770 • yechi0770@gmail.com

חסידים איין סוכן ביטוח!

דובי מקוביצקי

סוכן הביטוח של אנ"ש

- ביטוח חיים (גם ללא הצהרת בריאות)
- ביטוח בריאות
- ביטוח משכנתא
- תכנית חיסכון לחתונה / בר מצוה
- קרן פנסיה

052-2732020
054-6696194

בלבו נרשים!

קרית המלך מרכז השתלמויות ברוח החסידות

הרב אריה לוין 5 ת"ד 911 קרית שמואל חיפה 26109 052-5707707

בית ח"ה מושקא קריות בית רבקה כפר חב"ד- אשכילה

בשורה טובה

הננו שמחים להודיע לנשות חב"ד
באזור חיפה והצפון
העוסקות בהדרכה ובהפצת
ענייני טהרת המשפחה
על פתיחת מחזור שני

"רזי טוהר"

להכשרת מדריכות כלות
ופעילות בענייני טהרת המשפחה

הקורס יתחיל בעז"ה אחרי החגים
בימי שלישי – בין השעות 17.00-20.00

לפרטים נוספים והרשמה -
077-3007703, 054-2558302 (רות)
אימייל - rcg770@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

סובי המרצים בתחום
- הלכה
- השקפה חסידית
- ידע מקצועי

בקרבת תחנת הרכבת קרית מוצקין

ב"ה

הקפות שניות

במערת המכפלה

במוצאי שמחת תורה תשע"ב, 20:15

מתוך שמחה גדולה
והתעלות הנפש, עם הזמר החסידי

ר' מנדי ג'רופי שי' ותזמורתו

ההקפות נערכות בתיאום מלא עם כוחות הביטחון ובאבטחה מוגברת

הפתעות לכל הילדים

עזרת נשים פתוחה

ניתן להגיע ברכבים פרטיים עד מערת המכפלה

הסעות בתשלום יצאו אי"ה בשעה 19:15 **מבנייני האומה בירושלים ומבית הכנסת חב"ד בקריית-מלאכי** (אין צורך להירשם מראש)

הסעות יצאו גם מהמוקדים הבאים, (הרשמה מראש חובה):

בית"ר עילית: טל' 057-3108369 • **כפר חב"ד:** בית מנחם, 054-8191770
רמלה: קרית מנחם, בית חב"ד מרכז מסחרי ויצמן, 054-6450467, 08-9225855

חב"ד
כל הלב לכל אחד

קבוצות ובתי חב"ד המעוניינים להזמין אוטובוס ניתן להתקשר ל-052-4295568

בגלל אבות תושיע בנים, ותביא גאולה לבני בניהם

יש שחר / סלולרי חוצלת 052-7906661

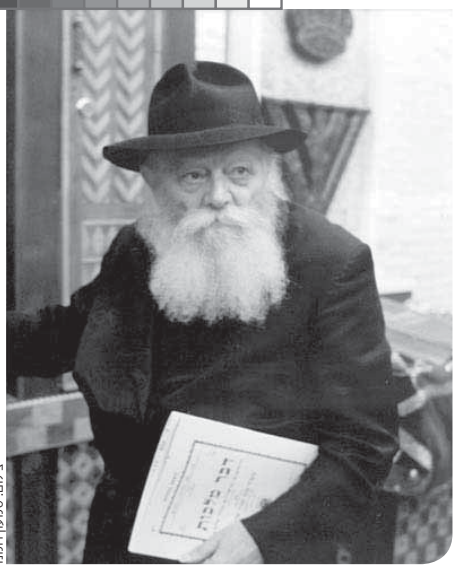

צילום: שמעון חמנו

לע"נ הרב רחמים ב"ר יואב אנטיאן ע"ה

אסור לעובדה זו של המצאנו בגלות להפריע להכנות בשמחה לקראת זמן שמחתנו, ולא לשמחת יום-טוב של החגים, שכולם הם "מועדים לשמחה", ובמיוחד חג הסוכות המצויין באופן מיוחד כ"זמן שמחתנו" • תרגום מאגרת קודש של הרבי מלך המשיח ובה לקחים אקטואליים המתאימים ביותר לימינו אלה • האגרת בשלימותה נדפסה בלקוטי שיחות חלק י"ט עמ' 564

בין יום הכפורים לחג הסוכות

ב"ה, בין יום הכפורים לחג הסוכות
פ' ברכה, שנת הקהל, ה'תשמ"א
ברוקלין, נ.י.

לכל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בעמדנו בימי ההכנה לחג הסוכות, זמן שמחתנו, ובבואנו מן היום הקדוש, "אחת בשנה", כאשר כל בני ישראל זכו לחתימה וגמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, "הטוב **לנו**" – בטוב הנראה והנגלה,

מן הראוי להתעכב, על-כל-פנים בקצרה, על הנקודה דלהלן: למרות שאנו עדיין בגלות, כאשר "החושך יכסה ארץ", אורה של תורה אור, האור האמיתי המצוי אך ורק בתורה – "אין אור אלא תורה" – עדיין אינו מאיר במלוא המדה ועדיין לא החדיר את העולם ואת הנהגתו היום-יומית, דבר המתבטא לפעמים אף בפועל – באשר ליחס אל היהודים, ואצל יהודים מסויימים – באשר ליחסם ליהדות,

– והרי שני הדברים האמורים קשורים זה בזה, כפי שהוסבר פעמים רבות שכאשר יהודי, כיחיד או כקבוצה, מחזיק בגאון ביהדותו ומגלה את הדבר כלפי חוץ – רק אז מעוררים יחס של כבוד מצד אומות העולם ביחס וסיוע משמעותיים.

נוסף על העיקר שעל ידי קיום היהדות בפועל, לימוד תורה וקיום מצוות, על ידי הפחתת וביטול הסיבה היחידה לגלות – כפי שאנו אומרים באופן ברור וחד-משמעי: "מפני חטאינו גלינו מארצנו" – מפחיתים את הגלות עד לביטולה הסופי על ידי הגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו –

אסור לעובדה זו של המצאנו בגלות להפריע להכנות בשמחה לקראת זמן שמחתנו, ולא לשמחת יום-טוב של החגים, שכולם הם "מועדים לשמחה", ובמיוחד חג הסוכות (כולל – חול המועד, שמיני עצרת ושמחת תורה) המצויין באופן מיוחד כ"זמן שמחתנו".

שכן עוד בהיותנו בגלות, "בארץ מצרים", הרי – "**ולכל** בני ישראל היה אור במושבותם", אצל כל יהודי, בכל מקום בו קובע מושבו, שורר אור, מכל הבחינות, והדבר נותן לו אפשרות לזרז עוד יותר את הגאולה, על ידי שיוסיף ב"נר מצוה ותורה אור", בלימוד התורה וקיום המצוות, ולזרז את קבלת פני משיח צדקנו.

• • •

וכאן מיתווספת עוד נקודה, שהיא גם עיקר גדול באמונתנו ותורתנו: בטחון בהשם, בטחון מלא ואמיתי בקב"ה, המנהיג את כל העולם כולו ומשגיח על כל אחד ואחת בהשגחה פרטית,

ובפרט – בטחון שודאי נתן חתימה וגמר חתימה טובה בכל, ובכל הפרטים, כולל גם – ואדרבה: כולל בעיקר – את המילוי, במהרה בימינו ממש, של התקוה, הגעגועים הלבביים והצפיה היום-יומית בכליון עינים, ל"ביאת

Mas806_A.indd 10 05/10/2011 16:01:42

המשיח" – "אחכה לו בכל יום שיבוא".

• • •

הבטחון האמור, שיסודו הוא האמונה **הפשוטה** של **כל** יהודי, מאמינים בני מאמינים עד לאברהם אבינו ראש המאמינים, מאחד את כל בני ישראל, ויתר על כן – בבטחון זה שווים כולם למן (כפי החלוקה של התורה לעשרה סוגים) "ראשיכם" ועד ל"שואב מימך", למרות שבבחינות מסויימות הם שונים זה מזה, ומהם – מן הקצה אל הקצה,

הוא יוצר את "הקהל את העם" לאמיתו, כשהעם כולו נעשה קהל אחד ומציאות אחת, כי האמונה הפשוטה **חודרת ומקיפה** ומנחה את כל הענינים בהם הם שונים זה מזה (כפי שהם מנויים בכתוב): ישמעו, ילמדו, ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת.

דבר זה מתבטא גם ב"עיצומו של יום", בעצם יום הכפורים, שהוא "אחת בשנה", לפי הפירוש המפורסם: "יחיד בשנה", ושהוא היחיד מכל המועדים שבתורה שהוא יום אחד, הן בחוץ לארץ והן בארץ ישראל,

ואשר כל בני ישראל מסיימים אותו ב"סיכום" אחיד ומכריזים בהתעוררות עמוקה ובקול רם: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ה' הוא האלקים",

והדבר מרומז גם בחג הסוכות – כאשר מאחדים מינים רבים ושונים, המסמלים כל הסוגים השונים בישראל – אתרוג, לולב הדסים וערבות – במצוה **אחת**, המתקיימת דווקא באיחודם על ידי בני ישראל,

וגם בסוכה עצמה, שעליה אומרת התורה: "כל ישראל ראויים לישב בסוכה **אחת**".

• • •

ויהי רצון, שכשם שביום הכפורים, לאחר ריבוי התפילות וסיומן ב"סיכום" האמור (ואמירת: "יתגדל ויתקדש שמיה רבא כו'") – תוקעים תקיעה **אחת**, ומנהג ישראל – תקיעה **גדולה**, ומכריזים בקול רם: לשנה הבאה בירושלים,

כך כל אחד ואחת בתוך כלל ישראל, לאחר ריבוי התפלות בזמן הגלות – כולל (חמש פעמים ביום הכפורים) תפלת "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", כאשר במשך כל השנה בני ישראל הם "עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם" –

ישמעו בקרוב ממש מן הקב"ה את ה"תקע בשופר גדול לחרותנו", ומיד לאחר מכן – "והביאנו כו' לירושלים בית מקדשך בשמחת עולם".

בכבוד ובברכת חג שמחתנו –

זמן שמחתנו

מנחם שניאורסאהן

> עוד בהיותנו בגלות, "בארץ מצרים", הרי - "ולכל בני ישראל היה אור במושבותם", אצל כל יהודי, בכל מקום בו קובע מושבו, שורר אור, מכל הבחינות, והדבר נותן לו אפשרות לזרז עוד יותר את הגאולה

כתר
שרותי הסעות במחירים מוזלים

קנדי JFK $32
לה-גרדיה LGA
נוארק NEWARK $62+
Airport pickup
אפשרות איסוף משדה התעופה

718-644-4444
להזמנות מארץ הקודש: 057-560-2120

Keter
Van Service
Reasonable Prices
נהגים מאנ"ש דוברי עברית

קו ללב קו פתוח ומענה אישי לנשים, אימהות ונערות
08-8501340

הקו פועל בכל יום:	
בוקר	ערב
בשעות: 11:00-13:00 ביום ו' גם לדוברי רוסית	**בשעות:** 21:00-23:00 ביום א' בנושא בריאות בלבד

• יועצות מקצועיות חב"דיות מכל רחבי הארץ
• סודיות מובטחת
• הייעוץ בליווי ובהנחיית רבני חב"ד מומחים

Mas806_A.indd 11 05/10/2011 16:01:43

ב"ה

אתרוגי ליובאוויטש

אתרוגים בלתי מורכבים הידועים ביופים
מפרדסי לוריא כפר חב"ד

אתרוגים מזן קלבריא

צאצאים מאתרוג שבירך עליו הרבי בשנת תשכ"ז

משלוחים לכל רחבי הארץ | שירות מיוחד לשלוחים בארץ ובעולם
עם האמינות והשירות המוכרים מזה שנים רבות

פרדסי לוריא
054-2057051 03-9606741

מקור הסירטוקים הרשטיין רוזנפלד

המקור לסירטוקים

חתן
מהיום אין צורך
להתרוצץ יש הכל
במקור הסירטוקים

המקור לסירטוקים
כי האיכות קובעת!

פתוח כל יום
בין השעות 17:30-21:00

סניף בני ברק: שפת אמת 5 טל. 03-6186078 נייד. 057-3157906/7

סניף ירושלים: גאולה, רח' המביט 4 קומת קרקע טל. 02-5381697 נייד. 057-3157906

ב"ה

ירושלים רחובות חדרה צפת

החלה ההרשמה לקורסים תשע"ב

דעת ותבונה

הכשרת מטפלים ומאמנים

077-3137800

תכנית להכשרת

מאמנים אישיים

- תוכן מרתק בהבנת הנפש
- כלים ישומיים לצמיחה והתפתחות

התכנית תכשיר את הלומדים לעבודה של אימון בהדרכה המבוססת על יסודות החסידות בהנחייתו ובגישתו הייחודית של הרב יצחק ערד

הקורס מיועד לגברים ונשים (בהפרדה מלאה)

ייעוץ נישואין וגישור

הקורס יקנה ידע תורני וכן ידע מקצועי, טכניקות וכלים יישומיים לבניית מערכת זוגית נכונה ולהתמודדות אפקטיבית עם קשיים במערכת הזוגית. כמו כן, יוכשרו התלמידות לעסוק במקצוע הגישור - פתרון סכסוכים בהסכמה.

- בשיתוף מכללת אשכילה
- לנשים בלבד

לפרטים נוספים ולהרשמה: 077-3137800

www.tvunah.com

דעת ותבונה בע"מ

לוח שבועי

יום ראשון, י"ח תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:44	8:35	5:08
ניו-יורק	7:08	9:54	6:15

יום שני, י"ט תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:45	8:35	5:07
ניו-יורק	7:09	9:55	6:13

יום שלישי, כ' תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:46	8:35	5:06
ניו-יורק	7:10	9:55	6:12

יום רביעי, כ"א תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:46	8:35	5:04
ניו-יורק	7:11	9:56	6:10

יום רביעי, י"ד תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:41	8:34	5:13
ניו-יורק	7:03	9:53	6:21

חג הסוכות

	ירושלים	תל-אביב	חיפה	ניו יורק	פריז	לונדון
הדלקת נרות	4:31	4:41	4:41	6:03	6:50	5:57
הדלקת נרות יום ב באה"ק צאת החג	5:46	5:47	5:47	7:00	7:53	7:02

שמיני עצרת, שמחת תורה

	ירושלים	תל-אביב	חיפה	ניו יורק	פריז	לונדון
הדלקת נרות	4:23	4:33	4:33	6:52	6:36	5:42
הדלקת נרות יום ב באה"ק צאת החג	5:38	5:39	5:39	6:10	7:40	6:48

יום חמישי, ט"ו תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:42	8:34	5:11
ניו-יורק	7:04	9:53	6:19

יום ששי, ט"ז תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:43	8:34	5:10
ניו-יורק	7:05	9:54	6:18

יום חמישי, כ"ב תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:47	8:36	5:03
ניו-יורק	7:12	9:56	6:09

יום שישי, כ"ג תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:48	8:36	5:02
ניו-יורק	7:13	9:57	6:06

שבת קודש , חול המועד, י"ז תשרי

	זריחה	סזק"ש	חצות	מנחה גדולה	פלג המנחה	שקיעה
תל אביב	5:43	8:34	11:25	11:55	3:56	5:09
ניו-יורק	7:07	9:54	12:41	1:11	5:06	6:16

	ירושלים	תל-אביב	חיפה	ניו יורק	פריז	לונדון
הדלקת נרות	4:29	4:39	4:39	6:00	5:52	6:40
צאת השבת	5:44	5:44	5:44	7:57	6:58	7:45

שבת קודש פרשת בראשית, כ"ד תשרי

	זריחה	סזק"ש	חצות	מנחה גדולה	פלג המנחה	שקיעה
תל אביב	5:49	8:36	11:24	11:54	3:50	5:01
ניו-יורק	7:14	9:57	12:40	1:10	4:58	6:06

	ירושלים	תל-אביב	חיפה	ניו יורק	פריז	לונדון
הדלקת נרות	4:21	4:31	4:31	5:49	6:32	5:38
צאת השבת	5:36	5:39	5:39	6:47	7:36	6:44

יום ראשון, כ"ה תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:50	8:37	5:00
ניו-יורק	7:15	9:58	4:58

יום שני, כ"ו תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:50	8:38	4:59
ניו-יורק	7:17	9:58	6:03

יום שלישי, כ"ז תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:51	8:38	4:58
ניו-יורק	7:18	9:59	6:02

יום רביעי, כ"ח תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:52	8:38	4:57
ניו-יורק	7:19	9:59	6:00

יום חמישי, כ"ט תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:53	8:39	4:56
ניו-יורק	7:20	10:59	5:59

יום ששי ל' תשרי

	זריחה	סזק"ש	שקיעה
תל אביב	5:54	8:39	4:56
ניו-יורק	7:21	10:00	5:58

הצורפים
HAZORFIM
מאז 1952

תל אביב רח' קיבוץ גלויות 75, 03.6818123 • רח' ויצמן 32, 03.6092772 • קניון רמת אביב, 03.6643708 • **בני ברק** רח' רבי עקיבא 49, 03.5703498 • **ירושלים** רח' כנפי נשרים 5 גבעת שאול, 02.6514026 • רח' מלכי ישראל 2 (כיכר השבת), 02.5383853 • **חרש רעננה** קניון רננים, 09.7430787 • **חרש פתח תקווה** הקניון הגדול, 03.6039422 • **חיפה** גרנד קניון 04.8121175 • **נתב"ג** טרמינל 3 שער 03.9757081 • **מרכז מבקרים וחנות** כפר דניאל, יער בן שמן, 08.9186633
שירות לקוחות: 08.9186630

Mas806_A.indd 14 05/10/2011 16:01:48

סוכות - פנימיות בפועל ממש

בחג הסוכות, על כל הענינים הנפלאים והמרוממים שלו, מדגיש הרבי מה"מ במיוחד את המעשה בפועל, כפשוטו ממש. וכך בעניני משיח, יש לקבל ולעסוק בהם בפועל ובפשטות.

הגליון שלפנינו יוצא לאור לקראת חג הסוכות, על כל מצוותיו, הלכותיו, מנהגיו. כאשר לומדים, אפילו מעט מתורת החסידות, מגלים מיד כי "פנים חדשות באו לכאן". הישיבה בסוכה, נטילת הלולב כמו גם השמחה בחג מקבלת משמעות פנימית ומרוממת הרבה יותר.

בדור שלנו, זכינו לחידושים של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, וכרגיל, כמו בכל עניין הרי שאין ולו זווית אחת של חג הסוכות, בהלכה, באגדה, במנהג, בפנימיות הענינים, מסוכה ונטילת לולב ועד לאושפיזין הכללים והחסידיים ושמחת בית השואבה, שאינה מוארת באור חדש על-ידי הרבי מלך המשיח.

מה שנוגע אלינו, רואים שהרבי מדגיש את עניני המעשה בפועל ובפשטות, דבר שמתבטא בשלשה ענינים מרכזיים אודותיהם מרבה הרבי לעורר מדי שנה בחג הסוכות.

שמחת בית השואבה – כולם יודעים כי "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו", ובקהילות רבות נהוג לשיר ולרקוד בשמחה רבה בלילות חול המועד, אולם ההדגשה המיוחדת, ההוראה לרבים, והתביעה לפעול על כל אחד לרקוד "עד שהרחוב ירקוד", באה באופן הברור והחזק ביותר אצל הרבי. כולנו מכירים את הביטויים שבשיחות בדבר ההכרח שבריקוד במעשה בפועל, לא רק התבוננות בענינים הרוחניים, אלא ריקוד גשמי כפשוטו. אם בעבר הדרך העיקרית בה צוינו לילות חג הסוכות היו התוועדויות חסידיות, הרי מאז הורה הרבי על השמחה, התווסף העניין העיקרי – לרקוד כל הלילה, ברגליים הגשמיות דווקא, ולזכות בכך כמה שיותר יהודים.

כך גם בנוגע למבצע ד' המינים, כאשר הדגש העיקרי מושם על המעשה בפועל, שכמה שיותר יהודים יברכו על ד' המינים. "ואני המתחיל" כאשר הרבי מזכה את כל החפץ בכך לברך על ד' המינים שלו, מבלי לחשוש לרמת ההידור שלהם אחרי ברכת ההמונים. שוב, מעשה בפועל ולא השארות רק במישור ההלכתי של ד' מינים או במישור הרוחני-פנימי.

וכך גם בנוגע ל'אושפיזין החסידי', היה אולי מקום לחשוב, כי מדובר בעניין סמלי, ולכל היותר במעין סגולה רוחנית וכדומה, בעניין חסידי פנימי. אך הרבי לא מפסיק לדבר על כך, אם יש אושפיזין חסידיים, הרי שהם נמצאים בפועל ממש, כמו גם האושפיזין הכללים, וכך יש להתייחס אליהם, כמציאות קיימת וממשית, ומתוך הפירסום וה'שטורעם' הגדול ביותר. כי בכל עניין, המעשה הוא העיקר, ואת המעשה, הפשוט לכאורה, תובעים מכל אחד מאתנו.

וכך גם ובמיוחד בעניני ההתקשרות ובעניני גאולה ומשיח. הנסיעה לרבי, אינה רק סגולה רוחנית, ומציאות בלתי נראית ומורגשת. נוסעים לרבי ונמצאים אצל הרבי בחג הסוכות, בצורה המעשית והפשוטה ביותר, גם אם לא תמיד רואים זאת בעיני בשר.

ועניני גאולה ומשיח גם הם אינם עניין רוחני בלבד, או סגולה נפלאה לזירוז הגאולה, נמצאים אנו בימות המשיח כפשוטו, ומפרסמים ומגלים זאת במעשה בפועל, בקיום כל הוראות הרבי מלך המשיח, אלו הקשורות לחג הסוכות, ואלו הקשורות לגאולה בכלל, בלי לחפש הסברים, אלא במעשה בפועל מתוך ההכרזה –

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מערכת "בית משיח"
מאחלת לכל קוראיה ולכל בית ישראל
ברכת חג הסוכות שמח ומועדים לשמחה
שנה טובה ומתוקה, שנת גאולה וישועה,
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א נאו

הגיליון הבא ייצא לאור בעז"ה לקראת ש"פ נח

Mas806_A.indd 15 05/10/2011 16:02:06

הילדים שלך בידיים טובות.

יש להם איפה

לאכול • לישון • לנוח • ללמוד • להתפלל

ולהיות אצל הרבי בראש רגוע

Gad 0503-087701

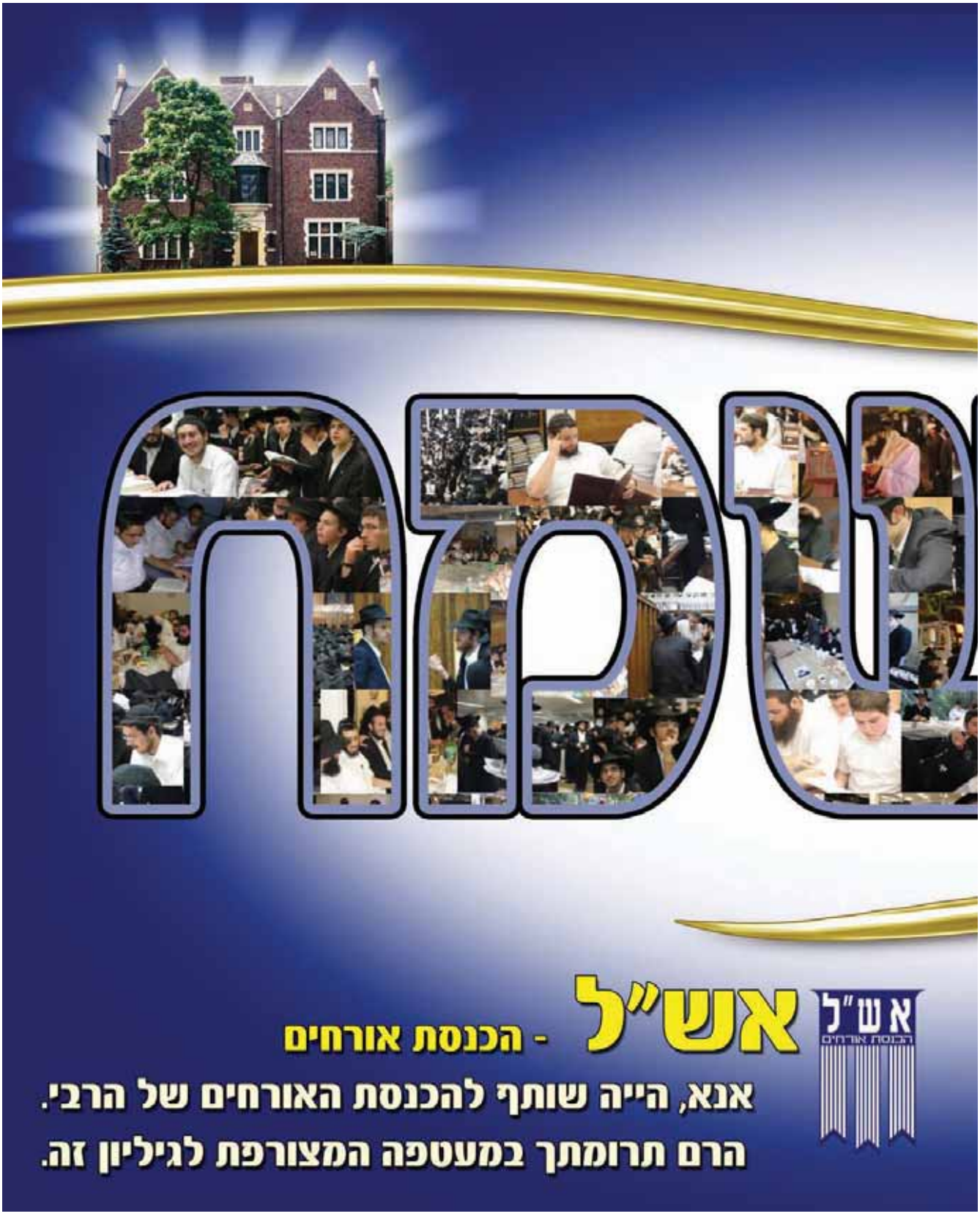

Mas806_A.indd 17 05/10/2011 15:59:32

כ"ק אדמו"ר הזקן

למה נקרא שמיני עצרת, כי עצרת לשון כניסה, שכל אלקות שיש בכל העולמות הם מתכנסין ונאספין לשורש שלהם דהיינו לסובב כל עלמין.

(מאמרי אדה"ז על התורה והמועדים ע' תתקג)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

באהבת האב לבן ישנם שני מיני אהבה:

א) אהבה אשר מצד חכמתו או מצד מדותיו הטובים, וכשהבן רואה אהבת אביו אליו מצד חכמתו אזי תיקר אהבתו אליו גם כן ומתגבר עוד בחכמה ומוסיף תוספת אהבה באביו.

ב) אהבה לבן הנקרא "ילד שעשועים", דהיינו האהבה לבן קטן שאין בו עדיין בחינת חכמה כלל רק האהבה הוא מצד העצמיות וכי הוא בן זקונים שלו וכדומה, והתינוק אינו משיג כלל אהבת אביו אליו.

ועל פי משל זה יובן ההפרש שבין יום כיפורים לסוכות, שביום כיפורים הוא בחינת בן חכם ישמח אב, ובסוכות הוא בחינת ילד שעשועים.

('הנחות תקע"ז' ע' שנה)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

פעם שאלו את הוד כ"ק רבנו ה"צמח צדק", מה ההפרש בין העבודה של חודש אלול ותשרי לבין העבודה של שמחת תורה.

וענה בקצרה: ישראל ותורה הם בן ובת. האב דורש ותובע מהבן יותר מאשר מהבת, ומתקרב ונהנה מן הבת יותר מאשר מן הבן.

(סה"ש תש"א (בלה"ק) ע' כב)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

ימי הסוכות ידוע שהם בחינת מקיפים, וימינו תחבקני, בחינת בינה .. אך בחביקה זו שבימי החג מתעלים הנשמות ויכולים לקבל ניסוך המים, בחינת חכמה כו'.

כמו החובק את חבירו ומגביהנו בחביקתו, אך אינה אלא כאשר תהיה החביקה בשמחה גדולה, כמשל תינוק שהיה בבית השביה ויצא לחירות, כשרואהו אביו ישמח בו מאד ויחבקנו מחמת גודל השמחה אז יגביהנו בחביקתו, פירוש שיאיר בו מבחינת פנימיות נפשו שהוא למעלה ממדרגת התינוק, כי לא יבין התינוק שמחת אביו איך ומה היא, אך שמחת אביו יקיפו מבחוץ עד שישמח גם התינוק והוא ענין זמן שמחתינו.

(סה"מ תרל"ה ח"ב ע' תמד-ה)

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

[סיפר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע:]

בשמיני עצרת תרס"ב, כשרקדו יחד, הצטרפו אנשים, שבמשך כל השנה לא היתה להם שום שייכות לתורה, וגם הם רקדו. עמד אז מישהו מהצד וגיחך מהם. אמר לו אבי [אדמו"ר מהורש"ב]: אתה מחלל את הקודש.

לאחר מכן אמר אבי: כל רגע בשמחת תורה הוא שנה.

(סה"ש תש"ב (בלה"ק) ע' טו)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

ריקודם של יהודים בשמחת תורה, עושה רושם למעלה, הרבה יותר מאשר חידושים מסויימים בש"ס ורמב"ם.

החידושים ספק שהם אמת, ובודאי לא אמת לאמיתו, ואילו ריקודי שמחת תורה ואהבת ישראל הם בודאי אמת מצד הנשמה.

(סה"ש תש"א (בלה"ק) ע' כג)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

...במלים פשוטות: בשמחת בית השואבה של שנה זו (בשנת תש"נ) - צריך כל יהודי להרים את עצמו ואת בני ביתו וחלקו בעולם, למעלה ממעמדו ומצבו עד עתה. ובמיוחד ע"י חגיגת "זמן שמחתנו" ושמחת בית השואבה בשמחה הכי גדולה, הפורצת גדרים, גדרי הטבע וכחות הטבעיים שלו, ושל כל אלו שסביבו. עד שמרומם גם את טבע העולם שמחוץ ממנו, כולל ע"ז שממשיכים לחגוג את שמחת בית השואבה גם ברחוב, ברשות הרבים, ובאופן כזה שגם ה"רחוב" מתעלה ו"רוקד יחד" (כמדובר כמה פעמים).

(משיחות לילות הראשונים דחג הסוכות תש"נ)

פתגם השבוע בענייני גאולה

...ונתינת-כח מיוחדת בזה – מהאושפיזא החסידי דלילה זה, הבעש"ט: כשמדברים אודות הגאולה האמיתית והשלימה שבאה תיכף ומיד ממש – יש מקום לשאלה: איך יתכן שברגע זה ממש, כשנמצאים בגלות - תבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש?! והמענה לזה – שישנה הנתינת-כח מהבעש"ט, שדרכו והנהגתו היתה באופן שלמעלה מן הטבע, ועד שהנהגה שלמעלה מהטבע נקראת על שמו – "אַ בעל-שם"סקע הנהגה", וכיון שהבעש"ט הוא האושפיזא דלילה זה, לא יפלא שבלילה זה וברגע זה ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו. ובפרט שדרכו והנהגתו של הבעש"ט הולכת ונמשכת גם בדורנו זה ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו...

(משיחת ליל א' דחה"ס תש"נ)

לע"נ הרב זלמן יודא ב"ר שלום ישעי' דייטש ע"ה

Mas806_A.indd 18 05/10/2011 16:02:07

שמחת תורה אצל הרבי

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לאחד התלמידים שכתב לרבי שבימי ראש השנה ויום הכיפורים ישאר בישיבה, וחג הסוכות ושמחת תורה ישהה בבית הוריו:

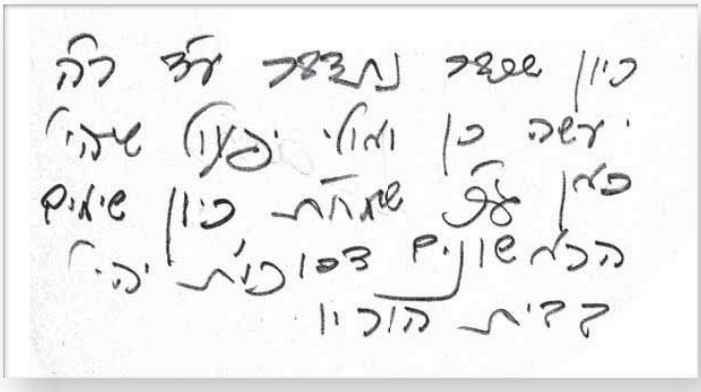

כיון שכבר נתדבר ע"ד ר"ה [= על-דבר ראש-השנה] **יעשה כן ואולי יפעול שיהי' כאן ג"כ שמח"ת** [= גם-כן שמחת-תורה], **כיון שימים הראשונים דסוכות יהי' בבית הוריו**

דקה הליכה מ-770 • מלון מפואר • בפורמט קטן • סטייל גבוה • דירות סטודיו מפוארות

718-473-5937

• מטבח מצויד במיטב השכלולים המודרנים: מקרר, מיקרוגל טוסטר, מיחם
• ארוחת בוקר, מקרר עם שתיה כל היום.
• טלפון חופשי
• אינטרנט מהיר חופשי
• וידאו

• החלפת מצעים ומגבות
• שרותים ואמבטיה מפוארים
• סבונים ושמפו בשפע
• שרות מלא!

קינגסטון הוטל

לכל ילד וילדה · אות בספר התורה · של ילדי ישראל

אות... אות... אות...

ספר התורה של ילדי ישראל | ת.ד. 8 כפר חב"ד 60840 | 03-9607358 | www.kidstorah.org

Mas806_A.indd 19 05/10/2011 16:02:09

רבבת חסידים הגיעו לחודש החגים לבית חיינו - 770 לקבל פני מ

מלוי על כולו בכבו

Mas806_A.indd 20 05/10/2011 15:59:40

משיח צדקנו ולבקש ולדרוש את ההתגלות המלאה והמושלמת:

העולם
נדר!

צילום: לוי ישראלי

Mas806_A.indd 21 05/10/2011 15:59:41

שבוע פרשת נצבים-וילך

בלוח 'היום-יום' מובא ש"התייסדות 'ישיבת 'תומכי תמימים': ט"ו אלול. התחלת הלימוד בנגלה ודא"ח: ח"י אלול". חסידים הסבירו שמט"ו עד ח"י באלול רק ישבו והתוועדו. ביום ראשון מתחילים הלימודים באופן רשמי, החל מסדר חסידות ובמשך כל היום ניתן לראות את 770 פשוט מלא בתמימים היושבים ולומדים נגלה וחסידות בשקידה והתמדה. אכן, "בית שמגדלין בו תורה" נאמר בעיקר על בית זה.

כל הזמן הזה, הולכים ומטפטפים לכאן עוד ועוד אורחים ובקריאת התורה של יום שני ניתן לשמוע כמה וכמה ברכות 'הגומל', אבל באופן כללי, עדיין לא התחיל זרם האורחים הגדול והתמימים מנצלים את הימים האלה להיכנס קצת לשיגרת הלימודים בבית חיינו. ההתוועדות הקבועה בפינה הצפונית-מזרחית, מתקיימת הערב בהשתתפות מלאה של 'קבוצה ע"ב', שחוגגים כאן את יום הולדתו של א' התמימים.

ביום שלישי בערב, מתקיימת ב'געצל-שול' חתונה לזוג מבוגר – ממקורבי בית חב"ד בשיקגו, במהלך החתונה, מספר שליח הרבי שליט"א, הרב **יוסי קליימן** את סיפורה המיוחד של החתונה הזו: "זוג היהודים שהתחתן כאן היום, חיים יחד בשיקגו כבר שנים רבות. יום אחד מגיע אליי הבעל ומספר על אי אלו בעיות ב'שלום בית'. טוב, מה אפשר לעשות? אנחנו הרי לא יודעים שום דבר, אבל יש לנו רבי שהוא יודע את הכל! כותבים לרבי ומבקשים ברכה, ובמכתב התשובה ב'אגרות קודש' הרבי שואל: "האם חתונתם הייתה כדת משה וישראל" שאלתי אותו: "עשיתם חתונה 'יהודית'?" והוא ענה לי: "לא, רק נרשמנו בעיריית שיקגו..." כמובן שמייד התחלנו בהכנות לקראת החתונה האמיתית שהתקיימה כאן היום, כשהחופה נערכת כמובן בחזית ביתו של הרבי שליט"א שדואג לכל יהודי בכל פינה בעולם לחיות חיים יהודיים ראויים לשמם.

ביום רביעי מתקיים השיעור הראשון, עם ראש הישיבה הרב **שניאור זלמן לבקובסקי** שבתחילת דבריו, מפליא במעלה והזכות הנפלאה שזכינו – תלמידי ה'קבוצה' לבוא לכאן ללמוד שנה שלימה בבית המקדש, בד' אמותיו של הרבי מלך המשיח שליט"א. היום, לקראת הערב מתחיל זרם האורחים להתגבר. קבוצה ע"ב יושבים ל'שיעור אחדות' ב'געצל-שול' ומתוועדים יחד.

בקריאת התורה של יום חמישי, השתרך כבר תור ארוך ארוך לברכת 'הגומל', מה שמבהיר לנו ש'תשרי התחיל' עם מאות האורחים שהגיעו לכאן היום. האורחים מתקבלים בשמחה והתרגשות רבה על ידי אחיהם התמימים. ארגון אש"ל הכנסת אורחים, החל היום את פעילותו והוא מקבל את האורחים בסבר פנים יפות ודואג לכל מחסורם בגשמיות וברוחניות.

ליל שישי, ליל ההתוועדויות. בפינה הצפונית-מזרחית מתוועד החסיד ר' **יצחק שפרינגר** בחיות המיוחדת שלו ובלבביות הכובשת כל-כך הוא מעורר את התמימים האורחים על הזכות הנפלאה שזכו להגיע לרבי לחודש החגים שבכך גורמים לרבי נחת רוח רבה וזה צריך להביא אותנו לשמחה גדולה. מחמם את הלב לשמוע חסיד כזה שמדבר על הרבי בכזו פשטות ומתוך רגש אהבה שמורגש בכל מילה.

"כל אחד מכם, אמנם שילם כסף, אבל כל סכום לא מתקרב לערכה של הזכות והמתנה הזו, שהרבי הביא אתכם לכאן" אומר הרב שפרינגר וממשיך ומספר סיפורי מופתים על הרבי שליט"א, מספר על 'יחידויות' ו'מענות' שזכה לקבל מהרבי, כשהוא מדגיש תוך כדי דיבור "מה שאני מספר לכם זה לא היסטוריה, זה לא משהו שהיה פעם, הכל נמצא עכשיו, הרבי חי וקיים ונמצא ומשגיח על כל אחד

מזוודות האורחים בכניסה ל-770. צילום: לוי ישראלי

תהליך רישום ממוחשב ומסודר לארגון "אש"ל - הכנסת אורחים". צילום: לוי ישראלי

Mas806_A.indd 22 05/10/2011 16:02:13

ומתגלה לכל אחד. הרבי לא רק נותן ברכות, הוא 'שופך' עלינו ברכות, אבל אנחנו רוצים לראות אותו בגשמיות, רוצים שהוא יתגלה כבר בפועל ממש, וזה יהיה בקרוב ממש!"

יום שישי הגיע ומה טוב חלקנו, סדר חסידות בוקר – הסדר של הרבי, מלא היום באורחי המלך שיושבים ולומדים חסידות מתוך שמחה ותענוג. אחרי התפילה יוצאים התמימים למקומות ה'מבצעים' כשהאורחים מצטרפים אליהם גם הם להאיר את ניו-יורק באורו הגדול של הרבי מלך המשיח שליט"א ולפרסם את נבואתו העיקרית: הנה זה משיח בא! בראש כל חוצות.

ליל שבת סליחות

לקראת השבת בית חיינו ממשיך להתמלא בעוד ועוד אורחים שזורמים אליו ללא הפסקה, תמימים שלא הסכימו לוותר על שבת סליחות ב-770, בין האורחים אפשר לפגוש גם שליח מארץ הקודש שהגיע לכאן בתחילת השבוע וחוזר למקום שליחותו לפני ראש השנה, כשמרכז נסיעתו היא לישבת סליחות' עם הרבי שליט"א. 'יועד חיילי בית דוד' אף פעם לא מאכזב והשבוע הוא מגיש לנו אל שולחנות 770 קובץ מיוחד מלא וגדוש בתוכן חסידי לישבת סליחות בליובאוויטש'.

ליל שבת סליחות נכנס, בית חיינו מלא וגדוש באנ"ש, תמימים ואורחים. לקראת תפילת מעריב נעמד קהל האלפים ומתכונן לכניסת המלך לתפילה, שירת 'יחי אדוננו' אדירה מהדהדת בחלל המקדש. השירה, שנפסקת לכמה דקות, מתחדשת שוב ביתר שאת בסיום 'לכה דודי' ניתן לחוש באוויר את עוצמת האמונה, השמחה והציפייה של העם להתגלותו של המלך ברגע זה ממש.

שבת מברכים - יום התוועדות

את חודש תשרי – הקב"ה מברך ובכח זה עם ישראל מברכים את כל החודשים בכל השנה, אבל את כל ספר התהילים הוא השאיר לנו לומר... הקהל משכים בשעה 8:30 ומתאסף ב-770 לאמירת התהלים יחד עם מלך המשיח. ניגוני חודש תשרי נותנים את אותותיהם בתפילת שחרית ומכניסים אותנו לאווירת חודש החגים שבפתחנו. בשעה 1:30 מתחילה התוועדות שבת מברכים עם הרבי מלך המשיח שליט"א. התמימים ואנ"ש עומדים מוכנים אל מול פני הקודש, בציפייה דרוכה להתגלות.

ריקודים חסידיים סוערים, דקות ספורות לפני 'סליחות'. צילום: לוי ישראלי

אנ"ש והתמימים בהתוועדות הכנה ל'סליחות'. צילום: לוי ישראלי

בשעות אחר הצהריים, מתקיימת התוועדות מיוחדת לאורחים עם החסיד ר' **ישראליק גרינברג** משפיע בקראון-הייטס שמתוועד עם התמימים כיד ה' הטובה עליו. במהלך ה'סדר ניגונים' שאחרי תפילת מנחה, עולה רבה החדש של ה'שכונה' **הרב יוסף ישעי' ברוין** ונושא דברים בעניני דיומא.

בסיום תפילת מעריב מודיע הגבאי על ה'סליחות' שיתקיימו סמוך לחצות בשעה אחת בלילה. בליובאוויטש הכל הפוך... אצל חסידים מגיעים ל'סליחות' אחרי התוועדות פעילה ושמחה במיוחד והולכים מתנדנדים מה'משקה' "שאקלדיקעריי" לאמירת הסליחות.

ב-770 מתוועד עם הקהל, המשפיע ר' **זושא פויזנר**. תמימים רבים מתאספים בביתו של א' החסידים, שם מתקיימת התוועדות פעילה במיוחד, כשהתמימים ממשיכים אותה מתוך ריקודים סוערים ל-770 ל'סליחות'. אמירת הסליחות, מסתיימת בשירה אדירה של 'רחמנא דעני' שעד מהרה מתחלפת לשירה הנצחית: 'יחי אדוננו..' כשהריקודים הסוחפים נמשכים עוד שעה ארוכה.

שבוע פרשת האזינו

במהלך השבוע, אנחנו פוגשים עוד ועוד אורחים, בעיקר – תלמידי

Mas806_A.indd 23 05/10/2011 16:02:17

כינוס 'ברוכים הבאים'

כבר משעות הבוקר של יום שלישי בישרו המודעות על כינוס 'ברוכים הבאים' – קבלת פנים לאלפי האורחים – אנ"ש והתמימים שהגיעו להסתופף במחיצת הרבי מלך המשיח שליט"א בחודש השביעי. בית חיינו משנה את פניו לכיוון בימת ההתוועדויות. רבני שכונת 'קראון-הייטס' מפארים את הבימה בהשתתפותם, לצד חברי הנהלות הישיבות והמשפיעים מארץ הקודש.

בשעה היעודה, עולה המנחה הת' **שמוליק ששון** ופותח את הכינוס. על מסכי הוידיאו מוקרן קטע שיחה מיוחד העוסק בעניין ה'יחידות'. "פותחין בכבוד אכסניה" המנחה מזמין את רבני ה'שכונה', הרב **אהרן יעקב שווי** והרב **יוסף ישעי' ברוין** שבשם כל התושבים מברכים את האורחים של הרבי ומקבלים אותם בשמחה כשהם מזכירים להם שוב את הזכות הנפלאה והאחריות העצומה שמוטלת עליהם בחיזוק השכונה של הרבי – כאן ציווה ה' את הברכה.

לאחר מכן מזמין המנחה את הנגיד החסידי שתורם הון רב לאימפריית החסד של 'אש"ל הכנסת אורחים', הרב **שלום-דובער דריזין** שמקבל את האורחים במילים חמות. בסיום דבריו, מעניק לו הרב **מנחם מענדל הענדל** שי מיוחד בשם כל האורחים צנצנת דבש מיוחדת בצורת כינור לכבוד ראש השנה. שי כזה מוענק גם לנגיד החסידי ר' **יוסף יצחק פופאק** שנושא גם הוא דברים נרגשים לאורחי המלך.

במסגרת הכינוס מתקיים גם פאנל מיוחד בנושא 'היחידות עם הרבי'. הקהל מצטרף ומנגן את ניגון היחידות המושמע ברקע, כשלאחריו מוזמן המשפיע החסידי ר' **ישראליק גרינברג** ש'מתוועד ברמקול' על ההתקשרות לרבי המתבטאת ב'יחידות' שכל אחד ואחד פשוט נכנס אל הרבי, במשליו ותיאוריו הציוריים ובסגנונו המקורי הוא שובה את ליבם של התמימים המאזינים לדבריו בשקיקה.

סיום הכינוס נושק לתפילת מעריב עם הרבי, המוזיקה פוצחת בניגון קבלת פני משיח – 'יחי אדוננו' כשקהל האלפים כולו רועש וגועש, השירה האדירה סוחפת את כולם ומתוך שמחת הגאולה מתחילים בתפילת מעריב.

אחרי מעריב, מחולקת ערכת ה'תשורה' המיוחדת מהכינוס הכוללת: תמונת קודשו של הרבי מלך המשיח שליט"א וקובץ מיוחד בשם "התקשרות היחידה ע"י יחידות" בהוצאת 'ועד חיילי בית דוד'.

תמונות: לוי ישראלי

הנגיד החסידי הרה"ח ר' שלום בער דריזין

מימין לשמאל: הנגיד הרה"ח ר' יוסף יצחק פופאק, הרה"ח ר' מנחם מענדל הלוי שגלוב, הרה"ח ר' מנחם מענדל הכהן הענדל, מנהל "אש"ל - הכנסת אורחים"

הגה"ח הרב אהרן יעקב שוויי

הגה"ח הרב יוסף ישעי' ברוין

הרה"ח ר' ישראל גרינברג

הרה"ח ר' משה אורנשטיין

Mas806_A.indd 24 05/10/2011 15:59:47

תפילת ערבית 'שגרתית' במניין של הרבי מלך המשיח, בימים הסמוכים לראש השנה. צילום: לוי ישראלי

אגודות אגודות יושבים ב-770 ועורכים 'התרת נדרים' בערב ראש השנה. צילום: לוי ישראלי

כל פינת ישיבה מנוצלת ל'התרת נדרים'. גם ליד ה'תשליך' ועל שדרת איסטרן פארקווי... צילום: לוי ישראלי

הישיבות הקטנות שמגיעים היום לרבי, מרגש לראות, כל פעם מחדש, את התמימים הצעירים הנכנסים ל-770 ובקול רועד מהתרגשות מברכים: "ברוך.. שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה" – אל הרגע הזה הם מייחלים כבר שנה שלימה, לחזור הביתה, להגיע לרבי.

אורחים נוספים נוחתים עלינו כל הזמן, בהשגחה פרטית בשיעורי הרמב"ם השבוע אנו עוסקים במצוה "לבוא וליראות פני ה' בבית המקדש" כשהוא מדגיש ש"לא יראה את פני ה' ריקם" – לרבי לא באים לבד, אי אפשר לבוא לבית המקדש בידיים ריקות. חייבים לבוא עם 'משהו ביד' עם עוד יהודי שהבאנו מתנה לרבי מלך המשיח שליט"א – "מנחה שלוחה לה'".

ערב ראש השנה

כבר משעות הבוקר עומדת ב-770 תיבה עם מעטפות, דפים ועטים שמזכירה לנו את מנהג החסידים לכתוב היום פדיון נפש לרבי שליט"א לקראת השנה החדשה. אחרי תפילת שחרית, עורכים 'התרת נדרים' והציבור כולו הופך בין-רגע ל'דיינים מומחים'.

החסיד ר' **אלעזר קעניג** מנצל את ההזדמנות ופוסק ביחד עם אלפי הדיינים המומחים "שכבר כלו כל הקיצין וגם כבר עשו תשובה והכל מוכן לגאולה ופוסקים על פי תורה שהרבי

Mas806_A.indd 25 05/10/2011 16:00:10

תלמידי התמימים שוקדים על לימודם. צילום: לוי ישראלי

תמימים אומרים 'קריאת שמע' ליד חדרו של הרבי. צילום: לוי ישראלי

> מתכוננים ל'תקיעות' עם הרבי, הלב נצבט, עד מתי? די להעלם וההסתר! רבי, אנחנו רוצים לראות אותך "ותחזינה עינינו בשובך לציון" משתוקקים כבר לשמוע את קול השופר הגדול, רוצים לזכות "להסתכל בפניו של הבעל תוקע".. עד מתי? אנחנו לא מוכנים לחכות יותר!

מלך המשיח שליט"א חייב להתגלות תיכף ומייד ממש ולגאול אותנו גאולת עולמים". הוא מסיים בהכרזה נרגשת של 'יחי אדוננו..' כשקהל האלפים נעמד על רגליו ומקבל את מלכותו של המשיח.

לאחר מכן יוצאים ל'מבצעים' ומנצלים את היום האחרון בשנת ה'תשע"א למילוי תפקידנו העיקרי – השליחות היחידה שנותרה: להכין את העולם לקבלת פני הרבי שליט"א משיח צדקנו!

עם דמדומי חמה מתמלא 770 עד אפס מקום – התפילה האחרונה בשנה – תפילת מנחה, ובדקות שלפניה קהל האלפים שר ורוקד "יחי אדוננו' דורש ומבקש את ההתגלות עכשיו – כששנת ה'תשע"א עודנה בתוקפה...

הלילה יורד ראש השנה נכנס לעולם בכל שנה בראש השנה נמשך אור חדש שלא היה מעולם – ברור מעל לכל ספק כי השנה נמשך כבר האור והגילוי הנכסף כל כך – כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה – שנת הגאולה האמיתית והשלימה.

ימי ראש השנה

החל משעות הבוקר המוקדמות, 770 כבר מלא מפה לפה, אלה אומרים תהלים ואלה יושבים והוגים באחד ממאמרי ראש השנה, אלה יוצאים ל'מבצעים' ואלה משריינים לעצמם את המקום בו הם יעמדו ב'תקיעות'... התמימים מתכוננים לתפילת שחרית ראשונה בשנה עם הרבי שליט"א ומצפים שהפעם נזכה כבר לראות אותו בעינינו הגשמיות.

לב מי לא ירעד בקריאת ההפטרה על חנה אם שמואל הנביא. מי לא יזדעזע לשמע הצהרתה: "אל הנער הזה התפללתי... השאלתיהו לה'" אמא שנותנת את בנה כולו לה', לבית המקדש. כולנו זוכרים איך שהרבי שליט"א עצמו (שעולה ל'מפטיר' וקורא את ההפטרה הזו) ציין כמה פעמים את הקשר של אותה חנה עם בעלת הייארצייט של ו' תשרי – חנה אם המלך המשיח, המוזכר בסיום ההפטרה – "הוי' יחתו מריביו **ויתן עוז למלכו וירם קרן משיחו**".

"אחרי קריאת התורה יכין עצמו לתקוע בשופר ויאמר מזמור זה ז' פעמים" זוהי השורה המופיעה בסידורו של רבינו הזקן לפני סדר התקיעות, אצל הרבי שליט"א – כל מילה מדוייקת ולשורה הזו מקדיש הרבי (בכרך ט"ל בלקו"ש) שיחה שלימה המבארת ומסבירה את משמעותה המיוחדת של שורה זו.

מתכוננים ל'תקיעות' עם הרבי, הלב נצבט, עד מתי? די להעלם והסתר! רבי, אנחנו רוצים לראות אותך "ותחזינה עינינו בשובך לציון" משתוקקים כבר לשמוע את קול השופר הגדול, רוצים לזכות "להסתכל בפניו של הבעל תוקע".. עד מתי? אנחנו לא מוכנים לחכות יותר!

החל משנת ה'תשנ"ג, מאז לא זכינו

Mas806_A.indd 26 05/10/2011 16:02:41

לראות ולשמוע את הרבי שליט"א ב'תקיעת שופר', הונהג ב-770 לנגן את ניגוניהם של רבותינו נשיאנו לפני ה'תקיעות'. ברגעים אלו, אני נזכר בפתגמו של החסיד ר' **מענדל פוטרפס** שאמר שכדי לצאת ידי חובת תקיעת שופר, צריך לשמוע דווקא מאדם ולא מבהמה ולכן מוכרחים לנסוע לרבי לראש השנה – רק שם יש 'אדם' שאפשר לשמוע ממנו תקיעות.

בסיום התפילה, יוצאים אנ"ש והתמימים לסעודת החג ומקיימים את הציווי "אכלו משמנים ושתו ממתקים כי שבת היום לה'" אחרי תפילת מנחה, יוצאים לעריכת ה'תשליך' בבריכה המיוחדת שבחצר האחורית של 770. כמובן שכל רגע פנוי מנוצל לאמירת תהלים כבקשתו של הרבי הריי"צ במכתבו הידוע.

שבת שובה

השנה אנו זוכים לשלושה ימים רצופים של קדושה, כשהיישר מימי ראש השנה אנו נכנסים ל'שבת שובה', על השולחנות מפוזר הקובץ המיוחד של 'ועד חיילי בית דוד' עם השם הכל-כך קולע: **"שנהיה לראש"** והוא מכיל שפע של שיחות מכתבים ויומנים לראש השנה.

בקביעות כזו, אנו זוכים השבת לשני התוועדויות של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. התוועדות השבת הקבועה – בשעה 1:30 וההתוועדות הגדולה לרגל ראש השנה שמתקיימת אחרי תפילת מנחה, עם דמדומי חמה. לקראת ההתוועדות אנ"ש והתמימים נוטלים ידיים לסעודה – כהוראת הרבי שליט"א להתוועדות זו.

רגעים אלו של התוועדות ראש השנה עם הרבי, הם ללא ספק מהרגעים הגדולים בחיים שנחרתים בעומק נפשו של החסיד, אלה הרגעים שנותנים את הכוח לעבודה במשך כל השנה כולה. 770 עמוס, הספסלים מלאים עד אפס מקום, הפירמידות הגדולות ניצבות בקצוות בית חיינו וצפופות באלפי תמימים ואנ"ש, כולם כאן עומדים ומחכים, ממתינים בכיליון עיניים להתגלותו של מלכנו משיחנו.

במהלך ההתוועדות עולה הרב **אלעזר קנייג** ולומד עם הקהל מאמר 'שיר המעלות', מנגנים את ניגוני רבותינו נשיאנו ואת ניגוניו של הרבי שליט"א, בהמשך עולים חסידים, מרימים כוסית 'לחיים' לרבי, ומבקשים בשם כל הקהל ובשם כלל ישראל שנת הצלחה בגשמיות וברוחניות ושפע ברכות לכל היהודים כשכמובן כולם דורשים ומבקשים את הבקשה העיקרית: שנת הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומייד ממש!

"דער סדר וועט זיין אזויי" נשמעת

האורחים נהנים משפע של גשמיות בחדר האוכל של "אש"ל - הכנסת אורחים". צילום: לוי ישראלי

שפע רוחניות בארגון הכנסת אורחים. בתמונה: הרב אלעזר קנייג מוסר שיעורים לאורחים צילום: לוי ישראלי

> רגעים אלו של התוועדות ראש השנה עם הרבי, הם ללא ספק מהרגעים הגדולים בחיים שנחרתים בעומק נפשו של החסיד, אלה הרגעים שנותנים את הכוח לעבודה במשך כל השנה כולה. 770 עמוס, הספסלים מלאים עד אפס מקום, הפירמידות הגדולות ניצבות בקצוות בית חיינו וצפופות באלפי תמימים ואנ"ש, כולם כאן עומדים ומחכים, ממתינים בכיליון עיניים להתגלותו של מלכנו משיחנו

Mas806_A.indd 27 05/10/2011 16:02:44

'משיחי' - תינוקות של בית רבן

אחת הקבוצות המיוחדות ביותר המאפיינות את חודש החגים בבית המלך היא קבוצת הילדים: 'מחנה משיח' המקיימת מסגרת חוויתית מיוחדת לחיילי צבאות ה' מהארץ והעולם שהגיעו לרבי שליט"א לחודש תשרי.

בכל פעם שרואים אותם, זה מחמם את הלב מחדש. לראות אותם בתפילות של הרבי שליט"א, לשמוע את זעקות ה'אמן' ובעיקר בסיום התפילות, כשאותם חיילים זכים וטהורים נעמדים על הספסלים, כשעיניהם נשואות למקומו הק' של הרבי שליט"א ובקולם העדין והמתוק הם מכריזים בקול גדול: יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

במהלך ההתוועדות של הרבי מלך המשיח שליט"א לכבוד ראש השנה, עמדו הילדים, במקומם המיוחד בסמוך לרבי שליט"א ושרו את המנון קעמפ 'מחנה משיח', היה זה רגע מרגש במיוחד ובמסגרת זו בחרתי להביא בפניכם את מילות ההמנון. כך שרו החיילים לפני הרמטכ"ל: **"בכל קצוות תבל, העם כבר מייחל, מחכה, מצפה שהרבי יתגלה ומלך ביופיו עינינו תחזה. לבית רבינו באנו לחודש החגים, ממלאים מצברים, התגלות פועלים – פורצים גדרי גלות בשבע-מאות-שבעים**

כאן במחנה משיח, צועדים לניצחון! מעל גג בית המקדש הוכרז בביטחון: בניי בניי אל תתייראו, הניסיון בכוחכם, כבר הגיע זמן גאולתכם. המשיח בא – את מלכותו עלינו נקבל, הרבי שליט"א כאן נמצא – קדימה, נתעורר. אז בואו יחדיו נהפוך את העולם, נכריז: יחי המלך לעולם!"

אחת מקבוצות הילדים במסדר בוקר לקראת התפילה צילום: לוי ישראלי

הילדים מכריזים "יחי אדוננו" לאחר התפילה במניין הרבי מלך המשיח. צילום: לוי ישראלי

ההכרזה בחלל המקדש, "לכל לראש תהיה ההתגלות של כ"ק אד"ש מלך המשיח תיכף ומיד ממש!" הקהל זועק: 'אאאאמן' לאחמ"כ יהיה מעריב ולאחריו 'הבדלה' ואחר כך יהיה 'כוס של ברכה' ומבקשים ודורשים לראות את הרבי שליט"א מחלק 'כוס של ברכה' מידו המלאה הפתוחה הקדושה והגדושה והרחבה.

החסידים ממשיכים לשבת בבית חיינו ולהתוועד עוד שעות ארוכות, עד השעות הקטנות של הלילה.

ד' תשרי - יום רצון לה'

בתפילת מנחה, עולה הרבי שליט"א ל'מפטיר' וקריאת ההפטרה. אחרי התפילה נוהג הרבי לומר שיחה 'דברי כיבושין', הסטענדר מוכן, גם הרמקול פועל, אנ"ש והתמימים עומדים וממתינים. לא, אנחנו לא מסתפקים בווידיאו! אנחנו משתוקקים כבר לראות בעינינו ולשמוע באוזנינו את הרבי שליט"א בעצמו באמירת השיחה, אנו עומדים כאן ומחכים לו בעקשנות.

תפילת מעריב הוקדמה לזמן צאת הכוכבים ולאחריה 'ועד סעודת שלמה' מזכה את הקהל ב'סעודת שלמה בשעתו' לרווחת הקהל וציבור האורחים. התוועדויות לרוב מתקיימות הלילה בכל רחבי ה'שכונה' ובבית חיינו 770, 'קבוצה ע"ב' מתאספים להתוועדות מיוחדת

Mas806_A.indd 28 05/10/2011 16:00:20

אנ"ש והתמימים גודשים את 770 בתפילת מנחה במנין של הרבי מלך המשיח צילום: לוי ישראלי

ב'עזרת נשים קינגסטון' עם החסיד ר' **יצחק שפרינגר** שמתוועד איתם בחיות גדולה. התוועדות נוספת מתקיימת ב'געצ'לס-שול' עם המשפיע הרב **משה אורנשטיין** עד השעות הקטנות של הלילה.

ה' תשרי

המחלקה הרוחנית של אש"ל – הכנסת אורחים מקיימת היום 'פאנל' מיוחד על ההמשך המפורסם "בשעה שהקדימו תער"ב" במלואת מאה שנה לאמירתו. ב'פאנל' נושאים דברים, הרב **שלום יעקב חזן** חבר מערכת אוצר החסידים, והרב **מיכאל חנוך גאלמב** משפיע בישיבת תומכי תמימים המרכזית – 770.

תפילת מעריב של אור לו' תשרי, יום הייארצייט של אם המלך, הרבנית חנה ע"ה. הרבי מלך המשיח שליט"א נוהג לעלות חזן בתפילה זו. שוב חוזר המראה של אורחים נוספים שמגיעים היום לרבי, הם מוצאים את מקומם באחת משלל ההתוועדויות החסידיות שמתקיימות הלילה, כבכל לילה בחודש תשרי.

• • •

אחיי התמימים היקרים והאהובים!

בכל תחילת שנה, אנו שומעים שוב את הקלישאה הידועה: ש"כבר

האורחים מאזינים בקשב להרצאה מרתקת על ייחודיותו של 'המשך תער"ב'. צילום: לוי ישראלי

התקיים בנו ויצאנו ידי חובת שנה שהיא רשה בתחילתה ועכשיו יכול כבר להתקיים ההמשך ש'מתעשרת בסופה'..." אבל אנחנו לא נחזור עליה שוב, היות שהרבי מלך המשיח שליט"א מגלה ומלמד אותנו שהגאולה משלימה גם את העבר, גם את הרגעים שלפניה, כך שגם הם הופכים להיות חלק מהגאולה.

כך שתיכף ומיד, כשהרבי שליט"א יתגלה, הוא ישלים זאת גם 'אחורנית' ובמילא השנה לא תהיה 'רשה' בכלל, אלא עשירה בעשירות הכי גדולה מתחילתה ועד סופה – ואין עשיר אלא בדעת – בגילוי של מלאה הארץ דעה את ה' בגאולה האמיתית והשלימה - נאו ממש!

ב-770 מאמינים, מפרסמים, שרים ומכריזים:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מחכה להיפגש ב-770 המחובר לבית המקדש השלישי, **מענדי.**

Mas806_A.indd 29 05/10/2011 16:00:35

גם במציאות העכשווית - ברגעים האחרונים של הגלות, כאשר עדיין "החושך יכסה ארץ" - אנו נוסעים לרבי כדי לבטא במעשה בפועל את אמונתנו ובטחוננו, ולעשות "כלים" שימשיכו את האור. כאילו אנו אומרים: רבי, באנו לראות ולשמוע, ואנו רוצים ומבקשים לראות בעיני-בשר את פני קדשך ולשמוע באזנינו הגשמיות את דיברות-הקודש מאירים כספירים!

מאת הרב חיים לוי יצחק גינזבורג,
משפיע בישיבת תומכי תמימים ראשון לציון

זה הזמן לנסוע לרבי

פנים שכאלו...

סיפר המשפיע הרה"ח ר' מענדל פוטרפס: בבית-מדרשו של הרב הקדוש "החוזה מלובלין" הורגשה תכונה רבה. זה עתה התקבלה ידיעה כי הרב הקדוש רבי לוי-יצחק מברדיטשוב, "סניגורן של ישראל", עומד להגיע ללובלין, ותהום כל העיר. ניקו, שיפשפו והבריקו כל פינה ופינה בבית-המדרש. את כל הארונות, השולחנות והספסלים ואפילו את רחובות העיר קירצפו. כולם התכוננו בחרדת-קודש ללכת ולקבל את פני הצדיק.

כשהגיעה הידיעה כי הצדיק כבר יצא לדרכו, לכיוון העיר לובלין, ובעוד שעות ספורות כבר יהיה בשערי העיר, התאספו כל החסידים ויצאו ברוב עם ובשירה וזמרה אל מחוץ לעיר. הם התקדמו בכיוון ההפוך בדרך המובילה ללובלין, עד שהגיעו לאכסניה האחרונה שלפני העיר לובלין.

נכנסו החסידים, ובראשם "החוזה", אל האכסניה, כדי לפוש קימעא קודם שימשיכו בדרכם לקבל את פני הרב הקדוש מברדיטשוב. אלא שכאן הודיע "החוזה", באמצעות מקורביו, כי הוא יתעכב כאן ולא ימשיך ללכת עימם. הוא יקבל את פני הרב הקדוש מברדיטשוב באכסניה זו.

לכל שאלות החסידים על מה ולמה החליט כן – לא השיב הצדיק. הוא ציווה במפגיע על החסידים שאיש לא יישאר עמו ואיש לא יחכה לו, אלא ימשיכו בדרכם ללכת לקבל את פני רבי לוי-יצחק.

אחד מחסידי "החוזה", לא היה יכול להתאפק, והחליט שמוכרח הוא לראות את הנהגותיו של רבו כאשר ישאר לבדו באכסניה, כשכולם ילכו לקראת הצדיק מברדיטשוב.

התחבא, איפוא, אותו חסיד בתוך ארגז, וממקום מחבואו שמר את צעדי רבו. הוא הביט בשבע עיניים על כל תנועה שלו והיטה אוזן לכל הגה היוצא מפיו.

באותה אכסניה היו שלושה חדרים פתוחים זה לזה, אותם מסר בעל האכסניה ל"החוזה" ולחסידיו. הביט אותו חסיד וראה את רבו מתהלך בחוסר מנוחה הלוך ושוב מחדר לחדר ללא הרף, תנועותיו מהירות ונראה בעליל כי אין הוא רגוע כלל ועיקר. לפתע ראה החסיד את "החוזה" פורץ בבכי, מכה "על חטא", וקורא מעומק ליבו: "איך אוכל להראות את פני לפני פני קדשו?"...

"הייתי עסוק רק במחשבה אחת"

"המשפיע", בה"א הידיעה, של ר' מענדל – החסיד ר' **זלמן-משה (היצחקי)** – נכח פעם בהתוועדות-קודש (כמדומני שהי' זה אצל כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע), במהלכה קרא לו הרבי ואמר לו משהו.

לאחר ההתוועדות ניסו החסידים לסחוט מר' זלמן-משה מה רצה ממנו הרבי, אבל לתמהונם אמר ר' זלמן-משה שלא הצליח לקלוט מאומה, ולו מילה אחת. במשך כל אותו זמן שהרבי דיבר עמי, אמר, הייתי עסוק אך ורק במחשבה אחת – מתי כבר יסיר הרבי את עיניו הקדושות מן הפנים ה'חזיריות' שלי...

והי' ר' מענדל מסיים ומדגיש: "צריך לנסוע לרבי. מוכרחים לנסוע לרבי. אך צריך לדאוג שהפנים אכן תהיינה נקיות. הרבי הרי רואה הכל ויודע הכל".

לא להיות 'תמונה'. להיות 'חי'

ידועה ומפורסמת אימרתם של חסידים בקשר לח"י אלול: בדרך כלל, לכל אדם יש חסרון מסוים בגופו – האחד גבוה מדי ואילו השני נמוך מדי.

Mas806_A.indd 30 05/10/2011 16:03:00

האחד שמן מדי ואילו השני רזה מדי. לאחד אף ארוך ולשני פה עקום וכו'. פעם, צייר מישהו ציור מושלם, שיש בו את מעלות כולם – לא גבוה ולא נמוך, לא רזה ולא שמן, האף לא ארוך וכל האברים מתאימים להפליא זה לזה. רק בעיה אחת הייתה לאותה תמונה: הייתה זו רק תמונה ולא אדם חי...

"אַ מתנגד איז אַ פאָטרעט" ("מתנגד" הוא "תמונה"), היו חסידים אומרים. ייתכן שהוא נזהר בקלה כבחמורה, לומד תורה, מהדר במצוות והכל אצלו בתכלית השלימות, אבל חסרה אצלו ה"נקודה", נקודת החיות, שבלעדיה, גם אם הכל בסדר, עלול מאד להיות שאין זו אלא "תמונה". יכול יהודי ללמוד תורה בעמל וביגיעה, לקיים מצוות בהידור, להתנהג לפנים משורת הדין, ואפילו לעבוד על כך ולהצליח לפעול בעצמו שיהיו לו אכן מידות טובות – ובכל זאת, ייתכן שחסרה לו ה"נקודה", נקודת החיות.

עלול להיות, חלילה, שכל דף גמרא, כל הידור מצוה וכל עבודת ה' שלו, במקום לקרב אותו אל הקב"ה, עלולים להגדיל אצלו את הרגשת הישות והמציאות שלו. באומרו ללבו: הלא מציאות אמיתית הנני. מציאות של יהודי למדן ועובד ה', יהודי שעוסק בתיקון מידותיו, יהודי חסיד, למדן, משכיל, 'עובד' ומה לא...

ככל שיגדל אצלו לימוד התורה ועבודת ה', ככל שיתעלה יותר ויהיה שייך למדריגות נעלות יותר – עלול דבר זה עצמו להגדיל אצלו עוד יותר את רגש ה"מציאות" שלו (בבחינת "כל זה אכניס בקל-וחומר"), שהרי יותר ויותר לא מדובר כאן על מציאות חומרית ומגושמת, אלא על מציאות אמיתית, רוחנית. מציאות נעלית ונשגבה, אבל בכל זאת עדיין "מציאות".

והרגש זה ש"אני מציאות" (גם אם הוא דק ונעלה ביותר, ודוקא אז) – אין כמוהו מה שמרחיק את היהודי מדביקות אמיתית בה'. שהרי "אמיתת ה' אלוקים אמת הוא שהוא לבדו ואין זולתו", וכל מי שהוא "יש ולא אפס" הריהו, בעצם מציאותו, מסתיר ומעלים על אמיתתו של "ה' אלוקים אמת" (כמבואר בתניא פרק ל"ה).

בוודאי שגם אז יש חשיבות נפלאה לכל דבר של תורה ומצוה שהיהודי עושה, ואפילו אם זה "שלא לשמה" בתכלית. שהרי לימדונו חז"ל ש"לעולם ילמד אדם תורה שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה" – אבל גם אם התורה היא תורה והמצוה היא מצוה, הרי **האדם עצמו** לא יצא מן ה"מציאות" שלו, ואדרבה, כנ"ל.

לכל לראש: להתקשר לרבי

כדי לצאת מה"מציאות" של "אני", כדי להתבטל לאלוקות בתכלית – צריך לכל לראש להתקשר לרבי, ללמוד חסידות וללכת בדרכי החסידות. כשם שב"עולם קטן זה האדם", כל האיברים מקבלים חיותם מהנפש הרוחנית שבמוח, רק הודות לביטול שלהם לראש ולמוח – כך גם בעולם כפשוטו, שהיהודים מקבלים חיותם מהרבי, **ר**אש **ב**ני **י**שראל, שכל מציאותו ומהותו אינה אלא גילוי אלוקות בעולם, "שכינה מדברת מתוך גרונו", והנדבק בו כאילו נדבק בשכינה ממש. רק על-ידי ההתקשרות והדביקות בו והביטול אליו, יכול כל יהודי להתבטל באמת ולהתקשר ולהידבק בשכינה.

> עצם ההחלטה לנסוע לרבי, תמשיך את הגאולה בפועל ממש, עוד הרבה לפני הנסיעה בגשמיות. כמובן, צריך לעשות הכל כדי לבוא לרבי "עם פנים נקיות", שהרי הרבי רואה הכל ויודע הכל. אבל, שזה לא ישמש ל"קלוגינקער" כתירוץ לאי-הנסיעה, כי הפנים עדיין אינן נקיות כראוי - שהרי אם נשארים בבית, בוודאי שהפנים לא יישארו נקיות יותר

לאמיתו של דבר, כל יהודי קשור ודבוק בו, שכן אפילו "הפושעים ומורדים בתלמידי-חכמים" אין להם מקור אחר (ח"ו) של חיים, וגם הם מקבלים "מבחינת אחוריים של נפש רוח ונשמת תלמידי-חכמים" – אלא שככל שההתקשרות והדביקות בו והביטול אליו הם בגילוי יותר, כך תגדל ההתקשרות והדביקות והביטול אל הקב"ה.

ההתקשרות מקיפה את כל המציאות ואת כל הפרטים ופרטי-הפרטים, אבל היא כוללת קיום כל הוראותיו ותקנותיו (הקפדה מיוחדת על לימוד השיעורים היומיים בחת"ת וברמב"ם וכו'). הנהגה מתאימה כפי רצונו. התייעצות מתמדת עימו ולא לעשות שום צעד רציני בחיים בלעדיו. לימוד ועיון והתעמקות בתורתו במיוחד (נוסף על לימוד התורה בכלל). נתינת "דמי מעמד" מידי חודש בחודשו,

[ואולי כאן המקום להזכיר אודות עוד עניין שהזמן גרמא – "קרן השנה" – קרן מקופתו של הרבי, על-פי תקנתו והוראתו, ממנה נותנים צדקה בכל יום ויום ממש, כולל שבתות וימים טובים (באופן המותר, כמובן). וכל הנותן לקופה זו מטבעות כמנין ימות השנה, ניתנת הצדקה לזכותו בכל יום מימי השנה וכו'].

חלק עיקרי מהתקשרות זו, הוא: נסיעה לרבי מזמן לזמן. בפרט בדורנו זה, כאשר המאמץ שבנסיעה הוא פחות בהרבה מבדורות הקודמים (לא נוסעים ימים, שבועות וחודשים. המחירים אינם כל כך 'בשמיים'. תלאות הדרך אינם קשים כל-כך וכו'). ומאידך – הצורך וההכרח בהתקשרות, גדול בהרבה מבדורות הקודמים.

וזאת, נוסף על דברי חז"ל (שנפסקו להלכה ברמב"ם, הלכות "תלמוד תורה") ש"חייב אדם להקביל פני רבו ברגל". נוסף לשיחות-הקודש אודות "הנשיא הוא הכל", ועל החיוב הזכות והאחריות הנפלאה שבהתקשרות אליו. ונוספו לכך שיחות-הקודש אודות מעלת "בית רבינו שבבבל", והעובדה שהתקבצות יהודים רבים לשם מוסיפה בהיות המקום "תלפיות – תל שכל פיות פונים לשם", בדוגמת בית-המקדש. ושההוספה "ברוב עם" מוסיפה ב"הדרת מלך", כולל ובמיוחד

Mas806_A.indd 31 05/10/2011 16:03:01

"הדרת מלך" של נשיא (מלך) הדור וכו'.

הנסיעה שלנו לרבי היא אכן (אם כי, כדלקמן, לא רק) כדי לראות ולשמוע, שהרי אנו מאמינים ובטוחים שנזכה לראות את פני קדשו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ולשמוע ממנו "תורה חדשה (אשר) מאתי תצא", כפי שהבטיחנו בנבואה ברורה שבכל רגע ממש וביום זה ממש זוכים לראות את הגאולה האמיתית והשלימה, ואנו נוסעים במפורש לשם כך.

אבל גם במציאות העכשווית – ברגעים האחרונים של הגלות, כאשר עדיין "החושך יכסה ארץ" – אנו מגיעים כדי לבטא במעשה בפועל את אמונתנו ובטחוננו, ולעשות "כלים" שימשיכו את האור. כאילו אנו אומרים: רבי, באנו לראות ולשמוע, ואנו רוצים ומבקשים לראות בעיני-בשר את פני קדשך ולשמוע באזנינו הגשמיות את דיברות-הקודש מאירים כספירים!

ובוודאי שעצם ההחלטה לנסוע לרבי, תמשיך את הגאולה בפועל ממש, עוד הרבה לפני הנסיעה בגשמיות (וזו לבד סיבה מספקת ועיקרית כדי לנסוע).

כמובן, צריך לעשות הכל כדי לבוא לרבי "עם פנים נקיות", שהרי הרבי רואה הכל ויודע הכל. אבל, שזה לא ישמש ל"קלוגינקער" כתירוץ לאי-הנסיעה, כי הפנים עדיין אינן נקיות כראוי – שהרי אם נשארים בבית, בוודאי שהפנים לא יישארו נקיות יותר, ודי"ל.

ועם כל זה, צריך גם לדעת את אמיתותם של דברים, שנסיעה לרבי היא לא **רק** כדי לראות ולשמוע: ידוע, שפעם הייתה "חקירה" אצל חסידים, האם העיקר הוא לנסוע לרבי **בפועל ממש**, או שמא **הרצון** לנסוע לרבי הוא העיקר, ונימנו וגמרו, שאמנם העיקר הוא **הרצון** לנסוע, אבל מי שלא נוסע בפועל ממש (גם אם הוא מדבר הרבה על **הרצון** לנסוע) אין סימן טוב מזה שמעולם לא היה לו רצון לנסוע, שכן מי **שבאמת** רוצה – אכן נוסע בפועל ממש.

נוסעים לרבי במיוחד כדי להתקשר ולהתבטל אליו, להידבק בו ולצאת מן ה"מציאות". גם אם היא "מציאות" של קדושה, של תורה ומצוות וחסידות – כיון שבכל זאת היא "מציאות", וכל "מציאות" היא הניגוד המוחלט ל"אמיתת ה' אלוקים אמת שהוא לבדו ואין זולתו".

וכדי לצאת מה"מציאות", צריך להתבטל לגמרי ולמסור את כל הכוחות והחושים אל המוח והראש. לבטל את הפרטים ופרטי-הפרטים אל ה"נקודה", נקודת החיים. לאסוף ולקבץ את כל פרטי "רשות **הרבים**" שלי, ולעשות מהם "רשות **היחיד**", ל"יחידו של עולם", עד שכל הפרטים ופרטי-הפרטים נעשים חדורים וממולאים כל כולם ב"נקודה".

כשנוסעים לרבי בפשטות, ויודעים שגם אם חס ושלום לא רואים ולא שומעים – וזה כואב מאד, ואנו דורשים בכל תוקף שייאמר די ונזכה לראות את הרבי באופן של "מלך ביופיו תחזינה עיניך" – הרי בכל זאת מתפללים בכל יום שלוש פעמים עם הרבי בפשטות (ובהדגשה, בלי פלפולים ובלי ויכוחים. מי שלא רוצה להרגיש כך – יהי לו אשר לו. אין מה להתווכח איתו אם טוב ונוח לו בלי זה). מתוועדים עם הרבי בפשטות, ושמחים ורוקדים יחד עמו בפשטות.

וגם אם הלב מתפקע מגעגועים וכאב מדוע לא זוכים לראות ולשמוע – הרי את העובדות **האמיתיות** והפשוטות אין זה משנה כלל וכלל.

עצם האמונה בדבר, ובכל התוקף, וההנהגה במאה אחוז באופן כזה – הם הם ה"כלים" להמשיך ולפעול שנזכה אכן גם לראות את הרבי ולשמוע בפשטות מפי קדשו את ה"תורה חדשה (אשר) מאתי תצא", בגאולה האמיתית והשלימה, תיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ב"ה

תשע"ב

פסטיבל אור

הפצת המעיינות בפסטיבלים

דרושים

פעילים/ות נשואים לשליחות

בפסטיבל עכו ראשון-שלישי חוה"מ סוכות

ובפסטיבל נתניה בשמחת תורה

לפרטים: הרב מיכאל קדלבורג

077-2008770 052-8651551

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כרטיסי טיסה לסלל

כינוס השלוחים, חנוכה, כינוס השלוחות

באל על - במחירים מיוחדים

077-5057706

rut7706@gmail.com

ב"ה

CNN

התשורה בשמחה שלכם!

סדר סעודות השבת עם ברכת המזון ושבע ברכות עם פניני גאולה, ניגוני חב"ד ושירי משיח

להתראות בשמחות מרכז ההפצה - 077-5123-770

פורמט סטנדרט
גובה 16.5 ס"מ
רוחב 12 ס"מ
32 עמ'

פורמט מהודר
גובה 21 ס"מ
רוחב 13.5 ס"מ
64 עמ'

מחיר מיוחד לעונת השמחות

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

Mas806_A.indd 32 05/10/2011 16:03:02

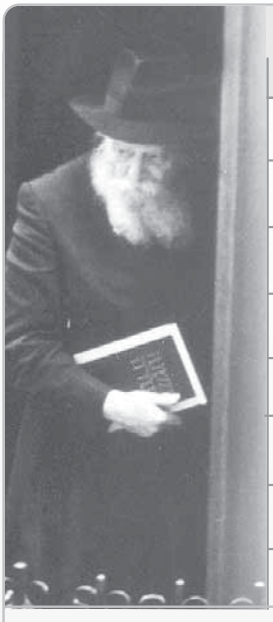

מורה שיעור ללימוד הרמב"ם היומי

יום	ג' פרקים	פרק א'	ספר המצוות
רביעי י"ד תשרי	הל' טומאת מת פרק ט-יא.	הל' שאלה ופקדון.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע קז.
חמישי ט"ו תשרי	פרק יב-יד.	פרק ב.	מ"ע קז.
שישי ט"ז תשרי	פרק טו-יז.	פרק ג.	מ"ע קז.
שבת קודש י"ז תשרי	פרק יח-כ.	פרק ד.	מ"ע קז.
ראשון י"ח תשרי	פרק כא-כג.	פרק ה.	מ"ע קז.
שני י"ט תשרי	פרק כד-כה. הל' פרה אדומה.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ו.	מ"ע קז. קיג.
שלישי כ' תשרי	פרק ב-ד.	פרק ז.	מ"ע קיג.
רביעי כ"א תשרי	פרק ה-ז.	פרק ח.	מ"ע קיג.
חמישי כ"ב תשרי	פרק ח-י.	הל' מלוה ולוה.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע קח.
שישי כ"ג תשרי	פרק יא-יג.	פרק ב.	מ"ע קח.
שבת קודש כ"ד תשרי	פרק יד-טו. הל' טומאת צרעת.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ג.	מ"ע קח. קא.
ראשון כ"ה תשרי	פרק ב-ד.	פרק ד.	מל"ת שח. שז.
שני כ"ו תשרי	פרק ה-ז.	פרק ה.	מ"ע קיב.
שלישי כ"ז תשרי	פרק ח-י.	פרק ו.	מ"ע קי.
רביעי כ"ח תשרי	פרק יא-יג.	פרק ז.	מ"ע קיא.
חמישי כ"ט תשרי	פרק יד-טז.	פרק ח.	מ"ע קב. קג.
שישי ל' תשרי	הל' מטמאי משכב ומושב.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ט.	מ"ע צט.

לוח זמני היום - עמוד 14

Mas806_A.indd 33 06/10/2011 02:22:33

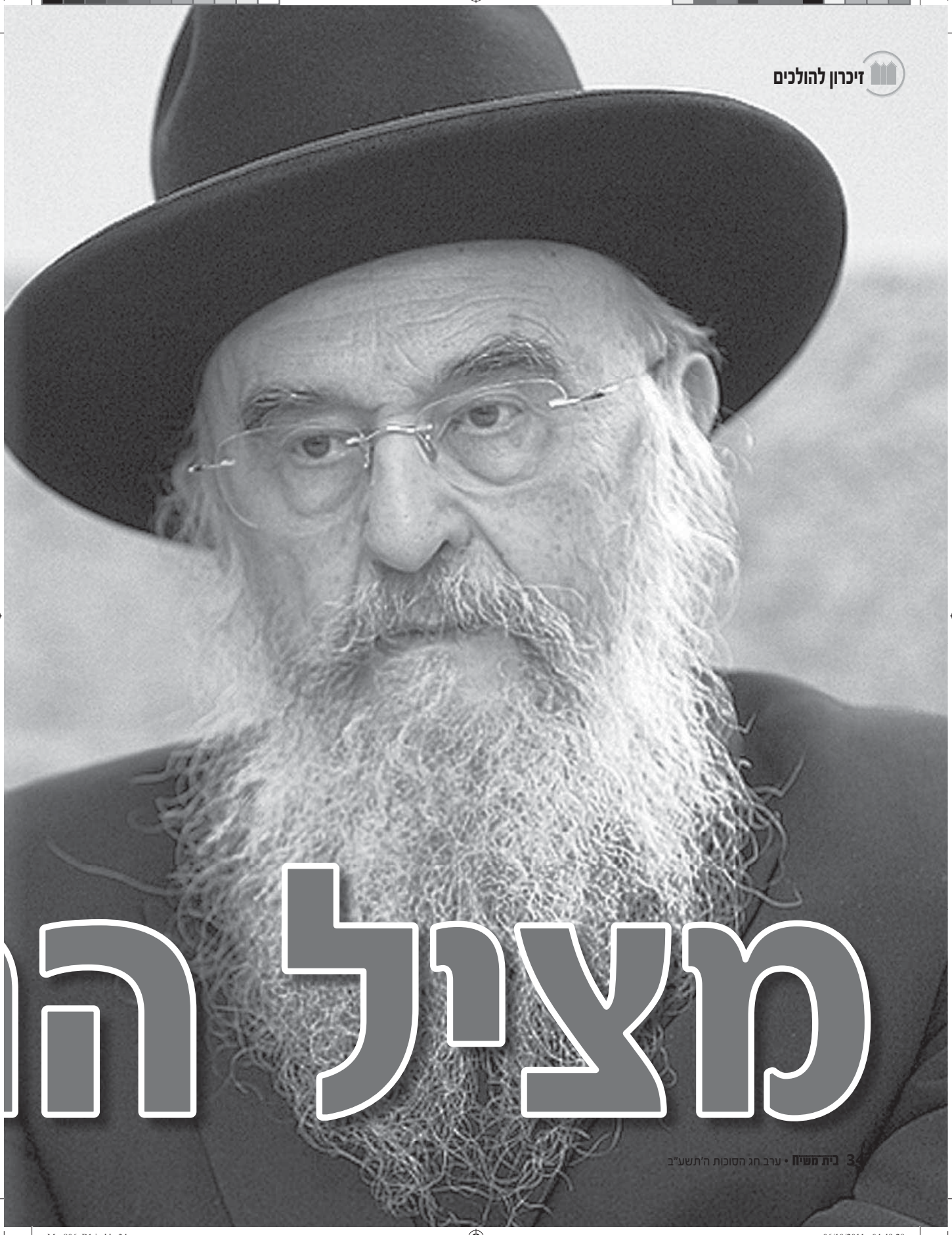

מצוּל ה

Mas806_B1.indd 34 06/10/2011 04:49:29

נפשות

"נכנסתי ל'יחידות' שארכה כחצי שעה, וכולה נסבה סביב פעילותי ב'יד לאחים'. אז ראיתי על פניו הקדושות של הרבי את ה'קאָך' וההתלהבות קודש שיש לו בפעולות אלו. הרבי נתן לי מספר עצות והדרכות איך לפעול, עם מי לפעול ואיך כדאי לפעול" כך סיפר הגאון הרב שלום דובער ליפשיץ ל'בית משיח' כאשר סקר את העידוד המיוחד שקיבל מהרבי • 'בית משיח' אורג פסיפס מיוחד של זכרונות, מסמכים ועדויות על האיש שעמד בראש המערכה להצלת יהודים מטמיעה

מאת שניאור זלמן ברגר

מטרה אחת: הצלת נפשות

הצלת נפשות – זה היה המוטו שליווה את הרב **שלום דובער ליפשיץ** ע"ה כל חייו הבוגרים מגיל 21 ועד ליומו האחרון והוא בן 82. זו היתה המטרה האחת והיחידה למענה פעל ללא ליאות במשך יותר משישים שנה, יום ולילה, חורף וקיץ.

הרב ליפשיץ יו"ר יד לאחים ורב קהילת חב"ד ברמת גן שנפטר לפני ראש השנה, היה ראש וראשון לפעילות אינטנסיבית מתוחכמת ומסוכנת במאבק נגד הממסד במטרה להציל את העולים מתימן וצפון אפריקה, בשנות העליה הגדולה לאחר מלחמת השחרור. הוא היה ראש וראשון במשך כל השנים במאבק נגד כפיית חינוך חילוני על עולים חדשים, נגד המיסיון והיה אחראי אישית לחילוץ נשים וילדים יהודיים מכפרים ערביים.

בברכת גדולי הדור ניצב בראש החזית חרף היותו בחור צעיר. הצלחתו הניבה רבבות פירות טובים, הלא המה ילדי העולים – אשר בזכות ארגון "יד לאחים" שבראשו עמד – למדו בילדותם תורה וכאשר בגרו הקימו בתים על אדני התורה והמצוה. אלפים חבים לו את הצלתם מטמיעה בכתות המיסיון. אלו משקיעים סכומי עתק כדי למשוך בחכתם יהודים תמימים ולהמיר את דתם, והרב ליפשיץ במלא מרצו נאבק בהם מלחמת חורמה. הוא לא ידע מנוחה, רק לפעול ולבצע, לעשות ולהציל, כל כולו להבת אש קודש.

חקירות משטרה, אימים והפחדות, הטרדות והכפשות – היו לחם חוקו, אך הם לא היוו עבורו מכשולים של ממש. הרב ליפשיץ ראה בהם אתגר שחייבים לעבור אותו. את זה ידעו כל העוסקים במלאכת ההצלה מטמיעה. הרב ליפשיץ ירד לפרטי פרטים בכל פעולה שביצע, אם זה בירידה לשטח, אם בכינוסים ובהפגנות ואם זה בתחקור פעילים שחזרו ממאבק במיסיון, או כאלו אשר חדרו לכפרים ערביים.

את ההערכה העצומה שרחשו לו מכל החוגים ניתן היה לראות בהלווייה בה נטלו חלק והספידו רבנים ועסקנים מכל קצות הקשת, מגאב"ד העדה החרדית הגאון הרב טוביה ווייס שליט"א לצד רבני ערים, חברי בית דין רבני חב"ד לצד ראשי ישיבות ליטאיות, ראשי החינוך העצמאי, ראשי "יד לאחים" ועוד רבים.

את עבודתו זו עשה בהתנדבות גמורה. הוא הסתפק במשכורת קטנה שקיבל כרב שכונת הלל ברמת גן, בעוד שאת מלאכת הקודש ב"יד לאחים" עשה ללא תמורה.

חינוך למסירות נפש

הרב שלום דובער ליפשיץ נולד בברית המועצות לאביו הרה"ג הרב ישראל לייב ליפשיץ ע"ה מחשובי רבני חב"ד, ממנו ינק מסירות נפש בפועל, כפי שהעיד שנים רבות אחר כך, כי החינוך למסירות נפש שהיה נטוע בו, נתן לו את הכוחות לקום ולהילחם למען הצלת נפשות בארץ הקודש.

בילדותו עלתה המשפחה לארץ הקודש ובשנים הבאות נכנס ללמוד בישיבת "אחי תמימים" בתל אביב

Mas806_B1.indd 35 06/10/2011 04:49:31

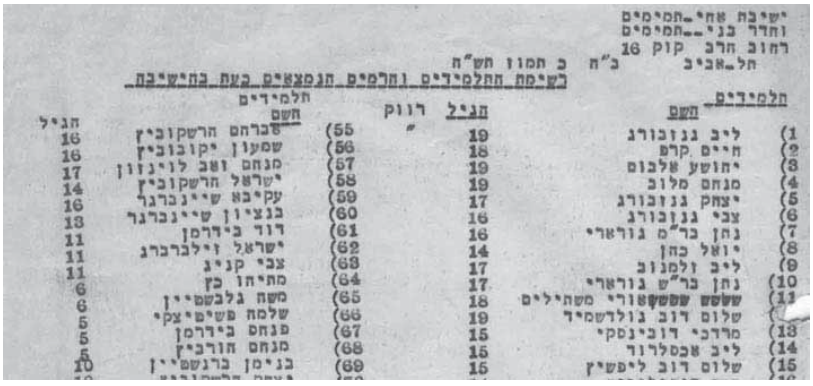

כ' בתמוז תש"ה – ברשימת תלמידי 'אחי תמימים' תל אביב

> בחדר האוכל השתררה דממה, שכמותה אינני זוכר מעולם. איש לא השיב על השאלה הישירה והקשה לביצוע. מספר בחורים שישבו לצידי אמרו: ספק לעצמם ספק לראש הישיבה, 'הליובאוויטשער [כשהכוונה אלי] בוודאי יסכים לנסוע', ואכן, קמתי ממקומי ואמרתי 'אני נוסע!'

וספג רבות מהמשפיע הרב חיים שאול ברוק ע"ה. משם עבר ללמוד בישיבת פונוביז' בה היה מבחירי התלמידים.

בשנים אלו החלה העליה הגדולה לארץ הקודש, ואנשי הסוכנות בשיתוף הממשלה עשו כל אשר יכלו כדי להוריד מהעולים כל סממן דתי. באותם ימים החל הרב ליפשיץ בפעילות. המפנה החל באחד מימי החורף של שנת תש"י. על אותו מפנה סיפר הרב ליפשיץ בפרוטרוט בראיון ל"בית משיח":

"היה זה בשנת תש"י, העליה הגדולה מתימן לארץ הקודש שנקראה בשם 'מרבד הקסמים', הייתה בעיצומה. אלפי יהודים יראים ושלימים השומרים על קלה כחמורה, הגיעו לארץ הקודש, אך כאן בניגוד גמור למה שציפו – העבירו רבים מהם על דתם, חד וחלק! הדבר תוכנן היטב על ידי מנהיגי המדינה דאז, והוא כלל גזירות פיאותיהם של הילדים הרכים וגם של המבוגרים, הכרח חילול שבת במחנות העולים והכנסת הילדים לבתי ספר שאינם דתיים.

"העם בישראל היה אדיש לנעשה במחנות. לא במזיד, חס ושלום אלא מחוסר וודאות גרידא – בדומה לאדישות הפוקדת כיום את העם בישראל נוכח פעולותיו החמורות של המיסיון. אלפי עולים שוכנו במחנות המעבר (מעברות) בראש העין, בעין שמר ובבית ליד, ומכיון שאלה הוקמו על ידי הסוכנות ו'השומר הצעיר' נמנע מילדי העולים חינוך יהודי שורשי, כפי שהורגלו בתימן. יתירה מזו, המדריכים והאחראים על העליה, לא ראו בעין יפה בלשון המעטה, את שמירת התורה והמצוות בקרב המבוגרים שבהם, ופתחו במסע שמד רוחני כדי להעביר אותם על דתם.

"לשם כך נסגרו המחנות בפני מבקרים, בטענה מגוחכת שהעולים נגועים במחלות, דבר שהתברר למפרע כשקר גס, כאשר כל מגמתם היא, שיהודי תימן מסולסלי הפיאות לא יראו דמות יהודי דתי שומר תורה ומצוות, ויחשבו שבארץ ישראל, אין צורך להיות דתי.

"באותה תקופה למדתי בישיבת פונוביז', באחד הימים הגיע ראש הישיבה, הגאון הרב יוסף שלמה כהנמן לחדר האוכל, וכולו נסער. 'קיבלתי ידיעות מסמרות שיער על הנעשה במחנות של אחינו עולי תימן' פתח. הוא עשה אתנחתא קלה ואחר המשיך:

'בשעה קשה זו אסור לנו לעמוד מנגד! עלינו לקום ולעשות מעשה. מי מבין הבחורים מוכן להתנדב לנסוע ולראות מה קורה במחנות העולים?' זרק לחלל האויר.

"בחדר האוכל השתררה דממה, שכמותה אינני זוכר מעולם. איש לא השיב על השאלה הישירה והקשה לביצוע. מספר בחורים שישבו לצידי אמרו: ספק לעצמם ספק לראש הישיבה, 'הליובאוויטשער [כשהכוונה אלי] בוודאי יסכים לנסוע', ואכן, קמתי ממקומי ואמרתי 'אני נוסע!'

"אחרי שהבעתי את הסכמתי הצטרף אליי, הרב יצחק יעקובוביץ' (כיום רבה של הרצליה) ויחד קיבלנו את ברכתו של הרב כהנמן למסע המסוכן. אני זוכר שהרב כהנמן אמר לי: 'אם ירביצו לך – אל תחזיר, רק תסתכל מי מרביץ לך'.

נתתי את ילדיי

הרב ליפשיץ והרב יעקובוביץ יצאו למעברה. באישון ליל חפרו מתחת לגדרות המחנה והוציאו מספר נערים שהסכימו להגיע לישיבה. אולם עד מהרה נקטעה השמחה, בשל שוטרים שהקיפו את בניין הישיבה והחלו לחפש את הילדים ש'נגנבו'. הוסיף הרב ליפשיץ וסיפר:

"החלה סערה גדולה בארץ ישראל, הלכנו למשטרה והצהרנו כי אנו מוכנים ללכת יחד עם השוטרים ל'בית לידי' ולהוכיח קבל עם ועולם כי הילדים לא נלקחו בגניבה אלא בהסכמת הוריהם. מחוסר ברירה ומלחץ ציבורי, נאלצה המשטרה וההנהגה להסכים להצעה, וכך מצאנו את עצמנו בשערי 'בית לידי'.

"בצהרי היום התייצב מנהל המחנה ליד האוהלים, והכריז ברמקול: 'מי שמסר את ילדיו לאנשים הללו, מתבקש לבוא ולמסור עדות'. דממת מוות השתררה במחנה, ואיש לא יצא מאהלו. עד כדי כך הפחידו אותם. לפתע פתאום הגיחה יהודיה תימניה והכריזה: אני נתתי את ילדיי לאנשים הללו. מדוע? שאל המנהל והיא השיבה בגאון: 'נתתי אותם לריבונו של עולם'.

"כך ניצלו ששת הילדים משמד רוחני. בעקבות הרעש התקשורתי שנוצר סביב הסיפור, נודע לציבור הרחב על מסע השמד המתנהל מתחת

Mas806_B1.indd 36 06/10/2011 04:49:32

לאפם, בטבורה של ארץ הקודש, וזה היווה את הדחיפה להקמת הארגון שעד היום הזה עוסק בהצלת ילדי ישראל והכנסתם תחת כנפי השכינה״.

בעקבות פעולתם האמיצה של הרב ליפשיץ וחבריו, פנו אליהם מהסוכנות וניסו לברר את רצונם. בסופו של דבר הותרה כניסתם למחנה ׳עין שמר׳ כדי להוציא ״רק עשרה ילדים״.

״עברנו מאוהל אחד למשנהו, פגשנו יהודים אדוקים הגאים ביהדותם המסורתית ושוחחנו על החינוך אותו מקבלים הילדים. ההורים הביעו מרמור על החינוך לפריקת עול, אותו מקבלים ילדיהם, אך ברירות רבות לא נותרו להורים האומללים. בעקבות ביקורנו ודיווחינו, החליטו גדולי הרבנים דאז לקיים תענית ציבור יחד עם הפגנת מחאה אדירה שארגנו ליד מחנה ׳עין שמר׳. בהפגנה השתתפו יהודים חרדים רבים, וכלי התקשורת דיווחו בהבלטה על גל המחאה וברחוב הישראלי נוצרה סערה רבתי״.

לאחר ההפגנה, השתנה היחס של מנהלי המחנה אל הרב ליפשיץ וחבריו, וכצעד נגדי גוייסו למערכה חשובי הרבנים ובהם הרב יצחק אייזיק הרצוג הרב הראשי לישראל, אשר פעלו בכל תוקף בנידון.

בין הפעילים באותם ימים היה ר׳ זושא וילימובסקי (הפרטיזן), שפעל מקיץ תשי״א ועד קיץ תשי״ב במסגרת ׳פעילי המחנה התורתי׳. קטע ממכתבו אל הרבי מתקופה זו, שופך אור על הנעשה בארגון ״יד לאחים׳ בתקופת ייסודו:

״זה כמה חודשים שאני עובד בחברה הנקרא ׳חבר פעילי מחנה התורתי׳. רוב הפעילים הם תלמידי ישיבות ובני תורה מחוגים שונים, שנתעוררו מהמצב הרוחני הנורא השורר בארץ ישראל, והצלחנו בעזרת השם במשך חצי שנה לקלוט כאלף תלמידים ותלמידות תחת חינוך כשר״.

חלק מאותם אלף תלמידים הועברו לישיבת ״תומכי תמימים״ בלוד. כחסיד חב״ד ביקש הרב ליפשיץ להעביר עוד ועוד תלמידים לתומכי תמימים, אולם הישיבה היתה בימי הבראשית שלה, והתקציב והמקום לא אפשרו להביא עוד תלמידים. באותם ימים אירע, אשר הרב ליפשיץ יחד עם הרב ישראל גרוסמן שסייע בפעילות,

עם ראש עיריית בני ברק (מימין) ומנכ״ל משרד הרווחה לפני מספר חודשים

את ההערכה העצומה שרחשו לו מכל החוגים ניתן היה לראות בהלווייה בה נטלו חלק והספידו רבנים ועסקנים מכל קצות הקשת, מגאב״ד העדה החרדית הגאון הרב טוביה ווייס שליט״א לצד רבני ערים, חברי בית דין רבני חב״ד לצד ראשי ישיבות ליטאיות, ראשי החינוך העצמאי, ראשי ׳יד לאחים׳ ועוד רבים.

הגיעו אל הישיבה וביקשו להכניס מספר תלמידים גדול. מנהל הישיבה הרב אפרים וולף שמע את דבריהם, והודיע כי אפילו מיטות אין לו בעבור תלמידים חדשים. הרב ליפשיץ והרב גרוסמן לא התייאשו, ובמשך זמן עמלו והשיגו תרומות ורכשו מספר גדול של מיטות עבור ׳תומכי תמימים׳, כדי שיוכלו להיכנס לישיבה עוד תלמידים עולים חדשים.

שמירת הגחלת

הייתה זו הסנונית הראשונה לפעילות שתוך זמן קצר נשאה אופי ומיסוד תחת השם ״חברי פעילי המחנה התורתי״ ולימים ״ארגון הפעילים יד לאחים״. מיני אז ניצב הרב ליפשיץ בראש הארגון, כאשר אסיפות הנהלת הארגון כולן התקיימו בביתו של רבה של בני ברק, הגאון הרב יעקב לנדא זצ״ל שהיה באותן השנים היו״ר הרשמי של הארגון ואילו הרב ליפשיץ ניהל את הארגון בפועל מאז הקמתו.

שנה חלפה מאז הוקם הארגון, והרב ליפשיץ חשש כי הוא משקיע בפעילות יתר על המידה, מה שגורם לו ביטול תורה. את מחשבותיו אלו כתב לרבי, וקיבל מענה מט״ז אלול תשי״א:

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

"הצלחה מופלגה בעבודתו בקודש להציל נפשות"

״... נבהלתי לשאלה זו, בה בשעה שהקב״ה הצליחו ונתן לו האפשרות להציל נפשות בני ובנות ישראל מכפירה ר״ל ולעזור להם שישארו יהודים נאמנים לה׳ ולתורתו, שזהו רואים גם בעיני בשר ובמוחש, הנה בא יצרו ומסיתו לאמור, מי יודע אם זהו ענין ומוטב לך להתעסק בעסקים אחרים אשר אז אפשר שתשגשג בתורה וכו׳ וכו׳.

Mas806_B1.indd 37 06/10/2011 04:49:32

עד הרגע האחרון

הגאון הרב יהודה דרעי, רבה של באר שבע בשתים עשרה השנים האחרונות, שופך אור על הפעילות האינטנסיבית של הרב ליפשיץ בתקופה האחרונה.

"סילוקו של הצדיק הזה זו אבידה גדולה לעם ישראל, מדובר באדם שנתן למעשה ששים שנה מחייו מפעל חיים של ממש, להצלת עם ישראל, הוא היה אם אפשר להגדיר ראש הלוחמים פשוטו כמשמעו לצביונו הרוחני של עם ישראל, בשישים שנה האחרונות.

"אתן דוגמאות: המיסיונרים בכל מיני כיתות ובעוצמות כאלו בתקציבי ענק במשך עשרות שנים עושים הכל כדי לצוד נפשות טהורות של עם ישראל, ומי שעמד מולם בגאון ובעוז באומץ בלתי נלאה בכוחות אדירים, הוא הרב ליפשיץ. קשה להבין כיצד הצליח לבדו לשאת בעול של המפעל הזה 'יד לאחים', אשר הציל רבבות רבבות.

"בתחילת תפקידי בעיר באר שבע בשנת תשנ"ח נפגש איתי הרב ליפשיץ והכניס אותי לענין. הוא הסביר לי על הכתות המשיחיות שיש בעיר באר שבע, יהודים משיחיים, ששה שבעה סוגים של כתות שונות בשמות שונים. הוא הכיר להפליא כל כת, וידע כל אחד מה עושה מי היושב ראש וכו'.

"בכינוס הראשון שהיה בבאר שבע אחרי שנבחרתי, השתתפו כחמשת אלפים איש. זה היה כינוס שכמותו לא ראתה באר שבע. הוא בא והסביר והכניס למודעות של כולם את חומרת העניין. כאן לא ידעו מה זה מיסיונרים בימינו, שנדמים כיהודים, ואפילו כשומרי מצוות. יהודים שמזמינים לחוגי תנ"ך, חלקם הולכים עם ציציות נראים כיהודים, אך הם עושים הכל כדי לפתות יהודים, כולל הטבלת יהודים לנצרות.

"אני יכול לומר כיום, כי כל המודעות שיש בבאר שבע, והעובדה שהכתות המשיחיות בעיר הוכו בדרכים חוקיות, הכול בזכות הרב ליפשיץ. עשינו הכל להוריד אותם מהבמה הציבורית והם כבר אינם יכולים לפעול כפי שפעלו. כל יהודי בבאר שבע זהיר מאוד בכל חומר שהוא מקבל בדואר או בתחנת הרכבת, כל זה בזכות הגאון הרב שלום דובער ליפשיץ.

"אזכיר את המלחמה של ניתוחי מתים, אלו של בני דורי. בלילות תשעה באב היו מתקיימות הפגנות ענק בכיכר השבת על ניתוחי מתים. ראש הזועקים היה הרב שלום דובער ליפשיץ. זכורה המלחמה שלו על תיקון חוק 'מיהו יהודי'. לא עניין אותו מעמד, תארים או פירסום.

"גם בשנים האחרונות, בתקופת מחלתו הקשה, לא הפסיק לעבוד לרגע. נפגשתי עמו כמה פעמים בתקופה זו, ולא הרגשתי כלום למרות שידעתי את האמת. הוא לחם כלוחם אמיץ עד טיפת דמו האחרונה, עד הרגע האחרון. רק מי שיש לו יראת שמים אמיתית, איש אמת, עם כוחות אדירים, שכן הוא לא פחד משום דבר בעולם".

הרבי כתב לרב ליפשיץ: "... נבהלתי לשאלה זו, בה בשעה שהקב"ה הצליחו ונתן לו האפשרות להציל נפשות בני ובנות ישראל מכפירה ר"ל ולעזור להם שישארו יהודים נאמנים לה' ולתורתו, שזהו רואים גם בעיני בשר ובמוחש, הנה בא יצרו ומסיתו לאמור, מי יודע אם זהו ענין ומוטב לך להתעסק בעסקים אחרים אשר אז אפשר שתשגשג בתורה וכו' וכו'.

"ידוע פסק הדין בגמרא אשר מצוה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים מבטלים תלמוד תורה בשבילה (מועד קטן ט, ב), וידוע ג"כ מאמר הגמרא בתמורה על הפסוק עשיר ורש נפגשו מאיר עיני שניהם ה', אשר כשעשיר בתורה עוזר לרש בתורה, הרי מאיר עיני שניהם...

"כוונתי בזה שלא לבד שעל ידי ביטול תורתו לאיזה זמן עושה הוא כציווי התורה ... אלא עוד זאת שביטולה של תורה זה הוא גופא קיומא, כי על ידי זה נעשה לבו ומוחו [זכ]ים אלף פעמים ככה, אשר במעט זמן יצליח בלימודו שלא בערך". (אגרות קודש ח"ד אגרת א'קצח).

חודש לאחר מכתב זה, קיבל מהרבי מכתב קצר ובו דברים מיוחדים במינם:

"הפ"נ שלו נתקבל בעתו, ויהי רצון שימלאו כל משאלות לבבו לטובה.

"בברכת התמדה, שקידה והצלחה בלימוד התורה, נגלה וחסידות גם יחד. ביראת שמים [מכאן ועד סוף המכתב – הוספת הרבי בכתי"ק] **והצלחה מופלגה בעבודתו בקודש להציל נפשות בני ישראל ולהביאם לחיי עולם הבא וגם לחיי עולם הזה – ע"י תורת חיים ודביקה באלקים חיים.**

"בטח יוכל לסדר עבודתו באופן אשר ע"ד הרגיל יוכל ללמוד לעצמו איזה שעות ביום".

ובכ"ד אייר תשי"ב שיגר אליו הרבי אגרת נוספת ובשוליה דברי עידוד לפעולותיו הברוכות:

"ובימים האלו דערב חג השבועות זמן מתן תורתנו הבע"ל הנה כפי המסופר במד"ר [=במדרש רבה] **הערבים לקבלת התורה שעי"ז החליט השי"ת לתת את התורה לעמו ישראל, היו דווקא התינוקות ולכן פשיטא אשר ההתעסקות בחינוך תשב"ר היא המסייעת לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות".**

בתקופה זו, הורה הרבי לר' זושא וילימובסקי להקים את 'רשת אהלי יוסף יצחק', והרב ליפשיץ סייע בידע, בניסיון ובקשרים בכל הקשור לרישום והקמת בתי הספר של הרשת.

"אברך יקר הוא"

לאורך כל השנים עודד הרבי את ארגון 'יד לאחים' ומנהלו הרב ליפשיץ, אם במכתבים ואם ביחידויות. הרבי אף עודד את הגב' ציפורה הבר למצוא שידוך מתאים לרב ליפשיץ "**כי אברך יקר הוא**".

בראיון הנזכר חשף הרב ליפשיץ טפח מהיחס המיוחד שקיבל מהרבי:

"נוסף למכתבים המעודדים

Mas806_B1.indd 38 06/10/2011 04:49:32

והמכוונים, אני יכול לומר בבירור כי במספר מקרים בהם נעצרתי ונחקרתי במשטרה, היה הסיום בכי טוב, הודות להתערבותו של הרבי. כמו כן בפעולות מסויימות שעדיין לא הגיעה השעה לפרסמם, דאג הרבי שאצא בשלום מכל העניינים.

"לדוגמה, בשנת תשכ"ד ארגנו הפגנה גדולה נגד המיסיון במספר ערים ברחבי ארץ הקודש. באותן הפגנות סוערות נעצרו מאה ושלושים בחורי ישיבה, ולאחר מספר שעות הגיעו חוקרי המשטרה למשרדי 'יד לאחים' כדי לחקור אותי, מה שמסתיים בדרך כלל במעצר, כיון שהיה נגדי חומר רב להמרדה והתססה. לפתע, תוך כדי חקירה, כאשר לא ידעתי מה ואיך לומר, קיבלו החוקרים 'הוראה מגבוה' להפסיק את החקירה ולשחררני. התברר שהתקבל טלפון מחו"ל שאיים לגרום לסערת רוחות בעולם כולו אם איעצר.

"בשנת תשכ"ב, כאשר הייתי עדיין בחור, נסעתי לרבי בפעם הראשונה ואז גם נכנסתי ל'יחידות' שארכה כחצי שעה, כולה נסבה סביב פעילותי ב'יד לאחים'. ראיתי אז על פניו הקדושות של הרבי את ה'קאדֶ' וההתלהבות קודש שיש לו בפעולות אלו. הרבי נתן לי מספר עצות והדרכות איך לפעול, עם מי לפעול ואיך כדאי לפעול. במשך השנים אף שלח סכומי כסף לארגון. במרוצת השנים זכיתי להיכנס עוד מספר פעמים אל הקודש פנימה, ובכל פעם ראיתי את שביעות רצונו הק' מכל בשורה טובה ומכל פעולה שעושה הארגון".

שנתיים אחר כך, שנת תשכ"ד, כאשר הרב ליפשיץ יצא מ'יחידות', הרבי ליווה אותו עד הדלת הראשית של 770 והמשיך לעמוד שם עד שהרב ליפשיץ נכנס למכונית ונסע. הייתה זו מחווה נדירה ביותר, ומעולם לא הייתה כזאת לחסיד, ועוד צעיר לימים כרב ליפשיץ באותם ימים, טרם נישואיו... בקיץ תשל"ה שלח הרבי אל הרב ליפשיץ המחאה בסך אלף דולר עבור הפעילים.

ההתקשרות הגדולה שלו אל הרבי היתה ידועה לכל מי שהכירו, אבל כולם נכחו לראות זאת בשנת תשמ"ט, כאשר הרבי הורה להצביע ג'. הרב ליפשיץ פירסם מודעה ב'המודיע' בה ביקש כיו"ר יד לאחים להצביע ג'. הדבר הביא לפרישת חלק מפעילי ארגונו שהיו נמנים על חוגי הליטאים, מה שהביא בסופו של דבר להקמת ארגון מתחרה. הרב ליפשיץ לא נבהל מהעובדה שחלק מסגניו ופעיליו ערקו מהארגון הוותיק והקימו ארגון מתחרה, וביום בו הודיעו על הקמת הארגון המתחרה לו, פירסם מודעה תחת הכותרת "אחותנו, את היי לאלפי רבבה"...

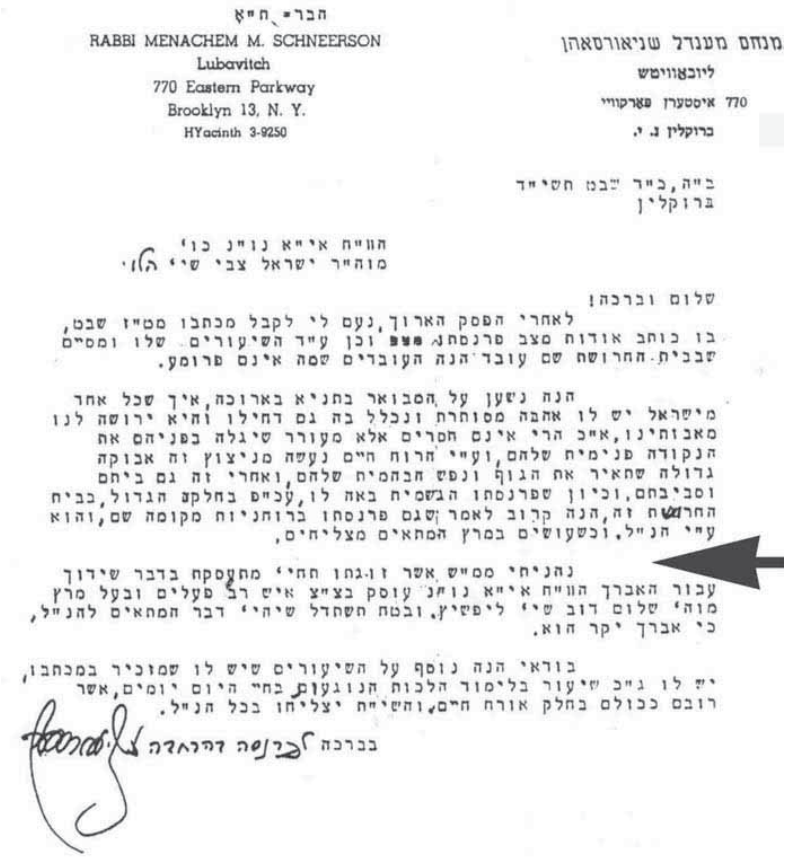

הרבי מעודד למצוא לו שידוך: "כי אברך יקר הוא"

> בשנת תשכ"ד, כאשר הרב ליפשיץ יצא מ'יחידות', הרבי ליווה אותו עד הדלת הראשית של 770 והמשיך לעמוד שם עד שהרב ליפשיץ נכנס למכונית ונסע. הייתה זו מחווה נדירה ביותר, ומעולם לא הייתה כזאת לחסיד, ועוד צעיר לימים כרב ליפשיץ באותם ימים, טרם נישואיו...

ששים שנה בחזית

מאז "יד לאחים" ניצב בחזית המאבק לשמירת הגחלת בקרב העולים מארצות תימן, מרוקו, תוניס, לוב, הונגריה, גרוזיה, פולין ולימים אף מדינות חבר העמים. במרוצת השנים הוקמו שורה של מוסדות בהם למדו תלמידים שהיו פרי פעולותיהם של הפעילים יד לאחים, בניצוחו האישי של הרב ליפשיץ.

Mas806_B1.indd 39 06/10/2011 04:49:33

עם הגאון הרב וואזנר (מימין בנו וממלא מקומו הרב ישראל ליפשיץ)

עם השנים הלכו ענפי הפעילות והתפתחו לשורה של פעולות נוספות ובראשן המפעלים "ישיבות לעם" ו"חיזוק הדת" שבמסגרתן יצאו פעילים לערי השדה ולכל המושבים והביאו את דבר היהדות הנאמנה. הרב ליפשיץ השקיע פעולות כבירות להצלת בני ישראל התועים והנידחים מקרב כתות המיסיון ופעולות של פדיון שבויים מטמיעה בקרב עמים זרים.

מאבק עיקש ניהל הרב ליפשיץ במיסיון, אשר פועלים כל העת למשוך יהודים להמיר את דתם. הפגנות, מחאות, ביקורי בית, תעמולה והסברה – בדרכים גלויות אלו ובדרכים שאינן ניתנות לפרסום, נאבקו אנשי "יד לאחים" במיסיון, וראו הצלחות כבירות.

בשנים האחרונות, כאשר נגע נישואי התערובת של נערות יהודיות עם צעירים ערבים הלך ופשה יותר ויותר, יזם הרב ליפשיץ פעילות הנמשכת מזה שנים בהצלחה – חילוץ צעירות יהודיות שנישאו לערבים. פעולות אלו נחשבות למסוכנות במיוחד בשל כניסת פעילי "יד לאחים" לתוככי כפרים וישובים ערביים. מבצעי החילוץ הללו ושיקום המחולצות דרש סכומי עתק, ובשל כך יצא הרב ליפשיץ בקמפיין אדיר בכותרת: "אחמד בן שרה". לראשונה עם ישראל התוודע מקרוב לנגע ההתבוללות הקשה והכאוב ועל פעילות מסירות הנפש הנדרשת לצורך חילוץ נערות אלו, כדי לאפשר להן לחיות כיהודיות ולא כערביות, הן וילדיהן.

הרב ליפשיץ עמד גם בראש מבצעי חילוץ מסובכים ומסוכנים כמו היה איש צבא ומודיעין מובהק, והוא עשה זאת ללא חת. המקרה הבא יעיד על כך:

הכל החל בפנייה נרגשת שהגיעה אל "יד לאחים". הייתה זו אם יהודיה לחמישה ילדים, אשר בנה בן השמונה נחטף בידי אביו הערבי. לאם סיפר האב כי הוא לוקח את הילד לטיול בן שבוע ימים בטורקיה, אולם בפועל הוא טס עם הילד לטורקיה ונטש אותו בבית יתומים מוסלמי אדוק. מכשולים רבים עמדו בפני אנשי "יד לאחים", ובהם צו עיכוב יציאה שהוטל נגד האמא מפני סיבה כלשהי. הרב ליפשיץ כהרגלו לא נרתע ומינה באופן מיידי צוות פעולה מיוחד והטיל עליו את המשימה לחלץ את הילד במהירות האפשרית. הצוות קיבל לידיו את כל המסמכים ובסופו של דבר, לאחר בחינת כל הנתונים, הוחלט שהעובדת הסוציאלית שהוצמדה לאם תפנה ישירות לבית המשפט.

במכתב מנומק ביקשה האם, בהנחיית העובדת הסוציאלית של "יד לאחים", להתחשב בנסיבות המיוחדות של בקשת הסרת עיכוב היציאה מהארץ, אך ורק למען החזרתו של בנה בן השמונה חסר הישע לחיק אמו ועמו. הדברים שיצאו מן הלב נכנסו אל הלב, ובית המשפט הסיר את צו עיכוב היציאה.

כעת היו העיניים נתונות לעבר היעד הבא. בהוראת הרב ליפשיץ כרטיס הטיסה של האמא וכל ההוצאות הנלוות לטיסה מומנו בידי "יד לאחים", באין לה כל משענת כלכלית. במקביל עברה האמא, הכנה מקצועית על ידי אנשי "יד לאחים". אלו הדריכו אותה כיצד בדיוק עליה לנהוג בעת התייצבותה בבית היתומים המוסלמי הטורקי, מה עליה להשיב לשאלות קשות וכיצד תתמודד עם סירוב כזה או אחר.

חרף כל ההכנות, בבית היתומים נכונה לאמא, אכזבה קשה. בהופיעה במקום היא הזדהתה כאמו של הילד. מנהל בית היתומים שקידם את פניה משך בכתפיו באדישות ואמר לה ישירות: "את לא יכולה להיות אמו, משום שברישומים שלנו הוא מופיע כיתום מאם. רק בגלל זה הוא נמצא פה, לאחר שאביו רשם אותו לבית היתומים".

מסתבר שעל מנת לטשטש את זהותו האמיתית של הילד, רשם אותו אביו הערבי כבן לאם מוסלמית שכבר מתה. האם היהודיה שהייתה מצויידת בדרכון שלה, שבה הוא מופיע כבנה, לא הצליחה לשכנע גם את מנהל בית היתומים שהתייצב במקום כי היא אמו של הילד.

הדיווח על דברי המנהל עבר מיידית לאנשי "יד לאחים" ואלו החלו לפעול באמצעות עורכי דין. בינתיים נאלצה האם לשוב ארצה, וכאשר סוף סוף החליט בית המשפט הטורקי להשיב את הילד לאמו היהודיה, נאסר עליה לצאת את הארץ. שוב היו אלו אנשי "יד לאחים" בהכוונת הרב ליפשיץ, שהגיעו לבית המשפט והצליחו להסיר את צו עיכוב היציאה. הם רכשו כרטיס טיסה חדש ולאחר תלאות נוספות, שבו האם ובנה לארץ הקודש, כאן התקבלו בחום וזכו לסיוע בשיקום חייהם היהודיים.

נגד כת המוניס

מאבק מורכב הוביל הרב ליפשיץ לפני מספר שנים נגד "בנייני האומה" בירושלים, שם אירחו מפעם לפעם כינוסים ופעילות של מיסיונרים וכתות שונות. רבנים רבים נרתמו למאבק, והרב ליפשיץ ביקש להחרים את בנייני האומה ולקרוא בפומבי להפסיק לערוך אירועים במקום. היו רבים שניסו להניאו מהמאבק הנועז, שכן כל היהדות החרדית נהנתה משירותי

Mas806_B1.indd 40 06/10/2011 04:49:34

המקום, אבל המטרה הנעלית של המאבק במיסיון היא שהובילה אותו ולא אינטרסים כאלו ואחרים. לאחר חרם כלל חרדי, חתמה הנהלת בנייני האומה בלית ברירה כי לא תתיר כל פעילות או אירועים מיסיוניריים באולמות בנייני האומה.

פרשיה זו ידועה לרבים, אבל את ההמשך אולי מעטים שמעו.

הזמן שחלף עשה את שלו, והנה נודע לארגון 'יד לאחים' כי כת המוניס מתכוונת לקיים כנס רב משתתפים בבנייני האומה. כת זו הרסנית ואינה מסתפקת בהעברת יהודים על דתם, אלא מנסה גם להשתלב בארגונים תרבותיים ופוליטיים ברחבי העולם במטרה להוציא לפועל את מטרותיה.

המידע המדויק הועבר מיידית לרב ליפשיץ שפנה אל הנהלת בנייני האומה, והזכירם כי עליהם לעמוד בהסכם, ואף הביא מסמכים המוכיחים את מטרות הכת ההרסנית. התברר, כי הנהלת בנייני האומה רומתה על ידי הכת המיסיונרית שהסתתרה בשם מטעה ובחזות תמימה.

הרבי ליפשיץ לא הסתפק בכך, אלא פנה לשר הפנים, ראש הממשלה ולשרים וח"כים חרדים נוספים, במטרה למנוע את אישור כניסתו לארץ ישראל של אחד מראשי הכת. מאמציו אכן נשאו פרי, והכומר שהיה אחד מראשי כת המוניס, לא הגיע לשערי ארץ הקודש.

אלפי נפשות מקבלים את פניך

בארגון 'יד לאחים' מספרים כי עד ימיו האחרונים הרב ליפשיץ ניווט את הארגון והיה מעורה אישית בכל פעולות ההצלה של הארגון, ולנגד עיניו ניצבה מטרתו האחת והיחידה – כי לא ידח ממנו נידח.

בימיו האחרונים מצבו הבריאותי הידרדר, ולפנות בוקר יום שישי, ערב שבת קודש ניצבים וילך, השיב את נשמתו לבוראה.

מסע ההלוויה, החל בשעה עשר וחצי בבוקר מביתו אשר ברחוב בית שמאי ברמת גן. משם יצאה ההלוויה לעבר בית הכנסת חב"ד ברחוב עוזיאל ברמת גן, בו כיהן כרב בית הכנסת במשך יובל שנים. ליד בית הכנסת התקבצו רבים מהתושבים וכן כל רבני השכונות שביקשו לחלוק כבוד אחרון לרבה של שכונת הלל ברמת גן עשרות בשנים. רבה הראשי של רמת גן, הרב יעקב אריאל, אמר: "אנו בטוחים ומשוכנעים כי בעלותך לעולם האמת, מקבלים את פניך כל אותן מאות ואלפי נפשות שהצלת כל ימי חייך".

משם הגיע מסע ההלוויה אל בית המשרדים הראשיים של ארגון הפעילים יד לאחים בבני ברק. מאות רבות של מלווים, בראשות גדולי תורה, אישי ציבור, עסקני היהדות התורנית והמון 'עמך' בית ישראל, נדחקו ובאו בשעה זו ללוות את האיש שעמד במשך שנים רבות וארוכות בראש המאבק להצלת מטמיעה.

משם נמשך מסע ההלוויה לירושלים. בטרם צאת ההלוויה מבית ההלוויות שמגר, נשא גאב"ד ירושלים, הגאון רבי יצחק טוביה וייס שליט"א דברים בקול תמרורים. "הבוקר", פתח הגרי"ט וייס, "נשמע כרוז בחוצות ירושלים: שר וגדול נפל בישראל. רבותיי, אין מדובר בגוזמה שבה נוקטים הבריות לאחר מות יקיריהם. לפנינו מוטל גדול הדור בהצלת נפשות. לא היה כמותו".

אחר חצות יום שישי, נטמן הרב שלום דובער ליפשיץ בחלקת חב"ד אשר במרומי הר הזיתים.

הותיר אחריו את רעייתו הרבנית תבלחט"א ובניו: בנו ממלא מקומו, הרה"ח ר' **ישראל**, בנו הרה"ח ר' **שמואל** מראשי ישיבת 'תומכי תמימים' במגדל העמק, חתנו הדיין הרה"ח ר' **בנימין קופרמן**, חתנו הרה"ח ר' **שלמה חיים פלדמן** ראש ישיבת תומכי תמימים בחולון, ובת זקוניו.

Mas806_B1.indd 41 06/10/2011 04:49:34

בסוכה עם הרבי

כשתושבי ארץ ישראל יושבים ומזיעים בסוכה, אחיהם החסידים בשכונת המלך, קראון הייטס, חווים את חג הסוכות באופן שונה. בניו יורק כבר מתחיל החורף, קר בחוץ, רוחות וגשמים הם גם אורחי קבע בסוכותיהם של תושבי השכונה • האם הרבי לבש מעיל בסוכתו? ומה קרה לחסיד קשיש שהתעקש ללבוש מעיל? מסתבר שבסוכתו של הרבי הכללים עובדים אחרת... • שני ספורים מסוכתו של הרבי כפי שסופר בהתוועדות על ידי הרב פנחס סטסגובסקי

מאת: **ר' סטודניץ**

צדיק בפרווה

במשך שנים רבות היה הרבי מתוועד בסוכה. התוועדות סוכתית זו החלה עוד לפני נשיאותו, כשמיעט מאוד להתוועד עם הציבור. אצל החסידים ששהו בסוכתו של הרבי היה כלל קבוע, אם הרבי נכנס לסוכה עם מעיל, אז אפשר לשבת בסוכה עם מעיל, אם לא – אז יושבים ללא מעיל ולא משנה מה מזג האוויר. לפעמים, גם כשהרבי היה נכנס עם מעיל, הוא מונח רק על כתפיו כשלפני אמירת המאמר היה מסיר אותו.

באחד מימי חג הסוכות בהם התוועד הרבי, ירד גשם עז, אך למרות זאת כולם ישבו ללא מעיל. אחד הקשישים שדאג לקיים את הפסוק "ונשמרתם מאד לנפשותיכם" לא הוריד את מעילו. מסתבר שדווקא הוא מבין כל הנוכחים, נחלה בשפעת לאחר ההתוועדות, ולא סתם שפעת, אלא שפעת חזקה במיוחד!

הקשיש החולה החליט לכתוב על כך לרבי ותשובתו של הרבי לא איחרה לבוא. הרבי ענה לו שהסיבה שהוא הצטנן היא מכיוון שהיה הפסק ומחיצה בינו לבין המקיף של הסוכה...

המסר מן הספור כאן ברור, אם באת לסוכה על מנת להתחמם מהרבי ומההתוועדות, אז אינך צריך את המעיל, אבל אם באת לשבת בקונכיה של עצמך, אז תסתדר לבד! בוא נראה אותך יושב במשך שעות תחת גשם שוטף. במצב כזה, גם מעיל לא ישמור עליך!

וארבת השמים נפתחו

את המעשה הבא, שמעתי מאדם שנכח בהתוועדות חול המועד, שערך הרבי בסוכתו:

זה היה בשנת תשכ"ז. החסידים ישבו וחיכו בסוכה לבואו של הרבי. הרבי נכנס לסוכה, שם את המעיל הצידה והחל להתוועד.

על מה הרבי מתוועד בדרך כלל בסוכות? על האושפיזין של הזוהר, והאושפיזין החסידיים. אותה ההתוועדות חלה ביום השלישי של חג הסוכות, לכן הרבי דיבר על יעקב אבינו ועל האדמו"ר הזקן.

הרבי הביא את מה שכתוב בזוהר הקדוש שכל אחד מהאושפיזין שבא לסוכה אומר פסוק. מה אומר יעקב? "אז יבקע כשחר אורך". למה דווקא את הפסוק הזה? ה"צמח צדק" מסביר ש"יעקב" זה אותיות "יבקע".

ענין הבקיעה היא, שבכל נקודה של מעבר ממצב למצב, צריכה להיות שבירה-בקיעה. ומה עניינו של השחר? ברגעים האחרונים של הלילה, בזמן שהחושך הכי גדול, פתאום מבצבץ לו אור קטן הנקרא 'אור השחר'. עם בקיעתו מסתיימת הלילה. לאור הזה יש מעלה אפילו על האור הגדול והחזק של אחר-הצהריים; כי אמנם הוא אור קטנצ"יק, אך הוא-הוא שבכוחו לסיים ולבקוע את ההעלם והסתר הכי עצום של הלילה.

כך היה יעקב אבינו. יעקב הלך חרנה ללבן, לבתואל ולכל הרמאים שהיו שם. הוא היה הראשון שהמשיך את הקדושה של ארץ ישראל ובקע אותה החוצה. זה אמנם דבר קטן לעומת עקדת יצחק וברית בין הבתרים של אברהם אבינו ויצחק, אך רק יעקב אבינו בקע את החושך שמחוץ לארץ ישראל.

ומה בקע האושפיז החסידי המקביל ליעקב אבינו? אדמו"ר הזקן לקח את האמונה והכניס אותה למקום שהכי מתנגד לאמונה – לשכל. כשרוצים להעביר משהו מהאמונה

Mas806_B1.indd 42 06/10/2011 04:49:34

הרבי מתוועד בסוכה שבחצר 770

לשכל חייבים בקיעה, כי שכל מצד עצמו הוא האנטי אמונה הכי גדול.

את מי יותר קל להלהיב בענינים של קדושה ורוחניות? יהודי פשוט או יהודי עם תואר שלישי בפיזיקה? השכל זה דרגת המוות של בן אדם. אין דבר יותר קר מהשכל. החידוש והבקיעה של אדמו"ר הזקן היה להכניס דווקא לשכל את אור האמונה וההתלהבות בעבודת ה'.

את כל זה הסביר הרבי בהתוועדות, כאמור, ביום השלישי של חג הסוכות.

תוך כדי שהרבי מדבר פתאום נהיה שבר ענן, והתפרץ גשם שוטף, שגם בניו יורק לא רואים כל יום... עם ברקים ורעמים. נראה היה כאילו שופכים דליים וחביות מלמעלה. זה היה כל כך סמלי; כל האנשים שהיו שם הרגישו את הקשר איך הרבי מדבר על "אז יבקע כשחר אורך", ובאמת משהו בשמים נפתח ונבקע..

(דברים שנאמרו בהתוועדות)

תוך כדי שהרבי מדבר פתאום נהיה שבר ענן, והתפרץ גשם שוטף, שגם בניו יורק לא רואים כל יום... עם ברקים ורעמים. נראה היה כאילו שופכים דליים וחביות מלמעלה. זה היה כל כך סמלי; כל האנשים שהיו שם הרגישו את הקשר איך הרבי מדבר על "אז יבקע כשחר אורך", ובאמת משהו בשמים נפתח ונבקע..

מה עשית היום לקבלת פני משיח?

Mas806_B1.indd 43 06/10/2011 04:49:43

"יכולתם לראות מה זה שמחה - כשהרבי היה מוצא את הלולב"

Mas806_B1.indd 44 06/10/2011 04:49:44

הרב לוי ביסטריצקי ע"ה, רבה של צפת, היה במשך שנים רבות מגיש לרבי את הלולבים וההדסים. בכל שנה, ימים ספורים טרם התקדש החג, היה הרב ביסטריצקי נכנס לחדרו של הרבי ומגיש את עשרות הלולבים וההדסים, מתוכם היה בוחר הרבי • כיצד הרבי היה בוחר לולב? מהיכן לקח הרבי הדסים? איזה צבע של אתרוג היה בוחר? ומה לגבי קניית מתנה לאישה לפני החג • על כך ועוד מתוך הקלטה בשיעור שמסר לפני קבוצת אברכים

הביא לדפוס: פ' זרחי

יתה לי את הזכות להביא לרבי את הלולבים כדי שיבחר מתוכם את אשר חפץ. את הלולבים הכנסתי ל'גן עדן העליון', שלא כמו בשנים האחרונות שהרבי היה בוחר אותם בחדר המבוא הקרוי 'גן עדן התחתון'.

זה התחיל מכך שלאבא שלי היה שותף, סוכן ישראלי גדול שהיה מביא אתרוגים ולולבים והדסים לחוץ לארץ. שנים רבות הייתי יושב שעות על גבי שעות ובוחר לרבי 120 הדסים משולשים מצפת.

בכל שנה, לאחר שהייתי מביא לרבי את הד' מינים, כשהרבי היה רואה את אבא שלי, הוא היה אומר לו: "השתמשתי עם ההדסים".

למעשה, היו נשלחים לרבי הדסים גם מארגנטינה ומעוד מקום אחד באמריקה. הרבי אמר פעם לאבא שלי, שמכל המקומות בעולם הוא לוקח שלושה הדסים – כלומר, שלוש מכל מקום, והשאר הדסים מצפת.

שנה אחת, זה היה בשעה שתים-עשרה בצהריים של ערב חג, אבא קיבל טלפון מהרב חודקוב, שהרבי שאל אולי יש לו בשבילו לולב כשר. הרבי היה מאוד מאוכזב מהלולבים שהביאו. הרבי עבר על כל הלולבים וכנראה לא היו מספיק טובים וראויים. בעיקר השקיעו באתרוגים שהיו מהודרים ויפים, ואילו הלולבים היו מגיעים רק בערב החג והם לא היו מסוג שופרא דשופרא. זו הסיבה שהרב חודקוב התקשר לאבא שלי ושאל אם נשאר אולי בשבילו לולב כשר. היו לנו אז כ-500-600 לולבים אחרונים מתוך אלפים שהיו; ארגזים מקוריים שלא נגענו בהם.

בו במקום סגרנו את העסק

והתחלנו לעבור על כל מאות הלולבים. בחרתי את הטובים ביותר, כשלושים במספר, והזדרזתי להגיע ל-770. הגעתי עמם לרבי ונתנו לי להיכנס פנימה, לחדר ה'יחידות'. בחדר של הרבי, לפני השולחן, ישנם שני כסאות עם ריפוד אדום בעלי ידיות. הם נועדו עבור אנשים שנכנסו ליחידות והיו מתיישבים מעצמם או שהרבי אמר להם לשבת. הרבי סידר כסא אחד, וכך השכבתי את הלולבים על הידיות. פתחתי את השרוך שקשרתי קודם, והגשתי לרבי לולב אחר לולב והוא בדק אותם ובחר לעצמו.

יכולתי לראות את השמחה על פניו הקדושות של הרבי כאשר מצא לולב שהוא נהנה ממנו – שמחה של מצווה, שיש לו לולב ראוי לשמו.

כידוע, הרבי היה מחלק גם לולבים ואתרוגים לכל מיני שלוחים מהעולם, והוא היה בוחר אפוא לא רק לעצמו, אלא גם בעבורם.

כשזכיתי לצאת לשליחות של הרבי לארץ הקודש בשנת תשל"ו, כבר לא נכנסתי עוד בערב חג.

•

גם הדסים הכנסתי לרבי מדי שנה בשנה. הייתי מכניס חבילה גדולה של הדסים מובחרים ואומר לרבי "הנה ההדסים". בניגוד ללולב, אותם הרבי לא היה בוחר, וכל מה שהכנסנו, הוא לקח.

הקפדה נוספת של הרבי הייתה לשלם, מתוך העניין של "ולקחתם לכם", וכפי הדיוק "לכם – משלכם". ומה שלא שולם, אינו 'משלכם'. אמנם, עניין זה הוא מחלוקת בפוסקים האם צריכים לשלם לפני החג דווקא או שאפשר לשלם גם לאחר מכן. הרבי הריי"ץ לא הקפיד לשלם לפני החג על הד' מינים.

כמה פעמים הרבי נתן לי כסף בעבור הטרחה, וכמה פעמים הרבי היה נותן לי כסף ואומר לי שיש חיוב לקנות לאישה מתנה לפני החג, ושאקפיד לקנות לה מתנה לפני החג (וראוי לזכור ולדעת שענין זה מעוגן בהלכה).

מה הרבי חיפש בלולב?

קודם הוא הי' לוקח את הלולב, ומסתכל עליו בשדרה, לוודא שהוא ישר. אחרי זה היה מסובב את הלולב לצדו כדי לראות את הצבע בצד ההפוך, וכן להיפך. היה בודק את הצבע בשני צידי הלולב, להקפיד שיהיה ירוק ולא לבן, כולו ירוק. רק לאחר מכן היה לוקח את הלולב ובודק את השפיץ. הרבי בדרך כלל לקח לולב עם 'קארע', הקליפה החומה, כדי שהלולב יהיה סגור הרמטי, ככל שהיה סגור חזק, אותו הרבי היה לוקח.

כידוע, הרבי היה מברך על אתרוג מקלבריה, אך הוא היה מקבל גם אתרוגים מארץ ישראל, מכפר חב"ד, והיה נוטלם אחרי התפילה ומנענע בהם.

Mas806_B1.indd 45 06/10/2011 04:49:44

100 שנים

לבית הכנסת "צמח צדק" חב"ד בפתח תקווה

בית הכנסת חב"ד פתח תקווה, או בשמו הרשמי בית הכנסת "צמח צדק" רחוב גוטמן 24 א' פתח תקווה, הוא אותו מבנה מיושן, השוכן בקצה הפנימי של החצר המשתרעת בינו ובין המבנה הגדול ששירת את מחסני החלב של "תנובה". אותו מבנה מיושן, בן הקומה האחת, שחלקו האחורי, הקטן, משמש עזרת נשים, וחלקו הקדמי, הגדול, עזרת הגברים. במרכז עזרת הגברים בימת האבן • בימי חול המועד סוכות ימלאו לו מאה שנים בדיוק, ומנחם זיגלבוים, ילד שגדל כל שנות ילדותו ובחרותו בבית הכנסת, יצא להתרפק על זכרונות עבר, וגילה ממצאים מפתיעים ומרגשים

מאת מנחם זיגלבוים

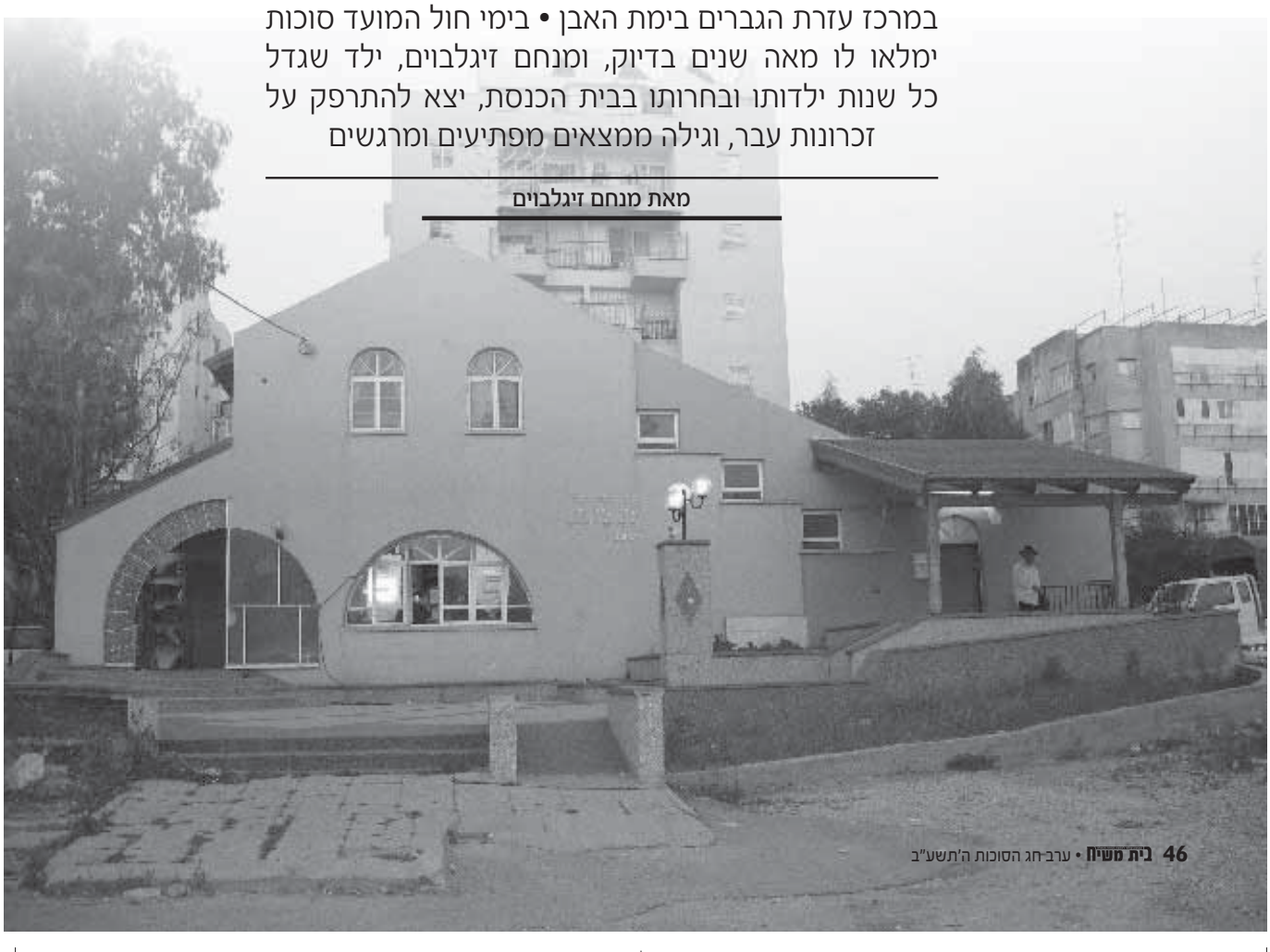

Mas806_B1.indd 46 06/10/2011 04:49:44

מאה שנים של הסכם

מראש אני מבקש להצהיר, כי הכתבה הבאה אינה עיתונאית וגם אינה אובייקטיבית. היא 'סופר-סובייקטיבית', ספוגה בזכרונות וברגשות שלי, כותב השורות, שחזר לשעות אחדות לבית הכנסת של שנות ילדותו, בית כנסת "צמח צדק" בפתח תקווה.

מה שמעניין, כי כל "הילדים" של בית הכנסת בני גילי שפניתי אליהם, גם אלו שמבוגרים ממני, טון הדיבור השתנה בבת אחת ברגע שהחלו לדבר על בית הכנסת. לא סתם בית הכנסת, אלא סוג של בית, סוג של הוויה חסידית במקום שהיה נעים להגיע אליו. חלק מהדברים יישזרו בהמשך הכתבה.

למרות שנישאתי ועקרתי מעיר הולדתי פתח תקווה וקבעתי את תפילותיי בבית כנסת חב"ד הסמוך לביתי, בכל זאת, הרגשות המו שעה שחזרתי לבית הכנסת הפתח תקוואי יחד עם בני דוד בן השמונה. הרגשתי שאני רוצה לשתף אותו בחוויית ילדות שלי, להראות לו אותי בגילו, איפה ישבתי בתפילה, איפה אבי-סבו ישב, איפה שיחקנו 'בין לביץ', היכן התקיימו ההתוועדויות, ועוד.

כבר אז היה בית הכנסת שלנו נחשב לעתיק, עתיק מאוד. כדרכם של ילדים, היו גוזמאות פה ושם, אבל לימים המסמכים שקראתי העידו כי בימים אלה ממש, בחול המועד סוכות תשע"ב, ימלאו מאה שנים עגולות לבית הכנסת הזה תער"ב – תשע"ב. מאה שנים זה בהחלט מספר יפה ו'עגול' כדי לכתוב על בית כנסת שהיה גם בית.

אחד מאותם מסמכים המעיד על גילו של בית הכנסת, תלוי כיום על קיר בית הכנסת. המסמך, שנכתב בעברית, הנו הסכם מיוחד בין בעל הקרקע, ר' **גרשון אנטינגון**, שהיה בעל פרדסים באזור פתח תקווה, לבין אנשי המניין הראשוני שהתקיים במקום. במסמך, שנכתב שנתיים אחרי הקמת בית הכנסת, מפרט בעל הקרקע, את זכויותיהם של האנשים לתפילה ב'בית המדרש', בתמורה לכך שלאחר פטירתו יאמרו קדיש וילמדו משניות לזכרו ולזכר אשתו. "ארכו תשעה רחבו שמנה מעטר. גם דרך לבית התפילה על דרכי אשר יהיה לי בחצרי במקום שאברור".

פרט נוסף צוין במסמך: "נוסח התפלה תהיה על פי נוסח חב"ד".

"כל זה יהיה רשום בפנקס דבית המדרש ויבואו על החתום אנשי בית המדרש אשר יבאו להתפלל: ואנכי באתי על החתום: ביום ג' ח"י תשרי שנת תרע"ב פתח תקוה".

כשאני נדרש למסמכים, קראתי גם דברים שאמר אבי, הרה"ח הרב **אליעזר זיגלבוים** ע"ה, שהיה מוותיקי המתפללים ומהדמויות המרכזיות שבה ל"כפר חב"ד" לפני מספר שנים. דבריו אף הם בעבורי סוג של 'מסמך' ועדות שרק מציפה רגשות אישיים.

"לכל הדעות מדובר בתנאי שהיה מבחינתי מאוד תמוה", אמר אבא ביחס לתנאי שבבית הכנסת יתפללו בנוסח חב"ד. "מה גם שלפני מאה שנה, ככל הידוע לי, לא היו חסידי חב"ד בפתח תקווה. התורם, התברר לי מאוחר יותר, היה ככל הנראה צאצא של אחד מחסידיו הוותיקים של אדמו"ר הזקן. כך סיפר לי לפני שנים יהודי קשיש ממתפללי בית הכנסת בשם אנטינגר, שציין כי הם בני אותה משפחה. זו כנראה הסיבה לתנאי שהכתיב במסמך.

"גם היום לא ברור עדיין מי קיבל לידיו את אחזקת המקום בתנאי שנכתב, ומי למעשה היו חסידי חב"ד הראשונים בפתח תקווה. אבל כנראה שהיו מי שהסכימו. חתימותיהם של הגבאים הראשונים מופיעות בתחתית המסמך בצורה ברורה, למרות שלא הצלחנו לזהות מי מהשמות.

"המסמך ההיסטורי הישן הזה, קיבל משמעות אקטואלית כאשר סוגיית הבעלות על הקרקע ועל המקום הועלתה מחדש לדיון לפני העירייה. אז הוציא הגבאי ר' **צבי ליפסקר** ע"ה את אותו מסמך שקיבל פתאום משמעות גורלית, מעין צוואה. הוא טען שכל עוד מתקיים התנאי של הגבאים, והתפילה גם אחרי כמעט מאה שנה ממשיכה להיות בנוסח שנקבע, הבעלות על המקום צריכה להישמר באותם ידיים – וכך היה".

התורם והנדבן

בית הכנסת "צמח צדק" שברחוב גוטמן 24, הנו בית הכנסת השני

בית הכנסת במתכונתו העתיקה, לפני כשבעים שנה.
בקטן: החוזה שנכתב על ידי תורם בית הכנסת לפני מאה שנה "לזכרון עולם"

Mas806_B1.indd 47 06/10/2011 06:08:08

שנבנה במושבה פתח תקווה. קדם לו רק בית הכנסת הגדול של העיר, שאף הוא עומד עד היום על תילו. וזהו, ללא ספק, גם בית הכנסת החסידי הראשון של המושבה.

למותר אפוא לציין כמה סיפורי חיים התרחשו בין ארבע קירותיו העבים של בית הכנסת, זיכרונות ורשמים שמתפרסים על פני מאה שנה.

תורם המגרש לבית הכנסת, היה, כאמור, ר' גרשון אנטינגון, שהיה יהודי מבוגר, חסיד חב"ד. כל ימיו התגורר בקייב שבאוקראינה ובערוב ימיו החליט לעשות מעשה ולעלות לארץ-ישראל. הוא היה אדם אמיד מאוד.

מי שעדיין זוכרת אותו קמעה, היא נינתו הגב' תקווה ויינשטוק. "הזיכרון המוקדם שלי מסבא-רבה", אומרת תקווה, "היה לראות אותו יושב ליד החלון, עם הכיפה הגדולה והמרובעת שלו, משקיף אל הגן המרהיב שהקיף את בית האחוזה שלנו בפתח תקווה, במתחם בו היה גם בית הכנסת. כילדה מאוד קטנה לא היה לי קשר איתו, מאחר שהוא היה כבר מבוגר מאוד ואני הייתי קטנה ורעשנית, אבל הוא דאג לי מאוד, גם אם כמעט לא הראה זאת.

"לבית הכנסת", היא משחזרת, "הייתי הולכת עם סבא, בן ציון אלתר. אני זוכרת את עצמי כילדה בת שנתיים-שלוש יושבת עם סבא בכותל המזרח של בית הכנסת, כיאה לבנו של מייסד המקום, מקשיבה לתפילות השבת".

החסיד הנאמן שתקע יתדותיו בבית הכנסת

פתח תקווה, "אם המושבות" הלכה וגדלה במשך השנים. בשנים תרפ"ג-תרפ"ט עלו ארצה כשבעים אלף יהודים. פתח תקווה גדלה ומספר תושביה עמד על ארבעת אלפים וחמש מאות נפש.

בשנת תרפ"ט עלה לארץ הקודש החסיד הנודע הרה"ח ר' **אברהם פריז**. לאחר חודשים אחדים שבהם התגורר ביפו, קבע את משכנו ברחוב בר כוכבא 16 בפתח תקווה, לא הרחק מבית הכנסת. ביתו הפך לשם דבר, והוא היה לאבן שואבת לקהילה החב"דית הקטנה שהייתה אז בארץ ישראל.

הרה"ח ר' אברהם פריז

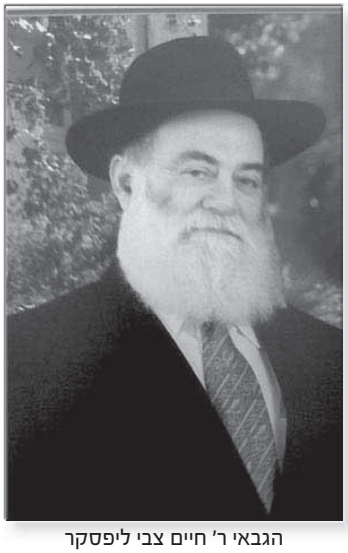

הגבאי ר' חיים צבי ליפסקר

לא רק חסידים הגיעו לביתו, אלא גם חלוצים ומייבשי ביצות שהיו להם שרשים חב"דיים נהגו להגיע, להסתופף בצילו של ר' אברהם ולהזכר בערגה באותם ימים בהם ישבו בהתוועדויות חסידיות. בהוראת הרבי הריי"צ, קנה ר' אברהם בכסף שהביא איתו ארצה, פרדס של פירות הדר, והחל לעבוד לפרנסתו בפרדס מבוקר ועד ערב.

את מקום תפילתו קבע ר' אברהם, כמובן, בבית הכנסת החב"די הקרוב לביתו, ודמותו החסידית התוססת מילאה את בית הכנסת לאורך השנים שבהן שהה בביתו.

דמותו של ר' אברהם בלטה בקהילה. "איש מיוחד, שכל כולו היה הרבי, וזה הדבר המרכזי שאני זוכר ממנו. איש של הרבי בכל רמ"ח אבריו", סיפר עליו בהתרגשות אבי. "הוא היה אחד האנשים שהטביע בי את חותמו. מדובר בחסיד ותיק שזכה להיות גם חסיד של הרבי הרש"ב והרבי הריי"צ, ודווקא בשל כך היה מיוחד בעיני לראות איך הוא היה מקושר לרבי בלהט בלתי מצוי".

בי"ד מנחם אב, ביקר אדמו"ר הריי"צ בפתח תקווה. לקראת בואו פרסמה המועצה המקומית מודעות שבישרו לתושבי המושבה על בואו הצפוי של הרבי, ומשלחת מיוחדת מנכבדי המושבה נסעה לתל אביב כדי לקבל את פניו. כשהרבי הגיע למושבה, נערכה לכבודו קבלת פנים רשמית ליד בית הכנסת הגדול. קהל גדול בראשות הרבנים ונכבדי המושבה, קיבלו את פניו בתרועות שמחה. ר' אברהם שעקר מביתו לאורך כל הביקור וליווה את הרבי כל העת, הגיע עמו לעיר מגוריו, פתח תקווה. במקביל, רעייתו מרת רבקה ביילא, לקחה את צאצאיה לעזרת הנשים של בית הכנסת הגדול, והרימה אותם מעל למחיצה כדי שייחזו בזיו פניו הק' של הרבי.

עובדה זו הבליטה נקודה מעניינת, תוך כדי מחקר על בית הכנסת: בעת ביקורו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ בעיר, הוא לא ביקר בבית כנסת חב"ד, למרות שביקר בבית הכנסת הגדול הרחוק ממנו מרחק של כחמש דקות הליכה ממוצעת.

בנו של ר' אברהם, הרה"ח ר' נתן נטע פריז, אף הוא המשיך להתפלל בבית הכנסת לאחר נישואיו. על דמותו שלו מספר ר' ירמיהו זלמנוב, שכל שנות ילדותו התפלל בבית הכנסת:

"כי שאל נא לימים ראשונים". דמותו השקטה ומאירת הפנים אינה משה מזכרוני, זכרון ילדות רחוק. הוא היה עומד שם, במקומו הקבוע מאחורי שורת הספסלים השלישית, צמוד לכותל הדרומי של בית הכנסת. טליתו הארוכה משתלשלת ומכסה את גבו. הוא עמד שם כל משך התפילה, ללא ניע. כל כולו תפילה. אין רחש והתרחשות המצליחים להסיח דעתו. חזותו החיצונית לא הצליחה להסגיר

Mas806_B1.indd 48 06/10/2011 06:08:10

את אישיותו החסידית במובנה הפשוט ביותר. לא ברעש. לא ברוח. קול דממה דקה... רק מאוחר יותר, כשהתחלתי לשמוע בישיבה על מהותה של עבודת התפילה, והוא כבר לא היה איתנו, רק אז הבנתי שזכיתי לראות בילדותי תפילה של חסיד. חסיד של תפילה. ר' נתן נטע, או כפי שהיכרנוהו ר' נוטקע פריז ע"ה. חבל על דאבדין.

ופרצת, והתרחבת!

כל המבקר בבית הכנסת, עד עצם היום הזה, יכול עדיין להיחשף למבנה העתיק הראשוני שנבנה לפני מאה שנה. אמנם במשך השנים בית הכנסת הורחב ונוספו לו אגפים, אך המבנה הראשוני והבסיסי, נשאר כמו שהיה. בניה חזקה ומאסיבית 'של פעם'. אבנים גדולות שביניהן מרוחות שכבות בוץ. טיט שנלקח, ככל הנראה, מהאזור עתיר הביצות שמסביב.

מי שאחראי היה לשיפוצו של בית הכנסת והרחבתו, היה הגבאי המיתולוגי הרה"ח ר' צבי ליפסקר ע"ה (קדם לו בגבאות – ר' יעקב בצלאל סלודובניק). הוא היה הראשון שהעז ללכת כנגד כל המוסכמות, הן לגבי מבנה בית הכנסת והן לגבי מבנה הקהילה. מבנה בית הכנסת העתיק לא ניתן היה לשינויים. ר' צבי הביא אדריכל כדי שיבחן את המבנה ויראה כיצד אפשר להגדיל אותו לטובת המתפללים במקום. העירייה גם עמדה בתוקף על כך שהצורה החיצונית הישנה תישמר – וזו הייתה משימה לא פשוטה.

המבנה המקורי של בית הכנסת מתאפיין בארבעה קירות עבים מאוד, בבנייה מסיבית של פעם, ללא עמודים או קורות. האדריכל שראה את המבנה אמר שאי אפשר להזיז או לשבור שום קיר ואף לא חלק ממנו. לדבריו, ברגע שמזיזים אפילו חלק מהלבנים, קיים חשש לקריסת המקום כולו, אבל אם שומרים על הקיים ולא מזיזים דבר, המבנה יכול להחזיק גם אלף שנה.

לאחר עבודה קשה, הורחב בית הכנסת תוך שמירה על הסגנון הקיים. נוספו אגפים חדשים ש'הצטרפו' לחלק הישן והמקורי.

כאמור, הגבאי שבר בכך גם מוסכמה קהילתית. זכורני שבית הכנסת לא היה בשנים ההן בימיו 'המפוארים'. הוא עמד ליד השוק המרכזי בפתח תקווה, סביבה לא נעימה במיוחד, הרחק ממרכז העיר. זו הסיבה שרוב חסידי חב"ד בעיר הגיעו להתפלל בו רק בבוקרו של יום השבת, בעוד שבליל שבת ובשבת אחר הצהריים היו צריכים לעמול להשלים מניין. בימי החול היו מתפללים במקום מתי מעט תושבי האזור.

פנים בית הכנסת

רב בית הכנסת הרב משה צבי נאה מקבל דולר מידיו הק' של הרבי

כשהמצב כך, קשה היה להבין את ההיגיון בהרחבת בית הכנסת. אולם ר' צבי ליפסקר גרס שהרחבת בית הכנסת תביא להרחבת הקהילה. קודם התחלת השיפוץ, נסע לרבי לבקש ברכה.

אלמלי ההסתכלות הרחבה שלו על העניין, והראיה שהמקום שהיה באותה תקופה בתהליך הזדקנות והתמעטות יחדש ימיו כקדם ויהיה עוד מי שישב על הספסלים המתרוקנים – זה לא היה קורה. הייתה אפילו מחשבה להעתיק את בניית הכנסת למבנה אחר במרכז העיר, במקום מרווח ומרכזי יותר. ר' צבי התעקש שצריכים להישאר שם ולחזק את המקום בכל מחיר.

ההימור אכן הצליח. בית הכנסת הורחב וגדל במשך כשנתיים ימים, כאשר במקביל הוא אינו סוגר את שעריו אף לא ליום אחד. במקביל הקהילה הלכה וגדלה, התפתחה בלי עין רעה. זוגות צעירים החלו להגיע לפתח תקווה, משפחות התרחבו. אם בזמני כילד היו ילדים אחדים בלבד, הרי שבשנות בחרותי, לאחר השיפוץ, בבית הכנסת כבר היו עשרות ילדים! ספסלי בית הכנסת התמלאו, וגם האגף החדש היה שוקק חיים.

ותיקים וחסידים, אנשים יראי אלוקים

את הרב הראשון של בית הכנסת, הרב **יהושע מררי** ע"ה, לא הכרתי. לא ברור מהיכן הגיע לעיר, ומאיזו קהילה. מה שברור הוא שמדובר ברב בית הכנסת עוד בימי הרבי הריי"צ. הגבאי היום, הרב נפתלי ליפסקר, מצא מכתב ששלח הרבי הריי"צ לרב מררי, בתשובה למכתב שנשלח על ידו בו הוא מבשר לרבי על תוספת של שיעורים חדשים והתחזקות רוחנית של המקום. במכתב התשובה הרבי מעודד את הרב

Mas806_B1.indd 49 06/10/2011 06:08:11

בית הכנסת שלי (1)

נזכר ורשם: ירמיהו זלמנוב

בית הכנסת חב"ד פתח תקווה, או בשמו הרשמי בית הכנסת "צמח צדק" רחוב גוטמן 24 א' פתח תקווה, הוא עבורי אותו מבנה מיושן, השוכן בקצה הפנימי של החצר המשתרעת בינו ובין המבנה הגדול ששירת את מחסני החלב של "תנובה".

אותו מבנה מיושן, בן הקומה האחת, שחלקו האחורי, הקטן, משמש עזרת נשים, וחלקו הקדמי, הגדול, עזרת הגברים. במרכז עזרת הגברים בימת האבן, שאחת משתי מדרגותיה פערה במצחי חתך שזקק תפרים בעיצומה של השבת.

בית הכנסת חב"ד פתח תקווה הוא עבורי אותו חדר תפילה המרוהט בריהוט עץ כבד; אותם ספסלים ארוכים שצורתם הקעורה מעידה על עומס השנים שהם נושאים על גבם; אותם שולחנות ארוכים ורחבים שכמעט בלתי ניתנים להזזה. אותם ספרים מצהיבים שכל דפדוף בהם משיר עוד כמה פירורי נייר. אותו ריח משכר של סעודה שלישית, שאינו אלא תמהיל ריחם של פירורי מצה, בירה שחורה וסרדין זול בשימורים.

בית הכנסת חב"ד פתח תקווה עבורי הוא תפקידים ציבוריים לילדים (שלא כבימינו אלה שהכול נמכר לכל המרבה במחיר): פתיחה וסגירה של הפרוכת הלבנה בחזרת הש"ץ בימים נוראים, פתיחת ספרי התהלים, שאז עוד לא הוצמדו לסידורים, לפי התאריך וחלוקתם למתפללים, והצמדת פתקים עם סכומי הנדבות לכרטיסים לפי שמות העולים לתורה.

בית הכנסת חב"ד פתח תקווה הוא עבורי אותו ריכוז של זן הולך ונכחד של חסידים ואנשי מעשה שהטביעו בי חותם: הרב החסיד המבטא בצורה המוחשית ביותר את הפתגם "עומק חסיד – רבי", הרב דוד חנזין ע"ה; איש ההלכה בעל חוש הביקורת, הרב משה צבי נאה ע"ה; הקבלן החסידי נעים הסבר ר' יעקב גרוסמן ע"ה; איש החזון והמעש אשר זכה להרחיב ולנאות את בית אלוקינו, הגבאי ובעל התפילה, ר' חיים צבי ליפסקר ע"ה; מגיד השיעור הפעלתן הבלתי נלאה של בית הכנסת, ר' אברהם אליעזר זיגלבוים ע"ה; ויבלח"א אבי מורי, הקורא והתוקע, ר' ישראל יוסף זלמנוב שיחי'; ר' מרדכי דוד בוימלגרין שיחי'; ר' יצחק רודרמן שיחי'.

בית הכנסת חב"ד פתח תקווה הוא בעבורי מרכז הפעילות החב"דית בעיר. בית חב"ד הלא רשמי. חגיגות י"ט בכסלו, אשר משכו מכל קצות העיר את כל מי שהרגיש זיקה כל שהיא לחסידות חב"ד ולנשיאה הדגול; סעודת משיח ברוב עם, בה עשו רבים מאלו שהתקרבו לחב"ד את צעדיהם הראשונים; מפעל של"ה בחופשת הקיץ (שההשתתפות בו תרמה להתח"בדותו של מי שהפך ברבות הימים לשליח הרבי לעריכת סדרי הפסח הציבוריים הגדולים במזרח הרחוק – הרב אסי שפיגל); מועדון צבאות ה' שפעל במשך מספר שנים בעזרת הנשים המיתולוגית של בית הכנסת; וכמובן, בית תפילה ייקרא לכל יהודי שאינו משתייך לקהילה מסוימת ומגיע לתפילות רק בחגים או לטקסי בר מצוה.

מרירי ומחזק אותו בפועלו. המכתב הוא משנת תרח"ץ, שנה לפני פרוץ מלחמת העולם השניה.

אחריו כיהן כרב בית הכנסת הרב **משה צבי נאה**, שהחזיק בתפקיד זה עשרות רבות בשנים, ואני עדיין זוכר אותו. משבגרתי מעט, התפלאתי מדוע מונה הרב נאה לרב בית הכנסת ולא הרב חנזין, מי שעיטר את בית הכנסת בדמותו ההדורה. ידעתי כי הוא מבוגר מהרב נאה וכי קדם לו בבית הכנסת הפתח תקוואי שנים לא מעטות, ואף הוא היה רב בעל כישרונות 'רבניים' מיוחדים.

לאחרונה התגלה לי קטע מפרוטוקול של אסיפת אגודת חסידי חב"ד שהתקיימה ביום י"ז באדר שני תשי"ד. מפרוטוקול זה מצאתי תשובה גם לשאלתי זו, על אודות היבחרו של הרב משה צבי נאה, בנו של הגאון החסיד הרב אברהם חיים נאה ז"ל.

"התחילו לדון בסדר היום מן הקל אל הכבד. א. אודות הרבנות בבית כנסת חב"ד בפ"ת. ר' אברהם פריז שהוא ממתפללי בית הכנסת חב"ד בפתח תקוה ולפי דבריו גם מהמוסמכים לקבוע אודות זה מספר, שהר"ד חנזין נראה בעיני כל המתפללים, וכבר דיבר איתו שיקבל עליו. אבל היות שצריכים ומוכרחים גם ללמוד בכל ערב עם המתפללים, וכן בשבתות השנה, וכפי שידוע לו, הנה הר"ד חנזין מפני טרדתו הרבה בהרבנות הראשית בפ"ת, בהרשת, ובטיפוליו בילדיו היתומים יחיו, לא יוכל בשום אופן למלאות זאת. והר"ד חנזין בעצמו מציע לקחת את ר' משה בהרב ר' אברהם חיים נאה שהוא מתלמידי ישיבת "תורת אמת", ובאחרונה קודם חתונתו מתלמידי ישיבת "תומכי תמימים" בתל אביב. הוא כעת מורה בבית ספר אגודאי בפתח תקוה והוא יקבל ברצון גם משרה זו, אף כי לא מכניסה רק כעשרים שלשים ל"י לחודש. כפי שאומרים, הוא מסוגל מאוד ללמוד עם בע"ב גם לחזור דא"ח וכדומה.

"הוחלט שלעת עתה יתפוס המקום בבית הכנסת הר"ד חנזין ובינתים להכין דעת קהל המתפללים אודות הרב נאה, וגם לשאול בעצת קדשו של אדמו"ר שליט"א אדותיו, וכל זה נמסר לר' אברהם פריז".

ואכן, במשך כחמישים שנה כיהן כרב הגאון הרב משה צבי נאה ע"ה, בנו של החסיד הידוע, הגאון רבי אברהם חיים נאה ע"ה.

הרב נאה היה דמות מיוחדת במינה בהנהגת בית הכנסת, כזו שנשארת חקוקה בזיכרון עוד זמן רב. הרב נאה אף היה ממקימי עולה של תורה וראש וראשון לכל דבר שבקדושה בפתח תקווה.

הרב משה צבי נולד בירושלים ביום ב' בכסלו תרפ"ו. בשחר נעוריו למד בתלמוד תורה וישיבת "חיי עולם". בתקופת לימודיו בישיבה למד רבות מראש הישיבה הרב חיים חייקל מילצקי זצ"ל וידידו מהימים ההם היה הגאון רבי פינחס מנחם אלתר זצ"ל – לימים האדמו"ר ה'פני מנחם' מגור.

בשנות בחרותו למד בישיבת קמניץ ותקופה קצרה למד בישיבה בכפר חסידים. בשנת תש"ה עבר ללמוד בישיבה החב"דית "תומכי תמימים" בתל אביב, שם ספג את עיקרי תורת החסידות מהמשפיע המפורסם הרב חיים שאול ברוק ע"ה.

כרב בית הכנסת חב"ד בפתח תקווה, קירב רבים לתורה ולמצוות על ידי דרשותיו המחכימות והמרתקות שהיה דורש בטוב טעם ודעת. בנועם לשונו ידע תמיד לקלוע למטרה. ב'שבת הגדול' היה דורש בהלכה את המעשה אשר יעשון כמו הגעלת כלים, בדיקת חמץ, סדר ליל הפסח ושאר ענייני פסח.

Mas806_B1.indd 50 06/10/2011 06:08:14

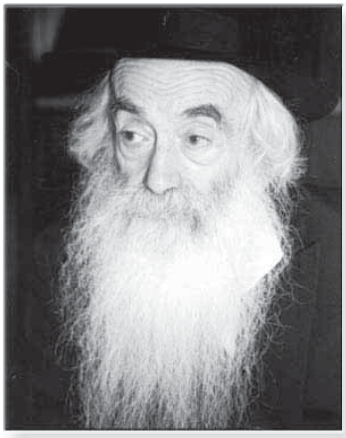

הגאון הרב דוד חנזין ע"ה

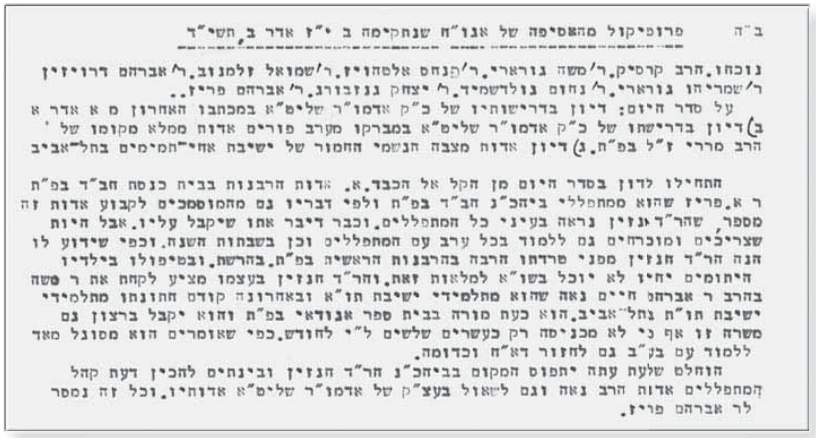

ב"ה פרוטוקול מהאסיפה של אגו"ח שנתקיימה ב י"ז אדר ב' תשי"ד

נוכחו: הרב קרסיק, ר' משה גוראר, ר' חנוך אלפחויז, ר' שמואל זלמנוב, ר' אברהם דרוזין ר' שמריהו גוראר, ר' נחום גולדשמיד, ר' יצחק גנזבורג, ר' אברהם פריז.

על סדר היום: דיון בדרישותיו של כ"ק אדמו"ר שליט"א במכתבו האחרון מ א אדר א ב) דיון בדרישתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א במברקו מערב פורים אדות ממלא מקומו של ' הרב מהרי"ל בפ"ת. ג) דיון אדות מצבה הנשמי החמור של ישיבה אחי"תמימים בתל-אביב

התחילו לדון בסדר היום מן הקל אל הכבד. א. אדות הרבנות בבית כנסת חב"ד בפ"ת ר א. פריז שהוא מסתפללי ביהכ"נ חב"ד בפ"ת ולפי דבריו גם מהמוסמכים לקבוע אדות זה מספר שהר"ד חנזין נראה בעיני כל המתפללים, וכבר דיבר אתו שיקבל עליו. אבל היות שצריכים ומוכרחים גם ללמוד בכל ערב עם המתפללים וכן בשבתות השנה. וכפי שידוע לו הנה הר"ד חנזין מפני פרנסתו הרבה בהרבנות הראשית בפ"ת. בהרשת. ובטיפולו בילדיו היתומים יהיו לא יוכל בשו"א למלאות זאת. והר"ד חנזין בעצמו מציע לקחת את ר משה בהרב ר אברהם חיים נאה שהוא מתלמידי ישיבה תו"א ובאחרונה קודם חתונתו מתלמידי ישיבת תו"ת נחל-אביב. הוא כעת מורה בבית ספר אגודאי בפ"ת והוא יקבל ברצון גם משרה זו אף כי לא מכניסה רק כעשרים שלשים ל' לחודש. כפי שאומרים הוא מסוגל מאד ללמוד עם ב"ב גם לחזור דא"ח וכדומה.

הוחלט שלעת עתה יחפוס המקום בביהכ"נ הר"ד חנזין ובינתים להכין דעת קהל המתפללים אדות הרב נאה וגם לשאול בעצ"ק של אדמו"ר שליט"א אדותיו. וכל זה נמסר לר אברהם פריז.

פרוטוקול אסיפת אגו"ח שדנה בעניין מינוי רב לבית הכנסת

גם ב'שבת שובה' היה נושא דברים בהלכה ואגדה. כן השמיע לפני תפילת 'נעילה' דברי התעוררות קצרים.

בכישוריו המיוחדים ידע למסור שיעורים לבעלי בתים הן בתורת הנגלה והן בתורת החסידות בלשון בהירה ורהוטה עד שגם סוגיות ונושאים מסובכים הובהרו בהסברתו הנפלאה.

הרב משה צבי זכר מדרשים רבים וחשובים. הוא ניחן בזכרון נפלא. כל מה ששמע, נקלט בזכרונו. כמו כן היה דייקן גדול בענייני הלכה ומנהג. רבים היו באים להיוועץ עמו בנושאי הלכה ומנהג. בכל מקום שהגיע, היו מתקבצים סביבו לשמוע הימנו דבר מדרש, הברקה או חידוש הלכתי. הערכה רבה רחשו לו עמך בית ישראל.

ביום ג' באדר ראשון תש"ס הלך לעולמו ובהלוייתו השתתפו ראשי ישיבות, רבנים ואישי ציבור מכל גווני היהדות, ועמם תלמידיו הרבים אשר ביכו את האבידה הגדולה.

ללא ספק, גאוות הקהילה הייתה נוכח דמותו ההדורה והמרשימה של הגאון הרב **דוד חנזין** ע"ה. הרב דוד חנזין היה אף הוא ממתפלליו הוותיקים של בית הכנסת ושימש כראש הקהילה בעיר, בנוסף לתפקידו הרשמי כחבר לשכת הרבנות בפתח תקווה. אך למותר לציין מה יהודי-חסיד-רב בשיעור קומה כמו של הרב חנזין תורם לבית הכנסת. הוא היה הרוח החיה של הקהילה בנושא לימוד החסידות וההנהגה החסידית. כשהסתכלו עליו ראו חסיד אמיתי. אי אפשר שלא להזכר בעיניו הפקוחות לרווחה בגעגוע והתרפקות, שעה שהיה מזכיר בסילודין את צמד המילים "הרבי שליט"א". הוא היה אומר זאת בהגייה מכוונת "הָרבי שָׁליטָ"א", לצד הדגשת ה"א הידיעה.

הרב חנזין, כמי שליווה את הקהילה כששים שנה, היה בברית המילה שלי, בבר המצוה ואף סידר קידושין בחופתי. על אף יראת הרוממות שחשתי תמיד לידו, סמלו היה ענווה וצניעות, אורך רוח והארת פנים לכל אדם. עדיין לנגד עיני דמותו הפוסעת קצובות בשביל העפר בואכה בית הכנסת בבוקרו של יום השבת, לאחר שעשה דרך ארוכה של כמחצית השעה, ולא היה זה מילתא זוטרתא בגילו.

סיפר לי ר' שמואל דוד חרמץ, ממתפללי בית הכנסת: "בשבתות רבות הייתי מלווה בקביעות את הרב חנזין מבית הכנסת בדרך לביתו. פעם אחת כשהלכנו מבית הכנסת הביתה, עברנו ליד גלריה של תמונות שהייתה פתוחה. הרב סטה מהדרך ונכנס פנימה, ובטון נרגש ונרעש אמר לבעלי המקום: 'שבת היום'...

"כן ראיתי פעמים רבות כשראה בדרכו אנשים מעשנים. היו שהבחינו בו מרחוק והיו ממהרים לכבות את הסיגריה, או שהיו מחביאים אותה מאחורי גבם. בדרך כלל אנשים נהגו כלפיו בדרך ארץ. הופעתו המרשימה הייתה כובשת לבבות.

"זכורני שהלכנו פעם אחת בשוק העירוני, ונתקלנו במשאית שפרקה סחורה בעבור אחת החנויות. העובדים שהבחינו בבואו מרחוק, מיהרו להתחבא מפניו. כשהגיע ליד המשאית, החל לחפש בעיניו אחר הפועלים, ולא מצאם. הוא המתין במקום דקות ארוכות בציפייה לשובם. אני הבחנתי בהם מציצים מבעד לחרכים מסביב. רק לאחר המתנה ממושכת, פנה והמשיך לדרכו..."

עדיין זכורני היטב את אותם פעמים שהיה מפסיק את התפילה באמצע ומורה לכולם לצאת למחות מול מסבאה סמוכה שהייתה פתוחה לא הרחק מבית הכנסת. או אז התפילה הייתה נפסקת והמתפללים כולם היו מביעים מחאה. ופעם אחת הגיעו פרחחים צעירים לקטוף קלמנטינות מעץ נושא פרי שגדל בחצר בית הכנסת. בעוד בנו, שלום דב בער ע"ה (בערל'ה) יצא לצעוק עליהם בקול גדול, הרב חנזין הסביר להם בסבלנות עד כמה חמור לקטוף פירות בעצם יום השבת.

הרב חנזין היה המתוועד בבית הכנסת, בה"א הידיעה. הוא נשא דברים חוצבי להבות בעת ההתוועדויות שהתקיימו בשבתות מברכים וביומי דפגרא. בהכירו את אפשרויותיו לא נטל על עצמו את נזר הרבנות של הקהילה, מהסיבות שהובאו לעיל, ועל אף שהיה מבוגר מהרב נאה, מעולם לא הורה הלכה בענייני בית הכנסת, בוודאי לא בעת שהותו של הרב נאה.

ההתוועדויות בבית הכנסת היו לשם דבר, בזכות דמויות אלו. למעשה, כבר בשנים הראשונות לנשיאותו

Mas806_B1.indd 51 06/10/2011 06:08:15

בית הכנסת שלי (2)

נזכר ורשם: מרדכי זיגלבוים

בית כנסת חב"ד בפתח תקווה, זה שליד השוק, תמיד יישאר בזכרונותיי כמקום שבו התעצבה דמותי במישורים שונים.

תמונה שקשה לי לשכוח ותמיד יעלה זכרונה לפני היא - יומא דפגרא י"ט בכסלו, בבית הכנסת. לא הייתי רגיל לראות את בית כנסת חב"ד בלילות, שכן שנים רבות הגענו אליו רק בבוקרו של יום השבת, אבל י"ט בכסלו, שאני. אבא ע"ה היה טורח בארגון ההתוועדות. כבר באותו יום בבוקר הייתי אחוז התרגשות מהאירוע.

בעזרת הנשים היו מכינים סירים גדולים עם קאשע, ומביתנו אבא דאג להביא פארפעל, פתיתים חמים. היו שנים שהביאו תפוחי אדמה חמים מבושלים, עם קצת מלח.

ר' יום טוב שיינפלד שי' ואחיו ר' שמחה שי' היו טורחים במטבח על הכנת הסעודה, וכל טוב היה נערך על השולחן כיאה לחג החגים י"ט בכסלו.

הרב ר' דוד חנזין ע"ה היה נושא מדברותיו, כשלידו יושב אחיו שעלה לא מכבר מעמק הבכא ר מרדכי חנזין. הם נראו שונים בתכלית, זה ללא זקן וזה בזקן לבן ארוך והדור, אבל אי אפשר היה שלא לראות שכאשר ר' מרדכי חנזין היה מדבר על פי בקשתו של אחיו הרב, ומספר על תלאותיו ומאסרו הממושך ברוסיה של אותם ימים, היה אחיו יושב ונועץ בו מבט מעריץ, מקשיב לו בביטול מוחלט. בתור ילד לא ידעתי אם זה בגלל שהוא יותר מבוגר ממנו או שמא בגלל שהוא היה "שם" בעוד הרב חנזין בילה את מרבית שנותיו בארץ ישראל כבן חורין. כך או כך, תמיד יישאר חרוט בזכרוני המראה של אח מקשיב לאחיו בביטול מוחלט, ואין זו מילתא זוטרתא.

בשנים מאוחרות יותר, כשהתחלנו לבוא לבית כנסת חב"ד גם בלילות שבת, עם התרחבותה של הקהילה, היה הרב חנזין מלמד שיעורי ב'לקוטי תורה' כשפניו מאירות באור יקרות של שבת מלכתא.

גם בשבתות מברכים, כשהתקיימו התוועדויות, הרב חנזין היה נושא מדברותיו. ההתוועדויות התקיימו סביב השולחן הענק, השולחן בה"א הידיעה. הוא עדיין שם, למיטב ידיעתי. אינני בטוח כמה שנים כבר נמצא שם השולחן הענק, שסביבו התקיימו שיעורי חסידות ונגלה והתוועדויות אין ספור.

דמויות שונות וססגוניות הפכו לחלק מהמקום. יהודים יקרים שלאו דווקא נמנו על חסידי חב"ד, אבל איוו להם למשכן את בית הכנסת חב"ד כמקום תפילה.

כל אלה, ועוד דמויות שונות, היוו כולם יחד פסיפס רבגוני שהיה לנוף ילדותי.

של הרבי, התקיימו בבית הכנסת התוועדויות חסידים ספוגות בעוז חסידי יוקד.

וכך אפשר לקרוא ב'ביטאון חב"ד' מהתוועדות י"ט כסלו, חג הגאולה, תשט"ו:

"בפתח תקוה – בבית הכנסת חב"ד התועדו כחמשה מנינים בהשתתפותם של הרה"ח הרב אברהם שי' פאריז הרב דוד שי' חנזין והר"ר ליב שי' גנזבורג. הרב חנזין דיבר מפרשת החג והר"ל גנזבורג חזר מאמר דא"ח וסיפר כמה ספורים. כמו כן נאם ידידנו ר' ישראל איידלמן סגן ראש עירית פתח תקוה והתועדו עד שעה מאוחרת בלילה".

התוועדות מעין זו התקיימה גם בשנה הבאה, תשט"ז: "גם בבית הכנסת חב"ד בפתח תקוה התקיימה מסיבה חגיגית שמשכה קהל גדול ובעיקר תלמידי הישיבות המקומיות. התוועדו ידידנו הרב אברהם שי' פריז והרב דוד שי' חנזין. הרב משה שי' נאה חזר מאמר דא"ח והרב ליב שי' גנזבורג סיפר מפרשת החג".

ובשנת תשי"ז: "בבית הכנסת חב"ד בפתח תקוה התקיימה מסיבה חגיגית רבת משתתפים בהשתתפות הר' שמואל שי' בליז'יסקי שמסר ד"ש מכ"ק אדמו"ר שליט"א וחילק מהמשקה שכ"ק אדמו"ר שליט"א מסר על ידו לחלק לחברי צעירי חב"ד. הרב נחום שי' גולדשמיד חזר מאמר דא"ח. רב בית הכנסת הרב משה שי' נאה דיבר מפרשת החג והרב ויזל שי' דיבר מענייני דיומא. ההתועדות נמשכה עד שעה מאוחרת".

אבי הגיע לבית הכנסת לאחר נישואיו בשנת תשכ"ה, והוא זכר היטב התוועדויות אלו ואחרות. וכך סיפר באותו ראיון: "באותם ימים רחוקים בהם הגעתי למקום כאברך צעיר לאחר הנישואין, הקהילה החב"דית בעיר הייתה לשם דבר. ההתוועדויות נערכו בבית הכנסת ברוב עם והדר. אנשים מכל קצוות העיר היו מגיעים להשתתף באירועים ממעגל השנה החב"די, בפרט בי"ט כסלו, אז הייתה מצטרפת לחגיגה כל השמנה והסולתה של העיר, ראשי הציבור החרדי והמוני בחורים מישיבת 'אור ישראל' שהיו לוקחים חלק בקביעות בהתוועדויות השונות. גם ראש הישיבה היה משתתף באירועים. זאת מלבד המתפללים הקבועים שחלקים לא היו בכלל חב"דניקים, אבל זה היה בית הכנסת שלהם".

מתפללי בית הכנסת, על אף שלא היו בקהילה חב"דית מרכזית, היו 'מפונקים'. בהתוועדויות שבהן השתתפו דמויות כמו ר' אברהם פאריז, הרב חנזין או הרב משה צבי נאה, היה רק צריך לשבת ולהקשיב. הרב חנזין היה חוזר על מאמר של הרבי, סיפורים התגלגלו, אלה היו התוועדויות מיוחדות מאוד בכל קנה מידה, חושבני שרק לאחר פטירתם הבנו כמה רוח חיה ועוצמה הכניסו אנשים אלו בבית הכנסת, בעוד שבעת חיותם בעלמא דין, לא הרגשנו את גודל הזכיה, שכן זה מה שהכרנו והורגלנו.

אי אפשר שלא להיזכר באותן התוועדויות י"ט כסלו שבמשך שנים ארוכות התקיימו בהשתתפות ר' **מרדכי חנזין**, אחיו הבוגר של הרה"ח ר' דוד. באחת השנים הוא הצליח לצאת מרוסיה ושהה במשך פרק זמן מסוים בפתח תקווה. הוא היה יהודי מאוד אמיתי. אחד מ'תפקידיו' בבית הכנסת היה לקרוא פרק ג' של מגילת איכה ("אני הגבר") במנגינה מיוחדת שהביא עמו מרוסיה, מנגינה נוגה, כובשת לב.

אף דמותו של הרה"ח ר' **יעקב משה חנזין** ע"ה, שווה כתבה בפני עצמה. כשהוא אפוף כולו חיות של התהלבות היה יושב ולומד, מתנתק מכל הוויות העולם ושוקע בלימודו בדיוק כפי שאהב. אפילו אמירת התהילים שלו הייתה בקול רעש גדול, בהתלהבות וברשפי אש, פרק אחר פרק, פסוק אחר פסוק, מטעים את המילים – ומי שלא ראה ולא שמע, לא יבין.

לנגד עיניי, כילד, שיעור בג' פרקים

Mas806_B1.indd 52 06/10/2011 06:08:20

הרב יעקב משה חנזין

הרב משה מזרחי

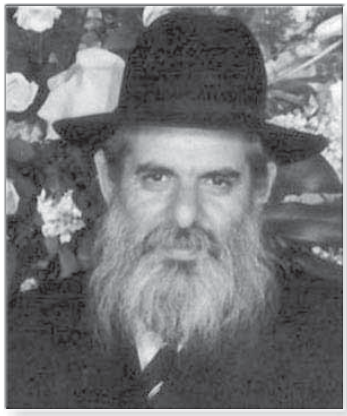

הרב אליעזר זיגלבוים

לרמב״ם, אותו מוסר הרב דוד חנזין. בין המשתתפים גם בנו, הרב יעקב משה, גאון אדיר ומופלג. הוא מתפלפל עם אביו וראשונים ואחרונים ׳עפים׳ ביניהם בפירוש הלכה ברמב״ם. אך במקום בו אתה מוצא גאונותו, שם אתה מוצא ענוותנותו. תמיד היה בטל לאביו כעפרא דארעא.

בשבת קודש פרשת חוקת תש״ס, בהגיעו עם אביו הרב לתפילת מנחה, חש הרב יעקב משה שלא בטוב, ואיבד את הכרתו. כעבור כמה שעות השיב את נשמתו לבוראו בדמי ימיו, לאחר התקפת לב קשה.

מאז יום נישואיו של הרב דוד חנזין בשנת תש״ג, ועד פטירתו בשנת תשס״ג, שישים שנה, התגורר בפתח תקווה והיה עמוד השדרה של הקהילה החב״דית שמרכזה בבית הכנסת ברחוב גוטמן. ביום שישי י״ט תמוז תשס״ג נחלש מאוד והדיבור היה קשה עליו. את הקידוש בליל שבת שמע מבנו. לאחר נטילת ידיים ובציעת לחם משנה, טבל את פרוסת המוציא במלח ואז התמוטט לפתע והשיב את נשמתו לבוראה והוא בן *92*.

ואי אפשר שלא להזכיר את דמותו של הרה״ח הרב **משה מזרחי** ע״ה, שהיה בבית הכנסת מאז שנות הנו״נין, אך באישיותו הקורנת, החסידית והלבבית, הטביע חותם על המתפללים. הוא מסר שיעורי תורה ואף נשא דברים בהתוועדויות כאשר לא היה איש. רק מעט הבחינו בתפילתו, תפילת עבודה אישית פנימית, אותה התפלל בינו מול קונו, ללא רעש וללא ׳צלצולים׳.

יום הכיפורים של בית הכנסת

כפי שציינתי בתחילת הכתבה, בית הכנסת לא היה רק בית כנסת, אלא סוג של בית שני בעבור המתפללים. זה בית הכנסת היחיד שאני זוכר כילד. גרנו תמיד בפתח תקווה ומגיל אפס זה המקום שבו אני זוכר את עצמי כילד, בבית הכנסת. בזמנו, היו הרבה אנשים מבוגרים בבית הכנסת, או שלפחות לי כילד הם נראו מאוד מבוגרים. דור הילדים שלי מנה בסך הכול שני ילדים, אני וֵעי שרגא, הלא ניהו הרה״צ הרב שרגא זלמנוב, האדמו״ר מאופלע ודמות ייחודית בפני עצמה. שנינו היינו משתובבים יחד מחוץ לבית הכנסת, וטועמים מהסנדוויצ׳ים שאמותנו הכינו לנו לעת צהרי יום הכיפורים.

ידידי זה מביא אותי לאביו הרה״ח הרב ישראל יוסף זלמנוב שי׳, שהגיע לעיר בשנת תשכ״ה, באותה שנה בה אבי הגיע, ושימש בבית הכנסת כבעל קורא בתורה, במגילה ובאיכה. הוא אף שימש כבעל תוקע וכבעל תפילה בשבתות ובימים נוראים. תפילותיו היו ספוגות ברגש רב כמו גם בדיוק מירבי כפי ששמע בילדותו את הנוסח ב-770 בימי נשיאותו של כ״ק אדמו״ר הריי״צ והרבי מה״מ. לא אשכח שבאחד מימי ראש השנה קרא בתורה את פרשת ה׳עקדה׳ והתרגשותו גברה עליו והוא פרץ בבכי, כמו היה קורא את הסיפור בפעם הראשונה בחייו...

וכשמדברים על הימים הנוראים, אי אפשר שלא להיזכר בקולו המיוחד של הבעל תפילה ר׳ צבי ליפסקר, שלא רק ניחן בחוש הנגינה ה׳ליפסקרי׳ הידוע, אלא היטיב לתת גם את לבו בתפילות מוסף של הימים הנוראים, כמו גם ׳נעילה׳ ו׳כל נדרי׳.

״בראש וראשונה בית כנסת חב״ד הפתח תקוואי תמיד יישאר בזכרוני כמקום שבו זכיתי ללמוד נוסח תפילה ראוי לשמו אצל בעל התפילה ר׳ צבי ליפסקר ז״ל״, משתף אותי אחי הרה״ח ר׳ **מרדכי זיגלבוים** בזכרונותיו. ״מיד כשהגיעה תקופת הימים הנוראים, הייתי אחוז התרגשות לשמוע שוב את תפילות הימים הנוראים ממנו. כבר במוצאי שבת ניצבים, כשנאמרו הסליחות הראשונות, אבא ע״ה היה לוקח אותו לסליחות; בית הכנסת היה מואר באור יקרות, לא הייתי רגיל לראות את בית הכנסת בלילות כיון שבאותן שנות ילדות היינו מתפללים שם רק בשבת בבוקר. בעל התפילה ר׳ צבי היה מתארגן עם הטלית בסבר פנים רציניות, ואני – ילד קטן ונרגש – הבנתי שכעת מתחיל סוג של עונג פנימי שיימשך כמה שבועות, ימי ראש השנה, יום כיפור, וכו׳.

״במשך השנים ישבתי אחרי הבעל תפילה, עוקב בסידור ומקשיב לתפילתו שהיתה נלבבת, נכונה מבחינה מוזיקאלית, ובמהירות הנכונה. בראשי אצרתי את אותן מנגינות, חוזר עליהן שוב ושוב בבית, בחדר, ובכל הזדמנות. למעשה, גם בשבתות השנה כשהיה עובר לפני התיבה, עבורי זו היתה סוג של ״סוכריה״ של השבת. נהניתי להקשיב ל׳יחידושים׳ שלו שנשזרו מדי פעם בפעם עם הנוסח הקבוע של שבת. תמיד הוא הוסיף, חידש משהו; היה לו ״טייק״ שונה מפעם קודמת, אבל תמיד

Mas806_B1.indd 53 06/10/2011 06:08:21

תמיד נשאר נאמן לנוסח המקורי. שם בבית הכנסת הישן, שם התעצבה דמותי כבעל תפילה".

גם הרה"ח ר' **ירמיהו זלמנוב** לא יכול לשכוח את דמותו של הגבאי ובעל התפילה, ר' צבי:

"שעת צלותא – שעת קרבא'. אחת האפיזודות שילוו אותי כנראה לאורך ימים: שבת, י' בתשרי תשל"ד. יום הכיפורים. בשוליו המערביים של בית הכנסת, קרוב לפתח, ישב סא"ל ברוך דיליון הי"ד והתפלל בשקט מתוך מחזורו. ברוך היה אחד מתושבי הסביבה אשר איווה לו את בית הכנסת חב"ד למקום תפילה מידי שנה ביום הקדוש. אופיו השקט ומקומו הסמוך לפתח אפשרו לו לעזוב את המקום בשקט, עם קבלת צו הגיוס. אני הבחנתי בכך, אך לא ייחסתי לכך משמעות מיוחדת. סביר להניח שגם האחדים הנוספים שהבחינו בעזיבתו המוקדמת לא התרגשו מכך יתר על המידה.

"שונים היו פני הדברים שעתיים מאוחר יותר. בעל התפילה הקבוע, ר' חיים צבי ליפסקר ע"ה, החל בתפילת 'הנני העני ממעש', כשהמילים 'נרעש ונפחד' קיבלו כעבור שניות אחדות משמעות מיוחדת. עוד בטרם הגיע לסיום 'ברוך אתה שומע תפילה', ביקשו שני חיילים לקרוא לו. מהר מאוד התברר שגם הוא, אז רב סרן במילואים מגוייס. הוא חזר ומסר מסר קצר לרב חנזין ולעוד מספר מתפללים, סב על עקביו ויצא את בית הכנסת, כשהרב נאה מתייפח בבכי ומתחנן לשווא שישאר.

"אני עקבתי אחריו במבטי, ובמוחי נצרבה אז תמונת חסיד עטור זקן לבוש בקיטל ועטוף בטלית נכנס בעיצומו של היום הקדוש לרכב צבאי מסוג כרמל דוכס ונוסע... אבי שיבלח"א, שהתפלל קודם שחרית לפני התיבה, תפס את מקומו והתפלל גם מוסף. רק בהמשך בעת ההפסקה נודע לנו על פריצתה של מלחמת יום הכיפורים. סא"ל ברוך דיליון, קצין בכיר בחיל ההנדסה לא שב מן המלחמה. הוא נהרג בעת פעילותו המבצעית בתשרי. הי"ד.

וכך נכתב עליו באתר ההנצחה "יזכור": "ביום הכיפורים נקרא למלחמה מתוך תפילת שחרית בבית-הכנסת חב"ד בפתח-תקוה, מקום שם התפלל בקביעות. ברוך שימש קצין הנדסה באוגדת השריון של האלוף שרון, והופקד על הקמת הגשר שחיילי צה"ל צלחו עליו את תעלת סואץ. הוא היה אחראי על העברת אמצעי הצליחה על מימי התעלה והשלים את המשימה שהוטלה עליו, למרות האש הכבדה שנתכה עליו ועל פקודיו והאבדות שספגו. ימים לפני כן תכנן חגיגת בר-מצווה מפוארת לבנו בכורו יעקב-צבי, שהגיע למצוות בי"א בתשרי, אך נאלץ לוותר על כך בגלל המלחמה ולא זכה לחגוג עם בנו. ביום כ"ג בתשרי תשל"ד (18.10.1973), ערב יום הולדתו ה-38, נפגע ברוך בעומדו במעוז ששימש ראש-גשר לצולחי התעלה. הוא נותח בצווארו ומשובשה הכרתו שוחח עם חבריו וחייליו ושאל אותם כאבא – "מה נשמע בשטח, ילדים" ואחרי כן ביקש שיודיעו בבית על היפצעו. אך זמן קצר אחרי-כן איבד את הכרתו ונפטר. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין בהר-הרצל בירושלים. השאיר אחריו אישה, שני בנים ובת, אם, שתי אחיות ואח".

על שמו של מתפלל זה נקרא אותו גשר שעל תעלת סואץ, "גשר ברוך".

ר' צבי ליפסקר ע"ה, שב לאחר שבועות ארוכים והועלה לדרגת סא"ל. בשנים האחרונות השקיע את עצמו לפיתוח והרחבה של בית הכנסת וזכה לראות ברכה בעמלו. לאחר פטירתו ממשיך בנו ר' נפתלי שיחי' לנהל את ענייני בית הכנסת ביד רמה.

אילו השולחן היה פותח את הפה...

אם היריעה הייתה מאפשרת, ניתן היה להעלות עוד זכרונות מבית הכנסת 'שלנו' כהנה וכהנה. קשה לדלג על עובדת היותו 'בית ראשון' לשני תלמודי תורה שנפתחו בעיר פתח תקווה ומצאו בו משכן נאמן עד שהגיעו אל המנוחה והנחלה. התלמוד תורה הראשון היה שייך לחוג חתם סופר, וברבות השנים, עם התפתחותה של הקהילה החב"דית בעיר, זכה להיות במשך מספר שנים גם האכסניה ל'חדר' חב"ד שקבע בו את משכנו הזמני.

אי אפשר גם שלא להתעכב על השולחן הגדול והעתיק של בית הכנסת המהווה עד היום את מרכזו של המקום, הן בשיעורי התורה והן בהתוועדויות. מדובר בשולחן מסיבי וכבד התופס מקום של כבוד ליד ארון הספרים. "אילו רק השולחן היה יודע לדבר...", אומרים המתפללים הוותיקים בהתפעמות. אין ספור התוועדויות התקיימו לידו, אלפי חסידים ישבו לידו. רבבות שיעורי תורה התקיימו על משטחו של השולחן הרחב. גם לא מעט דיונים וישיבות של בית דין רבני חב"ד בארץ הקודש התקיימו לידו, מפאת כבודו של הרב חנזין.

גם היום, מתחת לפורמייקה בה הוא צופה, ושכבות הצבע הטרי, הסיפורים המעניינים של מה ששמע, ולמה שהיה עד, עדיין מקופלים בתוכו.

מלבד קיר המבנה העתיק שנשאר לא מטויח וצורתו הכללית של המבנה, לא נשאר הרבה ממה שהיה. הריהוט העתיק שהיה במקום בעת בנייתו, הוחלף ברבות השנים בחדש, למרות שבעקבות הזמן שחלף עוד נחבאים פה ושם.

בקדמת בית הכנסת ארון הקודש, משני צידיו עיטורי השבטים, ששמם מופיע באותיות של ברונזה, שתמיד חסרה בהן יו"ד או רגלה של ה"א. ארון הקודש, שהיה בעבר פשוט וישן, הוחלף בהמשך, בעזרת תרומת ר' יעקב חנוך שמעון, למשכן ראוי לתפקידו, מעוטר בלוחות שיש מאוירים של 12 השבטים ('ר' יעקב חנוך שמעון זה, שהיה בעל האטליז בשוק מעבר לכביש, יש המלחשים שהיה מל"ו צדיקים נסתרים. ואם לא, גם זו לטובה, שכן לפחות היה גלוי וידוע לבאי בית הכנסת במעשי הצדיקות המופלגים שלו).

כיום מנהל את בית הכנסת הרה"ח הרב נפתלי ליפסקר, בנו של ר' צבי, המשמש אף הוא כאביו כ'בעל תפילה' מופלג לצד גבאי נאמן ומסור.

לא רק שתחזיתו של ר' צבי הגבאי התקיימה ובית הכנסת שהיה כמעט במצב של סגירה, התמלא במתפללים, אלא הקהילה הלכה והתרחבה, ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה, וכיום בית הכנסת מלא מפה לפה, וזאת לצד שלושה בתי כנסת חב"ד נוספים, "מניין נוסח האר"י", נמצאים בפתח תקווה.

את חזיתו של בית הכנסת מעטרת פרוכת בדוגמת 770, תרומתו של אחד המתפללים, ר' ינון מלמד, וכמדומה שהיא הפרוכת הראשונה בדוגמה זו שהייתה בארץ ישראל ואולי אף בעולם.

Mas806_B1.indd 54 06/10/2011 06:08:23

איש חסיד וחסד היה

קווים ושביבים לדמותו של האי גברא, נבון וחסיד, הרה"ח ר' יוסף אלפרוביץ ז"ל במלאת ארבע-עשרה שנים לפטירתו - י"ב תשרי תשנ"ח

ר' יוסף אלפרוביץ ז"ל, מי לא זוכר את האדם האהוב והנחמד שמזגו ואופיו הטובים חיבבוהו על הכל.

רבים זוכרים אותו כסוכן נסיעות האגדי שבזכותו טסו המונים לרבי, וכפי שהעידו רבים, שאילולא הוא, לא יכלו לטוס מבחינת העלות הכספית. הוא בטוב לבו העניק הנחות, תשלומים נוחים ואפילו ל'כשירווח', כאילו אין מדובר בעסק... היה אכפת לו שאנשים יוכלו לטוס לרבי, וכפי שהרבי התבטא עליו בחיוך בחלוקת הדולרים בפני אביו ר' גרשון ז"ל, שבנו שולח אנשים לכל העולם.

טוב לבו זו היתה אחת ממעלותיו היותר מפורסמות, כמו גם אהבת ישראל השופעת שלו, לבו הרחב והרחום, ה'מענטשלעכקייט', חיוכו הנצחי, הצניעות והענווה שבו, הקדמת השלום לכל אדם, הצדקות הרבות שפיזר, העצות החכמות והשכנת שלום בית, העידוד, טוב לבו.

תכונות אלו הביאוהו להיענות להיות מנהל תלמוד תורה חב"ד בבני ברק בזמן שהתלמוד תורה היה נתון בחובות כבדים. הוא נטל על עצמו בשמחה את העול הגדול, וגייס לשם כך כספים רבים. מסירותו הגדולה התבטאה גם כשהיה חסר מורה, היה הוא מחליפו, וכשהיה צריך, הוא אף היה מנקה את החדר שעה שהמנקה נפקד.

אף ביסוד ישיבת חב"ד בבני ברק, כאשר הלך עם ידידו ר' שלמה רוזנברג ז"ל לרשום תלמידים לישיבה החדשה, הראה בכך מסירות רבה לחינוך החסידי.

ר' יוסף ע"ה היה אהוב ומקובל על הבריות ורוח הבריות הייתה נוחה הימנו. כשהיה הולך ברחוב, רבים עצרוהו לאמירת שלום, לשיחה ולעצה. חכמת החיים שלו, יישוב הדעת, המתינות, הטאקט שידע לפעול עם כל אחד.

כבר בהיותו בחור נכרו היראת שמים והרצינות שבו, ההתמדה ושקידה הגדולים וכפי שמעידים חבריו, שאי אפשר היה לתופסו בטל, אלא תמיד היה עסוק או בלימוד או בעניין תועלתי.

דוגמה לכך – בהיותו בשנת ה'קבוצה' תשכ"ו, הספיק מעבר ללימודיו הרגילים ללמוד גם שחיטה וסופרות, כשבנוסף לזה, שעות על גבי שעות היה מתקתק במכונת הכתיבה את השיחות ומאמרים מאותה שנה על מנת לשולחם לארץ הקודש.

עוד בהיותו בחור החל את עיסוקו בבית הספר למלאכה בכפר חב"ד, בתחילה כמדריך אולם כשהמשפיע הרב וישצקי ז"ל עמד על טיבו, הורה לו להיות מחנך ומורה. כשרונותיו החינוכיים, אופיו הטוב וחוש ההסברה שלו, האהיבו את התורה ושיעוריה על התלמידים. כולם זוכרים אותו בחיבה, וחלקם אף חזרו בתשובה בזכות המורה האהוב.

בשלוש וחצי שנותיו האחרונות בעלמא דין, מאז שנודע לו על מחלתו, מעלותיו הגיעו לרמה גבוהה יותר, בעוד הוא ממשיך להיות אותו איש שמח, מחייך, עוזר, ופעיל, זאת בשעה שרבים לא ידעו כלל על מחלתו ולא יכלו לשער שהוא חולה ומתייסר.

מפני כיבוד הוריו, לא סיפר להם מאומה על מחלתו, עד שנודע להם על כך מפי אחרים. הוא עשה זאת כדי שלא לצערם. וגם בזמנים הקשים ביותר, היה הולך לבקרם ולכבדם.

בכל הזמן הזה באה לידי ביטוי אמונתו החזקה. לאורך כל הזמן הזה לא נשמעה מפיו כל תרעומת או טרוניא, ואפילו לא גנח על אף כאביו הגדולים, וכפי שהיה רגיל לומר "צריך להודות לד' יתברך, שמחתו ובטחונו בה'".

גם בשבועות האחרונים, כשכבר קשה הייתה עליו ההליכה, היה מתאמץ מאוד והולך זמן רב כדי להתפלל במניין בבית הכנסת חב"ד ברחוב רש"י. ביום כיפור האחרון, יומיים לפני פטירתו, כאשר היה בחולשה עצומה, הלך בכוחות לא לו לבית הכנסת הסמוך לבית.

טוב ליבו שבחייו בא לידי ביטוי בפטירתו בזמן שמח סמוך לסוכות, כמו לא רצה להוסיף כאב ואבל, והאבלות היתה קצרה מפני היום טוב.

יהי רצון שיעתיר על אמנו חי' שתחי' ועל הצאצאים שיחיו, להצלחה רבה ומופלגה בכל העניינים בגשמיות וברוחניות, בתוך כלל ישראל לביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

נכתב ע"י בנו שלמה.

Mas806_B1.indd 55 06/10/2011 06:08:23

המהפכות בעולם הערבי-מוסלמי

מתהליכי הגאולה!

בבואנו לחג הסוכות, בו הקריבו שבעים פרים כנגד שבעים אומות העולם, אנו מפנים מבט לאירועים שקרו בשנה האחרונה במדינות השכונות לנו, במעגלים הקרובים והרחוקים, כדי לבחון את פשרם ולהבין כיצד הם קשורים לעם ישראל אשר בארץ ישראל. מעיון כולל בתמונה הפרושה, עולה כי מדובר בשנה מלאה בניסים ונפלאות שעשה עמנו ה' • "ושמחת בכל הטוב"

הרב אבישי אפרגון*

בחצי השנה האחרונה, עומד העולם כולו נפעם אל מול גל מהפכות השוטף את העולם הערבי-מוסלמי. מהפיכות אלו הינן המשכו של התהליך הגאולה, וזאת משום שעשרות מדינות ערביות ומוסלמיות – בהן נמצאים **מאות מיליוני בני אדם (ולהבדיל עשרות אלפי יהודים)** תחת שלטון רודני ומדכא – עומדות מול הפגנות ענק וזעזועים פנימיים אדירים, בדרישה לחלוקת משאבים צודקת, חרות וזכויות אדם בסיסיות. הפגנות אלו גרמו להפלתם של חלק ממשטרי הרשע ולשינויים מפליגים לטובה באחרים.

משטרים אלו נופלים, לרוב, תוך מיעוט נפגעים ובזמן קצר (בוודאי ביחס למהפכות דומות בעבר). בנוסף לכך, משטרי רשע אלו איימו על ישראל ואף פעלו נגדה במשך שנים רבות באופן ישיר רח"ל, וכן ערערו את היציבות האזורית ואף העולמית. לכן, נפילתם המהירה, וללא שום מאמץ מצד ישראל, **הינה נס גדול ונפלא!**

מן הראוי אפוא לתת מבט לשיחת קודש של הרבי אותה נשא בשבת פרשת תולדות, ד' בכסלו תש"נ, שם מתייחס הרבי, בין השאר, למהפכות שהתחוללו ברוסיה, בסין ובהודו באותן שנים:

"ישנם התמהים על המדובר בתקופה האחרונה שעומדים אנו בסוף זמן הגלות, עקבתא דמשיחא, ושואלים, היכן רואים זאת? הרי עולם כמנהגו מידי שנה בשנה **כרגיל** נוהג! – ולפלא הכי גדול שאינם מתבוננים בהמאורעות שמתרחשים בעולם, מאורעות הגלויים והמפורסמים!

"בתקופה האחרונה... מתרחשות ברחבי העולם **מהפיכות קיצוניות**, ובחסדי ה' מתרחשות מהפיכות אלו **בשקט**, כלומר, ללא מלחמות ושפיכות דמים, רחמנא ליצלן, עד כדי כך שחיי היום יום ממשיכים להתנהל ע"ד הרגיל... וה"**נס**" שבדבר – ולפלא הכי גדול שלא שמים לב לכל זה, "אין בעל הנס מכיר בניסו" – **שמהפכות קיצוניות**... מתרחשות **בשקט ובמנוחה**, דבר שאין לו אח ורע בתולדות האנושיות כולה". (השיחה בהרחבה יותר מופיעה במסגרת).

בשיחת קודש זו מתייחס הרבי בעיקר למהפכות בברית המועצות, סין והודו שאירעו באותן שנים. בשיחות קודש נוספות הדגיש הרבי את ה"נפלאות" שבהתפוררות הקומוניזם, במתן אפשרות לעליית יהודים לארץ ישראל ובשחרורם של מאות מיליונים לחיים חופשיים יותר של צדק ויושר, ואת הקשר ההדוק של תהליך זה אל הגאולה.

המהפיכה בטוניס

נתחיל אפוא לסקור את ההפיכות המתרחשות בזמננו, והראשונה שבהן: טוניס.

בטוניס הביאו הפגנות ענק את הנשיא זין אל-עאבדין בן עלי להכריז על פיזור ממשלתו, ובהמשך הוא אף נאלץ להימלט מן המדינה. מהירותה העצומה של המהפכה שם, והתנהגותם של כוחות הז'נדרמריה, המשמר הלאומי והצבא, שסירבו לפתוח באש על המפגינים – הדהימו את העולם כולו.

לראשונה הוכרז בטוניס על בחירות חופשיות ודמוקרטיות ומנגנוני הבטחון המאיימים – "המשטרה הפוליטית" ו"מנגנון בטחון המדינה" שעקבו ופגעו במתנגדי המשטר – פורקו לחלוטין. במשך שנים רבות נתן המשטר בטוניס חסות ותמיכה לארגוני הטרור הפלשתינים שמצאו שם מפלט לאחר מלחמת לבנון. בשנת תשמ"ו אף תקף חיל האוויר את מפקדות המחבלים שם במרחק 2000 ק"מ מארץ ישראל.

צבא טוניס היווה פוטנציאל סיכון ללחימה בארץ ישראל במסגרת מלחמה

*) ראש ישיבת חב"ד כפר סבא. הכותב שירת בעבר בצה"ל בתפקיד מסווג.

Mas806_B1.indd 56 06/10/2011 06:08:23

כוללת (בעיקר באמצעות חיל הים), בנוסף, הודיע המשטר על הקמת **כור גרעיני** בסיוע צרפת. אין ספק שהפלת המשטר הרודני תתרום לעליית הנהגה שתשקיע את משאבי המדינה בכיוונים חיוביים יותר, כשיפור הכלכלה וכדומה.

המהפכה במצרים

הצלחתה המדהימה של המהפכה בטוניס הביאה להתחלתו של גל הפגנות ענק במדינות רבות. במצרים התקיימו הפגנות בכל הערים הגדולות ותוך מספר שבועות נאלץ נשיאה להתפטר.

גם במקרה זה הפתיעו האירועים והדהימו את גדולי המומחים. במשך עשרות שנים שלט מובארק במצרים ביד רמה. ארגוני הביטחון עקבו אחרי כל זיק של התנגדות למשטר ונטרלו אותו ביעילות. מפלגות אופוזיציה הוצאו אל מחוץ לחוק, ואלפי פעילים נאסרו. כוחות בטחון-פנים אדירים בהיקפם – 400,000 איש – הוקמו על מנת לשמור על יציבות המשטר, וזאת מלבד כ- 700,000 חיילי הצבא המצרי. מערכת תעמולה והסברה ענפה הופעלה במצרים, כאשר בכל עיר וכפר הוקם סניף של מפלגת השלטון, על מנת להחדיר באזרחים את הנאמנות לשלטון. גם אמצעי התקשורת נשלטו במידה רבה על ידי ההנהגה ושימשו להחדרת המסרים הרצויים.

אולם, הנס הגדול והנפלא הוא שכל המערך האדיר הזה קרס כבנין קלפים! כוחות הבטחון-פנים כמעט ולא נקפו אצבע אל מול ההפגנות, והצבא אף הוא עמד מנגד, **ואף תמך במפגינים**! במצרים הוכרז על בחירות חופשיות, שר הפנים הודיע על פירוק ארגון "חקירות בטחון המדינה" (שהיה אחראי על "הטיפול" במתנגדי המשטר), ומובארק – שהיה אחד ממנהיגיו הבולטים של המזרח התיכון כולו – עומד למשפט כיום ביחד עם שני בניו...

יש כיום לא מעט המביעים צער על נפילת מובארק באומרם ששמר על היציבות באזורנו ותמך בשלום עם ארץ ישראל. אולם עובדה ידועה היא כי תחת שלטון מובארק התפתח הצבא המצרי בצורה מאיימת ביותר. עשרות מיליארדי דולרים – הן מסיוע אמריקני והן ממקורות מצריים – הושקעו בהתעצמות חסרת תקדים: אלפים רבים של טנקים, תותחים ונגמ"שים חדישים נרכשו מארה"ב ומעצמות אירופה (שאפשרו לעצמן למכור למצרים מכל הבא ליד בשל "הסכם השלום"), כמו גם מאות מטוסי F-16 ופאנטום חמושים בפצצות וטילים מתוחכמים, מסוקי אפאצ'י ובלק הוק, עשרות ספינות טילים, טילי נ"מ ונ"ט חדישים, וכן מערכות מתוחכמות לפיקוד ובקרה, מודיעין ולוחמה אלקטרונית. המעצמות הללו גם דואגות לאמן ולהדריך את הצבא המצרי.

בספר "שלום שלום ואין שלום" (להרב וולפא שליט"א, עמ' 70-71) מובא תיאור פגישת הרב גרשון יעקובסון (עורך ה"אלגמיינר ז'ורנאל") עם הרבי בנושא מכירת נשק אמריקאי לערבים: "..היה הרבי **בהתרגשות עצומה** ואמר לי דברים שהחרידו אותי: אתה יודע מר יעקובסון עד כמה לוחם אני למען תיקונם של כמה חוקים בתחומים שונים בארץ ישראל .. ועד כמה טוען אני כי אי תיקונם מהווה סכנת נפשות ל-14 מיליון יהודים בעולם כולו – **אבל האמן לי כי כל זה הוא כאין וכאפס לגבי הסכנה שרואה אני ביוזמה של אספקת נשק אמריקאי לערבים...**".

מצרים, על פי פרסומים זרים רבים, גם פיתחה מאוד את יכולתה לשגר טילים לטווחים ארוכים, עסקה בפיתוח נשק לא קונוונציונלי, השתמשה בנשק כימי במלחמתה בתימן, ואף הכריזה על רצונה

Mas806_B1.indd 57 06/10/2011 06:08:24

בהשגת נשק גרעיני (כור גרעיני נרכש מארגנטינה). יש לזכור כי שאר שכנותיה של מצרים (סודאן ולוב) הינן חלשות מאוד ביחס אליה ועל כן ברור כי עוצמה זו לא נבנתה בשל איום כלשהו מצידן. המשטר המצרי גם עודד את ההסתה נגד ארץ ישראל, פעל להחלשתה בזירה הבין לאומית והעלים עין מהברחות הנשק לרצועת עזה.

שר האוצר דהיום – ד"ר יובל שטייניץ – היה במשך שנים בין ראשי המתריעים בקשר לכוונות המצריות. בהיותו יו"ר ועדת חוץ ובטחון של הכנסת (ועדה בפניה מוגש חומר מודיעיני רב) התראיין לכלי התקשורת ואמר כי "איום היחוס של צבא מצרים הוא ישראל" [כלומר, שאימוניו של צבא מצרים מכוונים להתמודדות מול ארץ ישראל], והוסיף כי בשנים האחרונות ניכר במצרים תהליך אסטרטגי מסוכן של העברת מחנות הצבא סמוך לתעלת סואץ [מה שעלול ללמד על היערכות למלחמה רח"ל]. ידוע גם כי לאחר חתימת הסכם השלום בנתה מצרים בסיני מערכת נרחבת וחזקה של ביצורים - הסכם השלום לא התייחס כלל לבניית ביצורים, ומצרים ניצלה פרצה זו בהסכם. על פי פרסומים זרים רבים גם חפרה מצרים מנהרות רחבות מתחת לתעלת סואץ – דרכן ניתן להזרים לשטח סיני אלפי טנקים בתוך שעות ספורות!

במאמר שפרסם שלמה גזית - ראש אמ"ן בזמן חתימת הסכם השלום עם מצרים – הוא קובע כי מצרים רואה בארץ ישראל נטע זר במזרח התיכון וכי היא סירבה להכיר בקיומה כמדינה ריבונית באיזור. זו הסיבה המרכזית לכך שישנו "שלום קר" עם מצרים ועובדה זו להערכתו תשתנה אולי רק בחלוף דורות. מובארק סירב לבקר בארץ ישראל במשך עשרות שנים, ארץ ישראל מוחרמת באקדמיה המצרית, קשרים כלכליים כמעט ואינם קיימים, למעט אספקת הגז-אינטרס מצרי מובהק. אין תיירות מצרית לארץ ישראל, התקשורת שנשלטת במידה רבה על ידי המשטר, עוינת ומציגה את ארץ ישראל באורח מעוות. עוד הוא כותב כי מצרים רצתה בהסכם משום שרצתה לשקם את משקה וכלכלתה. דברים אלו נראים כתואמים לדברי הרבי מה"מ שליט"א שאמר כבר באותם שנים כי מצרים רוצה בקשר עם ארה"ב [התומכת העיקרית שלה כיום] ולכן אין צורך לוותר על שטחי סיני ושדות הנפט וכו' משום שבמילא תסכים מצרים לחוזה שלום גם בלעדיהם.

אכן, ברור כי שינוי המשטר הפתאומי והעובדה כי מצרים ניהלה מסע התעצמות חסר תקדים, ממחישים את דברי הרבי שהתריע מפני תוצאות ההסכם. מומחים רבים מטילים כיום ספק בתבונת ההסכם שכלל ויתורים נרחבים (גם על שדות נפט ענקיים שיכלו להפוך את ישראל ליצואנית נפט!) ויצר סיכונים בטחוניים גדולים – הן בסיני וברצועת עזה והן בהתעצמות המצרית. אכן, **רק בחסדי ונסי ה' יתברך** לא הגיע ה"שלום הקר" לכדי מלחמה ח"ו.

יש המביעים חשש מעליית משטר מוסלמי-קיצוני במצרים שיכריז ח"ו על מלחמה בישראל, אך לעניות דעתי תתכן בהחלט מציאות אחרת:

יש לזכור כי ההנהגה שתקום תהיה מחויבת בראש ובראשונה לשיפור דראסטי של הכלכלה ותנאי המחיה משום שזו הסיבה המרכזית לנפילת שלטון מובארק. הכלכלה המצרית נשענת ברובה על ארבעה יסודות: רווחים מהמעבר של ספינות בתעלת סואץ, תיירות, יצוא גז (גם לישראל) וסיוע חוץ מסיבי. כל אלו ייפגעו קשה מאוד במקרה של עימות צבאי ח"ו ולכן אפשר להניח שההנהגה החדשה לא תסכים למלחמה, ותתמקד בשיפור הכלכלה.

עובדה חשובה נוספת היא כי הכח המרכזי שפעל להפלת המשטר היה המוני צעירים חילונים המצוידים במיטב טכנולוגיית התקשורת המערבית ולא תנועת "האחים המוסלמים" הקיצונית, הרואה במדינות המערב את אויבה המרכזי. גם צמרת הצבא שתמכה במפגינים בשל הלחץ האמריקני, מתנגדת בתוקף לעליית משטר קיצוני-מוסלמי.

ככלל, חוסר היציבות במצרים (ובאזור) יגרום לע"ד להתמקדות הצבאות באזור בבעיות הפנים מתוך רצון להימנע מזעזועים מיותרים.

סביר להניח שעם נפילת המשטר הנוכחי – ששעבד חלק גדול ממשאבי כח האדם והממון המצרים לטובת הצבא – יופנו המשאבים הרבים לצרכים כלכליים – "וכתתו חרבותם לאתים", וזאת משום שהסיבה המרכזית לנפילת המשטר הייתה המצב הכלכלי הגרוע – שנגרם בחלקו הגדול בשל ההשקעות העצומות בצבא. גם במדינות העולם נשמעים כיום קולות התומכים בנתינת סיוע כלכלי למצרים במקום הסיוע הצבאי.

האם מכלול היחסים בין מצרים לארץ ישראל ישתפר? קשה להעריך לעת עתה (ובפרט על רקע העוינות המסורתית ב"רחוב המצרי" ובתקשורת – וכפי שהומחש על ידי הפריצה לשגרירות ישראל בקהיר), אולם, בהחלט ייתכן שההנהגה החדשה המצרית תשים את עיקר הדגש על כלכלה, דמוקרטיה וחיזוק הקשר עם מדינות המערב, ובמילא יפחת עכ"פ האיום הצבאי, ומכאן שבשורה התחתונה המהפכה במצרים הינה נס גלוי לטובת עם ישראל.

המהפכה בלוב

המדינה הבאה בתור בשרשרת הניסים הגלויים הינה לוב. במשך עשרות שנים שלט בה קדאפי ללא עוררין, תוך שהוא מפנה את רווחי הנפט העצומים לתמיכה בעשרות ארגוני טרור ותנועות "שחרור" **בכל רחבי העולם** – במיוחד ארגוני הטרור הפלסטינים שקיבלו גם נשק רב ומתקדם, מענקים גדולים למדינות קיצוניות (כסוריה ואיראן), רכש מאגרי נשק ענקיים, פיתוח נשק לא קונוונציונלי וטילים ארוכי טווח, חתרנות ושימוש בכח צבאי וטרור ללא מעצורים נגד יריביו (כפיצוץ מטוס הנוסעים של חברת AM PAN האמריקנית – בו נספו מאות נוסעים). מסיבות אלו הכריז נשיא ארה"ב לשעבר רייגן כי קדאפי הוא "האיש המסוכן ביותר בעולם", ובמספר הזדמנויות אף התעמת צבא לוב עם יחידות הצי הששי. את אלפי הטנקים והתותחים שרכש – הרבה מעבר ליכולת האיוש של צבאו – הבטיח קדאפי להעביר למדינות ערב שילחמו בארץ ישראל ח"ו.

על פי נתוני "המכון למחקרי בטחון לאומי" נרכשו גם מפציצי סוחוי 24 (המסוגלים להגיע לישראל אף ללא

Mas806_B1.indd 58 06/10/2011 06:08:24

תדלוק אווירי), ופותחה יכולת תדלוק אווירי עבור שאר מטוסי הקרב. כמו כן רכש קדאפי 80 משגרי סקאד (יותר ממספר המשגרים שהיה מצוי בידי עיראק, סוריה ומצרים גם יחד!) והשקיע רבות בפיתוח טיל אל-פתח שהיה אמור לאפשר לו לפגוע בישראל ישירות ח״ו!

במלחמת יום הכיפורים שלח קדאפי יחידות שריון ועשרות מטוסי מיראז׳ לחזית המצרית, ובמלחמת לבנון נשלחו יחידות נ״מ כדי לסייע לאש״ף. על פי הערכת חוקרי המכון הלו, במקרה של מלחמה כוללת נגד ארץ ישראל ח״ו היה צבא לוב משגר לקרב כארבעים אחוז מיחידות השריון והרגלים שלו (בנוסף להעברת מאגרי הנשק הענקיים לסוריה ומצרים), עשרות משגרי סקאד, חלק נכבד מכוחו האווירי ואת כל חיל הים הגדול שלו!

קדאפי הקים במשך השנים מספר מפעלים לנשק כימי (בעיקר בסיוע גרמניה), ואף השתמש בנשק נורא זה כנגד שכנתו צ׳אד. ע״פ ההערכות עסקה לוב גם בפיתוח נשק ביולוגי קטלני ביותר. במשך שנים רבות ניסתה לוב גם להשיג נשק גרעיני – כור גרעיני הוקם ליד טריפולי, ונרכשו טכנולוגיה וציוד גרעיניים. ארגוני המודיעין בעולם נטו לזלזל ביכולתה של לוב לפתח נשק זה, אולם בשנת תשס״ג חשף המשטר הלובי כי הצליח להתקדם מאוד בתחום העשרת האורניום על ידי צנטריפוגות וכי התקרב מאוד להשגת נשק זה! עוד הכריז המשטר כי הוא מוותר **מרצונו החופשי** על יכולתו בתחום זה! פירוק התשתית הגרעינית גרם לשיפור היחסים הכלכליים עם אירופה וארה״ב, **והינו נס גדול בפני עצמו**.

בבסיס יחסה של לוב לארץ ישראל עומדת הקביעה כי הסכסוך אינו קשור כלל לשטחים, ולכן גם אם אלו ינתנו לפלסטינים ח״ו על הערבים להכריז על ג׳יהאד כולל כנגד ארץ ישראל. התבטאויותיו האנטישמיות של קדאפי היו הקיצוניות ביותר מבין מנהיגי מדינות ערב וכללו את הצדקת השואה רח״ל.

״בשנים האחרונות נחשף גם כי קדאפי תכנן פיגועי טרור נוראים כנגד ישראל, ביניהם טיבוע ספינות נוסעים באמצעות צוללות והפלת מטוסי נוסעים של אל-על באמצעות טילי נ״מ, רק בחסדי שמים לא יצאו מגה-פיגועים אלו אל הפועל״--

המורדים בלוב חוגגים את הישגיהם

ההתקדמות לגאולה האמיתית והשלימה לא פסחה על לוב, וכבר לפני כעשר שנים הכריז קדאפי שהוא ״משליך את רובהו״. תמיכתו בטרור הצטמצמה, ולאחר כמה שנים אף ויתר מרצונו על השגת נשק גרעיני והסגיר גם חלק מהנשק הכימי וטילי הסקאד שברשותו. בהמשך הודיע כי ״ארץ ישראל אינה עוד איום״ עבור לוב. יחד עם זאת נותר משטר זה רודני ומסוכן, המשיך בייצור נשק כימי וביולוגי ובפיתוח טיל ה״אל-פתח״. כיום, בנסי ה׳ יתברך וחסדיו, הופל המשטר הלובי לחלוטין. על אף חוסר הבהירות הנוכחי, צפוי כי ההנהגה החדשה שתיבחר תהיה פתוחה יותר למערב, ותשקיע את רווחי הנפט ברווחת התושבים, ולא בטרור עולמי ובנשק מאיים.

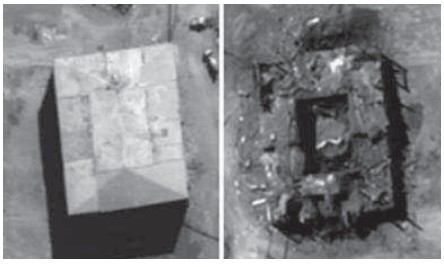

הכור הסורי המופצץ - לפני ואחרי

המהומות בסוריה

בסוריה, נראה היה בתחילה כי משטר אסד ממשיך לשמור על יציבותו ארוכת השנים. אף שהמשטר מתבסס בעיקר על המיעוט העלאווי (המהווה 10-14 אחוז מכלל האוכלוסיה), הרי שבמשך השנים ננקטו צעדים רבים על מנת להגביר את התמיכה וההזדהות הציבורית הרחבה עם המשטר, בין השאר על ידי תיעול ההתנגדות כלפי ארץ ישראל. אולם, מזה מספר חודשים מתרחשות הפגנות ומהומות קשות בכל רחבי סוריה. מאות אלפי מפגינים אינם חוששים להתעמת עם הצבא מידי יום, וזאת על אף השימוש הנרחב והאכזרי נגדם בנשק חם ואף בטנקים וחיל אוויר.

המהומות הקשות הגיעו גם אל תוככי הערים המרכזיות – דמשק וחלב. עשרות אלפים נמלטו ללבנון ולתורכיה, וישנם עריקים רבים מיחידות הצבא - גם של קצינים בכירים. כמו כן דווח על חילופי אש בתוך הצבא הסורי עצמו, ודיווחים על יחידות שלימות המסרבות לקחת חלק בדיכוי המהומות. גם הלחץ הבינלאומי על סוריה הולך ומתעצם (אפילו מצד הליגה הערבית, וגם מצד התומכת המרכזית - רוסיה!) וסנקציות שונות הוטלו עליה.

תהליך המהפכה בסוריה הינו **נס גלוי וגדול לטובת עם ישראל**. במשך שנים רבות היוותה סוריה את ״ראש החץ״ במאבק הערבי בארץ ישראל, הקימה והפעילה ארגוני טרור (ביניהם

Mas806_B1.indd 59 06/10/2011 06:08:24

ה"פתח") ותוקפנותה נחשבת לגורם המרכזי שהוביל למלחמת ששת הימים. גם בשנים האחרונות המשיכה סוריה במדיניותה התוקפנית ובתמיכתה בארגוני הטרור, חיזקה את קשריה עם איראן, הקימה כור גרעיני, חימשה את החיזבאללה בטילי נ"ט ונ"מ ובאלפי רקטות וטילים ארוכי טווח, המשיכה בייצור טילי סקאד ונשק כימי. ראש הממשלה לשעבר, אריאל שרון, אמר כי לרשות סוריה מאגר הנשק הכימי הגדול ביותר במזה"ת, וככל הנראה היא עוסקת גם בפיתוח נשק ביולוגי קטלני.

גם בהיבט האזורי היחלשות המשטר הסורי וקריסתו הצפויה הינם נסים גלויים ממש, וזאת משום שדרך סוריה עוברים כמעט כל הנשק והתחמושת האיראנים לחיזבאללה. זו הסיבה לכך שארגון זה גם מסייע לדיכוי המהומות בסוריה (ללא הצלחה). נפילת המשטר הסורי תהווה מכה של ממש עבור הארגון וספק גדול מאוד אם יוכל להשתקם ממנה. כך גם לגבי ארגון החמאס שמפקדותיו נמצאות בדמשק. סוריה היא גם בעלת הברית היחידה של איראן במזרח התיכון ונפילתה תבודד אותה לחלוטין. איראן שלחה אף היא מומחים לסוריה על מנת לסייע בדיכוי הברוטאלי של ההפגנות.

התפתחות נוספת, חשובה ומבורכת מאוד לטובת עם ישראל, הינה הידרדרות היחסים של תורכיה עם סוריה. בתקופה שקדמה למהומות חיממה תורכיה מאוד את יחסיה עם סוריה ועם איראן, חיזקה את שיתוף הפעולה הצבאי איתן ולמעשה החלה ליצור עימן ציר צבאי-מדיני חזק שיכל להוות איום גדול על ארץ ישראל רח"ל (בפרט על רקע ההחרפה ביחסי ישראל-תורכיה). אולם עם התגברות זרם הפליטים מסוריה לתוך תורכיה, ועם התרחבות הטבח שמבצע אסד במוסלמים-סונים, נאלצה תורכיה (המוסלמית-סונית) לעצור את שיתוף הפעולה לחלוטין, המסחר הענף עם סוריה הופסק, הגבול היבשתי ביניהן נסגר, תורכיה פרסה יחידות צבא בגבול וגייסה מילואים, ואילו סוריה הניעה מאות טנקים לאזור הגבול. כיום תורכיה ניצבת לצד מדינות אירופה, מאיימת על סוריה בצעדים חריפים וקשים, וגם יחסיה עם איראן הידרדרו ביותר. **זהו נס גלוי** ובבחינת "סכסכתי מצרים במצרים"!

לאחרונה העריך ראש אמ"ן לשעבר עמוס ידלין, כי המשטר הסורי יוחלף ככל הנראה בהנהגה מתונה, שתהיה נוחה הרבה יותר למערב ולעם ישראל.

הפגנות באיראן

הפגנות גדולות אירעו בחודשים האחרונים בעריה המרכזיות וגם בריכוזי הכורדים והערבים. גם לפני כשנתיים היו הפגנות ענק בכל רחבי איראן על רקע הזיופים במערכת הבחירות, ושני נשיאים לשעבר ועמם אנשי דת בכירים הצטרפו למחנה הרפורמיסטי. ההפגנות דוכאו בכוח רב, ונוצר משבר אמון חריף בין רוב האוכלוסייה לבין המשטר הקיצוני והרודן.

בתחום הגרעיני, ממשיכים האיראנים לספוג עיכובים משמעותיים. הערכות המודיעין שהתפרסמו בארץ ישראל ובארה"ב בשנת תשנ"ב קבעו שתוך 5 עד 8 שנים תשיג איראן נשק גרעיני, ולפועל עד היום, יעדים אלו לא הושגו. רוסיה התחייבה לסיים את בניית הכור בבושהר עד תשנ"ט (1999) בעוד שלמעשה הקמתו הסתיימה רק לאחרונה!

מאמצי השיבוש לתכנית הגרעין עולים אף הם יפה. על פי פרסומים זרים נגרם נזק משמעותי לאלפי צנטריפוגות העשרת אורניום על ידי וירוס המחשבים סטוקסנט, וכן שיבושים רבים אחרים כמו חבלות בציוד, עריקות וגם חיסולים של מדעני גרעין ומפקדים בכירים. מצבו של הצבא האיראני צפוי להידרדר בשל אמברגו הנשק שהוטל על איראן על ידי מעצמות אירופה, רוסיה וסין, והכלכלה האיראנית נחלשת כתוצאה מהסנקציות הבין לאומיות (סנקציות נוספות כבר בהכנה); החרפת היחסים עם תורכיה והמצב בסוריה. על אף התקדמותה בתחומי הטילים ארוכי הטווח, צפוי כי מערכות ההגנה שבארץ ישראל ינטרלו אותם בהצלחה.

מהומות ואף לחימה קשה ישנן גם בתימן (ונשיאה אף נפצע בנסיון התנקשות). בירדן, מרוקו, אלג'יר ומדינות המפרץ היו הפגנות גדולות שאילצו אותן להנהיג רפורמות שהיטיבו את מצב זכויות האדם והמצב הכלכלי של השכבות החלשות. הפגנות היו גם בלבנון, סודאן, סומליה, ג'יבוטי, מאוריטניה, הסהרה המערבית, חוף השנהב ואף בסין.

"למכה מצרים בבכוריהם כי לעולם חסדו"

אחד הניסים הגדולים שהרבי דבר עליהם בקשר למלחמת המפרץ היה שבכורי אומות העולם עצמם לחמו בעיראק וכו' ושזהו כמו נס "למכה מצרים בבכוריהם..." שהיה ביציאת מצרים (אז לחמו בכורי מצרים עצמם – ששמעו על מכת בכורות הקריבה לבוא – על מנת שבני ישראל יוכלו לצאת ממצרים).

בלקוטי שיחות חלק י"ב (שיחה לשבת הגדול) מבאר הרבי את מעלת נס זה בכך שבשאר ניסי ההצלה של עם ישראל – כנס קריעת ים-סוף, חנוכה, פורים – נהרגו שונאיהם וכיו"ב, אולם בנס נפלא זה הרי בכורי מצרים עצמם, בהיותם בתוקפם וכו' דרשו בתקיפות שישלחו את ישראל ואף "עשו עמהם מלחמה והרגו הרבה מהם" וזהו (דוגמת) **"אתהפכא חשוכא לנהורא"**, ועל שם "נס גדול" ומיוחד זה נקראת "שבת הגדול".

בתורת החסידות מבואר בריבוי מקומות שלעתיד לבוא יתקיים ענין "אתהפכא חשוכא לנהורא" בשלימות. ועל פי זה, בתקופתנו אכן ניתן כבר לראות בריבוי עניינים את התממשות ה"אתהפכא" ו"למכה מצרים בבכוריהם".

בכל המהפכות החל התהליך **מהעם עצמו**, כולל בכירים במשטר **ולעיתים אף בסיוע של הצבא**. במיוחד בולט הדבר במצרים - שם הרי אירע ה"ישרש" הראשון לנס זה ביציאת מצרים – כאשר הצבא עצמו הוא זה שהפיל את מובארק (בלחץ ארה"ב), ובראשו הגנרל טנטאווי הידוע כבן טיפוחיו של מובארק (והוא שגם הבטיח לו אישית לפני פרישתו כי ישמור שלא יאונה לו כל רע – הנה הוא עצמו מעיד כיום נגדו ומאפשר את משפטו המשפיל הנעשה ע"י עמו שלו).

ה"למכה מצרים בבכוריהם" ניכר גם בכך שמעצמות אירופה וארה"ב ומדינות ערביות שהן "בכורי אומות

Mas806_B1.indd 60 06/10/2011 06:08:24

העולם" (כדברי הרבי בשיחת כ"ו ניסן תנש"א בקשר למלחמת המפרץ) הן שתקפו את נאמני קדאפי, וגם בכך שחלק גדול מצבאו ערק ולחם כנגדו. יתכן שמדינות אלו יתערבו גם בסוריה, כפי שתורכיה מאיימת.

ימי ששי ו"חודש הרמדאן" שהיו אימתם של שירותי הבטחון בארץ ישראל, בשל ההסתה במסגדים וההפגנות האלימות שלאחריה, הפכו להיות אימתם של שלטונות ערב עצמם. ככל שאלו מפעילים יותר כח כנגד אזרחיהם הרי – "למכה מצרים בבכוריהם" – הכח עצמו שמופעל חוזר כבומרנג ומכה במשטר שכן ההפגנות והלחץ הבינלאומי רק מתגברים בשל השימוש בכח. בהסתכלות זו של "הפוך על הפוך" - דווקא צבירת הנשק האמריקאי על ידי מצרים היא זו שגזרה על מפקדי הצבא המצרי ציות מוחלט לארה"ב...

אכן, "מיניה וביה אבא לישדי ביה נרגא" – מי שהפיל את שלטון הטליבאן היו בראש ובראשונה האפגאנים עצמם (בסיוע אווירי בלבד של ארה"ב), וגם במלחמה בעיראק, רוב האוכלוסיה התנגדה לסדאם חוסיין. ככל שמתקרבים אנו לגאולה התהליך רק הולך ומתגבר וכיום כמעט כל מדינות ערב והאיסלאם תומכות במלחמה נגד הטרור העולמי בראשות ארה"ב, זאת בעוד שבעבר רובן הגדול תמך בארגוני הטרור השונים. מדינות "ברית וורשה" ובראשן רוסיה, שאיימו בעבר במלחמה גרעינית עולמית, הולכות ומשתלבות בברית נאט"ו (שהוקמה כדי ללחום בהן...), עומדות אף הן לימינה של ארה"ב במלחמתה בטרור העולמי, ואף אפשרו את הטלת האמברגו-נשק וסנקציות נגד איראן ואת מתקפת נאט"ו בלוב.

תהליך אלוקי חובק עולם

האירועים המדהימים במדינות ערב תואמים להפליא לנבואת חז"ל (מדרש בראשית רבה – הובא בפירוש רש"י) על הפסוק: "ולישמעאל שמעתיך .. שנים עשר נשיאים יוליד..." (בראשית י"ז, כ'). המשמעות הפשוטה של נשיאים הינה "שליטים", אולם חז"ל דרשו מילה זו גם במשמעות של "עננים" (כמו בפסוק "נשיאים ורוח וגשם אין" – משלי כ"ה), ואמרו על נשיאי ישמעאל ש"כעננים יכלו" – כפי שעננים חולפים ועוברים, ומתכלים בקלות, כך – על פי דברי חז"ל – גם מנהיגי ומשטרי ישמעאל יחלפו מהעולם ויתכלו בקלות.

ישנם החוששים מעליית משטרים מוסלמים-קיצונים, אולם יש לזכור כי המשטרים שנפלו (ונופלים) היו כולם עוינים ביותר, מה גם שסיבת עליית ההנהגות החדשות הינה מצוקה כלכלית ורצון בדמוקרטיה, ולכן יש להניח כי ירכזו את מירב מאמציהן בתחום זה ולא במלחמה (הפוגעת קשות בכלכלה). עוד יש להוסיף כי מחקרים מוכיחים בבירור שדמוקרטיות כמעט ולא נלחמות ביניהן.

מדהים לראות כי המהפכות מובלות על ידי צעירים דווקא המשנים את צורת השלטון ודרך החיים וכו', על דרך דבריו הק' של הרבי בביאור סימני הגאולה שבסוף מסכת סוטה "בת קמה באמה, כלה בחמותה, נערים פני זקנים ילבינו" – שזהו למעליותא בהכנסת עניני יהדות דווקא על ידי הילדים, ולהבדיל זהו גם התהליך העובר כעת על אומות העולם. עניין זה מתאים גם לדבריו הקדושים בביאור הנס "למכה מצרים בבכוריהם" – דווקא על ידי צעירי (בכורי) אומות העולם **עצמם** מגיע השינוי הגדול.

פרשן המקרא, בעל הטורים, מבאר כי מסמיכות הפסוק "ואלה שני חיי ישמעאל .. על פני כל אחיו נפל" (בראשית כ"ה, י"ח) אל הפסוק הבא אחריו "ואלה תולדות יצחק..." למדים אנו ש "**כשיפול ישמעאל** באחרית הימים **אזי יצמח בן דוד** [המלך המשיח] שהוא מתולדות יצחק", ומדבריו ברור שנפילת משטרים אלו הינה מסימני הגאולה הקרובה.

אין ספק כי לעינינו מתרחש תהליך היסטורי כביר בו מתקדמת האנושות כולה לקראת ערכים של צדק, חרות ורווחת הפרט, וזהו צעד ענק לקראת הגאולה האמיתית והשלימה. התהליך מתבטא גם בנפילת משטרי הרשע בעיראק ובאפגניסטן, כמו גם חיסולו של הטרוריסט המבוקש ביותר בעולם – אוסאמה בן לאדן. במלחמה המשותפת שמנהלות כמעט כל המדינות בעולם כנגד הטרור העולמי.

הודאה לה' ופרסום הניסים

ידועים דברי הרבי מה"מ בחשיבות ההודאה לה' על הניסים ופרסום הניסים על מנת לזרז את הגאולה (על בסיס הגמ' – סנהדרין צ"ד), ובלשונו הק': "**ועוד והוא העיקר**: ההכרה וההודאה ונתינת השבח לה' על הניסים... הרי זה גם נוגע **לביאת משיח צדקנו**... ומזה מתקבלת הוראה עיקרית...דבר נכון ביותר הוא לעסוק בענין של "פרסומי ניסא"...מתוך ידיעה שבזה קשורה הגאולה האמיתית והשלימה!" (שיחת ש"פ וישב תשנ"ב, וב"בית חיינו" מובא הנוסח שזה "בעיקר כדי לתקן מה שחיסר חזקיה המלך על ידי שלא אמר שירה על הניסים שנעשו לו כדרוש...").

גראפיטי על נגמש מצרי - לא למובארק!

גל המהפכות האדיר והאירועים הרבים בעולם צריכים לעורר אותנו, להכרה בכך שנמצאים אנו, כדברי הרבי, בזמן השיא, להודאה על נסי ה' וחסדיו, ולהוספה בתורה ומצוות, בתפילה ובביטחון בה' על מנת שהאירועים הללו יביאו איתם רק ברכה לעם ישראל ולאנושות כולה, ועד לברכת הגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש!!!

Mas806_B1.indd 61 06/10/2011 06:08:24

אושפיזין עילאין

מיד עם השמע מצולי הסוסים, יצא מבית האכסניה יהודי טהור פנים וזך לב. בראותו כי מדובר ביהודים, אורו עיניו שבעתיים. הוא אץ-רץ לקבל פני האורחים החדשים, בנשאו אליהם ידיו לרווחה: "התודה והשבח לה' יתברך אשר לא עזבני ולא נטשני. אורחים שכאלה לחג! אה, בוודאי יהיה לנו חג שמח אמיתי. סוכה כשרה ומהודרת, ערוכה ומפוארת להפליא!" שמחתו של האיש קרנה מכל נים בפניו ומכל מילה שיצאה מפיו

מאת מנחם זיגלבוים

א

באותה שנה בה חל סיפורנו, שינה הבעל שם טוב מהרגלו מאז ומקדם, ומיד לאחר הבדלה שערך במוצאי יום הכיפורים, נכנס לבית מדרשו לעריכת השולחן. הן חג היום, ומצווה לאכול ולשמוח "כי כבר רצה ה' את מעשיך".

הנהרה שהייתה שפוכה על פניו של הצדיק, הייתה בניגוד גמור לעבודת היום, שהייתה מתוך רצינות יתירה ומרירות רבה. היה ניכר כי ענן שחור מרחף מעל עם ישראל, והבעל שם טוב עמל להסיר את רוע הגזירה.

"עבודה קשה היתה השנה – פתח הרבי בדבריו הקדושים כמו מסביר את פשר עבודת היום – גזר-דין קשה ריחף על עם ישראל, ורק בזכות מצוות הכנסת אורחים של אחינו בני ישראל אשר במדינות המערב, ניצלנו מסכנה גדולה. בזכות מצווה זו, אבינו אברהם התהלך במאור פנים ואמר: 'שישו בני מעי!' הוא עצמו, אבינו הראשון, סתם את פי המקטרג!"

שמחתו של הבעל שם טוב היתה עצומה. הפעם האריך בשולחנו עד אור הבוקר.

ערב שבת קודש היה למחרת יום הכיפורים. ההכנות לכניסת יום השבת אף הן היו שונות לעומת ערבי שבתות אחרות, והשמחה העצומה נמשכה גם בליל וביום שבת קודש.

בפניא דמעלי שבתא, בסעודת רעווא דרעווין, נענה הצדיק לבקשתם של תלמידי החבריא קדישא, ואמר:

"כאשר בעולמות העליונים שמחים וצוהלים במצוות הכנסת אורחים של היהודים הכפריים – מן הראוי לנסוע למקומם ולראות מקרוב את התנהגותם של אלה!"

לאחר ברכת המזון, תפילת ערבית והבדלה – ניתנה הפקודה לאלכסי העגלון להכין את המרכבה לנסיעה. לא חלף זמן רב, וקבוצה קטנה של תלמידים היו מוכנים לנסיעה, המתינו לבואו של הרבי.

ב

העגלה נסעה וקיפצה על גבי הרים וסלעים בדהרה בלתי פוסקת. לעיני הנוסעים חלפו ערים, עיירות וכפרים לרוב. כבר היו מורגלים אלה בקפיצת הדרך, ואף על פי כן, בכל פעם השתוממו מחדש לנוכח הנס הגלוי. במצב שכזה, אין גבולות ואין בקורת.

Mas806_B1.indd 62 05/10/2011 22:57:05

נוסעים, דוהרים ומקפצים, ואיש אינו מפריע ומעכב.

כאשר האיר היום, הבחינו מבעד לחלונות המרכבה כי הגיעו לעיר אלמונית. היו שניחשו כי הגיעו לגרמניה, אך אי אפשר היה לשאול איש בטרם עצרו הסוסים. אף זאת ידעו, כי הסוסים אינם הולכים סתם ואינם עוצרים – אלא היכן שייעדו להם בשמים, על פי רצונו של הצדיק.

חלפו הסוסים ברחובות העיר, ויצאו אותה כלעומת שבאו. עוד שעה קלה, ואלו עצרו ברחובות קטנים בטבורו של כפר, בדיוק מול בית גדול שנראה היה כבית אכסניה.

מיד עם השמע מצולי הסוסים, יצא מבית האכסניה יהודי טהור פנים וזך לב. בראותו כי מדובר ביהודים, אורו עיניו שבעתיים. הוא אץ-רץ לקבל פני האורחים החדשים, בנשאו אליהם ידיו לרווחה:

"התודה והשבח לה' יתברך אשר לא עזבני ולא נטשני. אורחים שכאלה לחג! אה, בוודאי יהיה לנו חג שמח אמיתי. סוכה כשרה ומהודרת, ערוכה ומפוארת להפליא!" שמחתו של האיש קרנה מכל נים בפניו ומכל מילה שיצאה מפיו.

הבעל שם טוב לא ניאות לבקשתו של האיש, והביע משאלתו כי מבכר הוא לשהות בחג בעיר גופא, מקום בו ישנו בוודאי בית כנסת הגון, מקווה טהרה – ומה גם אתרוג מהודר שלא היה מצוי בימים אלה בביתו של כל יהודי כבימים אלו.

"אה", נענה היהודי בהתלהבות, "אם הדבר כל-כך חשוב בעיניכם, הרי שגם אצלנו, יהודים יקרים, ישנו מקווה טהרה, בית מקדש מעט עם ספר תורה כשר, וגם אתרוג יפה ומהודר. זאת ועוד, אם רצונכם דווקא, נוכל להתפלל בבית הכנסת הגדול אשר בעיר. אך, אנא, יהודים יקרים, עשו נא חסד עמדי והישארו במחיצתי בחג הקרב ובא!"

ראה הבעל שם טוב את השתוקקותו העצומה של האיש, ונענה להפצרותיו, ובניע ראש הורה לתלמידיו המלווים כי זה המקום בו ישבתו בחג הסוכות.

השמחה ששררה בביתו של היהודי, לא ניתן היה לתאר. בני המשפחה, למגדול ועד קטן, התחילו להתכונן במרץ לקראת החג ולרגל האורחים, כיאה לחג האושפיזין.

Mas806_B1.indd 63 05/10/2011 22:57:06

ראה הבעל שם טוב את השתוקקותו העצומה של האיש, ונענה להפצרותיו, ובניע ראש הורה לתלמידיו המלווים כי זה המקום בו ישבתו בחג הסוכות. השמחה ששררה בביתו של היהודי, לא ניתן היה לתאר. בני המשפחה, למגדול ועד קטן, התחילו להתכונן במרץ לקראת החג ולרגל האורחים, כיאה לחג האושפיזין.

לאחר תפילת ערבית, נכנסו הכול אל סוכתו הרחבה של הכפרי. אותה שעה זהרו פניו של הצדיק באור יקרות; מעשה המצווה, ישיבה בסוכה, נסכה בו שמחה עצומה שלא מעלמא דין. אותה שעה נוכח היהודי לדעת מי האיש אותו זכה לארח בביתו ובסוכתו – הלא הוא הבעל שם טוב הקדוש בכבודו ובעצמו, ששמו כבר יצא למרחקים והגיע גם לאירופה המערבית. לא היה גבול לשמחתו של בעל הבית.

למחרת בבוקר ניגש המארח אל אורחו הדגול ואמר לו:

"לכבודו של רבינו נלך כולנו, כל תושבי הכפר, העירה, ונתפלל שם בצוותא בבית הכנסת הגדול כרצונו הקדוש".

נענה הבעל שם טוב ואמר כי ברצונו להתפלל ביום זה דווקא בביתו של הכפרי, ואילו למחרת ימלא את בקשתו להתפלל בצוותא בבית המדרש הגדול שבעיר.

ואכן, למחרת בבוקר, עשרות כפריים תמימי דרך, לצד תלמידיו הקדושים של הבעל שם טוב, הלכו יחדיו מן הכפר אל העיר הגדולה, מהלך של שעה. העיר היתה כמרקחה וכבוד גדול חלקו לצדיק באותו היום. ראשי הקהל פנו אל הבעל שם טוב והפצירו בו אשר יכבדם להיות אורחם בעת הסעודות. נענה הרבי ואמר כי הדבר תלוי בהסכמת מארחם. זה, לב זהב ונשמה גדולה לו, הסכים לוותר על זכותו הגדולה, העיקר לזכות את כל יהודי העיר בנוכחותו של הצדיק. נשאר אפוא הרבי במשך כל היום עד יציאת החג – לשמחתם הגדולה של אנשי העיר.

ג

שעה קלה לפני יציאתו לדרך, פנה הבעל שם טוב למארחו ושאלו במה יוכל לברכו בעד הכנסת האורחים שכיבדו.

ענהו היהודי בפשטות:

"רבינו הקדוש! לא חסר לי בעולמי דבר. הקב"ה זיכה אותי במשפחה ובבנים יקרים, וגם עשירות אינה חסרה לי. משאלה אחת בלבד יש לי – לזכות בחיי העולם הבא!"

חייך הצדיק חיוך קסום ואמר בלבביות:

"אם רצונך בהבטחתי – עליך לבוא אלי למז'יבוז'!"

"כן, רבי" – ענה האיש בתמימות – "כדי לזכות לחיי עולם הבא כדאי ללכת באש ובמים!"

"אם כך – אמר לו הבעל שם טוב בניחותא – הרי גם שכר הליכה יהיה בידך. אך, אם לעצתי תשמע, כדאי שתיקח עמך כמה עגלות עמוסות חביות של יין. מחירם של אלה גבוה מאד במחוזותינו. ה' יהא בעזרך ותוכל להרוויח בזה הרבה!"

לאחר שהאורח רם המעלה נפרד ונסע לדרכו, הניח הכפרי את כל עסקיו והחל להתכונן לנסיעתו הארוכה. הוא שאין לו קפיצת הדרך, ידע כי דרך מייגעת של כמה שבועות לפניו. הוא גם קנה כמות גדולה של חביות יין, שכר בעלי עגלה ויצא לדרכו.

נראה כי המכשולים החלו כבר בימים הראשונים למסע. בשלב מסוים החלו לרדת לפתע מטרות עוז עד שאי אפשר היה להמשיך הלאה. גשם הזלעפות הלם ללא הרף. בקושי רב נשרכו העגלונים והגיעו עד לפונדק הקרוב. האכסנאי פינה מקום לעגלותיו, הותיר את בעלי העגלה לשמור על הסחורות בעוד הוא עצמו נכנס ללון בפונדק.

למחרת בבוקר התבהרו השמים והשמש יצאה על הארץ.

הכפרי השכים קום, התפלל ביחידות, קיפל את תפיליו וגמר אומר לצאת לדרך. ברם, כאשר יצא אל המקום בו השאיר אמש את בעלי העגלות והסחורות – לא מצא להם זכר! הוא שפשף עיניו בתימהון, מנסה להיזכר היכן השאיר אותם, אך כל מחשבותיו החלו להתבלבל. הוא חזר מיד אל הפונדק לבדוק אולי אי-מי מהם נקלע לשם – אך, למרבה הפלא, לא מצא כל עקבות, לא מבעלי העגלה והסחורות ואף לא מהפונדק עצמו! כאילו לא היה מאום...

הכפרי הבין שמשהו נורא קרה, אך לא הבין את פשר הדברים. הוא נתמלא פחד וחרדה; האם הכול היה בחלום או שהוא הוזה בהקיץ?! הוא החל לרוץ כמטורף מצד לצד, אך לא ראה מאום. מפוחד ומבועת הוא נפל ארצה מתעלף.

לא ידע הוא כמה זמן חלף, ומה ארע בינתיים. אט אט הקיץ מעלפונו ומצא עצמו שוכב בודד וגלמוד בשדה הפתוח. הוא ניסה להיזכר איך הגיע למקום הזה, ומה קרה שככה היה מוטל כאבן שאבן לה הופכין. אט אט החל להיזכר במאורע המוזר שפקד אותו. כאב תקף את ראשו, וגם בטנו החלה להזכיר לו על רעבונה...

הוא לא ידע מהיכן להתחיל לפעול, אילולא הגיעה פתאום חבורת עניים שהופתעו לראות יהודי שוכב על הרצפה, חיוור ומבולבל. אלו, עמוסים בציקלוניהם הדלים שעל שכמם, מיהרו להגיש לו עזרה. אט אט החל לחזור למצבו. שתה קמעה והרווה את צמאונו הקשה; לאחר מכן גם טעם פרוסת לחם יבשה שהוצאה מתרמילו של אחד מבני החבורה. כשראו כי התאושש קמעה, "קלטוהו" אל חבורתם.

מאז החל להישרך יחד אתם לכל מקום אליו הלכו ובאו. תוך זמן קצר התאקלם בחברתו החדשה ושכח לאיטו מכל אשר עבר עליו. הוא נדד עמם ממקום למקום, מעיר לעיר ומעיירה לעיירה, ואת כל אשר הם עושים – גם הוא עשה. כך המשיך במהלכיו ונדודיו עוד זמן ארוך, בלתי ידוע.

ד

יום אחד הגיעה החבורה למז'יבוז'. הוא ידע זאת על פי דבריהם של הקבצנים.

Mas806_B1.indd 64 05/10/2011 22:57:06

מעיניו של הבעל שם טוב, אור שבעת הימים, לא נעלם מאום. כבר עם בואם לעיר פנה הצדיק אל משמשו ואמר לו:

"הנה זה עתה הגיעה לעיר חבורת עניים חדשה. לך נא מצא אותם והזמינם לסעוד את סעודת השבת עמי על שולחני!"

כאשר הגיעה החבורה לחצרו של הבעל שם טוב, פקד הצדיק שכל אחד מבני החבורה ייכנס אליו לקבל ברכת 'שלום'. הצדיק קיבלם בלבביות ובחיבה מופגנת. כאשר הגיע תורו של הכפרי, נענה לו הבעל שם טוב:

"אתה תישאר אצלי!"

בו במקום פקד הבעל שם טוב על משמשו להביא עבור האורח מלבושי שבת חדשים ולקחתו לבית המרחץ לטבול לקראת שבת קודש. גם בעת התפילה לא פסקו הקירובים המופלגים, והבעל שם טוב הזמין את הכפרי העני לעמוד על ידו, ובעת עריכת השולחן הושיבו לידו ממש.

הכפרי עצמו לא הבין ממה שמתרחש. הנה לפתע, עיני כל מופנות אליו; הצדיק בכבודו ובעצמו מושיבו לידו בראש השולחן, ואין לו קצה הבנה על מה ולמה בא לו פתאום כל הכבוד הזה; במה עדיף הוא על פני שאר חבריו הקבצנים שהגיעו העירה?!

נדמה כי השפעתו של הצדיק, החלה לפוגג את ערפילי השכחה שאפפו אותו במשך תקופה בלתי ידועה. אט אט החל להיזכר מהקורות אתו בחדשים האחרונים, כל התלאות שפקדו אותו מאז יצא לדרך כדי לחלות את פני קודשו של הצדיק היושב במזי'בוז'.

מחשבותיו היו לפני הצדיק בהירות לחלוטין.

"האם תכירני?" פנה אליו לפתע הבעל שם טוב בשאלה.

"כן", רטטו שיניו בפחד. "הלא אתם רבי ישראל בעל-שם-טוב!"

סבר של שביעות רצון עלה על פניו של הרבי:

"האם תזכור כאשר בקרתי בביתך בחג הסוכות האחרון וביקשתני שאבטיח לך חיי עולם הבא?"

בבת אחת סרו קורי השכחה האחרונים מזיכרונו. אותו מעמד עמד לנגד עיניו בצורה בהירה ביותר. צמרמורת אחזה בו. כל כך הרבה תלאות עברו עליו מאז ועד היום, תלאות קשים ומרים כלענה בהם לא הורגל מעודו.

"כן, כן" – התחיל הכפרי להיזכר – הלא זמן רב מאוד עבר מאותו יום!"

"טועה הנך" – ענהו הבעל שם טוב בחיוך לבבי – "טרם עברו חודשיים מאז. ובקשר ליינות, אל דאגה, מחר בבוקר יגיעו אליך כל הסחורות שנעלמו לך באותו פונדק, וכוכבך יתחיל לזרוח מחדש"———

• • •

יושב לו הכפרי בעיניים בוהות, ואינו מסיר את מבטו מאיש שיחו הגדול. הוא אינו מאמין לכל המתרחש לעיניו. הכל עדיין מבולבל. הוא רק מצליח להבין שעבר חיזיון תעתועים נורא, בלתי מובן...

"הגדלת אמנם לבקש" – פנה אליו שוב הצדיק לאחר שתיקה ממושכת – "השגת עולם הבא אינו מהדברים הקלים כלל. אדם צריך לעמול הרבה, להיצרף כצרוף הכסף ולהרחיק מנשמתו כל פסולת. לזכותך ייאמר שקבלת כל ייסוריך באהבה, הרכנת את ראשך בצדקת דין שמים מוחלטת עד כדי כך ששכחת לגמרי על מציאותך ועל כל עברך. ואמנם, בפרק זמן זה נזדככה נשמתך ואשריך שזכית להיות מנוחלי שני עולמות!"

(סיפורי החג)

הדבר היחידי שעליו מחכים הוא
– שיהודי יצעק עוד צעקה, עם עוד בקשה ותביעה ועוד תזכורת:

"עד מתי?!"

(שבת פרשת דברים תנש"א)

וזהו גם מה שמרעישים בעקבתא דמשיחא ע"ד הצורך להכריז "**עד מתי**". שעי"ז מקרבים ומזרזים את הגאולה – די"ל, שנוסף על הדגשת הצפי', הבקשה והדרישה על הגאולה [שיבוא משיח צדקנו **בפועל ממש**, באופן דמראה באצבעו ואומר זה, **הנה המלך המשיח**, בשר ודם, כפס"ד הרמב"ם "יעמוד מלך מבית דוד וכו' ויקבץ נדחי ישראל"] יש בהכרזה זו גם התוכן דענין ההכתרה – "יחי המלך", שעי"ז פועלים ביאת דוד מלכא משיחא.

(משיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

Mas806_B1.indd 65 05/10/2011 22:57:06

מדוע נאמר "**על** אויביך", ולא **עם** אויבך או **נגד** אויבך וכדו'? במאמר שלפנינו כמה תשובות לשאלה זו, וכל אחת מהן מציגה דגש נוסף בעבודת ה' ובמלחמה על היצר הרע • מאמרו של הרב חיים אשכנזי ע"ה - מאמר נוסף, מתוך עשרות מאמרים שהכין עבור 'בית משיח' והתגלו לאחר פטירתו

מעלת הרגליים

מן השדה אל "ימינו תחבקני"

לקראת סיומו של חודש תשרי, אנו עורכים חשבון: כיצד החילונו את עבודת התשובה בחודש אלול, וממנו טיפסנו ועלינו במהלך הימים הנוראים – בראש השנה, יום הכיפורים ובחג הסוכות, ועד ליום שמחת תורה – שהוא "עצרת", הזמן שבו נקלטת כל העבודה שנעשתה לפניו.

כאשר התחלנו את העבודה – בחודש אלול, היינו עדיין בשדה, בלבושי השדה ובענייני שדה. אך פתאום הופיע המלך, ואם רק העפנו בו מבט הוא משך אותנו לרצות להתקרב אליו. כך המשכנו התקדמנו בימי הסליחות, בהם הרגשנו עצמנו די קרובים למלך, עד שיכולנו לבקש ממנו סליחה ומחילה – והדבר התקבל אצלו ברצון והמלך אף ציפה לכך. אחר כך כבר נכנסנו להיכל מלכותו – בראש השנה, ושם התבססנו היטב במשך עשרה ימים – כולל את יום הכיפורים בו הגענו לתשובה עילאה. לאחריו המשכנו בעליה במשך ד' ימים – עד לחג הסוכות שבהם ישנה המשכה בד' אותיות של שם הוי'. ועד שהגענו לשהייה ב'צילא דמהימנותא' להיות מחובקים עם הקב"ה בעצמו – "וימינו תחבקני", במשך 7 ימים – שבהם אנו וכל אשר לנו, נכנסים לסוכה בכדי להיות מחובקים בימינו של הקב"ה.

ולבסוף, לאחר שהשגנו את השיא המרומם הזה מה אנו עושים? אנו רוקדים ומפעילים את הרגלים! אם כן, מהי המעלה של הרגלים, מדוע עבודה זו נקבעה לאחר השיא של חג הסוכות?

ביום מיוחד כזה – יום שמיני עצרת, שחל לאחר "חג האסיף" – "באספך מגרנך ומיקבך" – לאחר איסוף כל העבודה והגילויים האלוקיים שהשגנו במועדים שלפניו, היה מתאים לחגוג באופן מעמיק ורציני יותר. היה מתאים לחגוג את שמחת תורה בלימוד תורה ללא הפסק – לקחת גמרא, ספר הזוהר או ספר חסידות וללמוד ממנו 24 שעות (או 48 שעות בחו"ל) ללא הפסקה...

מה הקשר בין שמחת תורה לרגליים?

אך בפועל לא כך אנו חוגגים את שמחת תורה, אלא אנו רוקדים ורוקדים כל היום. אמנם הריקודים נערכים יחד עם ספר התורה, אבל לא תוך כדי עיון ועמקות בתוכן הנאמר בו, ואף לא ע"י מבט חטוף אל הנכתב בספר. אלא במהלך הריקוד הספר מכורך וקשור, והוא קרוב יותר ללב מאשר לראש. ובשל כך, האיבר הפעיל ביותר בשמחת תורה הם הרגליים, ולא המוח שבראש.

לכאורה היה ראוי לקבוע את החגיגה הזו הנערכת ע"י ריקוד ברגליים עם ספר תורה סגור – לפני חודש אלול, לפני כל העליות וההתעלות של אלול ותשרי. אז האדם עדיין אינו מסוגל להגיע לשיא ההתעלות, ולכן האפשרות היחידה שלו להתקרב אל ה' היא ע"י עבודה חיצונית שכזו – ריקוד ברגליים.

כפי שמתאר הרבי הריי"צ בספר הזכרונות את ההקפות שנערכו בעיר של 'מתנגדים': רק ה'בני תורה', הגאונים והפרושים קיבלו ספר תורה כדי לרקוד עימו, והם היו עורכים עימו סיבוב אחד בלי לנענע את הגוף יותר מידי, משום שאין זה מכבודם של בני תורה לרקוד ולהפעיל את הרגלים. כאשר הפשוטים וה'עמי ארצות' רקדו – היה זה לא לפי רוחם של ה'בני תורה'.

במקום אחר מתאר הרבי הריי"צ, איך היו קושרים את המעיל של הספר תורה ביחד עם ה'פרוש' וכפי שהוא עם המטפחת המכסה את עיניו – כי לא היה מסתכל מחוץ לד' אמותיו, וכך היה עושה איזה שהוא סיבוב, וכך התבטא שמחת תורה אצלו.

כלומר, אצל אלו שאור החסידות לא הגיע אליהם נחשב הריקוד כדבר נחות, שאינו מתאים למי שהוא 'בן תורה'. אצל אנשים כאלו יכולה להתעורר השאלה שהצגנו: מדוע מופיע שמחת תורה לאחר ההתעלות של כל

Mas806_B1.indd 66 05/10/2011 22:57:06

המועדים שלפניו.

אך אצלנו – החסידים, ובפרט חסידי חב"ד, לא צריכה להתעורר שאלה כזו. די בכך שנביט באופן ההתייחסות לשמחת תורה אצלנו, שזהו 'היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו' – אשר הוא מצויין ע"י ריבוי של שמחה וריקודים ברגליים, ואין מרגישים בכך שום ירידה או פחיתות ח"ו, אלא להיפך מרגישים שזהו היום המוצלח ביותר, המסמל את השיא של העליות – שהחלו באלול ונמשכו בתשרי.

ומדוע אנו מייחסים ליום זה חשיבות רבה כל כך?

כידוע, כפי שמבואר בתורת החסידות, שהטעם לכך שבשמחת תורה נערכים ריקודים ברגליים דוקא – הוא כדי להדגים שאנו רגליים של התורה, שזהו השיא שיהודי יכול להגיע אליו בעבודתו לבוראו. עליו להיות בטל בתכלית אל הקב"ה, ולדעת שבסך הכל הוא זכה להיות הרגליים של התורה – שהיא המבטאת את רצון ה', כנאמר: "אנא נפשי כתבית יהבית" – הקב"ה כתב את עצמו ועצמותו בתורה.

לימוד התורה כ'בער' וכ'בהמות' - אזי "הייתי עימך"

אמנם הוא צריך לעמול ולהתייגע ביגיעת נפש ויגיעת בשר ע"מ להבין את התורה, ואם אינו מתייגע הרי הוא בבחינת מבטל תורה ח"ו. כפי שהאריז"ל היה מתייגע בלימוד עד שהיה מזיע. אך לאחרי כל העיון והעמקה בלימוד על היהודי לדעת כי מעלתו הגדולה היא בעת ביצוע רצון התורה ועשייתה בפועל. וגם כאשר הוא מבין את התורה, ואת כל הטעמים, ההסברים, החקירות, הגדרים וכו' שיש בסוגיא – הרי היסוד הוא רצון ה' המלובש בתורה. כי כך רצה הקב"ה, שכך יאמר ע"י פלוני, וכך יאמר ע"י אלמוני. אמנם הדבר התלבש בשכל ובתכונות של פלוני ואלמוני – אך בעצם אין זה חידוש או ביאור עצמי של אותו אדם אלא זהו רצון ה'.

את הרצון הזה של ה' אנו מבטאים ע"י הרגליים. מכיוון שהרגליים אין בהם שכל, תבונה או רצון משלהם, אלא הם בטלים לחלוטין לרצון האדם. כך עלינו לחוש כלפי הקב"ה, שאנו בטלים לחלוטין לנותן התורה, באופן ישיר בלי עיכובים, ובלי טענות ומענות – כרגלים. ביטול מוחלט זה להקב"ה הינו בבחינת "ואני בער ולא אדע בהמות **הייתי עמך**", כביאור האדמו"ר הזקן בתניא: בגלל שאני כבהמה – ע"כ אני עימך, מכיוון שאני בטל לחלוטין כמו בהמה, לכן אני יכול להיות קרוב אליך – "עימך".

לכן שיא ההתעלות שהחלה בר"ח אלול – בו התחלנו להתקרב אל הקב"ה – להיות "עימך", מגיע בשמחת תורה. מכיוון שאז היהודי קולט את המעלה האמיתית שלו – שהוא הרגליים של רצון ה' – התורה, ורק אז הוא מגיע באמת לדרגה של "עימך".

לכן, קורבנו של שמיני עצרת היה פר **אחד** ואיל **אחד**, שלא כבשאר ימי הסוכות בהם הוקרבו פרים ואילים רבים. לפי ביאור זה של תורת החסידות במהותו של שמיני עצרת מובן שמהותו של יום זה הוא ביטול מוחלט הגורר **אחדות** מוחלטת בין הקב"ה לישראל – "אנא ומלכא בלחודוהי".

להמצא ב'אמיתת הימצאה' של התורה

מי שאינו חסיד, ולא חונך על פי הדרכותיה של תורת החסידות – לא יבין זאת. כי יסוד היסודות אצל חסיד בעבודת ה' הוא להתבטל אל הקב"ה. כפי שהרמב"ם התחיל את ספרו (מורה נבוכים) במילים: "יסוד היסודות ועמוד החכמות לידע שיש שם מצוי ראשון, והוא ממציא כל נמצא, וכל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו". היות שהיסוד לכל החיים בעולם הזה הוא לדעת "שיש שם מצוי ראשון", לכן כל העבודה בעולם הזה היא "לידע שיש ממציא כל נמצא" – ואין זולתו. וכל האפשרות שיהיה איזה שהוא נמצא היא רק "מאמיתת הימצאו". ואין שום יכולת קיום למציאות כל שהיא, אם היא לא קשורה לאמיתת הימצאו.

כלומר, התורה – היא האמת הבלעדית, ומאמיתת הימצאה של התורה – נמצאו כל הנמצאים. לכן, יכולה להיות לאדם חשיבות ומעלה כל שהיא רק אם יש לו שייכות לתורה, שאם הוא 'רגל' לתורה – הרי הוא נמצא מאמיתת הימצאה. אך אם הוא סבור שהוא 'נמצא' בעולם מצד עצמו, והוא חושב שהוא ראש או שאר האברים החשובים, ודעתו בתורה קובעת ומכרעת – אזי אין לו שייכות בתורה אלא הוא כמציאות נפרדת ממנה, **ועל כן אין הוא מציאות כלל וכלל! משום שאינו נובע מאמיתת הימצאה של התורה.**

לאדם כזה הסבור שהוא 'ראש' בתורה, ושכלו ומחשבותיו הם הלומדים והמבינים את התורה, ואין רעיונותיו מושתלים בתוכו ע"י ה' – אין הוא רגל לתורה, ולכן אין לו במה לשמוח בשמחת תורה. כי בעצם אין הוא קיים כלל – אין לו מציאות ביחס לתורה. כפי שחסידים מפרשים את ההלכה, שבכתיבת ספר תורה צריך להיות עמוד אחד חלק בתחילה, ולכאורה מהי התועלת בבזבוז עמוד שלם לחינם? אלא, מבארים חסידים, שבדף הריק הזה כתוב דבר חשוב ביותר, אך מפני כבודו של הספר תורה הדבר לא נכתב בדיו, אלא רק באותיות המחשבה, נאמר שם: אל תהי' ש....

נסעתי פעם עם ר' חיים שאול ברוק באוטובוס, וכדרכו הוציא מכיסו משניות ולמד מהן במהלך הדרך. ישב שם אחד, שכנראה 'שנה ופירש', והחל ללגלג, ואמר לר' חיים שאול: אין כאן המקום המתאים ללמוד, לימוד מתאים לבית כנסת, ולא לאוטובוס וכדו'. ר' חיים שאול, שקלט עם מי יש לו עסק, אמר לו: כתוב במשנה: "דע מה שתשיב לאפיקורוס", אך לא כתוב מה להשיב לו, ומן הסתם זו מילה לא כל-כך מכובדת, ועל-כן לא כתבוה...

כן הדבר בנוגע לדף החלק שבתחילת התורה, שם כתוב שהיות שאתה מתחיל ללמוד את התורה – שהיא חכמתו יתברך, ורצוי שתעמיק בה ותבין אותה היטב, אזי אל תחשוב שאתה הוא המבין, ואתה הוא הקובע והמכריע את ההלכה – אם היא צודקת, ואתה הוא זה שנוטל את דברי התורה ובוחן אותם כבמעבדה – כדי לוודא שאין סתירה בין התורה למדע, בין התורה לחיי היום יום, או בין התורה לשכלך. אלא דע שאתה רגל של התורה – כלום, אין ואפס כלפיה! זה מה שכתוב ב'אותיות חסידיות' בדף הראשון והחלק של הספר תורה: אל תהי שוטה וגס רוח, הלואי ותהיה רגליים של התורה, שאומרת לך מה לעשות וכיצד להבין!

Mas806_B1.indd 67 05/10/2011 22:57:06

אדם החושב שהתורה צריכה את האישור של שכלו, הרי הוא בבחינת אותו מלמד, שלימד על חכמת שלמה, וסיפר אודות הילד ששלמה פסק מי אימו ע"י שאמר: גזרו אותו. והמלמד כל-כך התפעל מכך והוסיף בכתב יד על גבי הספר: גם אני יחזקאל מלמד מסכים ששלמה המלך חכם היה...

ללמוד תורה כ'רגל' ולא כ'ראש'

כמה שנעמיק וכמה שנבין בתורה הרי זה איננו מגיע אפילו לאפס קצהו מחכמתו יתברך. כי הנברא, ואף הנברא הנעלה ביותר – אין לו שום ערך לגבי הבורא.

אמנם התורה ניתנה להבנתו של הנברא, אך אין זה בגלל שהיא יכולה להיהפך לשכלו של נברא ח"ו, אלא משום שהבורא חפץ בכך. לכן הוא יצר את התורה באופן כזה שישנם בה רבדים שונים, אשר חלקם אינם מובנים בשכל אנושי, וחלקם האחר יכולים להגיע למצב שנברא יבינם, ואו שהם 'מסתדרים' עם טבע העולם, או עם חיי היום יום של הבריות. לדוגמא: המושג של יום אחד למנוחה – התקבל אצל כל האומות, והמושג של ברית מילה – מסתדר עם הרפואה, וכיבוד אב ואם – מתיישב עם השכל האנושי וכדו'.

כן הדבר בנוגע למאמרי ודברי חז"ל, חלקם מובנים בשכל האנושי, ו'מסתדרים' עם המדע או הטבע. אך העובדה שמאמר חז"ל זה או מצוה זו מתיישבים ומסתדרים עם השכל, המדע או הטבע – אין הדבר קובע את אמיתותם ואת אמיתות התורה.

לעומת זאת, כאשר מתייחסים לטבע העולם כמציאות אשר יש לבדוק את אימותה מול מציאות התורה או מציאותו של הקב"ה ח"ו, אזי אם מתגלות 'סתירות' בין התורה למדע הדבר גורם לאדם לבלבול ולפקפוק באמיתות התורה. משום שהוא סבור שיש לבדוק כל מצוה, וכל דבר חז"ל אם הוא מסתדר עם המדע ואם הוא מתאים לחיי העולם-הזה, ואם הדבר נראה כלא מתאים הרי הוא סבור שיש צורך להסביר את התורה, ואם אינו מוצא דרך להסבירה הוא עלול לטעון שישנה כאן טעות בידע של חז"ל, שהם פירשו את הדברים שלא כראוי בשל חוסר הידע שלהם במדעים בתקופתם.

יחס זה לדברי התורה שבעל פה ואף לדברי התורה שבכתב איננו מצטמצם רק בנושאים הנוגעים למדע או לטבע, אלא ישנם המתייחסים כך לכלל התורה ומצוותיה. אותם אנשים סבורים כי היות שהתורה היא שכלית – הרי בהבנה שכלית יכול כל אחד לטעות, אמנם חז"ל היו חכמים מחוכמים, ולכן מסתבר כי אחוזי הטעות שלהם קטנים ביותר, אך בכל אופן הוא טוען כי תתכן אצלם מציאות של טעות (חלילה!). התייחסות כזו נובעת מתוך יחס של 'ראש' ו'שכל' מול התורה, ולא יחס של 'רגל' – ביטול, הנדרש מאיתנו.

לכן כשיהודי ניגש ללמוד תורה עליו להבין בראש ובראשונה שראשו ושכלו הם רק נבראים, והיות שהם נבראים יש בהם מגבלות רבות ואין הוא מסוגל להבין את חכמתה של התורה כלל וכלל! משום מה החליט הקב"ה שאת חכמתו יתברך יבינו הנבראים באופנים שונים, כי רצונו הוא שהתורה תיכנס לתוך גדר הבריאה, וגדרי הבריאה הוא שכלם של הנבראים. לכן צריכים הנבראים לעשות הכל בכדי להבין את התורה, אך אין פירושה של מצות לימוד תורה שהנברא יתן גושפנקא לאמיתות התורה.

מעין זה מסופר אודות הרשב"ץ, שהיה חסיד של ה"צמח צדק", ואח"כ של אדמו"ר המהר"ש ואדמו"ר הרש"ב, והיה גם כמין משפיע של הרבי הריי"צ. וכשהיה אדמו"ר הריי"צ בגיל 17 הוא נשלח ע"י אדמו"ר הרש"ב כדי לייצגו באסיפת הרבנים ברוסיה, ושלחו איתו את הרשב"ץ. לפני צאתם אמר אדמו"ר הרש"ב לרשב"ץ: "אל תאמר, ואל תדבר שם כלום". כי הרבי הריי"צ היה עדיין צעיר, והרשב"ץ היה כבר זקן, והיה נראה כאילו הוא נשלח להשגיח על אדמו"ר הריי"צ בעת שמופיע באסיפת הרבנים גדולי תורה. ועל-כן אמר לו הרבי, שהוא נשלח רק בגלל הגיל שלו, והזקן הלבן, כי באסיפת הרבנים זקוקים למישהו שנראה מכובד ומבוגר.

כלומר, שעם כל מעלתו של הרשב"ץ, שהיה חסיד משכמו ומעלה, אך בעניינים הקשורים לראש – לרבי, אין לו רשות להתערב.

הבו כבוד לרגלים!

השיא בעבודת ה', שהיהודי יכול להגיע אליו הוא להרגיש כרגליים של התורה. מסופר על ר' איצ'ה מתמיד הי"ד שנשלח ע"י אדמו"ר הריי"צ לארה"ב בכדי לעורר צאצאים של חסידי חב"ד ששקעו בכפור האמריקאי. היה ר' איצ'ה הולך ממקום למקום וחוזר מאמרי חסידות, והיה ישן על ספסל, ושם כר מתחת לרגליו. שאלוהו מה מקום להנהגה זו: או שתשים הכר מתחת לראשך או תישן בלי כר... ענה ר' איצ'ה: שכאשר הוא נמצא בביתו, שם הוא עוסק בתורה ועבודה ובאריכות התפילה – הוא מניח כר מתחת לראשו, אך כאן – בארה"ב, כשאין לו די זמן כדי לעסוק בעבודת ה' הקשורה לראש, מכיוון שהוא עסוק בהליכה ממקום למקום, ע"כ מגיע לרגליים את הכבוד הזה – להניחם ע"ג כרית...

זוהי מהותו של שמחת תורה – לתת כבוד לרגליים!

בפרט אצלנו החסידים, לאחר כל העבודה של חודש אלול ומועדי תשרי, ולאחר שהתייגענו בלימוד חסידות והבנו את גודל ההתבטלות הנדרשת מאיתנו, ואנו מחזיקים את עצמנו כרגל לתורה – אז הגענו לשיא וביכולתנו לרקוד ברגלינו עם התורה. כי הריקוד ברגל הוא הפעולה היחידה המבטאת את מעלתנו האמיתית.

כסיפור הידוע אודות ר' לייזער 'דער קרומער' – הצולע, שנתקרב לתורת החסידות והיה לחסיד של אדמו"ר הזקן. כששאלוהו מה ההבדל בין מצבך לפני שהתקרבת לחסידות למצבך כחסיד? ענה: התירוץ נשאר אותו תירוץ, רק הקושיא השתנתה. בתחילה, לפני שלמדתי חסידות, הייתי למדן גדול, וניקרה בי המחשבה: מהיכן יהיה להקב"ה גן עדן גדול כל-כך כדי לשלם לי על רום מעלתי? והתשובה שעניתי לעצמי היתה: שהקב"ה הוא כל יכול ובודאי ימצא את האופן המתאים לתת לי שכר. אך כעת, לאחר שלמדתי חסידות, השאלה המנקרת בי היא: איך הקב"ה סובל בריה שפלה שכמוני? והתשובה שאני נותן לעצמי היא אותה התשובה: שהקב"ה הוא כל יכול, לכן הוא מסוגל לסבול גם אחד כמוני...

אם כך, אם האדם חש כי הוא זכה להיות רגליים של התורה – הרי עליו להיות מאושר עד בלי די! אמנם להיות

Mas806_B1.indd 68 05/10/2011 22:57:07

ציור: זלמן קליינמן

הראש של התורה זוהי מעלה גדולה יותר, אך לא צריכה להיות אצלנו תאוה לכך כלל וכלל. על-דרך המבואר בחסידות בנוגע לעני – שאין לו תאוה לבשר ודגים אלא רק לפרוסת לחם פשוטה ויבשה. מצבו הכלכלי כל-כך שפל עד שאם יצליח להשיג פרוסת לחם – הוא יהיה מאושר ביותר. הפרוסה הזאת נחשבת אצל העני – כבשר ודגים וכל מטעמים של העשיר. כי אצל העני כל התאוות מתחילות מנקודת התחלה נמוכה ביותר, לכן מזון מועט ביותר כבר מספק אותו. כן הדבר אצלנו, עלינו לחוש כמו הדף החלק שבתחילת ספר התורה – אין ואפס ממש, ואם בכל זאת אנו מצליחים להתקרב מעט אל הקדוש ברוך הוא, ללמוד את תורתו ולהבינה, ולקיים את מצוותיו – עלינו לרקוד ולשמוח על כך ללא הפסק!

אך אם נקודת המוצא של האדם איננה 'אין ואפס' אלא הוא חושב שהוא מציאות בפני עצמו, ולכן הוא סבור שמגיע לו כל שכר ותמורה בעבור לימודו וקיום מצוותיו, במקרה כזה – כל מה שיתנו לו לא יחשב כמספיק עבורו. אם הוא חושב שבתור מציאות עצמאית היתה לו היכולת לעשות כל מיני דברים, ולמרות זאת הוא בחר בקב"ה – אזי צריך הקב"ה להתחשב בו, להודות לו על כך – אזי מתעוררים בליבו ספקות האם יכול הקב"ה לברוא גן עדן מספיק גדול עבורו...

האפס בתחילה!

אדמו"ר הרש"ב מפרש את המשנה: "אם למדת תורה הרבה – אל תחזיק טובה לעצמך, כי לכך נוצרת" בקשר לענייננו: "אם למדת תורה הרבה" – אין זו סיבה להחזיק טובה לעצמך, משום שאם הצלחת להבין וללמוד הרי זה בזכות הכשרונות שנתן לך הקב"ה. ואם כן, אין לך מה 'להתהדר בנוצות' של הקב"ה אשר ניתנו לך. למרות זאת, יכול האדם לומר שאמנם אין אלו הכישרונות שלו, אך הוא היה יכול להשתמש בהם לצרכים אחרים ולא ללימוד תורה, אם כן מגיעה לו הכרת תודה מהקב"ה על שבחר להפנות הכישורים שניתנו לו ללימוד התורה. על כך אומרת המשנה: "כי לכך נוצרת" – אין שום סיבה להחזיק טובה לעצמך כי הרי לכך נוצרת, ואם לא לשם לימוד התורה, לא היו נותנים לך את הכישורים והכשרונות האלו כלל. כפי שהכוס לא תחזיק טובה לעצמה על שהשתמשו בה לשם שתיה, משום שאם לא לשם שתיה – הרי אין לה שום סיבה שייצרו אותה.

כלומר, נקודת המוצא של לימוד התורה ושל עבודת ה' בכלל היא 'אין ואפס'. כמו שבהשגחה פרטית מספרי הטלפון והפלאפון בארץ ישראל מתחילים בספרה אפס, כי זאת נקודת ההתחלה. ולאחר האפס ישנם מספרים נוספים שצריכים להקליד, אך נקודת ההתחלה היא אפס!

כמסופר על שני חברים שנפרדו דרכיהם, אחד למד בליובאוויטש והשני למד (להבדיל) באוניברסיטה ברוסיה. כעבור כמה שנים נפגשו אותם חברים, ולאחר השמחה שבפגישתם שאל התמים את חברו, מדוע אין אתה נראה מאושר? וכי לא מוצאת חן בעינך הדרך שבה הלכת? ענה לו חברו: לא כך הדברים, הדרך שבה בחרתי נראית בעיניי מאוד, אך לאחר כל השנים שלמדתי קיוויתי להגיע למעמד מכובד כל שהוא אך אני עדיין נחשב לאין ואפס בידע שלי ובמעמד שלי בחברה וכדו'. נענה חברו התמים לעומתו: הלוואי ואני הייתי מגיע להרגשה הזו שלך, הלוואי ואני הייתי חש שאני אין ואפס – ואז הייתי מאושר עלי אדמות, כי הבעיה שלי היא שאני מחשיב את עצמי כמשהו – כמציאות.

אם אדם יוצא משמחת תורה אל ימי החולין עם הרגשה זו – שהוא אינו מציאות כלל, וכל אושרו נובע מכך שהוא יכול להיות 'רגליים' למילוי רצון ה', הרי הוא 'רגלים' לרבי מלך המשיח, המורה לו מהו 'דבר הוי" הטמון בתורה. ובמיוחד הוא מהווה רגליים להפצת בשורת הגאולה, עד אשר יפעל את התגלות מלכנו משיחנו בקרוב ממש, בגאולה האמיתית והשלימה, אשר בה נשמע על ההרים את פעמי "רגלי מבשר, משמיע שלום, מבשר טוב, מצמיח ישועה" (ישעי' נב, ז).

> היה ר' איצ'ה הולך ממקום למקום וחוזר מאמרי חסידות, והיה ישן על ספסל, ושם כר מתחת לרגליו. שאלוהו מה מקום להנהגה זו: או שתשים הכר מתחת לראשך או תישן בלי כר... ענה ר' איצ'ה: שכאשר הוא נמצא בביתו, שם הוא עוסק בתורה ועבודה ובאריכות התפילה - הוא מניח כר מתחת לראשו, אך כאן - בארה"ב, כשאין לו די זמן כדי לעסוק בעבודת ה' הקשורה לראש, מכיוון שהוא עסוק בהליכה ממקום למקום, ע"כ מגיע לרגלים את הכבוד הזה - להניחם ע"ג כרית...

Mas806_B1.indd 69 05/10/2011 22:57:07

א. אברהם חושף: **מי הסב על שולחנו של המלך, בערב יום**

אַטאַקע דמלכא

בערב יום-הכפורים תשל"ד, כאשר מערכת הבטחון בישראל נמנמה מול ההכנות למלחמה של צבאות ערב - פתח הרבי בעצמו במתקפת מנע (אטאקע בלעז) להשבית אויב ומתנקם • אך במקום להדוף את כוחות הנגד - הוא הזמין את ראש המקטרגים בעצמו לסעוד "אתכא דמלכא", על שולחן המלך • הגות מועד

א. אברהם

בסגרת בזבוז האוצרות ההולך ומתגבר, זכינו ובשנה שעברה התפרסמה (ע"י "ועד הנחות בלה"ק") אגרת קודש של הרבי מתאריך: ערב יום הכפורים תשל"ד. כזכור, למחרת, בעיצומו של היום הקדוש תשל"ד – פרצה מלחמת יום הכפורים.

תוכנו של המכתב אף הוא שמיימי, מופלא ויוצא דופן מאין כמותו. הלא עצם העובדה שהרבי יישב ויכתוב מכתב בערב היום הקדוש, היא כשלעצמה "אירוע" שלא מצאנו לו חבר. על אחת כמה וכמה כאשר כל תוכן המכתב – עוסק בתאריך שלו, ערב יום הכפורים, ובביטויים שלא ידועים ממקומות אחרים בתורת רבינו; כפי שיובא בהמשך הדברים.

כידוע, כבר בקיץ של שנת תשל"ג, כאשר איש לא חלם בכלל על מלחמה – החל הרבי, בבחינת "מקדים רפואה למכה" – לעורר על שורת פעולות רוחניות שמטרתם "להשבית אויב ומתנקם". הכנות אלו, שהתעצמו מתחילת חודש אלול, התמק דו בכוחם של "עוללים ויונקים", תורתם ותפילתם של ילדי ישראל וחינוכם הכשר. שיאם היה בהוראה לערוך כינוסים של ילדי ישראל בימי הסליחות, בהדגשה שזהו הכוח לבטל את כל הגזירות. כמה ימים לאחר פרוץ המלחמה, בהתוועדות י"ג תשרי תשל"ד, אמר הרבי בפירוש: "דחפו אותי" במשך כל הקיץ לדבר על נושא זה, בבחינת "ניבא ולא ידע מה ניבא"...

כאשר התפרסם המכתב האמור, התבקש מאליו לחשוב, כי לפנינו חוליה נוספת באותה שרשרת של הכנות רוחניות. אך למרות זאת, טרם הצביעו באופן מפורש – **מהו** אכן הקשר בין תוכן המכתב, לשאר ההכנות שערך הרבי למלחמה, כפי שבאו לידי ביטוי בשיחותיו והוראותיו הקדושות באותם ימים.

ובכן – **יש קשר**! ועוד איך...

עשרת ימי תשובה תשל"ד:

הרב טייץ שולח לרבי ספר חדש של הגאון הרגוצ'ובי

דמות מיוחדת במינה היה הרב מרדכי פנחס טייץ ע"ה, שכיהן כרבה של העיר אליזבט בניו-ג'רסי. הרב טייץ – "הרב הגאון, נבון ומשכיל, עוסק בצרכי ציבור, בעל מרץ ובעל מדות, רב פעלים" ואלו חלק מהתארים בהם פנה אליו הרבי במכתביו – זכה לעמוד על אורו הגדול של הרבי, ולהיות ממקורביו ומקושריו.

גם תורתו ועסקנותו התמקדה בשני תחומים שהיו בבחינת "זהיר טפי" אצל הרבי: תורתו של הגאון הרוגצ'ובר, והקשר עם יהדות רוסיה כאשר זו הייתה מאחורי מסך של

Mas806_B1.indd 70 05/10/2011 22:57:07

ם הכיפורים תשל"ד, שעות ספורות לפני פרוץ המלחמה?

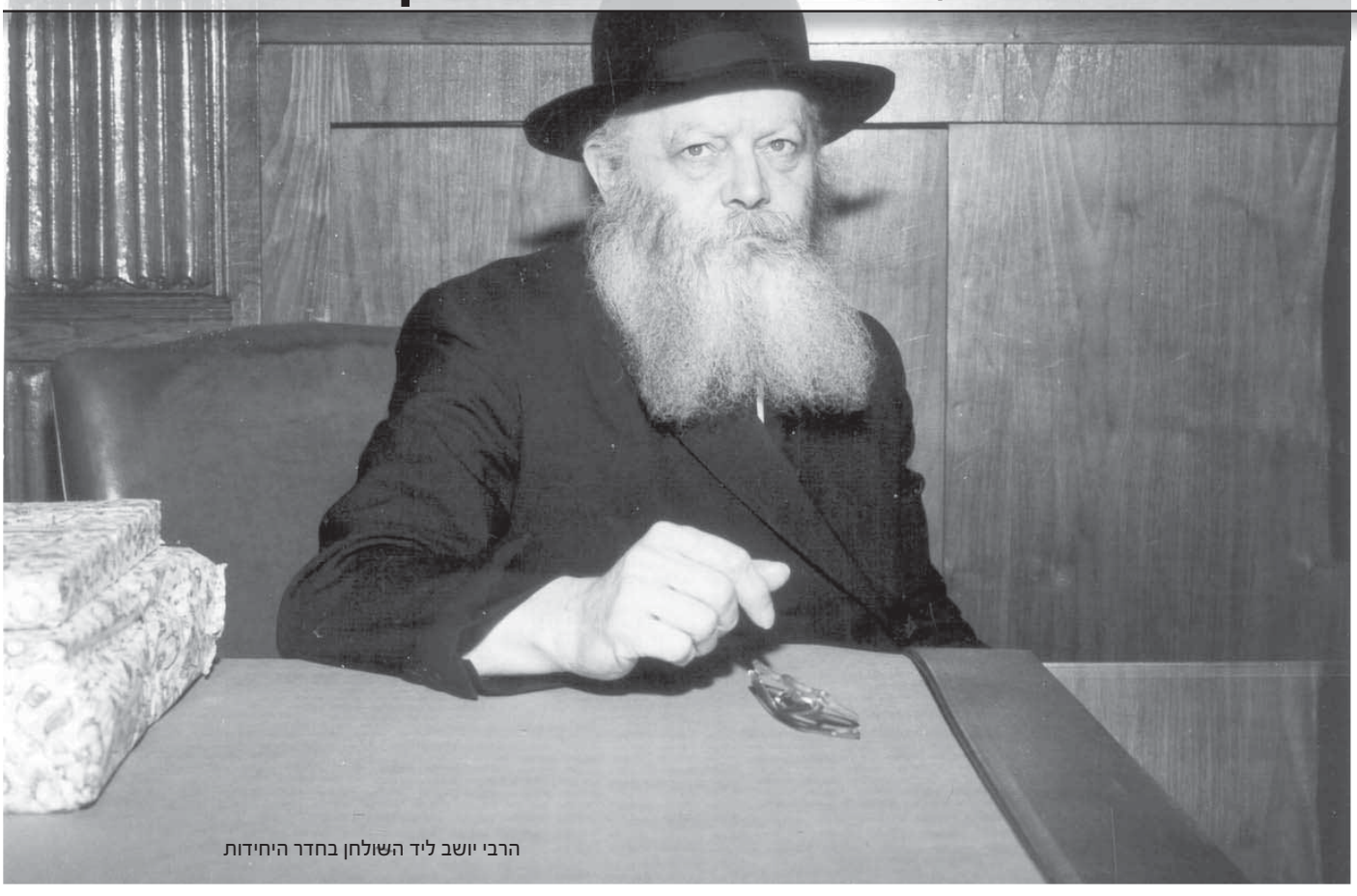

הרבי יושב ליד השולחן בחדר היחידות

ברזל. עיסוקים אלו כמובן גרמו לחיבה יתירה כלפיו מצד הרבי.

בהיותו בחור, זכה הרב טייץ להיות בן-בית ומשמשו האישי של הגאון הרוגצובי (בין השנים תרפ"ט-תרצ"ב). באותם שנים מרוממות, זכה לחזות במו עיניו בגאונותו המבהילה של שר התורה. הוא סיפר, כי פעם ראה כיצד בתוך שעה ו-16 דקות, כתב הרוגצ'ובר 22 תשובות הלכתיות לרבנים שונים!

בשנת תשט"ז, התגלה אוצר כתבי הרוגצ'ובי באמריקה, לשם הגיעו בדרך פלאית. זכות זו התגלגלה לידיו של הרב הגאון הרב מנחם מענדל כשר – האיש שזכה יותר מכל להנגיש את תורת הרוגצ'ובי לקהל הלומדים. כעת נדרשו אמצעים שיאפשרו את העבודה של עריכת והוצאת הכתבים לאור. פנה איפוא הרב כשר לרב בעלקין מ"ישיבת הרב יצחק אלחנן" בניו-יורק – שייסד למטרה זו את "מכון צפנת פענח".

בניו-יורק נעשתה עבודה של צילום ושימור הכתבים, ועבודת העריכה וההדפסה נעשתה בירושלים ע"י הרב כשר (במימון המכון הניו-יורקי, ובעזרתו של הרב שלמה טרשנסקי מהג'וינט, שהשיג מימון לכך דרך "קרן השילומים"; וכנראה נטל חלק בעריכה עצמה).

13 ספרים יצאו לאור ע"י המכון האמור, וביניהם כמה כרכים על מסכתות הש"ס, סדרת-הליקוט האדירה "צפנת פענח על התורה", והספר החשוב ביותר שנכתב על תורת הרוגצובי "מפענח צפונות".

בשנת תשכ"ז נסגר "מכון צפנת פענח" בניו יורק מחוסר תקציב, והעורך הרב כשר, נותר ללא "קורת גג" של הוצאת ספרים שתממן את העבודה. בשלב זה נחלץ חושים הרב טייץ, והקים את "הועד להוצאת כתבי רבינו יוסף ראָזין". רשימת "חברי הועד", נותנת מושג באיזו שורה עמד הרב טייץ עצמו: הגאון הרב משה פיינשטיין, הגאון הרב יוסף דוב סולובייצ'יק, והגאון הרב פנחס הירשפרונג.

מעל הכל, זכה הרב טייץ לקבל עבור הועד סיוע – כספי – ועידוד בלתי פוסק מצד הרבי, אשר כל ספר חדש שיצא לאור מתורת הרוגצ'ובי, הוא עבורו יום של חג.

בשנת תשל"ד יצא לאור, בהוצאת הועד האמור, חלקו השני של הספר "צפנת פענח כללי התורה והמצוות". הספר הוא מעין אינדקס בסדר אלפא-ביתי, אנציקלופדיה תלמודית זוטא, המציג את "קיצור משנתו" של הרוגצ'ובי, בצורת כללים וגדרים לדינים וסוגיות בכל רחבי התורה.

Mas806_B1.indd 71 05/10/2011 22:57:07

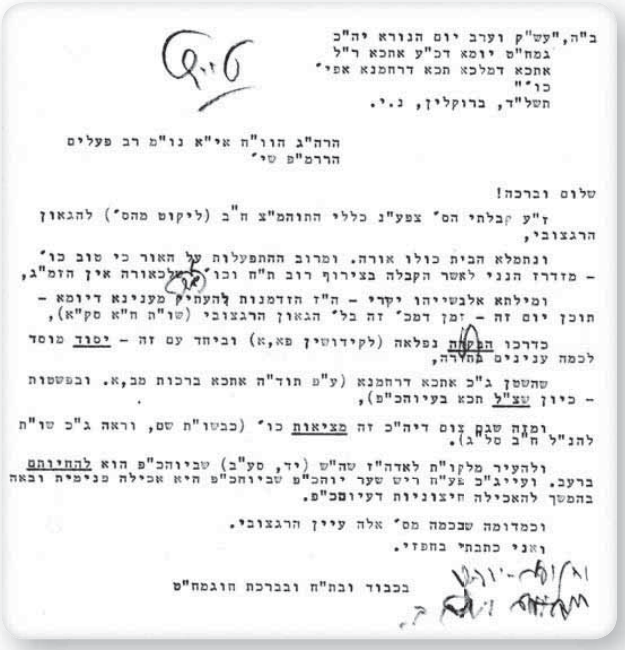

ב"ה, "עש"ק וערב יום הנורא יה"כ
במח"ט יומא דכ"ע אתכא ר"ל
אתכא דמלכא תכא דרחמנא אפי'
כו'"
תשל"ד, ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הור"ח אי"א נו"נ רב פעלים
הרפ"ש שי'

שלום וברכה!

ז"ע קבלתי הס' צפע"נ כללי התוהמ"צ ח"ב (ליקוט מהס') להגאון הרגצובי',

ונתמלא הבית כולו אורה. ומרוב ההתפעלות על האור כי טוב כו' – מזדרז הנני לאשר הקבלה בצירוף רוב ת"ח וכו' שלכאורה אין הזמ"ג,

ומילתא אלבשייהו יקרי – ה"ז הזדמנות להעתיק מקנינא דיומא – תוכן יום זה – יומן דמס' זה בל' הגאון הרגצובי (שו"ת ח"א סק"א),

כדרכו הקלחה נפלאה (לקידושין פא,א) וביחד עם זה – יסוד מוסד לכמה ענינים במהרה,

שהשטן ג"כ אתכא דרחמנא (ע"פ תוד"ה אתכא ברכות סב,א. ובפשטות – כיון שצ"ל תכא בעיוהכ"פ),

ומקח שבח צום דיה"כ זה מציאות כו' (כבשו"ח שס, וראה ג"כ שו"ת להנ"ל ח"ב סל"ג).

ולהעיר מלקו"ח לאדה"ז שה"ש (יד, סע"ב) שביוהכ"פ הוא להתירתם ברעב. ועייע"כ אע"ח ריש שער יוהכ"פ שביוהכ"פ חיא אכילה מניפית ובאה בהמשך להאכילה חיצוניות דעיוהכ"פ.

וכמדומה שבכמה מס' אלה עיין הרגצובי'.

ואני כתבתי בחפזי.

בכבוד ובת"ח ובברכת חוגמה"ט

צילום מכתב הרבי מערב יום הכפורים תשל"ד לרב טייץ (העתק המזכירות).
בראשו ציין הרבי את שם המשפחה של הנמען "טייץ", ובסופו הוסיף הערה בכתי"ק: "והנורא - יוהכ"פ. תנחומא וישלח ב".

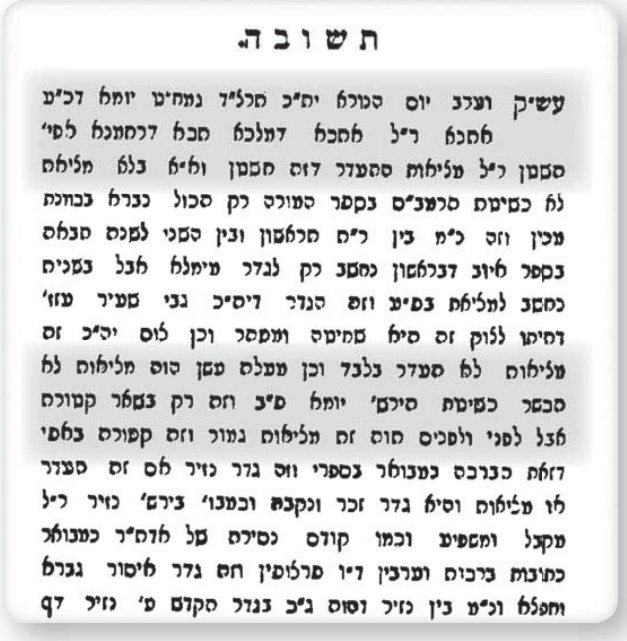

תשובה.

עש"ק וערב יום הנורא יה"כ תלש"ד נמח"ט יומא דכ"ע
אתכא ר"ל אתכא דמלכא תכא דרחמנא לפי'
שטנא ר"ל מלישות שטעדר דזה שטנא ודיא בלא מלישא
לא כתיבא שרמ"ש נקטר שמוכה רק שכול כנרא בכתיבא
מכין וזה כ"מ בין ר"ה תרמטון ובין שטני לשטנא שנשא
נקטר ליום דכרמטון נמשב רק לנדר מימלא אבל נשנים
כתשב למלישא נפיש וזה הנדר דיס"כ נבי שעיר עזז'
דמימו לנוק זה סיא שמיטה ומשטר וכן לוס יה"כ זה
מלישום לא שעדר נלבד וכן שעלא עשן הוא מלישום לא
שכטר כשיטת סיכמ' יומא ס"ב וזה רק נשטר קטורת
אבל לפני ולפנים הוא זה מלישום נמור וזה קפורת כשני
דזשא כנרכה כמנומר נספרי וזה גדר נזיר לוס זה שצדר
לו מלישום וסיא גדר זכר ונקבה וכשנו' נירם' נזיר ר"ל
מקבל ומשפיע וכמו קודם נסיכם של מדש"ר כמנומר
כתיבת ברכים ושרכין דיו שרלופין חם גדר ליסור גשרא
וחפלא וכ"מ בין נזיר ושוס ג"כ בנדל שקדם פ' נזיר דף

תשובתו של הגאון הרגוצ'ובי
בשורות המודגשות למעלה:
פתיחת התשובה - אותה ציטט הרבי במכתב לרב טייץ בערב יום הכפורים
בשורות המודגשות למטה:
הקטע בתשובה אותו ביאר הרבי בליקוט של פרשת וילך תשל"ג

הספר יוצא לאור – ומיד נשלח לרבי ע"י הרב טייץ, בעשרת ימי תשובה של שנת תשל"ד.

ערב יום הנורא, הרבי שולח מכתב תודה וחידוש מפתיע:

בערב יום כיפור גם השטן סועד על שולחן הקב"ה

הרבי מקבל את הספר בערב יום הכפורים, ויוצא מגדרו לכתוב מכתב תודה עוד **באותו היום**: "מזדרז הנני לאשר הקבלה בצירוף רוב תשואות חן וכו', אף שלכאורה אין הזמן גרמא" [מפי השמועה – ביקש הרבי שהמכתב יהיה בתיבת הדואר עוד באותו יום! ראש המזכירות הרב חודקוב ביקש איפוא מבנו, ר' שלום ישראל, להמתין לאחר סיום תפילת מנחה בערב היום הקדוש, והוציא לו את המכתב על מנת לשלחו מיד].

הנושא המעניין ביותר במכתב – הוא **התאריך**. בצעד יוצא דופן, **מעתיק** הרבי את התאריך – מפתיחת אחד ממכתבי הרוגצובי (שו"ת חלק א', סימן קא), שנכתב ביום זה בדיוק ארבעים שנה קודם לכן, בערב יום הכפורים של שנת תרצ"ד (שחל באותה קביעות). וזה לשונו הקדוש:

"**ערב שבת קודש וערב יום הנורא יום הכפורים, גמר חתימה טובה, יומא דכולי עלמא אתכא, רצונו לומר אתכא דמלכא תכא דרחמנא אפילו כו**'". [= תרגום מילולי: יום שכל העולם סמוכים ואוכלים על השולחן, רצונו לומר על שולחן המלך שולחן (הקב"ה) הרחמן, אפילו כו'].

הרבי מסביר במכתב את פשר הדברים:

הרוגצ'ובר ב"הברקה נפלאה" מוצא סיפור בגמרא, המתייחס לייחודו של **ערב יום הכפורים**, בו אוכלים **כולם** על שולחנו של הקב"ה – **ואפילו השטן**! הרבי מציין מהו מקור הסיפור (קידושין פא, א), ויועתק כאן בתרגום חפשי:

"האמורא פלימו היה רגיל לומר בכל יום "חץ בעיניו של השטן" (ואמר זאת כדי להתחזק ולדחות מעליו את פיתויי היצר-הרע). יום אחד היה זה בערב יום הכפורים, התחפש השטן לעני והתדפק על דלתו של פלימו. הוציאו לו כיכר לחם. אמר להם: ביום שכזה, בו כל העולם נמצא בפנים הבית, ואני אעמוד מבחוץ? הכניסוהו לבית ונתנו לו את הלחם. אמר להם: ביום שכזה, שכל העולם יושבים ואוכלים בשולחן, ואני אעמוד בדד? הביאוהו והושיבוהו בשולחן.

ישב (השטן), ועשה שיתמלא בשרו פצעי שחין וכיבים מוציאי ליחה, והיה ממשמש בהם בצורה מאוסה. אמר לו פלימו: שב כהוגן שלא תגעיל אותנו! אמר לו: הביאו לי כוס. הגישו לו כוס, השתעל וירק לתוך הכוס ליחה שהוציא מהריאה. גערו בו על כך. עשה השטן את עצמו כמת, והשמיע לאנשי הבית קול מבחוץ שאומרים: "פלימו הרג איש, פלימו הרג איש"!

ברח פלימו מפחד שיבואו פקידי המלך לאוסרו, והתחבא מחוץ לעיר במקום שמיועד לבית הכסא. הלך השטן אחריו לשם, והפיל את עצמו לפניו כמת. כשראה השטן עד כמה פלימו מצטער, גילה את עצמו לפניו, ואמר לו: מדוע הורגלת לקללני ולומר לי כך בכל יום (חץ בעיניו של השטן)? השיב לו פלימו: וכי כיצד עלי לומר כדי לדחותך מעליי? ענה לו: יאמר אדוני "יגער הרחמן (הקב"ה) בשטן". עד כאן סיפור הגמרא.

Mas806_B1.indd 72 05/10/2011 22:57:08

הרוגצ'ובר לוקח איפוא את הסיפור האמור, בו נאמר כי בערב יום הכפורים כל העולם מסבים לשולחן "אפילו השטן" – ומפרש: הכוונה היא, שביום זה כולם מסבים "אתכא **דמלכא** תכא **דרחמנא**", **על שולחנו של המלך הקב"ה**!

ומהו המקור לקביעה-פרשנות זו? הרבי מציין איפוא גם את המקור לכך, מדברי התוספות במסכת ברכות (מב, א):

אדם שטרם בירך ברכת המזון, אך כבר סיים לאכול והסיח דעתו מהסעודה ומהברכות הראשונות (כגון שאמר "רבותי נברך") – ובשלב זה הביאו לו דבר מאכל. אומרת שם הגמרא, כי מחמת שעשה "הפסק" – אסור לו כעת לאכלו, אלא יברך תחילה ברכת המזון, ואחר כך יברך ויאכל את המאכל הנוסף. אך הגמרא ממשיכה ומספרת, על אמוראים שאכלו על שולחן ה"ריש גלותא", שהביאו להם דבר מה בסיום הסעודה ואכלוהו **מיד** – משום שמלכתחילה דעתם הייתה לאכול את כל מה שיגישו להם, וסילוקם מהאכילה **אינו** נחשב הפסק.

התוספות מסיק מכך, כי הוא הדין בכל מקרה בו נערכת **סעודת מצוה**, כגון בליל הסדר, שגם אם אמר בטעות "רבותי נברך" לפני שאכל את האפיקומן – "**אינו** היסח הדעת **דאנן אתכא דרחמנא סמכינן**". כלומר: הוא יכול לאכול את האפיקומן, כי בסעודה זו נחשבים כולנו כסמוכים על שולחנו של הקב"ה, וכל עוד לא בירכנו לא יתכן "היסח הדעת" מהאכילה, כי מלכתחילה דעתנו לאכול את כל מה שמחייבת התורה בלילה זה!

מסביר הרבי כי כן הדברים גם בנידון דידן: מכיוון שבערב יום הכפורים **צריך** לערוך שולחן והסעודה היא מצוה – נמצא איפוא שהכל נחשבים כסמוכים על שולחן המלך! זהו איפוא המקור לדברי הרוגצ'ובי, שהנאמר אודות ערב יום הכפורים שכולם "ואפילו השטן" סמוכים על השולחן, פירושו – שכולם סמוכים על שולחנו של הקב"ה!

שלושה שבועות לפני יום כיפור:

הרבי זורק את השטן מבית דין של מעלה

אין לנו עסק בנסתרות, אך העובדות הן, כי ל"הזמנת" השטן לאכול על שולחן המלך – קדם אירוע נוסף, הדומה באופן מפתיע לתחילת הסיפור בגמרא על סילוקו של השטן מהשולחן!

ומעשה שהיה כך היה:

בהתוועדות של שבת קודש פרשת תבוא, ח"י אלול תשל"ג, בעיצומו של ביאור עמוק בפירוש רש"י על הפרשה, אמר הרבי קטע בתור מאמר המוסגר, שהוגה ונדפס כמה ימים לאחר מכן במכתב שהתפרסם ע"י צעירי חב"ד, ונדפס גם כהוספה ל'ליקוט' של פרשת נצבים-וילך אותה שנה (ראה צילום מהגהות הרבי על קטע זה).

תוכן הדברים היה "בהמשך להמדובר בהתועדויות הקודמות בהנוגע להשתדלות מיוחדת בהחינוך דבני ובנות ישראל שיחיו, ובמיוחד חינוכם של קטנים, ומתחיל מקטני קטנים". בשיחה זו הורה הרבי שבימי הסליחות "יארגנו "הקהל" לילדי ישראל, דהיינו לאסוף ילדים קטנים ("טף"), בין בנים ובין בנות", להסביר להם את המשל של המלך בשדה, ולקשר זאת עם ענין של תורה וצדקה (בשיחות

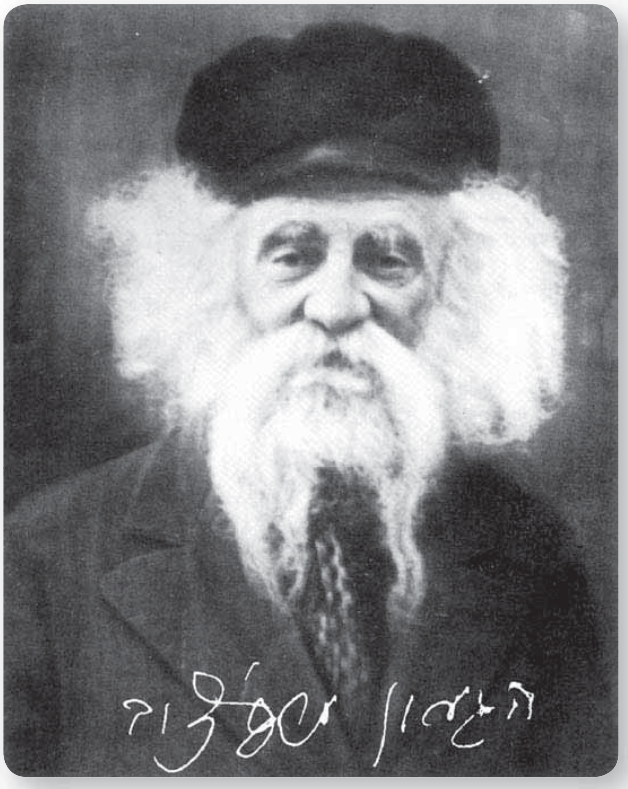

רבי יוסף ראָזין, הגאון מרגצ'וב

> מכיוון שבערב יום הכפורים צריך לערוך שולחן והסעודה היא מצוה - נמצא איפוא שהכל נחשבים כסמוכים על שולחן המלך! זהו איפוא המקור לדברי הרוגצ'ובי, שהנאמר אודות ערב יום הכפורים שכולם "ואפילו השטן" סמוכים על השולחן, פירושו - שכולם סמוכים על שולחנו של הקב"ה!

ובמכתבים לאחר מכן, הוסיף הרבי גם את עמוד התפילה, ופירט מה לומר וללמוד עם הילדים).

הרבי בקש לפרסם זאת "בכל מקום שנמצאים בו ילדי ישראל, אפילו במקום שנמצא שם רק ילד אחד"!

והרבי סיים קטע זה במילים הבאות:

"ועל ידי סיום השנה באופן זה, הרי "מפי עוללים ויונקים יסדת עז גו' להשבית אויב ומתנקם", שיבטלו לגמרי (להשבית) כל הענינים הבלתי רצויים והקטרוגים, **ועל דרך מה שכתב אדמו"ר הצמח-צדק על הפסוק "ולא אבה ה' אלוקיך לשמוע (כלל) אל בלעם גו'", הסיפור הידוע שהיה בימי הבעל-שם-טוב ז"ל, שרדפו בית-דין של מעלה לשטן המקטרג לחוב, ולא רצו לשמוע ממנו**

Mas806_B1.indd 73 05/10/2011 22:57:10

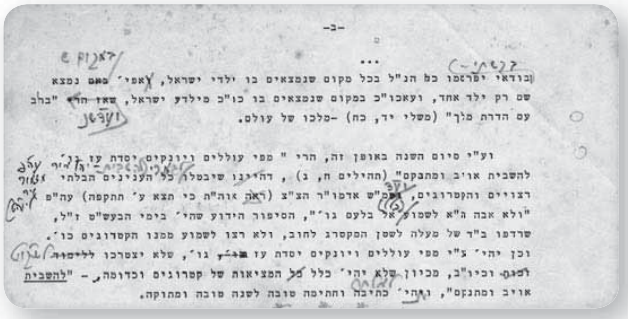

הגהות הרבי על שיחת תבוא תשל"ג
- שרדפו ב"ד של מעלה לשטן המקטרג...

הקטרוגים כו'. וכן יהי' ע"י מפי עוללים ויונקים יסדת עז גו', שלא יצטרכו לשקלא-וטריא וכיוצא בזה, מכיון שלא יהיה כלל המציאות של קטרוגים וכדומה – "**להשבית** אויב ומתנקם", ותהיה לאלתר כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה". עד כאן לשונו (השיחה מופיעה בלקוטי שיחות חלק י"ד ע' 262-3).

על פי המופיע באחד היומנים מאותה שנה – חזר הרבי על סיפור-רעיון זה גם בשבת שלאחר מכן. וכך תיאר ביומנו את התוועדות שבת פרשת נצבים-וילך, הרה"ח ר' אהרן דב שי' הלפרין:

"בעת ההתוועדות היתה הפתעה מאד גדולה וסוערת. כ"ק אד"ש דיבר תחילה בתוקף רב על הצורך הדחוף "להשבית אוייב ומתנקם", ובהמשך לכך (ואומרים שזה לא היה אף פעם) הרבי הורה לקיים "כינוס ילדים" בימי הסליחות ובעשרת ימי תשובה, ואמר שהכינוסים יתקיימו "**כדי להשבית אוייב ומתנקם בדחיפות הכי גדולה**".

והיה עוד משהו מיוחד שכ"ק אד"ש ביקש: שכל הילדים שישתתפו בכינוסים אלו, יתנו צדקה בתור שלוחים שלו, של הרבי, ולכן הוא יתן לכל ילד שתי פרוטות, פרוטה אחת לתת לצדקה בתור שלוחים שלו, ופרוטה שנייה בתור שכר טירחה על שנתנו את הפרוטה הראשונה בשליחותו. ואם ירצו יתנו גם את הפרוטה השנייה לצדקה.

הרבי גם אמר מה בדיוק יהיה בכינוס: שיהיה בו תורה, תפילה וצדקה ושיאמרו את הפסוקים "שמע ישראל", "ברוך שם", "תורה ציוה" ו"אבינו מלכנו" (הקצר, עד "והושיענו"). כמו כן הרבי חיבר נוסח מיוחד – שנפתח במילים "אמר הבעש"ט".

בסיום ההתוועדות, אחרי שפירט את כל ההוראות בקשר לכינוס, אמר הרבי: "בתור הקדמה לכינוס של מפי-עוללים – כל התינוקות והתינוקות שנמצאים כעת כאן שיאמרו לחיים...".

ובסוף ההתוועדות, לאחר שחילק לכל הילדים 'לחיים', ממש לפני שהרבי יצא מההתוועדות הוא אמר בהתרגשות גדולה עד מאד: "**ועל-ידי שיסיימו את השנה באופן כזה, ישביתו אויב ומתנקם... ויבוטלו כל העניינים הבלתי רצויים... וכל הקטרוגים שיכולים להיות, וכמו שכתוב "ולא אבה ה' אלוקיך לשמוע אל בלעם"... שיזרקו את השטן מבית דין של מעלה**". עד כאן מיומנו של הנ"ל.

כבר אמרנו שאין אתנו יודע עד מה, אך אלה הן העובדות:

בשתי השבתות האחרונות של שנת תשל"ג הרבי משבית אויב ומתנקם ו"**זורק** את השטן מבית-דין של מעלה", ופחות משבועיים לאחר מכן כותב הרבי כי בערב יום הכפורים "השטן גם כן **אתכא** דרחמנא"...

שבועיים לפני יום כיפור:

"ליקוט" שלם על דברי הרגצובי מדוע אין שטן ביום הכיפורים

מהי אכן משמעות הדברים – שבערב יום הכפורים אפילו השטן "נמצא על השולחן"?

הרבי מציין במכתבו, כי הרוגצ'ובי כדרכו לא מסתפק בהברקה, אלא בונה על כך "**יסוד** מוסד לכמה עניינים בתורה". הרבי מצטט כמה מהם בקיצור, בלשון הרוגצ'ובירית שאינה מובנת להמון העם.

אולם, גם בעניין זה הרבי הקדים "רפואה לתכא", ואם תרצו, זו ה"חשיפה" השניה של כתבתנו:

ה"ליקוט" השבועי שיצא לאור לשבת פרשת נצבים-וילך תשל"ג – מיוסד על דברי הרוגצ'ובי בתשובתו האמורה!!! ואכן, שם נתבארו הדברים באר היטב על דרך החסידות, בלשונו הצחה והברורה "לקטן ולגדול" של כ"ק אדמו"ר שליט"א. (נדפס בלקוטי-שיחות חלק י"ד, וילך א').

הרבי מבאר שם בליקוט, את תוכן עבודת הקטורת בכלל ושל יום הכפורים בפרט. עניינה **הפנימי** של עבודת הקטורת (**שגם** בגשמיות דוחה ריחות רעים ומפיצה ריח טוב) – הוא כדברי הזוהר: "להעביר הזוהמא וטינופא דיצר הרע". אך מהו תוכנה של הקטורת ביום הכפורים שאז "**אין לשטן שליטה**" ואין לו רשות להסטין?!

מסביר הרבי: דחיית היצר-הרע ע"י הקטורת בכל השנה, היא באופן **שלילי** בלבד – **דחיית** הרע, בחינת "תשובה **מיראה**" שעל ידה "זדונות נעשות לו (רק) **כשגגות**", ו"לא מזכירין לו דבר וחצי דבר ביום הדין"; אך מכך גופא מוכח כי "נשאר רושם" כלשהו. אולם ביום הכפורים הקטורת היא בבחינת "תשובה **מאהבה**", שעל ידה נעשית "מציאות **חדשה**" – "זדונות נעשות לו **כזכיות**", בחינת "ויהפוך ה' אלוקיך לך את הקללה לברכה". ובעניינו: הקטורת של יום הכפורים אין עניינה לדחות את המקטרג (שהרי אין לו אז רשות לקטרג), כי אם **להפכו** לטוב, ודווקא **כך** לא נשאר ממנו שום רושם כלל.

(שימו לב: הרבי מצטט כאן את **המשך** הפסוק "ולא אבה ה' אלוקיך לשמוע אל בלעם", שעליו אומר הצמח-צדק ש"זרקו את השטן מבית דין של מעלה", וכאן מופיע ההמשך ושלב נוסף: "**ויהפוך** ה' אלקיך לך את הקללה לברכה"!).

את תוכן הדברים המבואר בסגנון של תורת החסידות – מקשר הרבי כהרגלו לחלק הנגלה שבתורה:

ההבדל ההלכתי בין הקטורת בכל השנה, לקטורת של יום הכפורים הוא: בקטורת של יום הכפורים, אם לא נתן את העשב שִׁשְמוֹ ופעולתו "מעלה עשן" – חייב מיתה, מה שאין כן בקטורת בשאר ימות השנה, העדר ה"מעלה עשן" אינו מעכב. הדבר נובע מההסבר האמור לעיל: בכל השנה עניין הקטורת הוא רק **דחיית** הרע; אולם ביום הכפורים

Mas806_B1.indd 74 05/10/2011 22:57:11

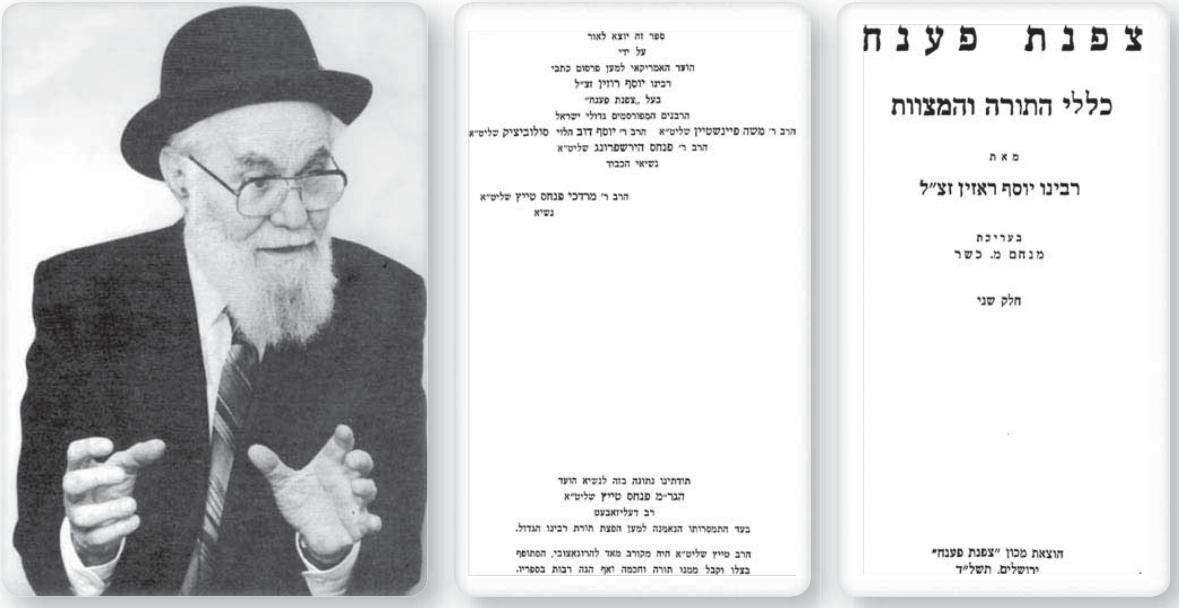

מימין לשמאל: צילום דף השער ועמוד ההקדשה בספר שנשלח לרבי; הרב מרדכי פנחס טייץ

פועלת הקטורת – את **העלאת** הרע והפיכתו לקדושה, ולכן ה"**מעלה** עשן" מהוה תנאי עיקרי בקטורת זו.

יסוד ביאור זה, כפי שהרבי מציין ומצטט פעמיים (בהערות 9 ו-13) – הוא בדברי הרוגצ'ובי בצפנת פענח פרשת ברכה – **שנלקח מילה במילה מהתשובה הנ"ל של הרוגצ'ובי**!!! כאמור, ה"צפנת פענח" על התורה, אינו אלא ליקוט מספריו וכתביו השונים, ודבריו על הפסוק "ישימו קטורה באפיך" – נלקחו מהשו"ת שהעתיק הרבי במכתבו לרב טייץ. ובלשון הרוגצ'ובר: בכל השנה ה"מעלה עשן" הוא רק בבחינת "הכשר מצוה", ואילו ביום הכפורים הוא "**מציאות** גמור".

עד כאן ביאור הרבי בלקוטי-שיחות. אולם במכתב הנ"ל מערב יום הכפורים, מביא הרבי שהרוגצ'ובר מקשר זאת גם – להסבת השטן על השולחן בערב יום הכפורים. והסבר הדברים במילים פשוטות:

בכל השנה העבודה היא **דחיית** הרע והשטן (וממילא מקומו – בחוץ). אולם, ביום הכפורים יש כח לעבודה נעלית יותר – שלוקחים עניינים של "העדר", **והופכים** אותם למציאות של קדושה, הפיכת זדונות לזכויות. הדבר משתקף הן **בצום** של יום הכפורים, שהוא לא רק "**שלילת** האכילה", אלא פעולה **חיובית** – בבחינת "**להחיותם** ברעב" כמבואר בלקוטי-תורה ובכתבי האריז"ל (והרבי מוסיף במכתב "וכמדומה שבכמה מספרים אלה עיין הרגצובי"!);

– וזה מתחיל ומתבטא כבר **בסעודה של ערב** יום הכיפורים, "יומא דכולי עלמא אתכא, רצונו לומר אתכא דמלכא ואפילו כו'", שכל העולם יושבים על השולחן, כלומר על שולחן המלך, ואפילו השטן – כלומר: שלוקחים את השטן ועניניו, **ומעלים** אותם לקדושה. **ולכן אין** שטן ביום הכפורים – כי כבר מערב יום הכפורים **הופכים** אותו למציאות של קדושה.

רמז מופלא בהגהה לשיחת שבת תבוא

כדי לבסס יותר את הדברים כדאי להוסיף:

בשיחה הנ"ל של שבת פרשת תבוא תשל"ג, בפסקא "להשבית אויב ומתנקם, שיבטלו... כל העניינים הבלתי רצויים והקטרוגים", לאחר התיבה "שיבטלו" הוסיף הרבי בהגהה: "**לגמרי (להשבית)**", וציין בהערה: "יהל אור [=פירוש הצמח צדק לתהלים] על הפסוק מזמור שיר ליום השבת". כלומר: הפירוש "**להשבית** (אויב ומתנקם)" – שמשמעו השבתה **לגמרי** – יובן על פי דברי הצמח-צדק שם.

כשמעיינים במקום אליו מציין הרבי, רואים כי הצמח-צדק מביא את דברי הילקוט על הפסוק "ליום השבת – שמשבית מזיקין מן העולם שלא יזיקו, וכמו שכתוב וגר זאב עם כבש". ומבאר על כך, "**שאין** הפירוש להשבית לגמרי **שלא יהיו** כלל, כי אם שלא יזיקו והוא בחינת **אתהפכא חשוכא לנהורא**".

הדבר מבואר יותר בשיחותיו של הרבי (לקו"ש חלק ז' בחוקותי א'), שישנן שתי דיעות לגבי החיות רעות לעתיד לבוא: "**מעבירן** מן העולם" – בדומה לעניין של "אתכפיא" ודחיה; ודעה שניה בדרגא נעלית יותר – "משביתן **שלא יזיקו**", שהם יהיו קיימים, אך מציאותם גופא תיהפך לטוב. ואדרבה, דווקא באופן זה הוא תכלית הבירור וההשבתה "לגמרי".

רואים אם כן, כי אף שבשיחה עצמה דיבר בפירוש אודות כך ש"**יזרקו** את השטן מבית של מעלה" – בכל זאת ציין ורמז גם לאופן נוסף, של "**אתהפכא** חשוכא לנהורא".

ולכאורה הם שני השלבים במערכה הרוחנית של הרבי "להשבית אויב ומתנקם": תחילה "זריקת" השטן מבית דין של מעלה, ואחר כך – שאפילו השטן נמצא "אתכא דמלכא".

Mas806_B1.indd 75 05/10/2011 22:57:13

הצמח צדק כותב את "המעשה הידוע" בימי הבעל שם טוב - אע"פ שבכלל לא מובאים סיפורים במאמרים - שהשטן טען הרבה, ורדפו אחריו הבית דין של מעלה, ולא הקשיבו לו. שזהו "מעשה", ומעשה פירושו - עשיה, שזה יורד בפועל בעולם העשיה, ובפועל ממש. וכמו כן הרי זה "ידוע" - בגילוי. והיה זה בימי הבעש"ט - שעניינו של הבעש"ט היה הפצת המעיינות, וזהו עניין של גילוי - שהעניין יורד למטה בגילוי

הרבי מספר:

כך זרקו את השטן מבית דין של מעלה, בזמן הבעל-שם-טוב

לשלימות הדברים, נתחקה אחר מקור הסיפור שהביא הרבי – אודות זריקת השטן מבית דין של מעלה.

מקור הדברים כפי שמציין בשיחה, הוא מדרוש הצמח-צדק שנדפס באור-התורה (כי תצא ע' תתקפה). וזה לשונו שם:

"וכזה היה מעשה בימי הבעש"ט ז"ל שרדפו הב"ד שלמעלה לשטן המקטרג לחוב ולא רצה לשמוע ממנו הקטרוגים וכמו יגער ה' בך השטן כו' וכך בכל רעה שיבא השטן לקטרג שאם רבו הקטרוגים ממנו ביותר דוחה אותו לחוץ וכמו ענין ולא אבה וד"ל".

בדרוש אדמו"ר האמצעי (קונטרסים ע' שמז) מובא גם כן סיפור זה, בנוסח הבא:

"וכמעשה שסיפר הבעש"ט ז"ל שפ"א [=שפעם אחת] **רבו הקטרוגים רעים מן השטן עד להשחית כו' ולא היה מועיל לפוטרו בשום טענה וזכות לישראל וצוה ראש ב"ד** [=בית דין] **העליון לגעור בו ולדוחפו לחוץ".**

בשבחי הבעש"ט מהדורת מונדשיין (הוספות ע' 255 הערה 54), מציין שאולי הכוונה לסיפור המופיע בספר שבחי הבעש"ט (במהדורת הורודצקי ע' קכו), אודות מוכסן מסויים שהשטן קטרג עליו שלא נזהר בגזל הגוי. ובתחילת הסיפור נאמר: "שנכנס הס"מ בדמות כלב להיכל זה, ושם ישב ב"ד . . וגערו בו הב"ד כמו שגוערין על כלב וברח . . וכמו חצי שעה באה הס"ם פעם שניה וטען את טענתו, וגערו בו פעם שניה וברח, וחזר פעם שלישית ועמד לפני הב"ד".

סיפור זה התרחש אמנם, כפי שמסופר שם **"בימי** הבעש"ט", ולא עם הבעש"ט עצמו (אלא עם תלמידו הרב מפולנאה בעל 'תולדות יעקב יוסף'); ובכך יש דמיון למופיע בשיחה ובדרוש הצמח-צדק. אך הזיהוי עם סיפור זה הינו מסופק, משום שהמשך הסיפור בשבחי הבעש"ט הוא, שהשטן אכן נכנס וקטרג על אותו יהודי, והלה קיבל "פסק" חמור. והרב בעל ה'תולדות' שראה זאת בחלום, עשה מאמצים רבים כדי להצילו ואת משפחתו.

הסיפור כפי שמופיע בדרוש אדמו"ר האמצעי, מקשה עוד יותר על הזיהוי בין הסיפורים:

ראשית, אדמו"ר האמצעי מדגיש שאת הסיפור הזה "**סיפר הבעש"ט**" עצמו. גם בתוכן הסיפור יש שני שינויים עיקריים: א', מדובר שם על קטרוג כללי על עם ישראל (כלשונו "טענה וזכות **לישראל**") ולא על יהודי פרטי, וב', בסיפור של אדמו"ר האמצעי השטן **כבר השמיע** את דבריו, ועל פי שורת הדין לא היה על כך מענה, **ולכן** וכתגובה לכך לא רצו לדון בדבריו כלל, אלא דחפו אותו לחוץ; ואילו בסיפור שבשבחי הבעש"ט הדברים הפוכים לגמרי.

את הסיפור הזה הזכיר הרבי גם בהתוועדות של שבת נצבים-וילך תשכ"ז, וזה לשונו שם (תרגום חפשי מההנחה שב"שיחות קודש"):

וכפי שהצמח צדק כותב את "המעשה הידוע" בימי הבעל שם טוב – אע"פ שבכלל לא מובאים סיפורים במאמרים – שהשטן טען הרבה, ורדפו אחריו הבית דין של מעלה, ולא הקשיבו לו. שזהו "מעשה", ומעשה פירושו – עשיה, שזה יורד בפועל בעולם העשיה, ובפועל ממש. וכמו כן הרי זה "ידוע" – בגילוי. והיה זה בימי הבעש"ט – שעניינו של הבעש"ט היה הפצת המעיינות, וזהו עניין של גילוי – שהעניין יורד למטה בגילוי.

ומכיוון שהצמח צדק כתב את זה, וכעת זה נדפס, הרי כפתגם הצמח-צדק אשר דבר שבדפוס הוא לדורות – ואם כן הרי עניין זה הוא לדורות, שאין שום קטרוגים, משום שלא שומעים אותם. ואין הפירוש שצד שמאל נהפך לימין, אלא שמלכתחילה לא קיים צד שמאל, אלא "כולא ימין" כפי שכותב הצמח-צדק.

ובמילא לא זקוקים לבית דין, משום שבית דין צריכים דווקא כאשר ישנם טענות של שני צדדים, כמו שכתוב "עד האלקים יבוא דבר שניהם" כו', אך כאשר מלכתחילה אין צד שני, הרי זה רק ע"י הקב"ה.

אַיי טוען השטן "לכך נבראתי" – הנה הא גופא לא שומעים ממנו, ומגרשים אותו החוצה, ואין כל קטיגור, רק סניגור. וכפי שהצמח צדק מבאר ש"לא אבה ה' אלקיך לשמוע גו' ויהפוך את הקללה גו'" – הוא העניין האמור שמלכתחילה לא שומעים את השטן.

וכפי שממשיך בכתוב "כי אהבך ה' אלקיך" – שנאמר ג' פעמים "ה' אלקיך" בפרשה זו, וכן בפסוק זה נאמר ג' פעמים ה' אלקיך, ובמילא אכן יקויים שהקב"ה עצמו יתן לעם ישראל כתיבה וחתימה טובה ולשנה טובה ומתוקה כו'".

• • •

את סטאלין "השבית" הרבי – עם מאמר חסידות בפורים תשי"ג.

את סאדאם חוסיין הכניע – עם "שטיקל" ילקוט שמעוני.

סאדאת (ועוד כמה), סיימו את הקדנציה – כמה ימים לאחר האיזכור ש"הצמח צדק היה עורך בערב ראש השנה סדרים בפטרבורג".

ואת הטנקים המצריים והסוריים של נאצר ואסאד – **עצר הרבי עם שורה בצפנת-פענח!**

"... ורואים בפועל כיצד נהיה ונפעל ה"ילחום מלחמת ה'" וינצח בכמה וכמה עניינים"... (שיחת חיי שרה נ"ב)...

Mas806_B1.indd 76 05/10/2011 22:57:14

מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

ברכת אחים

מתוך רגשי גיל ושמחה, באהבה ואחוות אחים, נשגר ונשלח בזה את מיטב הברכות והאיחולים
לידידינו עוז, שותפנו למלאכת הקודש, מסור ונתון בכל ליבו ונפשו להפצת בשורת הגאולה
והגואל בכל רחבי תבל, הת' המצויין ופעיל נמרץ ומהעומדים ראשונה בחזית מלחמת בית דוד,
עוסק במסירה ובנתינה לילות כימים בהכנת העולם לקבלת פני משיח,
ברוך הכשרונות ורב המעשים, איש חי רב-פעלים

הת' **שלום יהודה לייב** שי' **גינזבורג**

לרגל בואו בקשרי השידוכין עב"ג

הכלה המהוללה **חיה מושקא** תחי' **קעניג**
ומשנה ברכות להוריו ידידנו החשובים והנעלים

הרה"ח ר' **משה דב** ורעייתו מרת **חנה** שיחיו **גינזבורג**

והורי הכלה הרה"ח ר' **יעקב** וזוגתו מרת **הינדה** שיחיו **קעניג**

יהא רעווא מן שמיא שיזכו להקים בית נאמן בישראל – בית חב"ד אמיתי מושתת על יסודות
איתנים של התקשרות לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, בניין עדי-עד מלא ברכת ה'
עד בלי די, ויהא בעזרם דר מעונים לקבל השפעותיו וברכותיו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח
שליט"א בגשמיות וברוחניות, ויהא כל זה הכנה קרובה לחתונה הגדולה – נישואי כנסת ישראל
עם הקב"ה, כשכבר "נזכה זעהן זיך מיט'ן רבי'ן דאָ למטה מעשרה טפחים והוא יגאלנו",
ונכריז לפניו בשמחה גלויה ובקול גדול את "תרועת מלך בו":
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ההנהלה

Mas806_B1.indd 77 05/10/2011 22:57:15

עבר, הווה ועתיד
בחדר הרבי

צ'רנוביץ, ניו-יורק ורחובות - שלושה צמתים בחייו של הרשל-צבי שור עלו על שולחנו של הרבי במהלך יחידות מופלאה, בה ראה הרבי את העבר, וחזה את העתיד

מאת מנחם סביון

צ'רנוביץ, תשכ"ט.

דממת מוות שררה בבית הקברות היהודי שבפאתי העיר, שעה ש**הרשל-צבי שור** צעד במהירות לעברו. בכניסה ניצב מבנה עצום שמזדקר למרחוק. "צידוק הדין" מכריזות האותיות העבריות בחזיתו. על הקיר הפנימי מופיעות, באותיות ענק, מִלות התפילה. הוא השתדל שלא להביט בהן, חיפש להתחמק מהן. ברגעים אלה, ממש לא ביקש להצדיק את הדין.

מולו ניבטו אלפי מצבות, חלקן נבלעות בתוך סבך צפוף של צמחייה, מהוות עדות דוממת לעושרה ולגודלה של הקהילה שהייתה ואיננה עוד. הוא פסע בין המצבות בצעדים החלטיים, עד שהגיע למצבה הטריה של אמו.

רגשותיו גאו. בת 44 הייתה אמו במותה. למה אלוקים לקח אותה בגיל כל כך צעיר? למה אלוקים השאיר אותו לבד, בודד? למה?

הוא התיר את פיאותיו שהיו שזורות בשערותיו הארוכות, והניח להם להתנופף ברוח, כשהוא חושב לעצמו במרירות: כמה השתדלתי ללכת עם פאות; את שערותיי הרי גידלתי למטרה אחת בלבד, כדי להסתיר את הפאות, שלא יחשדו בי שאני שומר תורה ומצוות. כמה השתדלתי

> המרירות שבלבו גאתה כמו לבה רותחת והפכה לכעס עצום כלפי שמייא. הוא הוציא מכיסו סכין קטנה, גזר במהירות את פאותיו, מניח לשערות ליפול על קברה של אמו. ליד שאריות פאותיו הניח את שקית הטלית והתפילין שהביא עמו, ובכעס אדיר בלול במרירות עצומה פנה לאמו ואמר: אמא, אני סיימתי איתו!... אין לי עוד צורך באלו!

בית הקברות היהודי בצ'רנוביץ

Mas806_B2.indd 78 06/10/2011 00:45:18

לשמור שבתות וימים טובים, למרות כל הקשיים?... כמה מאמצים עשיתי להתפלל בכל יום חול עם התפילין?...

ומה קיבלתי בתמורה?

המרירות שבלבו גאתה כמו לבה רותחת והפכה לכעס עצום כלפי שמייא. הוא הוציא מכיסו סכין קטנה, גזר במהירות את פאותיו, מניח לשערות ליפול על קברה של אמו. ליד שאריות פאותיו הניח את שקית הטלית והתפילין שהביא עמו, ובכעס אדיר בלול במרירות עצומה פנה לאמו ואמר: אמא, אני סיימתי איתו!... אין לי עוד צורך באלו!

כעבור דקות אחדות הוא יצא מבית הקברות בהחלטה נחושה שלא לשמור עוד תורה ומצוות. הוא הרגיש כאילו קבר כעת את עברו הדתי, את הירשל שומר המצוות, ותחתיו יצא איש צעיר חדש, גריגורי.

זמן קצר אחר-כך קיבל **גירגורי שור** היתר יציאה מברית המועצות, והיגר לארץ ישראל.

ניו-יורק, תשל"ז.

גריגורי הביט על הבית האדום עם הגגות המשולשים שניצב בשדירת איסטערן פארקוויי, ולא האמין שעוד כמה דקות הוא יכנס לבית הזה, שמהווה אנטיתזה לכל מה שהאמין, או יותר נכון: לא האמין, בשנים האחרונות.

לפני כמה שבועות הגיע לניו-יורק במסגרת עבודתו כמהנדס מיזוג אוויר, והתארח אצל ידיד בשם פרקש. לפני כמה ימים שאל אותו פרקש אם הוא מעוניין לפגוש את הרבי מליובאוויטש. הוא השיב כמובן בשלילה מוחלטת. הוא הרי ניתק כל קשר עם הקב"ה ונציגיו עלי-אדמות, ומה לו ולאדמו"ר חסידי?

אבל פרקש לא וויתר. הוא טען שהרבי מליובאוויטש אינו 'עוד אדמו"ר', אלא אישיות מיוחדת, שמכל העולם מגיעים להיפגש איתו ולשמוע את עצותיו וברכותיו. לאחר מסע שכנועים, החליט גריגורי 'לעשות טובה' לידידו, והביע את הסכמתו לנסוע אל הרבי.

פרקש התקשר מיד לידידיו החב"דניקים, ובמהירות שיא הצליח לקבוע תור ליחידות לעוד כמה שבועות. הזמן חלף ביעף, והנה הם עומדים מול בניין מספר 770 בשדירת איסטערן פארקוויי.

הם חצו את השביל המוביל לדלת הכניסה, והנה הם עומדים בפתח חדר המזכירות, מבררים מתי בדיוק יגיע תורם. למרות השעה המאוחרת, המקום שוקק חיים כאילו אמצע היום. המזכיר בדק את רשימותיו, ואמר שכנראה יאלצו להמתין עוד כמה שעות.

גריגורי, שמלכתחילה לא היה שלם עם הסכמתו להפגש עם הרבי מליובאוויטש, לא היה מוכן לעכל את הרעיון שיהיה עליו להמתין עוד כמה שעות עד שיזכה להכנס ליחידות עם הרבי. מתוך כבוד לחברו, המתין קצת בתור, אבל לאחר שחלפו שעתיים, והתור שלו עוד לא נראה באופק, הוא רצה לעזוב. 'בוא נלך מכאן', לחש לפרקש.

בדיוק באותו רגע שמע את המזכיר קורא בשם "הרשל צבי". הוא נרעד. מהיכן יודעים כאן את שמו היהודי? הרי הוא קבר את השם הזה, עם כל עברו היהודי, בבית הקברות של צ'רנוביץ'?

לא היה לו זמן להתעמק במחשבותיו, שכן המזכיר דחק בו להכנס במהירות, תוך שהוא מזכיר לו שישתדל לצאת במהירות שכן אנשים רבים ממתינים בתור.

הוא נכנס אל חדרו של הרבי בצעדים מהוססים. הרבי קיבלו במאור פנים, וסימן לו להתיישב על כיסא.

על מה שקרה ברגעים הבאים, סיפר לנו הרשל:

"אינני יודע להעריך במדויק את הזמן ששהיתי בחדרו של הרבי, אך אוכל לומר שכל דקה נוספת דמתה בעיני לנצח. הרבי שוחח איתי בשפת האידיש, במשך דקות ארוכות.

בתחילה הרבי התייחס למקצועי הטכני, כמהנדס מיזוג אוויר, ושוחח איתי בתחום התמחותי. הייתי בהתפעלות גדולה מהידע של הרבי בנושא. ההתפעלות שלי מהידע של הרבי, סדקה קצת את חומת הברזל

ביחידות עם הרבי. אילוסטרציה

לפתע עצר הרבי את דבריו, והפתיע אותי בשאלה לא צפויה: 'מניין לך הזכות לקחת החלטות לבד, בדברים שקשורים לאלוקים?'. הרבי המשיך ואמר-קבע: 'אתה אמנם אדם חכם, אבל לא יותר מהקב"ה!'... הייתי המום. מהיכן הרבי יודע מה שאירע שם, בבית הקברות של צ'רנוביץ'? והרבי, כמו לא הבחין בהלם שאחז בי, הזכיר עוד כמה דברים אישיים על עצמי, שאפילו אשתי וילדיי לא יודעים...

Mas806_B2.indd 79 06/10/2011 00:45:20

לאחר קבורתה וסיום ה'שבעה', הרגיש הרשל צורך עז לעשות משהו עבורה. הוא היה מניח תפילין מידי בוקר (רק לדקה, כזכור מה'יחידות'), אך פתאום קיבל התעוררות בלתי מוסברת, והחליט לחזור קצת לימים הטובים של בחרותו בצ'רנוביץ... "נבואתו של הרבי, בסיום היחידות, התגשמה לאחר שלושה עשורים", אומר הרשל בהתרגשות גלויה, "היא מלווה אותי בכל יום מחדש!"

הרשל (משמאל) על קבר סבתו, לצד ידידו הרב אליהו אמסלם

שהצבתי בתחילה ביני לבין הרבי, וכאשר הרבי החל לדבר איתי על אמי, חומת הברזל הלכה ונמסה.

לפתע עצר הרבי את דבריו, והפתיע אותי בשאלה לא צפויה: 'מניין לך הזכות לקחת החלטות לבד, בדברים שקשורים לאלוקים?'. הרבי המשיך ואמר-קבע: 'אתה אמנם אדם חכם, אבל לא יותר מהקב"ה!'...

הייתי המום. מהיכן הרבי יודע מה שאירע שם, בבית הקברות של צ'רנוביץ'?

והרבי, כמו לא הבחין בהלם שאחז בי, הזכיר עוד כמה דברים אישיים על עצמי, שאפילו אשתי וילדיי לא יודעים...

בהמשך ה'יחידות' הרהבתי עוז בנפשי ועניתי לרבי, ומכאן התפתח הדו-שיח הבא:

הרבי: הערשל'ה, אבקש ממך: תן להקב"ה עשר דקות בכל בוקר.

הערשל: הדבר קשה לי מאוד.

הרבי: תן חמש דקות. בשביל הקב"ה גם זה יקר...

הערשל: רבי, כבר עבר מאז הרבה זמן... אני לא מסוגל...

הרבי: דקה אחת, לא יותר!

הערשל: מה אפשר להספיק לעשות בדקה?

הרבי: להניח תפילין, ולהתחבר לאלוקים...

הערשל: אני לא מסוגל בזמן כה קצר.

הרבי: אתה כן מסוגל לכך... תאמר רק את הפסוקים: 'שמע-ישראל' ו'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'.

באותו רגע הוציא הרבי ממגירתו זוג תפילין חדשות, וביקש שאקבל אותן ממנו, ואניח אותן מידי יום... לצערי, באותם רגעים לא השכלתי להבין את הזכות הגדולה בקבלת התפילין מידיו של הרבי, וסירבתי לקחת את התפילין.

הרבי המשיך לדבר על לבי, והסביר שכל הגלות וחורבן הבית נגרמו בעטיים של החטאים. הקב"ה העניק לעם ישראל יום אחד בשנה, בו כל יהודי יכול לעשות תשובה שלימה. בדרך כלל – כאשר טוב ליהודי בגשמיות, הוא שוכח את ריבונו, רק שיש צרות, אז הוא נזכר לחזור בתשובה... לא צריך לחכות ליום הכיפורים או לזמן בו ח"ו יש היפך הטוב. צריך לעשות תשובה עכשיו – הרגע!

אני עדיין התעקשתי, ולא רציתי לחזור לקיום התורה והמצוות. ואז, ממש לקראת סיום היחידות, אמר לי הרבי: "יבוא יום שמישהו קרוב אליך ילך לעולם האמת – ואז תעשה תשובה..."

באותו רגע נסתיימה היחידות, והמזכיר סימן לי באצבעו, לצאת החוצה.

יצאתי מבולבל לחלוטין, כולי נתון בצונאמי של רגשות. מצד אחד הייתי בהלם מרוח הקודש הגלויה שראיתי, כאשר הרבי דיבר איתי על דברים שאף אחד מלבדי לא ידע עליהם; ולאידך, התקשיתי לקבל את דבריו שעליי לחזור בתשובה.

לבסוף החלטתי שלפחות אענה לבקשת הרבי בקשר להנחת תפילין. ניגשתי לחנות סת"ם סמוכה ורכשתי טלית ותפילין מהודרות, וקיבלתי על עצמי לתת לקב"ה לפחות דקה ביום...

מאז, במשך עשרות שנים, המשכתי באורח החיים הלא-דתי, ורק הקפדתי על הנחת התפילין היומית.

רחובות, תש"ע.

בט"ו אדר תש"ע נפטרה סבתו של הרשל, חיה פיירברג ע"ה. היא האריכה ימים, קרוב ל-112 שנה, ונפטרה בשיבה טובה.

באותה תקופה עבד הרשל והתפרנס יפה, ולא היה נראה שמשהו יעיב על חייו, אך פטירתה של הסבתא, שברה אותו לחלוטין, ולפתע נהיה שבר-כלי. הוא הרגיש שלקחו ממנו את הדבר היקר ביותר לליבו.

לאחר קבורתה וסיום ה'שבעה', הרגיש הרשל צורך עז לעשות משהו עבורה. הוא היה מניח תפילין מידי בוקר (רק לדקה, כזכור מה'יחידות'), אך פתאום קיבל התעוררות בלתי מוסברת, והחליט לחזור קצת לימים

Mas806_B2.indd 80 06/10/2011 00:45:20

הטובים של בחרותו בצ'רנוביץ...

יום אחד, בעוד צועד על רחוב הרצל, צדו עיניו את דוכן התפילין של חב"ד. הוא עצר לרגע והחל לשוחח עם מפעיל הדוכן, הרב **אליהו אמסלם**, שעודד את רוחו על פטירת הסבתא, ושימש לו כצרי ומרפא-נחמה.

המפגש הזה העלה אותו על מסלול התחזקות בשמירת התורה ומהמצוות. הוא החל להשתתף בקביעות בשיעורי תורה, להקפיד על שמירת שבת, כשרות המאכלים, וטהרת המשפחה... ובקיצור: חזר בתשובה.

"נבואתו של הרבי, בסיום היחידות, התגשמה לאחר שלושה עשורים", אומר הרשל בהתרגשות גלויה, "היא מלווה אותי בכל יום מחדש!"

רחובות, תשע"א

לפני מספר חודשים חלם הרשל על סבתו חיה ע"ה. בחלומו, ביקשה ממנו לומר 'קדיש' ביום השנה של אמו, הקבורה בצ'רנוביץ'.

"הערשל'ה – אמרה הסבתא בחלום – עשית בעבורי מצבה יפה, וב"ה גם התחזקת מאז... אך מה עם בתי? – אמך הקבורה בצ'רנוביץ'? שנים רבות היא לא זכתה לעילוי נשמה. אני מבקשת ממך שביום השנה תאמר עליה 'קדיש' על קברי, ולאחר מכן תערוך 'אזכרה' גדולה, ואני מבטיחה: שמי שיבוא להשתתף ביארצייט, יתברך בכל המצטרך".

הרשל התעורר מהחלום שטוף זיעה. כולו מלא התרגשות מהגילוי של הסבתא הקרובה והיקרה לליבו, החליט לקיים את בקשתה. הוא ניגש לרב אליהו אמסלם, על מנת שיבדוק בעבורו את תאריך הפטירה העברי של אמו. הרב אליהו בדק את תאריך הפטירה של אותה שנה – שלפי זכרונו הייתה ב-7 לאוגוסט 1968 – ואמר שזה חל ביו"ג באב.

ימים ספורים אחר-כך, חלם הרשל חלום נוסף. הפעם הגיע אליו הרבי בחלום, ושאל אותו: האם בדקת את תאריך הפטירה העברי של אמך?

הרשל השיב לרבי, בחלום, בחיוב.

הרבי לא קיבל את תשובתו, ואמר בהחלטיות: **"הערשל'ה, טעית בתאריך"!**

הרשל החל להתווכח ואמר לרבי שהוא יודע בדיוק מתי אמו נפטרה...

אמר לו הרבי: בדוק זאת היטב במסמכי הפטירה.

ויקץ הרשל, והנה חלום.

הרשל העיר את אשתו משנתה, סיפר לה על החלום עם הרבי, וביקש ממנה שתחפש את מסמכי הפטירה של אימו.

כעבור כמה דקות נמצא המסמכים, והתברר – שהרשל אכן טעה. במסמכים נכתב שתאריך הפטירה היה ב: 01/08/1969, שבאותה שנה חל בלוח העברי ביו"ז אב.

מכיוון שעל המצבה של הסבתא חיה ע"ה היה חרות גם תאריך הפטירה של אמו, הסיק הרשל שבוודאי גם על המצבה נרשם התאריך השגוי. הוא מיהר איפוא לנסוע לבית הקברות כדי לבקש מאנשי החברא-קדישא לתקן את הטעות. מה הופתע לראות על המצבה את התאריך הנכון...

סוף דבר

לאזכרה המיוחדת – שהתקיימה לפני כחודשיים ברחובות – הגיעו מאות אנשים, ששמעו על הבטחתה של הסבתא הצדקת והמיוחסת. הסיפור הטרי עשה לו כנפיים חיש מהר, ואנשים רבים עלו לקברה להשתתף ביום היארצייט.

(תודתנו נתונה: לרב אליהו גבאי, הרב אליהו אמסלם והרב מנחם ברוצקי)

כמידי שנה ניתן להשיג אצלינו

אתרוגי יאנאווער וכפר חב"ד

וכל הד' מינים – מובחרים ביותר

– במחירים נוחים –

MERKAZ STAM

ג"כ ניתן להשיג ספרי תורה, תפילין, מזוזות מחזורים (באנגלית וברוסית), קיטלאך, שופרות, ד' מינים, טלית גדול וקטן, ספרים ותשמישי קדושה, וכו' וכו'

בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

יצחק מישולבין, מרכז סת"ם

309 KINGSTON AV., BROOKLYN, NY 11213 | 718-773-1120, 1-800-708-7010 FAX: 773-0090 | merkazstam@gmail.com | www.merkazstam.com

מרמלשטיין - מסעדה עם טעם ביתי

Mermelstein Caterers

Let us cater your simcha...

(718) 778-3100

Open till 9:30PM

MAYER KOHEN

351 KINGSTON AVENUE

BETWEEN CARROLL & PRESIDENT ST.

Mas806_B2.indd 81 06/10/2011 00:45:20

בערב ראש השנה נפטר הגאון החסיד הרב מנשה קליין בעל "שונה הלכות", הידוע בכינויו "מנשה הקטן". הגאון ששמו יצא למרחקים בזכות ספריו ופסיקותיו, היה מעריץ גדול ונלהב של הרבי מה"מ, עד שהביע בהתרגשותו כי "התעלה לשיא הכי גבוה שילוד אישה יכול להתעלות" • קווים לדמותו של ארי שעלה מבבל

מאת שניאור זלמן לוין

הרבי מה"מ בהתבטאות נדירה על הגאון רבי מנשה קליין זצ"ל:

'מנשה הקטן' אף על פי שהוא באמת גדול

א בל אחז בכל שדרות היהדות החרדית עם הגיעה הבשורה המרה על פטירתו של הגאון רבי **מנשה קליין** זצ"ל אב"ד אונגוואר, והוא בן 90 בפטירתו. הגאון שילב בתוכו למדנות וצדקנות, חסידות והלכה גם יחד. הוא כונה בפי כל "**מנשה הקטן**", שכן כך היה חותם על מכתביו.

Mas806_B2.indd 82 06/10/2011 02:07:59

רבי מנשה קליין זצ"ל נולד ביום א' בניסן תרפ"ג בגלילות אונגוואר בהרי קרפט לר' אליעזר זאב קליין, ששימש כרב באזור אונגוואר, ונרצח בימי השואה. המוהל בברית המילה היה האדמו"ר ממונקאטש בעל ה"מנחת אלעזר" שאמר לאביו לקרוא לבנו בשם 'מנשה', על שם הנשיא של שבט מנשה שבאותו יום הקריב את קרבנו.

בשנת תרצ"ב הלך ללמוד בישיבתו של אב"ד של אונגוואר, ר' יוסף אלימלך כהנא, שאף מינה אותו לאחר מכן למסור שיעורים בישיבה.

בסוף שנת תרצ"ט, עם פרוץ מלחמת העולם השניה חזר לביתו וחי עם משפחתו בגטו. בערב חג השבועות נלקח יחד עם כל משפחתו למחנה ההשמדה באושוויץ, שם הופרד מהוריו שנשלחו למשרפות והוא נלקח לעבודה. במחנה העבודה נדר שאם ינצל, יקדיש את חייו להפצת תורה ויהדות.

הוא אכן ניצל בניסים גלויים, ולאחר המלחמה הקים בית ילדים בבוכנוואלד.

בשנת תש"ו, לאחר שנות השואה הקשות, הגיע לארצות הברית, שם סייע להקים מחדש עולה של תורה ויהדות. לחם את מלחמות ה' בארה"ב וקומם מחדש את הריסות העם היהודי לאחר השואה הנוראה. הוא בנה מחדש לתפארת את קהילת אונגוואר, על שם עיר מולדתו, ושימש כראש ישיבה בישיבות 'בית שערים' בברוקלין ו'משנת התורה'. בשנת תשמ"ג החל לבנות קהילה גם בירושלים בשכונת 'רמות', קהילה שרק בשנת תשס"ט עבר לגור בה.

רבי מנשה נודע בגאונותו ובבקיאותו בכל מכמני התורה. חיבר עשרות ספרים וכתבי תשובותיו נאספו בשו"ת 'משנה הלכות', 'מצוות המלך' ועוד עשרות ספרים וחיבורים.

"ברצוני שהרבי יפעל שהמשיח יבוא!"

רבי מנשה קליין היה מעריץ גדול של הרבי מלך המשיח והשתתף באירועים של חסידי חב"ד מתוך רגש הוקרה עמוק לרבי ולחסידים ולמפעלים האדירים ברחבי העולם.

הערצתו את הרבי החלה כבר בשנים מוקדמות. הפעם הראשונה בה נפגש עם הרבי הייתה בשנת תש"ו. ביום כ"ד בטבת תש"ז, יום ההילולא של אדמו"ר הזקן, השתתף בסיום הש"ס שערך הרבי.

לאחר פטירת כ"ק אדמו"ר הריי"צ בשנת תש"י, הורה הרבי למזכיריו לאפשר לרב קליין להיכנס ל'יחידות' ללא צורך בקביעת תור. והוא אכן נכנס מדי פעם בפעם אל הקודש פנימה.

בשנת תשמ"ח הגיע הרב קליין לנחם את הרבי על פטירת רעייתו הרבנית. הרבי פנה אליו ואמר לו ששם ספרו "שונה הלכות" הולך לפניו.

הרב קליין השיב: "אם באמת שמי הולך לפני, ברצוני שהרבי יפעל שהמשיח יבוא"!

הרבי: "אני הרי צועק ללא הרף אודות ביאת המשיח".

הרב קליין: "אבל רצוני שהרבי יפעל זאת! . . בני ישראל צעקו כבר והצעקה היתה צריכה כבר לפעול את הישועה, כי המצב דחוק ביותר".

לפני צאתו, אמר הרב קליין לרבי: "זוכר אני את התקופה שהרבי התחיל את הנשיאות – לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת המשיח – שהיה אז קהל קטן, כיום ברוך השם אספו וקבצו רבים מ"האובדים בארץ אשור". כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, ועל אחת כמה וכמה בנוגע להצלת אלפי אלפים מכלל ישראל. כעת צריכים רק שהרבי ינהיג את כולם לקראת משיח צדקנו".

הרבי ענה לו: "תפסקו כך ב'שונה הלכות'".

והוא נענה על אתר והשיב: "אפסוק כן גם להלכה".

לא רק על כינויו בעל "שונה הלכות" זכה להתייחסות, אלא גם על כינויו "מנשה הקטן" זכה להתייחסות נדירה מהרבי. היה זה בראש חודש תמוז תש"נ, כאשר הגיע בנו, הרב עמרם קליין, אל הרבי לבקש ברכה. אמר לו הרבי: "אביכם רגיל לחתום בשם 'מנשה הקטן' אף על פי שהוא באמת גדול".

> הרב קליין אמר לרבי: "זוכר אני את התקופה שהרבי התחיל את הנשיאות - לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת המשיח - שהיה אז קהל קטן, כיום ברוך השם אספו וקבצו רבים מ"האובדים בארץ אשור". כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, ועל אחת כמה וכמה בנוגע להצלת אלפי אלפים מכלל ישראל. כעת צריכים רק שהרבי ינהיג את כולם לקראת משיח צדקנו". הרבי ענה לו: "תפסקו כך ב'שונה הלכות'".

Mas806_B2.indd 83 06/10/2011 02:07:59

הערצתו לרבי

בכל הזדמנות דיבר הרב קליין על הרבי בהערצה גדולה. בכינוס שנערך ב-770 באחת השנים, התבטא שהרבי התעלה לשיא הכי גבוה שילוד אשה יכול להתעלות, והפליא בקירוב הלבבות של הרבי והיותו מקור ממנו שואבים כל החסידים את הכוח הבלתי אנושי לפעול בכל העולם למען הפצת היהדות.

בחודש טבת תשנ"ב השתתף הרב קליין ב"מלווה מלכה" של איגוד

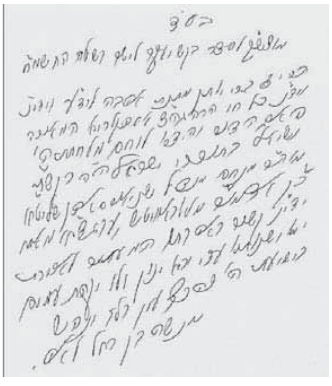

> לא רק על כינויו בעל "שונה הלכות"" זכה להתייחסות, אלא גם על כינויו "מנשה הקטן" זכה להתייחסות נדירה מהרבי. היה זה בראש חודש תמו"ז תש"נ, כאשר הגיע בנו, הרב עמרם קליין, אל הרבי לבקש ברכה. אמר לו הרבי: "אביכם רגיל לחתום בשם 'מנשה הקטן' אף על פי שהוא באמת גדול".

צאצאי אדמו"ר הזקן, שם דיבר על הגאולה הקרובה ועל כך שהרבי עם שלוחיו בכל העולם מכין את העולם לגאולה. בשנת תשמ"ט אף שלח מדברי תורתו לספר "כבוד חכמים – עטרת פז" בציינו: "הנני מוסר ענין זה לכבוד יום הולדתו הפ"ז של כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א. יאריך השי"ת ימיו ושנותיו עד ביאת משיח צדקנו אמן כן יהי רצון".

הרב קליין הרבה להתכתב עם הרבי בנושאים תורניים. חלקים מהתכתבות זו הוא הדפיס בספרו "משנה הלכות". כמו כן הוא הרבה לצטט את דברי הרבי.

בשנת תשי"ז סיים לכתוב את פירושו לספר "הלכות גדולות" ולפני ההדפסה שלח את ספרו להגהה אל הרבי, ואף זכה לקבל מהרבי מענה עם הערות לספר, אותו פרסם בתחילת ספרו. בשנת תש"מ הדפיס את פירושו לספר "מצות המלך" ובתחילת הספר הביא את מכתבו של הרבי בו מעודדו על יוזמתו הברוכה להנהיג לימוד של "מצוה יומית". אגרותיו של הרב קליין אל הרבי מלאים בתוארי כבוד וידידות. את אחד מאגרותיו הוא פותח בדברי שבח והלל:

"משכיל לאיתן חכם חרשים דזיו ליה כבר בתיה, הרב הגאון חסיד ועניו, מתלמידיו של אהרן, שמו מפארים בכל קצוי תבל, פטיש החזק עוקר הרים, אין גומרין עליו להלל וכו', כבוד קדושת מורנו הרב רבי מנחם מענדל שניאורסאהן אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א. עתה באתי בשביל דברי תורה, להשיב על תשובתו הרמה שקיבלתי מאת כבוד-הדר-גאונו והיה לי למשיב נפש. ובאתי להרחיב את הענין קצת ולא להקשות על דברי הדר-גאונו כי מה אדע אשר לא ידע . . ואני חותם מעין הפתיחה כי היה לי עונג גדול בקבלי תשובתו הרמה, והנני מסיים באהבה, אהבת עולם, ובכל הכבוד והוקרה עד עולם".

בכל פעם שהיה מוציא לאור ספר חדש, היה מקפיד לשלחו אל הרבי, כאשר בדף השער היה מוסיף הקדשה עם ריבוי תארי ידידות והערצה על הרבי. בספר "משנה הלכות" חלק שלישי, מופיעים דברי הקדשה והוקרה מיוחדים: "ב"ה ל"ב למטמונים התשכ"א. הרי זה בכי יותן לאותות אהבה מאוהב נאמן להאי גאון וצדיק דזיו ליה כבר בתיה, פטיש החזק עמוד הימיני, משכיל לאיתן חכם חרשים המפורסם בכל העולם לשם ולתפארת, כביר המעש חו"פ אין גומרים עליו להלל, כקש"ת מוה"ר ר' מנחם מנדל שניאורסאהן אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א. מאתי שפל האישים, ידיד נפש אוהבו בלב ונפש. מנשה הקטן בן לאאמו"ר הקדוש ר' אליעזר זאב וא"מ רחל לאה הי"ד".

הרב קליין, בהיותו רב מורה הוראה מפורסם, בחן מספר פעמים תלמידי ישיבות 'תומכי תמימים' ל"סמיכה". באחד המבחנים, קודם המבחן התבטא ואמר: "אני שמח לפגוש קבוצה של בחורים צעירים מחסידי ליובאוויטש שהם תלמידי חכמים מופלגים. בעזרת השם יתברך, תהיו מורי הוראה לשם ולתפארת שיקדשו שם שמים". באותה הזדמנות גם מסר בפני תלמידי הישיבה שיעור בהלכות תערובות. בסיום הבחינה העניק לכל אחד מהנבחנים תעודה ואת ספרו "מל ולא פרע" העוסק במצוות מילה.

בנו של הרב קליין, הרב משה קליין, הדפיס את ספרו "משנת הגר", המהווה אנציקלופדיה לדיני גרות ושבע מצוות בני נח. הוא סיפר שכאשר היה ביחידות אצל הרבי עם אביו, הם שוחחו ביניהם בנושא 'מיהו יהודי'. לפתע פנה אליו הרבי ואמר לו: "ענין מיהו יהודי נוגע גם אליך". בזמנו לא הבין הרב דוד שלמה למה כוונתו. כיום, לאחר הוצאת החיבור בנושא, הבין שלכך התכוון הרבי.

במעמד חגיגת סיום הרמב"ם שהתקיימה בשנת תש"נ, אמר: "הרבי מליובאוויטש שיאריך ימים עד ביאת המשיח יחד אתנו, מנהיג כבר את הנשיאות זה ארבעים שנה . . "ארבעים שנה אקוט בדור", ו"לא קאי אינש אדעתא דרביה עד ארבעין שנין".. תקותי וברכתי שכל הקהל הקדוש הזה, וכל שאר לומדי הרמב"ם בכל רחבי תבל. ימשיכו ללכת בדרך הקודש שהרבי מראה לנו . . ונזכה לערוך את סיום הרמב"ם הבא, ביחד עם הרבי שליט"א, בירושלים עיר הקודש בבנין בית המקדש".

• • •

כאמור, ביום כ"ט באלול, ערב ראש השנה, השיב את נשמתו לבוראה. עם הישמע הבשורה הקשה, הוסרה הפרוכת בישיבת אונגוואר שבשכונת רמות בירושלים ובבית המדרש בארה"ב. מסע הלוויה יצא למחרת, בערב ראש השנה, לעבר הר המנוחות בירושלים.

Mas806_B2.indd 84 06/10/2011 02:07:59

החשיבות בהכרזת הקודש
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

1. לקבל את המלכות על ידי הכרזה

בשיחת יום ב' דר"ה תשל"ז, קובע הרבי, כי קבלת המלכות נעשית בעיקר באמצעות הכרזה בדיבור.

וזה לשונו הקדוש (בתרגום ללה"ק): "תקיעת שופר הוא הרי ענין המעשה, ומלכיות הוא ענין הדיבור, כיון שבנוגע להכתרה לא נוגע הרי המחשבה, אלא העיקר הוא ענין הביטול, **שזה מתבטא בענין הדיבור דוקא, שאופרים יחי המלך וכיו"ב**, וזכרונות הוא ענין המחשבה".

2. להוסיף חיים במלך

בשיחת ב' ניסן תשמ"ח אופר הרבי: "בהכתרת המלך - שהעם מכריזים "יחי המלך" . . שבזה פודגש גם שפעולת העם היא בחיי המלך, חיים של מלך . . גם אנשי הדור פועלים הוספה בענין החיים אצל נשיא הדור, כאמור לעיל בענין ההכרזה "יחי המלך"".

"צריכה להיות הוספה עיקרית בענין החיים (גם) על ידי פעולת העם שמכריזים "יחי המלך", שתוכנה של הכרזה זו - שכבר הגיע הזמן דהקיצו ורננו שוכני עפר - כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ועד דהקיצו ורננו דוד מלכא משיחא!"

3. לגלות את מציאות המלך המשיח

בשיחת שבת קודש פרשת תולדות תשנ"ב, מסביר הרבי כי "לאחרי התגלות מציאותו (אויר שבאין ערוך מאורו של משיח), מתחילה ההתגלות לעיני כל על ידי פעולותיו (אור של משיח)".

וממשיך הרבי בשיחה: "ההפטרה דשבוע שעבר מסתיימת בהכרזה "יחי אדוני המלך דוד לעולם" . . שתוכנה של הכרזה זו הוא התגלות מציאותו דמלך המשיח. וע"ז ולאח"ז באה התגלותו לעין כל ע"י פעולותיו כו'".

חורף תשנ"ב: תשובות חיוביות ומעודדות

במהלך חורף תשנ"ב, השיב הרבי שליט"א עשרות תשובות חיוביות במענה להודעת שלוחים ופעילים על פעילות להפצת האמונה בביאת המשיח, כולל פרסום זהותו של הרבי מלך המשיח.

במוצאי שבת פרשת תצוה תשנ"ב ערכו נשי חב"ד ערב מיוחד של שירה "בתופים ובמחולות" על בוא הגאולה. כשהודיעו על כך לרבי השיב: "ויהא בהצלחה רבה אזכיר על הציון". למחרת, בחלוקת הדולרים, פסרה גברת ח. כהן לרבי תוך עם הכיתוב "יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד" ואמרה: זה עבור הרבי שליט"א. עם תוך זה רקדו הנשים אתמול בשמחה שפורצת כל הגדרים, בבטחון להתגלות הרבי שליט"א מלך המשיח מיד ממש לגאולה שלימה.

על דבריה השיב הרבי כשחיוך נסוך על פניו הקדושים: "את זה מסתמא תשאירו אצלי. [הרבי הגיש לה דולר נוסף ואמר:] זה עבור ה"צלצלי תרועה" כפי שזה נקרא בתהילים. שיהיה בשעה טובה".

מעשה רב: עידוד לעיני מליונים

החל משמחת-תורה תשנ"ג עודד הרבי מלך המשיח במשך יותר משנה את הכרזת הקודש "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד"; כאשר פעמים רבות שודר עידוד ה'יחי' - באישור הרבי - לערוצי טלוויזיה גדולים, המשדרים למליוני בתי-אב בעולם כולו.

Mas806_B2.indd 85 06/10/2011 02:07:59

תשרי בשליחות
ממבט של אבא

הרב זאב קרומבי, שנסע יחד עם רעייתו לסרי-לנקה הרחוקה כדי לסייע לבנם וכלתם שנמצאים במדינה המוסלמית בשליחות הרבי, העלה על הכתב את רשמי השליחות, ממבט של אבא

אנו שייכים לרוב הגדול של אנ"ש שנהנים מקהילת חב"ד מסודרת ומאורגנת. יש לנו מניין קבוע, שיעורים, מזון כשר למהדרין, מקווה מסודר, התוועדויות וכל שאר הפרטים שמרכיבים את חייו הנוחים של חסיד. כאשר ניתנת לנו ההזדמנות להכיר מקרוב את חיי השלוחים, אנו עומדים משתאים ממסירות הנפש היום יומית שדורשת שליחותם. בדיוק כמו בצבא, חלק נכבד מאד מהחיילים משרת בתפקידי שירות שונים. רק הטובים ביותר, שהחליטו למסור את עצמם לרמטכ"ל, משרתים ביחידות הקרביות. השלוחים, הם החיילים הקרביים של הרבי. הם נמצאים בחזית במלחמה היום יומית להתגלות משיח צדקנו, ולשם כך הם נדרשים לחיים מאד שונים מאשר של רוב אנ"ש, חיים הרבה פחות נוחים.

הנסיעה שלנו הפעם לסרי לנקה הייתה בעקבות בקשה פשוטה שכל סבא וסבתא מקבלים לרוב: קצת בייבי סיטר לנכדים. בסרי לנקה, אין (עדיין) ארגון שפרה ופועה. אפילו שכנה טובה שניתן לבקש ממנה לשמור לחצי שעה על הילדים, גם אין. מה עושה אמא של ילדים, שהיא גם הגננת והמורה שלהם, כאשר היא צריכה לנסוע לבית רפואה ללדת? בשביל זה בדיוק טסנו את כל הדרך הארוכה עד לסרי לנקה.

כמאה ק"ג של מוצרים הבאנו איתנו, מוצרים שעבור רובנו הם עניין של יום ביומו, אבל עבור השליחים, ובעיקר עבור ילדי השליחים, הם מותרות מיוחדות. מעדני חלב, וגבינות קוטג', ובמבה, וציפס, ועוד ועוד. כל הדברים, שכל ילד קונה במכולת שבקרית חב"ד בצפת, עבור ילדי השלוחים הם סיבה אמיתית לחגיגה.

מסתבר, שאפילו דבר פשוט, כמו קריאת שם לתינוקת, נהיה למבצע שלם. מענדי וטליה מאד קיוו לתת שם בשבת, ולשם כך עשו מאמצים גדולים לארגן מניין, אבל בשבת הזו מניין לא היה. אמנם היו תשעה, אבל העשירי בושש להגיע. לצאת לרחוב, ולחפש עשירי למניין, קצת מסובך בעיר של מליוני גויים.

לא נותרה ברירה, אלא לחכות ליום שני ולנצל את מעלות האינטרנט ואת האתר "חב"ד לייב". ביום שני, כאשר הגיעו ב-770 לקריאת התורה של שחרית (ואילו אנו כבר מזמן התפללנו ערבית..). עקבנו דרך האינטרנט אחרי קריאת התורה ב-770, וכאשר הגיעו ל"מי שברך ליולדת" שמענו מפי הגבאי שב-770 איזה שם ניתן לתינוקת (זו לא היתה ממש הפתעה גדולה. הוריה קראו לה חיה מושקא לאיוש"ט!).

ומה עושים בקשר לעוף לחג? מה עושים, כאשר הבעיה אינה המחירים היקרים (!) במכולת, אלא קשיים מסובכים לאין ערוך. אנו, שהתרגלנו לנוחות של חיים בקהילת חב"ד, לא תמיד יודעים להעריך את החיים הנוחים שיש לנו. כדי שיהיו עופות לחג, צריך למצוא שוחט שיסכים להגיע לסרי לנקה, ולהטיס אותו במיוחד מהארץ כדי שישחט את העופות. צריך גם להתארגן עם משחטה, לרכוש מאות עופות, להכשיר אותם, לאחסן אותם, ועוד ועוד. אחרי שרואים בכמה מאמץ וכסף כרוך הדבר, אתה מרגיש כמה

Mas806_B2.indd 86 06/10/2011 02:08:00

הרה"ח ר' זאב קרומבי בתפילת שחרית בבית חב"ד בסרי-לנקה. כשאין מניין - מתפללים עם עשר כוחות הנפש.

טיפשים חלק מהדברים שמטרידים אותנו. הכל עניין של נקודת מבט.

במהלך השנים התרגלנו לחיי תפנוקים, עד שלפעמים אנו מאבדים פרופורציה לגבי הדברים. עבודתי כמנהל הוסטל לנכים קשים לימדה אותי להעריך הרבה יותר את כל הדברים המובנים מאליהם. כאשר אתה מטפל באנשים שלא יכולים להגיע ממקום למקום בלי לבקש ממישהו להזיז אותם, שלא יכולים לאכול בלי שמישהו יאכיל אותם, שלא יכולים אפילו ללכת לשירותים בעצמם – אתה מקבל נקודת מבט מאד שונה על החיים. אחרי שאתה מטפל באנשים כאלו, ואתה שומע אנשים "מקטרים" על שטויות, אתה שואל את עצמך, האם האדם הזה אינו מבין עד כמה הוא בר מזל במה שיש לו, ואיך הוא אינו מבין שהקשיים עליהם הוא מדבר הם באמת כל כך שוליים?!

כך, אחרי ביקור אצל השליחים, ואחרי שאתה נוכח מקרוב עם אלו קשיים הם מתמודדים, אתה מקבל פרופורציה אחרת לגמרי לגבי הבעיות שמעסיקות לפעמים את האנשים.

מקווה הוא גם דבר מאד לא פשוט. בשנים הראשונות בשליחות לא היה מקווה בבית חב"ד, וכדי לטבול לפני התפילה הביא מענדל מיכל גדול של מים (מאלו שמתקינים על הגגות), ובו הוא טבל כל בוקר... אחרי הפיגוע במומבאי עברו מענדל וטליה לבית מוקף חומה, עם שומר ששומר בפתח ביום ובלילה (שבנוסף, יש לו עוד תפקיד חשוב: הוא מטאטא כל יום את כמות העלים האין סופית שנושרת מהעצים שבחצר). בקומה העליונה של הבית ממוקם ביתם הפרטי, ואילו קומת הכניסה משמשת כבית כנסת ובית חב"ד. לבית הזה יש חצר רחבה, ובה בנה מענדל מקווה, שמשמש גם את משפחות המטיילים. עכשיו הטבילה כבר הרבה יותר פשוטה. זה אמנם מקווה די פרמיטיבי, שבנוי בתוך סככה פשוטה, וכדי לטבול בו עדיין צריך קצת אקרובטיקה, אבל זה כבר שידרוג מאד רציני. מענדל סיפר לנו על אחת המטיילות, שמספר שנים לא נפקדה, ואחרי טבילה במקווה שאצלם זכתה להפקד וללדת בן, במזל טוב.

בסרי לנקה גרים רק יהודים בודדים, ורוב רובם של באי בית חב"ד הם המטיילים הישראלים הרבים שבאים לטייל בגונגלים המדהימים, ולגלוש בחופים הקסומים, או אנשי עסקים מכל העולם שבאים לחפש עסקאות זולות במזרח. אחת היהודיות הבודדות שגרות דרך קבע בסרי לנקה היא יהודיה שברחה מגרמניה אחרי שלקחו את אביה למחנה הריכוז דכאו. עד היום, היא התגאתה בכך שהיא היהודיה היחידה בעולם שהיא אזרחית סרי לנקית. עכשיו, כשנולדה חיה מושקא, יש כבר יהודיה נוספת בעלת אזרחות סרי לנקית...

בשבת בבוקר לא היה מניין. גם לא למנחה. לקראת צאת השבת הגיע לבית חב"ד רכב עם מטיילים שחזרו מהחופים. נראה שהם היו קצת נבוכים מכך שהגיעו ברכב בשבת ולכן הם לא נכנסו לתוך הבית, אלא התיישבו בחוץ

Mas806_B2.indd 87 06/10/2011 02:08:00

הרב מענדל קרומבי והרב אברהם הרוניין בשחיטה

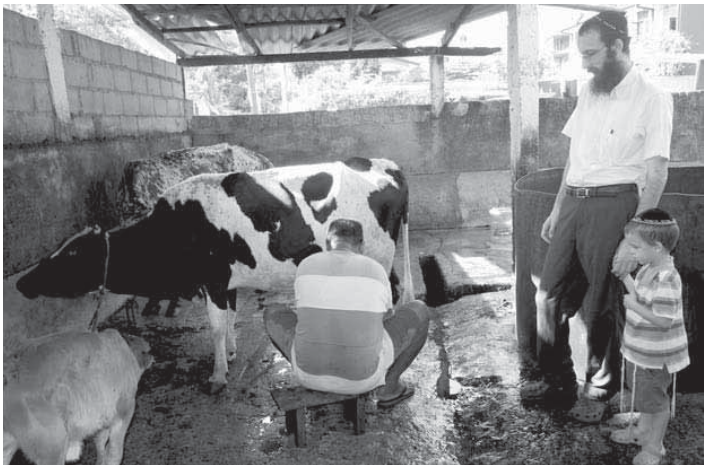

השליח עם בנו משגיחים על חליבת הפרות

הרב זאב קרומבי מניח תפילין למטייל בבית חב"ד

על המרפסת. הסתכלנו מבעד לחלון, וראינו ארבעה גברים. אנו היינו בפנים: מענדי, השוחט הרב הרוניין, אני ועוד שני אורחים שכבר היו בבית חב"ד. יחד היינו תשעה בלבד.

מנדי חזר על הסיפור על שני האחים הקדושים שנאסרו וישבו בבית הסוהר במהלך הגלות שערכו. אחד האחים התאונן שאינו יכול אפילו להתפלל בגלל חבית מי השופכין שהייתה במרכז החדר. אמר לו אחיו: אותו בורא עולם שציווה להתפלל, הוא גם ציווה שלא להתפלל מול חבית הצואה. כך, אמר מנדי, אותו בורא עולם שציווה לקרוא בתורה, הוא שציווה שלא לקרוא אם אין מניין.

כאשר כמעט יצאה השבת, התגברו האורחים מבחוץ על חששם ונכנסו לתוך הבית חב"ד, והנה הם חמישה! מיד הוצאנו בהתרגשות את ספר התורה וקראנו את הפרשה, כאשר אנו ממהרים להספיק לסיים את הקריאה לפני צאת הכוכבים.

ביום ראשון בבוקר התעוררנו מבעוד לילה לנסיעה ארוכה למשחטה שנמצאת אי שם בתוך הג'ונגל. מנדי משתמש במשחטה הזו, כיוון שזו המשחטה היחידה בסרי לנקה שהסכימה שמנדי ישחט אצלה. לשחיטה הגיע במסירות מדהימה הרב הרוניין מכפר סבא. הרב הרוניין עזב את כל עיסוקיו הרבים והגיע כדי לסייע בשחיטה, מתוך הרגש חסידי של אהבת ישראל אמיתית.

היה יום מאד ארוך ומתיש, וכל הלילה שאחריו רק ראיתי בדמיוני תרנגולות שחוטות. חזרנו כאשר כבר היה חושך, ומצאנו שהבית חב"ד מלא במטיילים שגדשו את הבית והמרפסת. המטיילים הרבים הצטרפו למניין והרב הרוניין התוועד איתם עד שעה מאוחרת בלילה.

עוד מבצע לא פשוט בסרי לנקה הוא השגת חלב. כדי שיהיה לילדים חלב, יש צורך לנסוע לרפת כדי להשגיח על החליבה. הרפת נמצאת באחד הפרברים של קולמבו בשכונת עוני. ברפת ארבע פרות בלבד, ובעלי הפרות גרים בעצמם בתוך הרפת. כפי שמענדי אמר על החיים שלהם בתוך הרפת: יתרון האדם על הבהמה, אין! כיוון שכל ארבעת הפרות נותנות ביחד רק כעשרים ליטר בכל פעם, יש צורך בכל שבוע או שבועיים לנסוע מחדש לרפת כדי להשגיח מחדש על החליבה.

במהלך כל היום והלילה מגיעים מטיילים לבית חב"ד. למרות שרובם ככולם במכנסיים קצרות וגופיות, מגודלי שיער, עגילים באוזניהם וכו' כמעט כולם נענים ממש בשמחה לבקשה להניח תפילין. קרוב לוודאי, שאם היינו פוגשים אותם בארץ ישראל, ומציעים להם להניח תפילין, הם לא היו אפילו מתייחסים אלינו. כאן, בארץ ניכר, הם נפתחים בצורה מדהימה. בחורות מתעטפות בצעיפים באופן טבעי כשהן מגיעות לבית חב"ד ומצטרפות לשיעורים.

מטיילת אחרת מתקשרת מאחד החופים הרחוקים, ומספרת שהם מספר ישראלים שיעשו את ראש השנה בחוף. היא מתקשרת למענדי לבקש שישלח להם יין וחלות עם מישהו, כדי שיוכלו לפחות לעשות קידוש בחג. מטייל אחר, שקוקו גדול מעטר את ראשו, יעשה את החג באחת הערים שבהרים הגבוהים, ולכן הוא יושב עם מנדי ורושם על פתק את סדר התפילות לראש השנה.

כל הקשיים וההתמודדויות מקבלים מימד שונה כאשר מגיע ערב

Mas806_B2.indd 88 06/10/2011 02:08:01

ראש השנה, ועשרות אורחים מגיעים לתפילות ולשולחן החג. הרבה מאד מהאורחים הם מטיילים שעשו הפסקה בטיול שלהם במיוחד כדי לחוג את החג בבית חב"ד. חלקם כאלו שניכר עליהם שמכירים את התפילות, וחלקם כנראה מעולם לא פתחו סידור. כן הגיעו אנשי עסקים ועובדי שגרירויות שבהם כאלו שנשואים לאינן יהודיות, ולמרות זאת חשו משהו שגרם להם להגיע ביום הזה כדי להיות עם אחיהם היהודיים.

כאשר מענדי התחיל להתפלל את תפילת ערבית בניגון המרגש המקובל בכל ריכוזי אנ"ש מדור דור, וראיתי סביבי את האוסף המדהים של יהודים, כל אחד מהם שקוע בתפילתו, לא יכולתי שלא לעמוד נפעם מהמעמד.

כך גם בהמשך, כאשר ישבנו בסעודות החג, ולמחרת התפילה במניין, התקיעות, מוסף ותשליך... לחשוב, שכל עשרות היהודים הללו זכו להתפלל ולשמוע קול תקיעת שופר... אפילו למחרת, כאשר היינו רק תשעה, ולא זכינו למניין או קריאת התורה, עדיין זכו אותם היהודים להתפלל את תפילות ראש השנה ולשמוע קול שופר.

חייהם של השלוחים במקומות אינם קלים ונוחים כלל. הם מאלו שהולכים בדרכם של הצפרדעים במכת צפרדע. כאשר ה' היכה את מצרים במכת צפרדעים, ה' לא קבע איפה תמלא כל צפרדע את שליחותה. היו כאלו צפרדעים שמילאו את שליחותם במיטה של פרעה בין שמיכות הפוך, והיו כאלו שנכנסו בתנוריהם של המצריים...

לנו לא נותר אלא להצדיע לשלוחים בכלל, ובפרט לאלו שאינם נבהלים מהקשיים, ויוצאים בשליחותו של המלך למקומות הנידחים ביותר ולהעניק להם את כל תמיכתנו.

Mas806_B2.indd 89 06/10/2011 02:08:03

סוכה שהגיעה פתאום ל'חור' ניידח באוסטרליה

השלוחים הגיעו להחלטה שאם היהודים עשו מאמץ אדיר להגיע ממקום כה מרוחק ונידח לתפילות יום הכיפורים, הרי שגם הם צריכים לעשות מסירות כלשהי מצידם. הם החליטו להקים סוכה ניידת על גבי רכב ולהגיע עד אליהם. יומיים לפני הושענה רבא, בשעת לילה מאוחרת, יצאו השלוחים לדרך רחוקה מתוך מטרה להגיע למטרת בדיוק בשבע בבוקר. חמש דקות לאחר מכן, כבר יהיה מאוחר מדי... השלוחים יצאו לדרך עם סוכה ניידת נגררת על כביש מהיר שנחשב למסוכן • לקט סיפורים מדהימים ומרגשים מהיבשת האוסטרלית

מאת מנחם סביון

השבוע נארח את הרב **דודו לידר** ממלבורן שבאוסטרליה:

"לפני 10 שנים יצאתי לשליחות יחד עם חברי הטוב שלמה טויבנפליגל, לעיר האוסטרלית – מלבורן. הסיפור התרחש בערב יום הכפורים כאשר ערכנו סעודה מפסקת שאליה הגיעו מטיילים ישראליים ויהודים רבים. בסיומה של הסעודה התחלנו בפינוי השולחנות על מנת להכין את המקום לתפילת 'כל נדרי'. דקות ספורות לאחר מכן, נכנסה לבית חב"ד קבוצה של עשרה ישראלים שהגיעו מעיר מרוחקת – מילדורה – כשבע שעות נסיעה ממלבורן. מתברר שהללו עובדים בחווה מרוחקת במילדורה, ובמסירות נפש ויתרו על יום עבודה בחוות והגיעו למלבורן על מנת לשמור את קדושת צום יום הכיפורים. היה מדובר במעמד מרגש מאוד במהלכו ראינו את כל חברי הקבוצה מתפללים בכוונה עצומה.

במוצאי הצום נטלו איתם צידה מעטה לדרך, ונפרדו מאיתנו לשלום.

תשלום של מסירות נפש

לפני חג-סוכות דיברנו אני ושלמה, חברי לשליחות, על מסירות הנפש של הקבוצה הישראלית. הגענו להחלטה שאם הם עשו מאמץ אדיר להגיע ממקום כה מרוחק ונידח, הרי שגם אנחנו צריכים לעשות מסירות כלשהי מצידנו. החלטנו להקים סוכה ניידת על גבי רכב, ולהגיע עד אליהם.

לקחנו טנדר מקבלן יהודי מקומי, ובבניית הסוכה נעזרנו בישראלים ששמחו לעזור ולסייע; כל אחד תרם את חלקו בבניית הסוכה, האחד בנה את המסגרת, וכו'. לאחר עבודה מאומצת של כמה שעות, ניצבה לה סוכה ניידת לתפארת על גבי הטנדר.

יומיים לפני הושענה רבא יצאנו לדרכנו הרחוקה בשעת לילה מאוחרת. נסענו עם הסוכה על כביש מהיר שנחשב למסוכן, מחמת העובדה שבכביש זה מפוזרים תמרורים זוהרים המזהירים

Mas806_B2.indd 90 06/10/2011 02:08:03

את הנהגים מפני קנגרו שעלול לקפוץ לכביש. הקנגורו מסכן את חיי הנהגים, שכן בטבעו, ברגע שהוא רואה אורות, הוא קופץ לעברם... הקנגרו הינה חיה כבדה וגדולה לעתים, ואם ח"ו הדבר נגמר בתאומה, זה עלול להיות קטלני.

דקות ספורות אחרי שנכנסנו לאזור המסומן, קפץ קנגורו גדול אל מרכז הכביש. בהתחלה נבהלנו מאד, אך מיד התעשתי וברגע האחרון 'שברתי את ההגה' וברחתי הצידה. רק בניסים הצלחנו לחמוק מהחיה... ראינו בפירוש ששלוחי מצוה אינם ניזוקים.

ידועה הוראתו של הרבי שכאשר נוסעים בלילה, מן הנכון לעצור את הרכב אחת לשעה, על מנת להתרענן להמשך הנסיעה. שמנו מוסיקה על מנת שלא נרדם ח"ו, ומדי שעה עצרנו את הרכב לשתי דקות, עשינו ריקוד קצר מסביבו והמשכנו בדרכנו. הדרך אצה לנו, מכיוון שבאותה חווה במילדורה, נמצאים עשרים צעירים ישראלים היוצאים לעבוד בחוות בכל בוקר בשעה שבע. ביקשנו להספיק אותם בטרם תבוא ההסעה הלוקחת אותם אל מקום עבודתם, כך שהגברנו את מהירות הנסיעה.

כמו בסיפורים, הגענו בדיוק בשעה שבע. שמנו את הסכך על גג הסוכה, ובדיוק באותם רגעים הקבוצה

> רוד הסכים ולקח אותי ברכבו אל מעונו של הצעיר. אומר את האמת, באותם רגעים חששתי ופחדתי מרוד. בחוץ שררה עלטה כבדה, ובאותו רגע רוד הניח עלי יד, ואמר לי משפט שפוגג אצלי את כל החשדות לגביו: "בא נתפלל להקב"ה, שיעזור לנו במשימתנו הלילה".

הישראלית יצאה החוצה. למרבה תדהמתם הם ראו לנגד עיניהם סוכה אמיתית, ופשוט התרגשו, בכו, לא מאמינים למראה עיניהם... סוכה באמצע איזור חוות נידח... גם לכאן הגיעו אנשי חב"ד.

(לפני שנתיים פגשתי בשיכון חב"ד בלוד, בחור בשם שלום. לא זיהיתי אותו מכיוון שפניו היו מעוטרות בזקן. הוא סיפר לי שהסוכה שלנו שהגיעה לאותו חור נידח, פעלה עליו התעוררות גדולה, שהובילה אותו לתהליך של שמירת תורה ומצוות...).

לאחר שחברי הקבוצה סיימו ליטול את הלולב, הם עלו על רכב ההסעות. פתאום אחד מהחבר'ה צועק מהטנדר: "דודו יש לכם פנצ'ר בגלגל". חיפשנו ברכב גלגל רזרבי, אך הוא לא היה כזה בנמצא. החלטנו אפוא להיכנס לאחת הפנצ'ריות הסמוכות על מנת לתקן את הגלגל. את פנינו קידם אוסטרלי שתיין, שמרגע לרגע רוקן אל קרבו בקבוקי בירה רבים. הוא החל לצעוק עלינו ולא היה מוכן לעבוד, גם לא הסכים לעזור, מכיוון שבאותו יום חל החגא שלהם. בלית ברירה דפקנו בדלתות של שכנים, לבקש מהם גלגל חלופי.

באחד הבתים הדלת נפתחת, וממנה יוצא שחור אוסטרלי שהציג עצמו בשם 'שיין'. סיפרנו לו על התקר וביקשנו את עזרתו. הוא הסתכל עלי ועל שלמה ומיד שאל: "אתם מישראל"?... השבנו בחיוב, ואז הוא התחיל לספר שאשתו יהודיה מארץ ישראל ובמוצאה היא מרחובות, וכעת לרגל החג נסעה לארץ-הקודש עם הילדות. בגלל שמדובר ביהודים, הוא מוכן לעזור ולתת גלגל...

כחצי שנה לאחר מכן, פגשתי בה. היה זה בליל הסדר ב'שולחן-עורך'. בקטע זה אני נוהג לעבור בין האורחים

Mas806_B2.indd 91 06/10/2011 02:08:03

החלטה טובה בלב שהולידה תפילין במתנה

בפעילות האינטנסיבית של בית חב"ד מלבורן, בולטים התמימים היקרים, **מוישי מאירי ובנימין קבקוב** שיחי' – שהינם חלק בלתי נפרד מהפעילות.

את אחד מהסיפורים הייחודים מספר הת' **מוישי מאירי**:

לבית חב"ד הגיע מטייל קיבוצניק מ'השומר הצעיר', שכמו שאר בני גילו הגיע לטיול באוסטרליה. הבחור רחוק מקיום תורה ומצוות. בתקופת היותו בבית חב"ד, הוא התחבר לפעילות ולשיעורים, וסייע רבות לפעילות ל"ג בעומר. במקצועו הוא מתמחה בסאונד, וכשעשינו משאית ל'תהלוכה', סייע לנו רבות...

בעליה לתורה בשבת קודש, נהוג אצלנו לקבל בסיום הקריאה – בברכת 'מי שבירך' – החלטה טובה... הוא קיבל החלטה כלשהי, אך לא סיפר לנו על מהותה. טרם נסיעתו לארץ-הקודש, הרב דודו אמר לי שיש בבית חב"ד זוג תפילין שמישהו השאיר, ובינתיים אפשר להעניק אותם לאותו בחור. ניגשתי אליו וסיפרתי לו שבהשגחה פרטית מישהו השאיר תפילין וכעת החלטנו להעניק לו אותם. באותו רגע עיניו מלאות דמעות והוא פרץ בבכי... כשהוא נרגע כולו סיפר כך: 'בעליה לתורה בשבת, כשהייתי צריך לקבל החלטה טובה, החלטתי בלבי שמכיוון והתקרבתי כאן ליהדות – אשתדל להמשיך זאת בארץ ישראל. בימים האחרונים אני חושב לעצמי, שהנה אני נוסע בחזרה לקיבוץ ואיפה תפילין? איך אקפיד על כך? והנה אתה ניגש אלי ומעניק לי תפילין...

חודש לאחר חזרתו לארץ, שוחחנו בטלפון והוא סיפר לי, שהוא מניח אותם בקביעות.

הרבים, לומר איתם 'לחיים' ולאחל להם חג שמח באופן אישי. במהלך הסיבוב פגשתי באישה שהציגה את עצמה כאשתו של שיין. היא ביקשה לספר לי כי 'בזכות הגלגל שבעלה נתן, התעוררה בעצמה ליהדות ואף החליטה לעזוב את חברה הגוי. היא ראתה בסיפור 'סימן משמים' והחליטה להגיע לליל הסדר בבית חב"ד'.

נחזור לגלגל... לאחר שהרכבנו אותו בשמחה התברר כי הוא קטן במידתו עבור הטנדר. חששנו לצאת לדרך הארוכה עם גלגל לא מתאים. רק זה היה חסר לנו שניתקע במקום נידח מבלי יכולת לקבל עזרה. החלטנו אפוא להיכנס לתחנת דלק קרובה ולהתייעץ עם מישהו שמבין. פגשנו במנהל התחנה שהסביר לנו שאפשר להמשיך לנסוע במצב כזה, אך במקביל יעץ שלא לעבור את המהירות של 70 קמ"ש.

כשיצאנו מהתחנה כשיעדנו הוא לעבר מלבורן, שוחחתי עם שלמה מדוע כל האירועים הללו קרו לנו. לא חלילה מתוך טרוניא, אלא בהבנה שיש לנו שליחות לפעול ולבצע. באותו רגע הבריק לי שייתכן ומנהל התחנה הינו יהודי. החלטנו לחזור לתחנת הדלק, שם התברר לנו שהוא דווקא אינו יהודי... חזרנו באכזבת-מה לרכב על מנת להמשיך בדרכנו, כשלפתע החל לרדוף אחרי הרכב ולצעוק בהתרגשות שהוא נזכר כעת שיש יהודי אחד בעיר. לקחנו ממנו את מספר הטלפון של היהודי המדובר, והתקשרנו אליו בהציגנו את עצמנו כשלוחים של הרבי מליובאוויטש. מייד בתחילת השיחה החל הלה לצעוק בקול נרגש "הרבי מליובאוויטש? תגיעו עכשיו!"...

נדהמנו לא פחות.

כשהגענו לביתו, פגשנו ביהודי מבוגר בשנות השישים לחייו. הלה הכניס אותנו לביתו והראה לנו מגילת יוחסין למשפחת 'בית רבי'... באותו רגע קלטנו שהעיכוב עם הפנצ'ר, לא היה לחינם, ולו כדי להגיע לאותו יהודי ולזכותו במצוות 'לולב'.

שלא עשני גוי

סיפור מופלא נוסף שחוויתי בשליחות, אמנם מעט מצער בתחילתו, אך טומן בחובו נצחון.

באותה תקופה פגשתי בבחור יהודי שחי עם צעירה מקומית, יהודיה. שמרנו על קשר טוב והוא מצידו היה מגיע לשיעור תניא שמסרתי בקביעות. באחד השיעורים הבחור הגיע ושאל שאלות מוזרות. מתוכן דבריו היה ניכר שהוא מבולבל. בסיום השיעור הצעתי לו טרמפ חזרה לביתו. ברכב התחלתי להבין הכול. הוא החל לספר על הנצרות ועל הדרך החדשה שהוא גילה ל"ע. מסתבר שהוא נלכד ברשת של מסיונר גוי שהצליח לשכנע אותו להתנצר! לחרדתי, הוא סיפר שבכוונתו להתנצר בעוד כשלשה שבועות, הוא נתן לי גם ספר של ה'ברית החדשה' וניסה לשכנע אותי בצדקת דרכו. לקחתי ממנו את הספר, כפי שהרבי אמר לאותו מיסיונר שהגיע אליו "שיהיה אחד פחות בעולם" ונפרדתי ממנו לשלום.

תאריך ההתנצרות של הצעיר נקבע ל"ז בכסלו תשס"ב. הייתי מאוד מבולבל נוכח המצב הנורא, ובביתי רבות, כיוון שמעולם לא נתקלתי בסיטואציה דומה. החלטתי שחייבים לדווח לרבי. לשם כך נכנסתי למשרדו של הרב **חיים צבי גרונר** השוכן בבנין הישיבה במלבורן, לכתוב מכתב לרבי. במשרדי הישיבה לא מצאתי דף חלק רגיל, חוץ מדף עם בלאנק של הישיבה – עליו כתבתי את המכתב.

הכנסתי את המכתב לאגרות קודש, וכבר בפתיחתה של האיגרת נתקלתי בהשגחה פרטית כאשר המכתב נפתח במילים: "ישיבת אוהלי יוסף יצחק ליובאוויטש מלבורן, שלום וברכה"! במכתב הרבי מסביר שב'קירוב לא ראוי להתווכח – כי אין בדבר תועלת, ובכדי לפעול שינוי, מוטב להוסיף באור שיגרש את החושך'.

התשובה נסכה בי המון עידוד, ומדי ערב הייתי נוסע לביתם, לומד איתם בצוותא וצופה איתם בוידאו של הרבי, אך בשום אופן לא מתווכח איתם. פעם אחד 'מעדתי' והראיתי להם וידאו ויכוח בין רב לנוצרי, וכמו שהרבי כתב, לא יצא מזה דבר טוב... ככה זה כשלא שומעים להוראת הרבי במלואה.

יומיים לפני התאריך המיועד להטבלה, התפללתי בבית הכנסת של הרב גרונר, סיפרתי לו על המצב הנורא, וממש בכיתי.

בדיוק באותה תקופה היה במלבורן סיפור מעניין שהסעיר את הקהילה. אל העיר הגיעה מקנדה משפחה נוצרית במטרה להתגייר. אבי המשפחה – רוד סלפינגר – היה כומר בכיר בקנדה. בקהילה רווחה השמועה שמדובר בתרגיל התחזות של הנוצרים וכי מדובר במהלך מטעה. דווקא מי שהחזיק מ'רוד', כמי שכוונותיו טהורות ואמיתיות – היה הרב גרונר. בהתחלה חשבתי שאותו רוד הוא זה שפיתה את הצעיר, ולכן התפלאתי על הרב גרונר נוכח העובדה שרוד מסתובב בבית חב"ד באופן חופשי... הרב גרונר

Mas806_B2.indd 92 06/10/2011 02:08:04

אמר לי שהוא מכיר את רוד זו תקופה ארוכה, ונראה שכוונותיו אמיתיות. הרב גרונר הרהר לרגע, ואז אמר: "אתה יודע מה? אם אתה חושב כך, בוא נעשה 'איפכא מסתברא' – קח איתך את 'רוד', והוא ישכנע את הצעיר היהודי לחזור בו...

בהשגחה פרטית מופלאה, דקות ספורות אחרי השיחה הזאת, רוד הגיע לחצר בית הכנסת וסיפרתי לו את הסיפור. הוא הסכים ולקח אותי ברכבו אל מעונו של הצעיר. אומר את האמת, באותם רגעים חששתי ופחדתי מרוד. בחוץ שררה עלטה כבדה, ובאותו רגע רוד הניח עלי יד, ואמר לי משפט שפוגג אצלי את כל החשדות לגביו: "בא נתפלל להקב"ה, שיעזור לנו במשימתנו הלילה".

נכנסנו לביתו של הצעיר וישבנו בסלון מעשר בלילה עד שמונה בבוקר. במשך כל הלילה הסביר רוד לצעיר את מסכת השקרים עליה בנויה הנצרות. אחת לאחת הוא פרך את כל טיעוניהם המגובבים עליהם הם מסתמכים. הוא אף הוסיף לשכנע אותו מהיכרותו האישית איתם. אחרי לילה ארוך ומתיש, ישבנו בסלון שלושה גברים טרוטי עיניים, אך עם סיפוק רב. ידענו, שסוף כל סוף הכדור בידינו. כמו לאמת את תקוותינו, שיחתנו נקטעה עם צלצול טלפון שנשמע. הצעיר הישראלי ניגש לטלפון, וכשראה את מספר השיחה המופיע על הצג, ביכר להשאיר את האפרכסת על מקומה. הייתה זו שיחה מאותו מסיונר שפיתה אותו להתנצר, הוא התקשר על מנת לתאם את שעת ההטבלה שהייתה אמורה להתקיים כעבור כמה שעות...

בצעד דרסטי קם הצעיר ממקומו וביקש להניח תפילין. הוא נעמד והתפלל בכוונה גדולה, ומהחדר הסמוך שמענו אותו צועק בהתרגשות "שלא עשני גוי"... כיום הוא ורעייתו שומרי תורה ומצוות לכל דבר, הם מחנכים את ילדיהם ברוח ישראל סבא, והרבה יהודים מתקרבים בזכותם לרבי.

וממצוה למצוה, בהמשך העדתי על רוד – עדות מהימנה בפני בית-הדין לגיור באוסטרליה. כהוכחה לעדותי הצגתי בפני בית הדין את הסיפור המיוחד שהתרחש באותו לילה. כיום רוד הינו גר צדק, ושמו בישראל – אברהם.

יומיים לפני הושענה רבא יצאנו לדרכנו הרחוקה בשעת לילה מאוחרת. נסענו עם הסוכה על כביש מהיר שנחשב למסוכן, מחמת העובדה שבכביש זה מפוזרים תמרורים זוהרים המזהירים את הנהגים מפני קנגרו שעלול לקפוץ לכביש. הקנגורו מסכן את חיי הנהגים, שכן בטבעו, ברגע שהוא רואה אורות, הוא קופץ לעברם... הקנגרו הינה חיה כבדה וגדולה לעתים, ואם ח"ו הדבר נגמר בתאומה, זה עלול להיות קטלני.

ההשגחה העליונה הביאה אותו לאוסטרליה

מייד לאחר המקרה הזה נסעתי לארץ ישראל, שם נישאתי לרעייתי. היינו בהתלבטות גדולה בשל כמה הצעות ליציאה לשליחות: הודו, רוסיה, וכן הרב גרונר הציע לנו לבוא לאוסטרליה. כתבנו לרבי וקיבלנו תשובה בבאגרות קודש חלק ט עמוד קנא. מכתב מדהים שבהשגחה פרטית מוען ליהושע שניאור זלמן סרברנסקי, שליחו של הרבי הריי"צ לאוסטרליה. **"כיוון שההשגחה העליונה הביאה אותו לאוסטרליה, והראתה לו מופתים גלויים** (מילים שקישרתי לשני הסיפורים שסיפרתי לעיל) **הנה ברור שזהו המקום..."**. היה ברור לנו מעל לכל ספק שזהו מקום שליחותנו.

יצאנו בשעה טובה ומוצלחת לשליחות באוסטרליה, ועם התרחבות הפעילות לאחר כשנה, החלטנו לעבור למקום מרווח יותר. התלבטנו האם לגור במבנה הבית חב"ד עצמו או במקום צדדי אחר. מחד גיסא – זה יכול להיות מצוין, מכיוון שמדובר במטיילים ישראליים, ובית חב"ד באווירה ביתית יוסיף המון לפעילות. מאידך – חששנו שזה יזיק לחיינו הפרטיים. אשתי כתבה מכתב לרבי, וקיבלה תשובה מדהימה עבור נשי חב"ד, שתוכנה כך: **"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, דהיינו: בתוך כל אחד ואחד מישראל. מכאן למדים שכל בית פרטי, צריך להיות גם בית חב"ד..."** ראינו בכך תשובה ברורה...

Mas806_B2.indd 93 06/10/2011 02:08:04

כש-500 איטלקים זועקים משיח!

אני שומע פתיח מוכר, שיר פופולארי מאוד במגזר היהודי חרדי. לאחר שניגנו את צלילי הפתיח, המנצח החל לשיר: אני מאמין, אני מאמין, באמונה שלמההה... כן, הלהיט של מרדכי בן דוד ורדיגר, עם כל המילים, בהיגוי נכון. רעייתי ואני החלפנו מבטים, לא מאמינים למה שקורה. חמש מאות גוים איטלקים זועקים משיח משיח! לתדהמתנו הרבה, כל גוי איטלקי באולם הכיר את השיר!

הרב פסח נוסבוים
תרגום: פ' זרחי

לחיים לחיים!

ישנם פה תלמידי חכמים שיכולים לדרוש על תורת החסידות של רבי לוי יצחק. חשבתי לספר סיפורים על ר' לויק – אבל הם בעצם מגיעים מספרים שהודפסו ומצויים בארון הספרים של כולנו, לכן בחרתי לספר סיפור שבוודאי היה מקבל את אישורו של ר' לויק...

הסיפור ממחיש שוב, כפי שהרבי אומר לנו פעמים כה רבות, שאנו הדור האחרון של הגלות והדור הראשון של גאולה, ואנחנו נראה את משיח בעיני בשר.

ידוע הסיפור של הבעל שם טוב שעשה עליית נשמה בראש השנה, אז ראה את המלך המשיח ושאל אותו "אימתי קאתי מר?" כלומר, מתי המשיח יתגלה בעולם. השיב לו מלך המשיח: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה" – כאשר מעיינות החסידות – דרכי החסידות ולימוד החסידות – יופצו בכל העולם, או אז אתגלה בעולם.

יש לי היכרות עם איש עסקים אינו יהודי זה שנים רבות. שמו טוני, והוא ממוצא איטלקי. הוא עמד לחתן את בתו, והוא שלח לרעייתי ולי הזמנה. טוני אדם לבבי ששומר על קשרים עם מכריו לעסקים כמו כל איש עסקים מחושב. לכן הוא לא הסתפק בהזמנה מודפסת, וביום אחד של חודש תמוז, הגיע אלינו באופן אישי להפציר בנו להשתתף בשמחתו. אני לא נוהג להשתתף בחתונות לא יהודיות, כמובן, וחיפשתי מוצא ידידותי.

כשהסתכלתי בהזמנה, ראיתי שהחתונה מתוכננת לשעה 11 של שבת בבוקר. מצוין, חשבתי בלבי, כך אצא מהעניין בכבוד. אין לי אפשרות להשתתף. אני לא פוגע וטוני לא ייפגע. הסברתי לו שצר לי, אבל אני יהודי שומר שבת, ונבצר ממני להגיע לאירוע ביום הקדוש לעם ישראל. הוא השיב: 'כן, כן אני יודע. אנחנו הרי מכירים שנים רבות ואני יודע שאתה יהודי שומר שבת, וגם אתה מכיר אותי כנ"ל ויודע שאני אדם שמכבד את הזולת ואורח חייו'.

חשבתי שבזה סיימנו את הענין, אבל זה לא קרה כך. הוא ביקש לדעת באיזו שעה יוצאת השבת ומתי השעה הכי מוקדמת שנוכל להגיע לאירוע! זה היה כאמור בתמוז, בשבתות הכי ארוכות. אמרתי לו שהשעה המוקדמת ביותר שאנו יכולים להגיע, זה 11 בלילה. הייתי בטוח שהוא יגיד בצער "חבל מאוד, אבל החתונה כבר תסתיים", אבל טעיתי שוב. הוא התלהב ואמר שזו השעה הכי מתאימה! זה זמן השיא בחתונה!

לאלה שתמהים כיצד שיא השמחה היא ב-11 בלילה, כאשר האורחים מוזמנים לשעה אחת עשרה בבוקר?

אלה שתמהים, כנראה "סובלים" מחוסר ידיעה לגבי מהלך העניינים בחתונה איטלקית – וטוב שכך: לחתונה איטלקית לוח זמנים משלה, ייחודי ושונה: הטקס מתחיל ב-11 בבוקר, כאשר לאחר הטקס המוזמנים ממשיכים לסעודת צהריים חגיגית. לאחר הסעודה האורחים חוזרים לבתיהם, מחליפים בגדים לבגדי ערב ומגיעים לאולם מפואר, ורק אז מתחיל

Mas806_B2.indd 94 05/10/2011 17:24:02

נשף החתונה – אירוע מפואר עם מאות מוזמנים, תזמורת מורחבת, סעודה מושקעת עם מנות רבות, ואחריה קמים לרקוד ולשמוח. השמחה והריקודים ממשיכים עד אחת לפנות בוקר, כאשר אז מגישים את ארוחת חצות. בהמשך, חלק מהאורחים ממשיכים לרקוד עד אור הבוקר וחלק נוסף פורשים לבתיהם לשינה קצרה. כל האורחים מתאספים שוב למחרת לארוחת בוקר משותפת, שחותמת את האירוע. כך יוצא שהחתונה נחגגת במשך 24 שעות, מ-11 בבוקר של יום השבת, ועד 11 בבוקר למחרת...

עכשיו הבנתי מדוע טוני התלהב על הגעתנו לחתונה ב-11 בלילה. זה באמת זמן השיא, כאשר השמחה צוברת תאוצה והאורחים במיטבם.

לא הייתה לי עוד ברירה. הבטחנו וקיימנו. באותו מוצאי שבת, לאחר הבדלה והסידורים הרגילים של מוצאי שבת, רעייתי ואני נסענו לקצה המזרחי של מונטריאול, עיר מגורנו, איזור שמאוכלס כולו באנשים ממוצא איטלקי. רעייתי, שגרה כל חייה במונטריאול, לעולם לא היתה באותו איזור, שהוא בעצם פיסת איטליה מושתלת במונטריאול. המקום כל כך זר, שרעייתי התפלאה שלא ביקשו מאתנו דרכונים בכניסה לשכונה!...

נכנסנו לאולם מפואר כשבמרכזו מנורת קריסטל ענקית בשווי אלפי דולר משתלשלת מהתקרה, וגרם מדרגות סיבובי מקיף את המנורה. עלינו לקומה השלישית, ועמדנו בפתח האולם, קצת נבוכים, כאשר בפנים יושבים כחמש מאות מוזמנים, כולם גוים. תמהנו איך עוברים את הסף? איך נכנסים למקום כזה? זוג יהודים עם חזות יהודית חסידית מובהקת. לא יכולנו שלא לגרוף תשומת לב גם בלי לרצות בכך.

עמדנו אפוא ליד הפתח מבלי לדעת מה לעשות, כאשר טוני, אבי הכלה, שם לב אלינו, בא לקראתנו והוביל אותנו פנימה בכבוד רב ובשמחה מופגנת. הוא מאוד העריך את בואנו לכבדו. הייתי בהרבה חתונות, ולעולם לא זכיתי לקבלת פנים לבבית שכזו. טוני לקח אותנו לסבב בין השולחנות להכיר את בני משפחתו ובני משפחת החתן.

טוני שכבר הכיר היטב את כללי הכשרות היהודים בהם נהגתי, הושיב אותנו בשולחן והגישו לנו פירות טריים עם סכו"ם מפלסטיק, ושאל אם מותר לנו לשתות משהו. הוא ערך היכרות בינינו לבין האנשים שישבו בשולחן: האחד שחקן כדורגל איטלקי, השני בנקאי איטלקי, השלישי איש מאפיה איטלקי. קבלת הפנים האישית הזו ערכה כעשרים דקות, בסיומה טוני ואשתו המשיכו להסתובב בין האורחים.

דקות אחדות לאחר שעזבו אותנו, המוזיקה פסקה לפתע, והאורות באולם כבו. האולם הפך חשוך ושקט לגמרי. פתאום, קרן אור האירה את הבמה, ומנצח התזמורת עלה כשדמותו מוארת על ידי אלומת אור. שערותיו היו עשויות בקפידה, אסופות לאחור בקוקו, עגיל מכובד קישט את אוזנו. הוא הרים את המיקרופון והכריז בהתרגשות שהוא רוצה לחלוק ידיעה חשובה ומיוחדת עם הקהל. "הערב אנו רוצים לקדם בברכה ידידים יהודיים מיוחדים של הורי הכלה! וכדי לקבל את ידידנו היהודים בצורה החמה ביותר, ננגן לכבודם שיר **יהודי**." הדגש היה על המילה "יהודי".

לבי קפא. אך הלה טרם סיים: "ראשית, אנו מבקשים מידידנו היהודיים להציג את עצמם"...

שאלתי את היושבים בשולחן אם אני צריך להצביע, או שכולם כבר הבינו במי מדובר? ענו לי בחיוב: 'כולם כבר מבינים שזה אתה, אבל אתה יושב עם הגב למנחה התזמורת. אין זה דרך ארץ'.

הסתובבתי עם הפנים למנחה, וברגע שהוא ראה אותי הוא הכריז: "הבה נבקש מידידנו היהודיים להגיע למתחם הריקודים ולהדריך את הריקודים". אשתי כששמעה את דבריו, ביקשה להיקבר בו-במקום מתחת לשולחן... הרגעתי אותה ואמרתי לה לא לזוז והכל יהיה בסדר.

התחילו לנגן וציפיתי לשמוע את צלילי השיר "הבאנו שלום עליכם" או "הבה נגילה", שני שירים שמשויכים ליהודים והרבה גוים מכירים. אבל לא... אני שומע פתיח מוכר, שיר פופולארי מאוד במגזר היהודי חרדי. לאחר שניגנו את צלילי הפתיח, המנצח החל לשיר: "אני מאמין, אני מאמין, באמונה שלמההה..." כן, הלהיט של מרדכי בן דוד ורדיגר, עם כל המילים, בהיגוי נכון. רעייתי ואני החלפנו מבטים, לא מאמינים למה שקורה. חמש מאות גוים איטלקים זועקים משיח משיח! לתדהמתנו הרבה, כל גוי איטלקי באולם הכיר את השיר!

כן, זה היה מדהים.

• • •

כשיצאנו מהאולם וחוש השמיעה חזר אלי, אשתי הזכירה לי שבעצם כבר השתתפנו פעם בחתונה איטלקית. גם החתונה ההיא התקיימה בחודש תמוז, וכשהגענו הביתה, התבשרנו על ג' תמוז. והנה, לאחר שנים, שוב בחודש תמוז ושוב בחתונה איטלקית גויית, היינו עדים למה שהרבי אמר אז, שהעולם מוכן לגאולה!

כאן ראינו במוחש, איך הייעוד "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה" כבר קוים, והמעיינות כבר גלשו מעבר לגבולותיהם, ומשיח, בכל ווריאציה אפשרית, כבר פועל מורגש וחודר בכל העולם.

(מתוך התוועדות חסידים במוצש"ק כ' מנחם-אב, בבית חיינו)

> פתאום, קרן אור האירה את הבמה, ומנצח התזמורת עלה כשדמותו מוארת על ידי אלומת אור. שערותיו היו עשויות בקפידה. הוא הרים את המיקרופון והכריז בהתרגשות שהוא רוצה לחלוק ידיעה חשובה ומיוחדת עם הקהל. "הערב אנו רוצים לקדם בברכה ידידים יהודיים מיוחדים של הורי הכלה! וכדי לקבל את ידידנו היהודים בצורה החמה ביותר, ננגן לכבודם שיר יהודי". הדגש היה על המילה "יהודי". לבי קפא.

Mas806_B2.indd 95 05/10/2011 17:24:02

נתניהו עשה פארסה שמאפשרת לו כיום שיתוף פעולה מדיני עם פרס, בלי שאף נורה תידלק. הוא ציין את דבריו הקדושים של הרבי על החושך ששורר בבית האו"ם ועל כך שבכוחו של נר אחד קטן של אמת להדליק את האור במקום. הוא רק שכח להדליק את אותו הנר

מאת: שלום בער קרומבי

הנאום של ביבי - המעשים של נתניהו

מה צריך לכתוב על נאום נתניהו באו"ם? מצד אחד הוא הרי הזכיר את הרבי. כבוד! אבל מצד שני הוא הרי עמד שם והבטיח בשם העם היהודי מדינה למרצחים הערבים. בעייתי מאד.

אז ככה. ראשית כל הכבוד למר נתניהו על עמידתו האיתנה ומעוררת הכבוד. אכן הוא הראה שיש דברים מסויימים שעליהם הוא יכול לעמוד בתוקף וללכת נגד הזרם. הוא גם הוכיח שכשהולכים נגד הזרם, פתאום כל האיומים על הצונאמי המדיני, על האיום ששמו ספטמבר ועל האנתיפאדה השלישית, פשוט נעלמים כלא היו. שנה מהלכים עלינו אימים והנה פתאום ספטמבר פה, הפלסטינים הכריזו על מדינה, ומה קרה? כלום.

ביבי עשה החלטה נבונה כשהחליט לטוס לייצג את ממשלתו באו"ם. הוא הרי לא היה יכול להפקיר את הזירה לפרס – אבי הסכמי "השלום". מה פרס היה אומר באו"ם? אני המצאתי את המושג ששמו מדינה פלסטינית ועכשיו אני מתנגד להקמתה? לכן עמידתו של נתניהו על דוכן הנאומים באו"ם הייתה המעשה הנכון. הבעייתיות היא במסר שהוא בחר להעביר. חצי נאום הוא תקף את האו"ם על השקרים שלו נגד העם היהודי – ובחצי השני חיזק את אותם שקרים והודיע שכיום הפיתרון הוא להקים מדינה פלסטינית, הי"ת.

המעניין בסיפור אינה העובדה שבסוף פרס לא ייצג את הממשלה הישראלית, אלא ששמעון פרס – אבי 'אוסלו' – מוכן לייצג מעל הבימה הבינלאומית את ממשלתו של בנימין נתניהו – מי שעמד פעם על המרפסת בכיכר ציון ותקף אותו בלהט. לפי ההתרשמות הכללית לא נראה שפרס הוא זה ששינה את מדיניותו בשנים האחרונות. הוא הרי ממשיך להחזיק בכל אותם תפיסות ישנות שלו ולחתור למשא-ומתן עם המחבלים גם כשכל השמאל כבר הספיד את ה"פרטנר" מרמללה.

נתניהו עשה פארסה שמאפשרת לו כיום שיתוף פעולה מדיני עם פרס, בלי שאף נורה תידלק. הוא ציין את דבריו הקדושים של הרבי על החושך ששורר בבית האו"ם ועל כך שבכוחו של נר אחד קטן של אמת להדליק את האור במקום. הוא רק שכח להדליק את אותו נר.

הצונאמי שלא היה

שבוע לפני הנאום המתוקשר עוד היה אפשר לחשוב שאנחנו עומדים על סף מלחמת עולם בלתי נמנעת. בחוגי השמאל הפכו את האיום של ההכרזה פלסטינית חד-צדדית לאיום הגדול ביותר שפגשנו כאן בשנים האחרונות. הם ביקשו לנצל את ההזדמנות כדי להביא את המשא ומתן לנקודת פתיחה, כזו שממנה יהיה קשה לסגת. המטרה של ניפוח האיום של "ספטמבר" הייתה מעשה מכוון של חוגי השמאל, שנועדה להגביר את הלחץ להכרה רישמית של מדינת ישראל בהקמתה של מדינה פלסטינית, הי"ת. האיום היה שאם אבו-מאזן יקים את המדינה הפלסטינית בכוחות עצמו לא תהיה לממשלת ישראל שליטה עליה ויפרצו מהומות באזורי יהודה ושומרון.

הפחד הנורא מאיום "ספטמבר" הצליח להכניס להיסטריה את כל המערכת. החל מראשי הצבא ועד אחרון החיילים, כולם נערכו לעימות בלתי נמנע. בנוסף הוכנה בזירה המדינית תוכנית "יום פקודה" לקראת הסופה המדינית הקטלנית שבלתי נמנע לעצור. הפיתרון היחידי שהציעו כל הפרשנים המומחים לנתניהו היה להתקפל בפני אבו-מאזן ולהכריז שממשלת ישראל היא זו שתקים את המדינה הפלסטינית. סוג של ניצחון-דמה כמובן. להפסיד בקרב, אבל לדעת איך לביים את המציאות כאילו שניצחנו.

בפועל נתניהו הצליח להציל חלק מכבודה האבוד של ממשלת ישראל כשידע לעמוד על בתוקף על מה שהחליט לא לוותר. הוא גילה בעצמו שכשהוא מעלה דרישות הגיוניות, כמו טענות ביטחון או היסטוריה, פתאום כל העולם שותק ואפילו האמריקאים מתייצבים לימין המדיניות הישראלית.

Mas806_B3.indd 96 05/10/2011 17:26:27

רק חבל שהמסקנה שאליה הוביל נאומו הארוך הייתה רחוקה מאד מהטענות שידע לנסח טוב כל-כך. הוא הרי טען בהיגיון ובשפה בהירה שארץ ישראל לא תוכל להגן על עצמה אם חמאס ישתלט על המדינה הפלסטינית; הוא גם טען שמדובר על חבלי מולדת של ערש אבותינו; אז איך כל זה הוביל למסקנה שצריך להקים מדינה פלסטינית "מפורזת"? האם העובדה שהמדינה שהוא מתכוון להקים לטרור תהיה מפורזת מבטלת את כל הטענות המוחצות שידע מר נתניהו לנאום בלהט?

בדרך לבחירות?

את המכה קיבל ראש הממשלה מיד כשחזר לארץ הקודש. הוא רצה להעביר בממשלה את אישור הדו"ח החברתי, שחיבר הפרופסור טרכטנברג, כהמלצות לשינוי המצב החברתי. אישור הדו"ח היה אמור להוריד לו מהראש את המפגינים מרוטשילד, שהשבוע פינו את האוהלים ושבו לבתיהם. ביבי רצה בכל מאודו להעביר את הדו"ח כדי לייצב את ממשלתו ולהוריד מסדר היום את האיום שנושף בשלטונו מכיוונם של מפגיני יוקר המחייה. אבל השרים עשו על גבו מבחן מנהיגות כשסירבו לאשר את הדו"ח והראו לי מי בעל הבית והביסו אותו. ויש אפילו מי שאומרים שבאוויר התחיל לנשוב ריח של בחירות.

קשה להתעלם מהקשר בין הדברים. הוא הלך לאו"ם זחוח והודיע בראיונות לכל כלי התקשורת שהוא יהיה ראש הממשלה שיקים את המדינה הפלסטינית. הוא דיבר על עצמו כראש ממשלה בלתי מעורער. הוא לא ראה אף איום ממשי על שלטונו – כשאף אחת ממפלגות האופוזיציה לא הצליחה להציב מנהיג שיתחרה בריייטינג של נתניהו. אבל פתאום הוא גילה שלמציאות יש כללים משלה. אולי הוא יבין את האיתות ויעשה חשבון נפש על תוכניותיו בעתיד בתחום המדיני. אולי יבין נתניהו שכדי לשרוד בהנהגת המדינה הוא יכול להיות פשוט ראש ממשלה נורמלי, שדואג לביטחון ורווחת תושביו. ראש ממשלה שייחרט כמי שפעל למען התושבים באמת והביא להם שלום חברתי וביטחון מדיני; אחד כזה שידע לעשות את הדבר הנכון, בלי לפסוע על מדשאות הבית הלבן ולהצטלם עם רוצחים.

ראש הממשלה רוצה להיחרט בהיסטוריה כמי שקבע את גבולות הקבע הסופיים של מדינת ישראל. הוא בטוח שהוא צפוי לעוד לפחות קדנציה נוספת בראשות הממשלה ומתכנן להוביל את המהלכים המדיניים לקראת הכהונה השנייה. יש לנו הצעה בשבילו: הוא יכול לקבוע את גבולות הקבע כבר כעת. שיהיה ראש הממשלה שיכריז שארץ ישראל לא תיסוג מאף גבול בר-הגנה שקבעה במלחמת ששת-הימים ולא תעביר אף שעל מארץ אבותינו לידיים זרות.

אם ראש הממשלה מבקש להזכיר את דבריו הקדושים של הרבי, כדאי שיזכור גם הבטחתו של הרבי למר שמיר שאם יגע בארץ הקודש הרבי ילחם שתתפרק ממשלתו. לבינתיים לא היה ראש ממשלה אחד שנגע בארץ הקודש שהמשיך לתפקד. גם ביבי עצמו כבר הופל פעם אחת אחרי שמסר את חברון לערפאת ימ"ש. כדאי שטעויות העבר יילמדו על-ידו, כדי שלא ימצא את עצמו מצטרף לרשימה הארוכה של ראשי ממשלה שיזכרו היטב בכס ההיסטוריה – אבל לאו דווקא בנסיבות משמחות.

אפשר להפיל את נתניהו

את נתניהו צריכים לעצור לפני שהוא מתחיל בצעדים ממשיים בשטח. עד עכשיו הוא הסתפק "רק" בהקפאה של עשרה חודשים ומידי פעם הוא מזכיר לנו את כוונותיו בהריסת מאחזים קטנים או בתי קבע במגרון. אבל אסור לטעות בנתניהו, הוא מתכוון לכל מילה שהוא מוציא מהפה. כשהוא מדבר על נכונות לעקור יישובים ולגרש 130,000 יהודים, הילי"ת, הוא מתכוון לכך ברצינות.

הפרשנים העריכו שנאומו באו"ם נועד בעיקר לאוזניים ישראליות. הוא רצה לצאת בסדר עם כל הקשת הישראלית. הימין שמע ארץ ישראל השלימה, השמאל שמע פשרות מרחיקות לכת, והחב"דניקים שמעו את הרבי מליובאוויטש. אבל בסופו של דבר מה שקובע בשטח הם המעשים ולא רק הדיבורים, והמעשים רחוקים מאד מהדיבורים על ארץ נחלת אבות. בפועל מר נתניהו מכין את הקרקע לגירוש אכזר, שעקירת גוש-קטיף תראה לצידו רק הפרומו.

אסור להרפות מהשפעה על דעת הקהל. צריכים להמשיך להעלות כל הזמן על סדר היום את הסכנה שבהקמת מדינה פלסטינית – שפירושה הקמת בסיס טרור ענק על כל שטח יהודה ושומרון. חייבים לזעוק כל הזמן את זעקת העם היושב בציון ולהזכיר לכולם שמיליוני יהודים נמצאים בסכנה.

עדיין לא מאוחר ויש עדיין דרכים רבות לעצור את תוכניתו של נתניהו. הימין מסוגל להתעורר ולהפיל את ממשלתו של נתניהו – ואפילו להציב בראשות הממשלה ראש ממשלה יציב שלא מעוניין בהסכמי כניעה. יש מועמדים טובים יותר מנתניהו לתפקיד ראש הממשלה. זה יכול להיות אולי בוגי יעלון. לכן אסור לחשוש לדבר בגלוי על כך שממשלת נתניהו סיימה את תפקידה ברגע שהתחילה בעריכת תוכניות לעקירת יהודים.

המחנה האמוני בארץ הקודש צריך להכיר בכוחו וללמוד מהיהודים בארצות-הברית שקבעו מדיניות חדשה לנשיא אובמה. הם הצליחו להפוך את חביב השמאל לנואם נלהב בזכות הישראלית להגן על עצמה. גם בארץ ישראל אפשר לשנות את המדיניות אם נדע לייצר דעת קהל נכונה ואם הציבור ילמד לא רק להצביע למפלגות הימין בקלפי, אלא גם להזכיר להם מה המדיניות שבשמה נבחרו.

כפי שלימד אותנו הרבי צריכים להזכיר לפוליטיקאים את יום הבוחר ולהבהיר להם שבאם הם יישמו את מדיניות השמאל הם לא יוכל לדרוש ביטחון בבחירות ולקבל את קולות העם.

יהי זכרו ברוך

בתחילת השבוע הלך לעולמו חנן פורת, ממקימי ההתיישבות ביש"ע. בשבילנו חנן פורת יזכר תמיד בתור חבר הכנסת של מפלגת תחיה שלא היסס להפיל את ממשלת שמיר, וחבר הכנסת של מפלגת תקומה שלא היסס להפיל את שלטון נתניהו. הוא היה הפוליטיקאי הדתי שפרש מהמפד"ל והיחיד מהנהגת יש"ע שהתנגד לפינויים המבישים בבתי הכנסת בגוש קטיף. יהי זכרו ברוך.

Mas806_B3.indd 97 05/10/2011 17:26:27

חסידים . . אין משפחה

נולדו במזל"ט

• למשפחת ר' **חיים הלל אזימאוו**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ צפון קפריסין – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משה ניסן אזימאוו, ירושלים; מרת גיטל צירל ליטוין, בוסטון; משפחת ר' משה נתן לנדו, צפת.

• למשפחת ר' **יונה אילוז**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' ציון אילוז, ירושלים; משפחת ר' אליהו בן עטר, חולון.

• למשפחת ר' **דוד הלוי בייטש**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ מוסקבה, רוסיה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מנחם מרדכי הלוי בייטש, ירושלים; משפחת הרב יוסף יצחק הבלין, רב קהילת חב"ד רמת שלמה, ירושלים; מרת רחל שטרן, ירושלים.

• למשפחת ר' **אליהו בלוך**, רגו פארק, ניו יורק – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **סימון ג'יקובסון**, פונטה גורדה, פלורידה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אליהו משה גודמן**, רחובות – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אביגדור גודמן, ירושלים; משפחת ר' מנחם יצחק הר צבי, רחובות.

• למשפחת ר' **פישל גולדברג**, פיטסבורג, פנסילבניה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **דוד גינזבורג**, רמת ישי – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת הרב יוסף שמחה גינזבורג, רב עומר להבים; מרת זהבה קליבנסקי (גינזבורג), בני ברק; מרת צביה ברוומן, כפר חב"ד; משפחת הרב יוסף יצחק וולוסוב, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ורב הישוב רמת ישי; מרת געניסיא שניאור, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **זלמן הקנר**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אלי הו**

הרמן, נורט הוליווד, קליפורניה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שמעון וילימובסקי**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **ישראל זוהר**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **דוד זקליקובסקי**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שלום זרחי**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל חבבו**, נצרת עילית – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יהודה אריה חבבו, נחלת הר חב"ד; משפחת ר' מרדכי ביטון, נצרת עילית.

• למשפחת ר' **אהרן ישראל דובער הלוי טורקוב**, צפת – להולדת הבן **לוי יצחק**; ולזקניהם משפחת ר' דוד אריה הלוי טורקוב, צפת; משפחת הרב אבשלום קיל, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ורב הישוב גן-נר; משפחת ר' שמעון קיל, ניר גלים; משפחת ר' יצחק ידגר, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ומנכ"ל ביי"ס חב"ד תענך.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל מרדכי יהושע**, עפולה – להולדת הבן **שניאור זלמן**; ולזקניהם משפחת ר' צדוק יהושע, אביטל, תענך; משפחת ר' מיכאל דורון, עפולה; מרת צביה דורון, גבע.

• למשפחת ר' **שניאור זלמן ישראלי**, נתניה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אליהו ישראלי, עמנואל; משפחת ר' דוד שלמה גרוס, חיפה; משפחת ר' אליהו פינקל, חיפה.

• למשפחת ר' **יחיאל הכהן כהן**, כפר חב"ד – להולדת הבן והבת; ולזקניהם משפחת הרב מרדכי הכהן כהן, לוד; משפחת ר' אבישי נתן, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **משה הכהן כהן**, עפולה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' ישראל הכהן כהן, עפולה.

• למשפחת ר' **ירון להב**, עמנואל – להולדת הבן **שניאור זלמן**.

• למשפחת ר' **יעקב ליפש**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ סרטוב, רוסיה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי הרשקוביץ, ירושלים; מרת אסתר קורנט, פרדס חנה.

• למשפחת ר' **פנחס מדר**, עמנואל – להולדת הבן **שניאור זלמן**; ולזקניהם משפחת ר' ישראל יוסף מדר, כפר חב"ד; משפחת ר' ישראל מחפוץ, בני ברק.

• למשפחת ר' **דוד מוריס**, לוס אנג'לס, קליפורניה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל מרגולין**, מנכ"ל 'מרכז רבני אירופה' בריסל, בלגיה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שלמה מרגולין, כפר חב"ד; מרת צביה חיה גרוסמן, קראון הייטס; משפחת ר' שמואל גלויברמן, לוד; משפחת ר' שלום דובער ליברוב, פריז, צרפת.

• למשפחת ר' **אברהם משי זהב**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ רמת השרון – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' צבי משי זהב, ירושלים; משפחת ר' אפרים פישל קענינג, ירושלים; משפחת ר' דוד אלכסנדר זושא קענינג, ירושלים.

• למשפחת ר' **יוסף סימנט**, ריצ'נמונד – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אליהו סקורי**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ צרופה – להולדת הבן; ולזקניהם מרת שושנה קציר, צפת; משפחת ר' מרדכי הכהן כהן, ירושלים.

• למשפחת ר' **גיל עקיביוב**, כפר חב"ד – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שלמה פרישמן**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל קנייבסקי**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ כפר סבא – להולדת הבן והבת **מאטל רחל**; ולזקניהם משפחת ר' אהרן יצחק קנייבסקי, שליח כ"ק אד"ש מה"מ כפר סבא; משפחת ר' יוסף קנייבסקי, נחלת הר חב"ד; משפחת ר' אליהו פרץ זילברשטרום, ירושלים; משפחת ר' ישראל מנחם מענדל גרונר, קרית גת; משפחת ר' יהודה לייב גרונר, מזכיר כ"ק אד"ש מה"מ ומנהל קופת רבינו, קראון הייטס; משפחת ר' חיים שמואל מנחם מענדל ליברוב, לונדון, אנגליה

• למשפחת ר' **מכלוף קריספין**, קראון הייטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' דוד משה קריספין, לוד; משפחת ר' רחמים לדיוב, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **חיים קרישבסקי**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ נהריה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אברהם ישראל קרישבסקי, ביתר עילית; משפחת יוסף יצחק לרמן, נוף איילון.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל שארף**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אליהו שוורץ**, אלעד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' פנחס שוורץ, פתח תקווה; משפחת ר' פנחס ליפסקר, אלעד; משפחת ר' מנחם מן ליפסקר, תל אביב; משפחת ר' מנחם הכהן קרישנר, בני ברק.

•

• למשפחת ר' **יוסף יצחק אופן**, כפר חב"ד – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' יעקב אופן, ירושלים; משפחת ר' מרדכי אולידורט, ירושלים; משפחת ר' שלמה וישצקי, כפר חב"ד; משפחת ר' שלום דובער רסקין, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **מענדל אייברהמס**, ברנואה, צרפת – להולדת הבת **רישא**.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל אייזנשמידט**, הונג קונג – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שלום אנדרוסיער**, ניו הייבן קונטיקט – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק בוארון**, באר שבע – להולדת הבת **שטערנא שרה**; ולזקניהם משפחת ר' יורם בוארון, אילת; משפחת ר' יוסף בוארון, כפר חב"ד; משפחת ר' שמעון פרקש, באר שבע.

• למשפחת ר' **משה דב הלוי ברוד**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ חדרה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' ישראל הלוי ברוד, כפר חב"ד; מרת טייבל ברוד, קראון הייטס; מרת גיטה גנזבורג, קראון הייטס; משפחת ר' יוסף הלוי לויטין, בני ברק; מרת רחל זילבר, בני ברק.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל ברקמן**, בלפאסט, צפון אירלנד – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **יואל גאישטט**, בני

Mas806_B3.indd 98 05/10/2011 17:26:27

ברק – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' משה גאישטט, פתח תקווה; משפחת ר' טוביה רזניק, קרית גת.

• למשפחת ר' **יעקב גיטלין**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שניאור זלמן גלינצשטיין**, לונדון, אנגליה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' ישראל צבי גלינצשטיין, נחלת הר חב"ד; מרת לאה סטמבלר, כפר חב"ד; מרת דבורה סטמבלר, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל גרינפלד**, פתח תקווה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' ראובן גרינפלד, בית שמש; משפחת ר' יעקב חיים יעקובוביץ, צפת.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל הבלין**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ אשקלון – להולדת הבת **חנה**; ולזקניהם משפחת הרב משה הבלין, רב העיר ור"י תות"ל קרית גת; משפחת ר' משולם זושא אלפרוביץ, משפיע בישיבת חב"ד תות"ל קרית גת; משפחת ר' שלום דובער אלפרוביץ, ניו הייבן; משפחת ר' זאב וולף זלמנוב, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **משה אלקנה הולצר**, ירושלים – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' גרשון הולצר, ירושלים; משפחת ר' מרדכי ציבין, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק וולף**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ חרסון, אוקראינא – להולדת הבת; ולזקניהם מרת בת שבע וולף, נחלת הר חב"ד; מרת פעסיא וולף, לוד; מרת אלה יוספון, ראשון לציון.

• למשפחת ר' **עקיבא ויינגרטן**, בני ברק – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ויינגרטן, מונסי, ארצות הברית; משפחת ר' אליהו רוסין, אלעד.

• למשפחת ר' **יוסף זקליקובסקי**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שלום דובער טהאלער**, כפר חב"ד – להולדת הבת **שושנה דבורה**; ולזקניהם משפחת ר' שלמה גדליה טהאלער, ירושלים; משפחת ר' מנחם מענדל הכהן פרידמן, שליח כ"ק אד"ש מה"מ אור יהודה; משפחת ר' שמעון הכהן פרידמן, ירושלים; משפחת ר' משה גאישטט, פתח תקווה; משפחת ר' טוביה רזניק, קרית גת.

• למשפחת ר' **יעקב גיטלין**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שניאור זלמן גלינצשטיין**, לונדון, אנגליה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' ישראל צבי גלינצשטיין, נחלת הר חב"ד; מרת לאה סטמבלר, כפר חב"ד; מרת דבורה סטמבלר, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל גרינפלד**, פתח תקווה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' ראובן גרינפלד, בית שמש; משפחת ר' יעקב חיים יעקובוביץ, צפת.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל הבלין**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ אשקלון – להולדת הבת **חנה**; ולזקניהם משפחת הרב משה הבלין, רב העיר ור"י תות"ל קרית גת; משפחת ר' משולם זושא אלפרוביץ, משפיע בישיבת חב"ד תות"ל קרית גת; משפחת ר' שלום דובער אלפרוביץ, ניו הייבן; משפחת ר' זאב וולף זלמנוב, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **משה אלקנה הולצר**, ירושלים – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' גרשון הולצר, ירושלים; משפחת ר' מרדכי ציבין, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק וולף**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ חרסון, אוקראינא – להולדת הבת; ולזקניהם מרת בת שבע וולף, נחלת הר חב"ד; מרת פעסיא וולף, לוד; מרת אלה יוספון, ראשון לציון.

• למשפחת ר' **עקיבא ויינגרטן**, בני ברק – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ויינגרטן, מונסי, ארצות הברית; משפחת ר' אליהו רוסין, אלעד.

• למשפחת ר' **יוסף זקליקובסקי**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שלום דובער טהאלער**, כפר חב"ד – להולדת הבת **שושנה דבורה**; ולזקניהם משפחת ר' שלמה גדליה טהאלער, ירושלים; משפחת ר' מנחם מענדל הכהן פרידמן, שליח כ"ק אד"ש מה"מ אור יהודה; משפחת ר' שמעון הכהן פרידמן, ירושלים; משפחת הרב ישעיהו הרצל, רב העיר נצרת עילית ואנ"ש בסביבה; משפחת ר' פנחס לייבוש הרצל, משפיע בירושלים.

• למשפחת ר' **חיים יודלמן**, פיטסבורג, פנסילבניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שלוימי כדורי**, רחובות – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' יורם כדורי, אורנית; משפחת ר' דוד מפעי, ברקת; משפחת הרב עובדיה מפעי, ברקת; מרת זוהרה רחל מעטוף, ברקת.

• למשפחת ר' **שמואל הכהן כהן**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבת **דבורה**.

• למשפחת ר' **שלום בער לידס**, פיטסבורג, פנסילבניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אריה זאב ליפסקר**, בורו פארק – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת פנחס ליפסקר, אלעד; משפחת ר' מנחם מן ליפסקר, תל אביב; משפחת ר' מנחם הכהן קרישנר, בני ברק; משפחת ר' חיים יהודה דויטש, גבעת זאב.

• למשפחת ר' **אברהם מרקוביץ**, לוס אנג'לס, קליפורניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שלום סויסה**, קרית אתא – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **יעקב עזגווי**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **משה פיגדור**, ירושלים – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' ישעיה פיגדור, מינכן; משפחת ר' יעקב אופן, ירושלים; ומשפחת ר' מרדכי אולידורט, ירושלים.

• למשפחת ר' **אברהם יצחק פרודנשטסקי**, גני יוחנן – להולדת הבת **חנה שיינא**; ולזקניהם משפחת פרודנשטסקי; משפחת ר' חיים פרים, רחובות.

• למשפחת ר' **יהודה צייטלין**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ טוסון, אריזונה – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' אהרן אליעזר צייטלין, מונטריאול, קנדה; מרת גיטא צייטלין, מונטריאול, קנדה; משפחת ר' יוסף יצחק שם טוב, שליח כ"ק אד"ש מה"מ טוסון, אריזונה.

• למשפחת ר' **חיים נחום קונין**, לוס אנג'לס, קליפורניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **מרדכי אליאס**, אשדוד – להגיע הבן הת' **יוסף יצחק** למצוות.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק אליטוב**, ביתר עילית – להגיע הבן הת' **מנחם מענדל** למצוות; ולזקניהם משפחת הרב שמעון גד אליטוב, ר"י עוז מאיר, ירושלים; משפחת ר' שמואל גנץ, רחובות.

• למשפחת ר' **לירון אמיר**, כפר חב"ד – להגיע הבן הת' **יוסף יצחק** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' אברהם שפינר, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **גבריאל אנטבי**, כפר חב"ד – להגיע הבן הת' **שמואל** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' דוד לסלבוים, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **ירחמיאל בלינוב**, מנהל תלמוד תורה בני ברק, נחלת הר חב"ד – להגיע הבנים הת' **משה זאב** והת' **חנן** למצוות; ולזקניהם משפחת הרב מרדכי בלינוב, ועד רבני ליובאוויטש אובערווילע, צרפת; משפחת הרב יצחק יהודה ירוסלבסקי, מזכיר בי"ד רבני חב"ד ורב קהילת חב"ד נחלת הר חב"ד; מרת איטה קיילא רוזנברג, לוד.

• למשפחת ר' **אפרים פישל דמיחובסקי**, כפר חב"ד – להגיע הבן הת' **שמואל** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' אריה לייב דמיחובסקי, רחובות; משפחת ר' יצחק פיין, בני ברק.

• למשפחת ר' **יוסף אורי ונונו**, קרית גת – להגיע הבן הת' **מנחם מענדל** למצוות.

• למשפחת ר' **מיכאל טייב**, נתניה – להגיע הבן הת' **מנחם מענדל** למצוות.

• למשפחת ר' **שרון הכהן כהן**, אשקלון – להגיע הבן הת' **יוסף יצחק** למצוות.

• למשפחת ר' **יוסף הלוי לוי**, מנחמיה – להגיע הבן הת' **דוד חי הלוי** למצוות.

• למשפחת ר' **יצחק דב ליברמן**, כפר חב"ד – להגיע הבן הת' **שניאור זלמן** למצוות.

• למשפחת ר' **מנחם מעטוף**, לוד – להגיע הבן הת' **ישי אביחי** למצוות; ולזקניהם מרת זוהרה מעטוף, ברקת.

• למשפחת **סודק**, קראון הייטס – להגיע הבן הת' **פנחס** למצוות.

• למשפחת ר' **משה יצחק ספייסקי**, מגדל העמק – להגיע הבן הת' **אריאל ברוך צדיק** למצוות.

באו בקשרי שידוכין

• למשפחת **אבלס**, טורונטו-צפת – לבוא הבן הת' **דוד** בקשרי שידוכין עב"ג **אריאל** למשפחת **הורביץ**, אוטבה-צפת.

• למשפחת ר' **יונה אבצן**, מנהל ועד שיחות באנגלית, קראון הייטס – לבוא הבן הת' **שמואל** בקשרי שידוכין עב"ג **מושקא** למשפחת ר' **יוסף יצחק מוניץ**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ בופאלו, ניו יורק.

• למשפחת **אוריאן**, נתיבות – לבוא הבן הת' **אהרן חיים הכהן** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת ר' **עוז אריאל**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ מעלה אדומים; ולזקניהם משפחת ר' שאול יצחק איש שלום, עפולה; מרת רוחמה אריאל, חפציבה; מרת רינה פרנקל הלוי מעלה אדומים.

• למשפחת ר' **אברהם אריב**, שדרות – לבוא הבן הת' **דוד** בקשרי שידוכין עב"ג **נחמה** למשפחת ר' **מישאל אהרונסון**, פתח תקווה.

• למשפחת הרב **אליעזר הלוי**

Mas806_B3.indd 99 05/10/2011 17:26:28

ברוד, רב הישוב כרמי יוסף כפר חב"ד – לבוא הבן התי' **מנחם מענדל הלוי** בקשרי שידוכין עב"ג **פעסיא** למשפחת ר' **מנחם מענדל גרליק**, אשקלון; ולזקניהם משפחת ר' ישראל הלוי ברוד, כפר חב"ד; משפחת הרב מרדכי שמואל אשכנזי, מרא דאתרא דכפר חב"ד; מרת יפה וולפא, ירושלים; משפחת ר' אלעזר מרדכי גרליק, כפר חב"ד; משפחת ר' מרדכי גורודצקי, יו"ר ועד נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **פישל ג'ייקובס**, כפר חב"ד – לבוא הבן התי' **מנחם מענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה גולדי** למשפחת ר' **משה קלמן לידר**, ירושלים.

• למשפחת **גולדשטיין**, פוואי, קליפורניה – לבוא הבן התי' **זלמן** בקשרי שידוכין עב"ג **אסתי** למשפחת **פלדמן**, סידני.

• למשפחת ר' **שמעון אליעזר גופנהול**, אמסטרדם – לבוא הבן התי' **יהודה דניאל** בקשרי שידוכין עב"ג **מירב** למשפחת ר' **יצחק יפרח**, קרית אתא.

• למשפחת **גזלי**, ריו דה ז'נירו, ברזיל – לבוא הבן התי' **דוד** בקשרי שידוכין עב"ג **מלכה** למשפחת **הידינגספלד**, מלבורן, אוסטרליה.

• למשפחת ר' **יצחק גנדל**, עמנואל – לבוא הבן התי' **מנחם מענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **אוריה** למשפחת ר' **רמי הכהן בלומשטיין**, רחובות; ולזקניהם מרת לאה הולצברג, נחלת הר חב"ד; משפחת ר' אפרים בס, עמנואל.

• למשפחת הרב **יוסף יצחק הבלין**, רב קהילת חב"ד רמת שלמה ירושלים – לבוא הבן התי' **אברהם** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת ר' **יהודה לייב שילדקרויט**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ומנכ"ל מוסדות חינוך חב"ד חיפה; ולזקניהם מרת רחל שטרן, ירושלים; מרת ראצא שילדקרויט, בורו פארק; משפחת ר' אברהם ליסון, כפר חב"ד.

• למשפחת **הס**, לומיטה, קנדה – לבוא הבן התי' **יואל** בקשרי שידוכין עב"ג **ואני** למשפחת **שפיגלמן**, מונטריאול.

• למשפחת ר' **יונה הכהן כהן**, נצרת עילית – לבוא הבן התי' **נתנאל הכהן** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה חיה** למשפחת ר' **אבנר אמיתי**, אופקים.

• למשפחת ר' **ניסים הכהן כהן**, מזכרת בתיה – לבוא הבן התי' **דקל הכהן** בקשרי שידוכין עב"ג **לבונה** למשפחת ר' **חיים ששון**, ביתר עילית.

• למשפחת **לואיס**, כפר חב"ד – לבוא הבן התי' **דוד** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה** למשפחת ר' **אשר רחמים אייזנברג**, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **גיא ליכטשיין**, הרצליה – לבוא הבן התי' **יעקב ישי** בקשרי שידוכין עב"ג **אילה** למשפחת ר' **משה בן הרוש**, לוד.

• למשפחת ר' **חיים ניסלביץ**, משפיע בישיבת חב"ד 'תורת אמת' ירושלים – לבוא הבן התי' **מנחם מענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **ישראל גרינוולד**, כפר חב"ד; ולזקניהם מרת מארע ניסלביץ, נחלת הר חב"ד; מרת רחל שאולזון, ירושלים; משפחת ר' מרדכי צבי גרינוולד, כפר חב"ד; משפחת ר' קלמן שמולביץ, ירושלים.

• למשפחת **קלמנסון**, לוס אנג'לס, קליפורניה – לבוא הבן התי' **יקותיאל** בקשרי שידוכין עב"ג **הינדא** למשפחת **חזנוב**, לוס אנג'לס, קליפורניה.

• למשפחת ר' **מאיר רוזן**, פתח תקוה – לבוא הבן התי' **חיים ברוך** בקשרי שידוכין עב"ג **רחל** למשפחת הרב **אליעזר הלוי ברוד**, רב הישוב כרמי יוסף כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' ישראל הלוי ברוד, כפר חב"ד; משפחת הרב מרדכי שמואל אשכנזי, מרא דאתרא דכפר חב"ד; מרת יפה וולפא, ירושלים.

• למשפחת **רוזנפלד**, לוס אנג'לס, קליפורניה – לבוא הבן התי' **צמח** בקשרי שידוכין עב"ג **דבורה** למשפחת **סאקס**, פיטסבוג, פנסילבניה.

• למשפחת **רוזנפלד**, מלבורן – לבוא הבן התי' **נתן** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה** למשפחת **אדלר**, טורונטו, קנדה.

הקימו בית בישראל - בית חב"ד

• למשפחת ר' **דוד חיים בורוכוב**, רעננה – לנישואי הבן התי' **יאיר** עב"ג **אסתר** למשפחת ר' **אלימלך הרצל**, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת **בורנשטיין**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **יעקב** עב"ג **אהובה** למשפחת **ריבקין**, קראון הייטס.

• למשפחת **בלאו**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **דובער** עב"ג **חנה** למשפחת **פולטר**, אקטון, מסצ'וסטס.

• למשפחת ר' **מענדל בליז'נסקי**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **לוי יצחק** עב"ג **מנוחה רחל** למשפחת ר' **משה יעקב ווישנפסקי**, ירושלים.

• למשפחת **בנימינסון**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **ליפא** עב"ג **חיה מושקא** למשפחת **גאנצבורג**, קוקונט קריק, פלורידה.

• למשפחת **ברבר**, סידני – לנישואי הבן התי' **מנחם מענדל** עב"ג **יהודית** למשפחת **דוידסון**, אוק פארק, מישיגן.

• למשפחת **ווינגרטן**, בוקה רטון, פלורידה – לנישואי הבן התי' **תומר** עב"ג **רחל** למשפחת **וינר**, קראון הייטס.

• למשפחת **ינובסקי**, טורונטו, קנדה – לנישואי הבן התי' **אליהו** עב"ג **מלכי** למשפחת **לידר**, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **פרומה מניס**, ירושלים – לנישואי הבן התי' **אהרן לייב** עב"ג **בתיה** למשפחת ר' **מנחם דב הלר**, צפת.

• למשפחת **נאסי**, לוס אנג'לס, קליפורניה – לנישואי הבן התי' **יצחק** עב"ג **דניאלה** למשפחת **טבק**, אירבין, קליפורניה.

• למשפחת **ניידיטש**, פיטסבורג, פנסילבניה – לנישואי הבן התי' **יוחנן** עב"ג **פיה** למשפחת **מרכוס**, פיטסבורג, פנסילבניה.

• למשפחת **סנדהאוז**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **זלמן** עב"ג **גולדי** למשפחת **כהן-סוסבר**, קראון הייטס.

לעדכונים – שלחו מייל:
chsidim@gmail.com

ב"ה

דירות סטודיו מפוארות להשכרה על בסיס יומי או שבועי

✓ דירה בבניה חדשה ✓ חדרים יפים ורחבים ✓ מטבח מלא עם כל הציוד

✓ 5 דק' הליכה מ 770 ✓ שרות מלא ✓ חניה לרכב ✓ אופציה מיוחדת לקבוצות

לפרטים: 17183635084

Mas806_B3.indd 100 05/10/2011 17:26:28

רבבת חסידים בבית חיינו

חודש השביעי הגיע, ואלפי האורחים שהגיעו לבית חיינו 770 מוכיחים שוב את עוצם אמונתם ונאמנותם של החסידים והתמימים אנשים נשים וטף. החל משבת סליחות, החלו אלפי האורחים להגיע לבית חיינו כדי לשהות בחודש החגים ה'תשע"ב עם כ"ק אדמו"ר מלך המשיח. כמויות האורחים הגדולות בלעה"ר שהגיעו וממשיכים להגיע לבית חיינו מידי יום, מרנינים את הלב ומחזקים את תחושת הבטחון בהתגשמותה הקרובה של נבואת נשיא הדור "הזה זה משיח בא". 'בית חיינו' תוסס וחי 24 שעות ביממה, כאשר אלפי אנ"ש התמימים והאורחים מתפללים לומדים ומתוועדים בד' אמות של נשיא הדור, בימי "קירוב המאור אל הניצוץ".

ארגון "אש"ל -הכנסת אורחים" שעל-ידי חיילי בית דוד, שוב נטל על עצמו את המשימה האחראית לשיכונם והחזקתם של כל האורחים והאורחות במהלך ימי שהייתם בחצר הרבי. השנה אף הוגברו ושוכללו אמצעי הקליטה והאירוח ונעשו מאמצים אדירים להבטיח לכל אורח – אירוח מושלם ורגוע. עם הגעתם, עוברים האורחים הליך קצר של רישום ממוחשב, שומעים מאחד התמימים הבוגרים על חשיבות שמירת הסדרים וניצול הזמן, ומיד לאחר מכן מקבל כל אחד את המפתח לדירה בה ישהה במהלך החודש.

הישיבה הגדולה בעולם

המוני התמימים שיחיו אשר הגיעו גם הם, מכל ישיבות ליובאוויטש ברחבי תבל, לחוג את חודש תשרי ב-770, שוקדים על לימודיהם בכל שעות היום. מקומות הלימודים ב-770 הולכים ונעשים צפופים מהכיל את כמות התמימים המגיעים, והנהלות הישיבות מכל רחבי העולם מצלצלים מבעוד מועד להבטיח את מקום הלימודים עבור תלמידיהם ב-770.

המחלקה הרוחנית של "הכנסת אורחים" דואגת לתכנון וקיום סדרי לימוד רצופים ומלאים, כך שהתמימים שוקדים בנגלה ובחסידות ובמיוחד בתורת הרבי ובענייני גאולה ומשיח. כמידי שנה – הוקם גם השנה מערך שיעורים מסודר ומאורגן לתועלת אלפי האורחים. בכל סדר בוקר מתקיימים שיעורים בחסידות על ידי מספר משפיעים, בסדר נגלה מתקיימים שיעורים נפרדים לתלמידי הישיבות הגדולות והישיבות הקטנות. השיעורים מתקיימים במקומות רבים בו זמנית, החל מכולל תפארת זקנים, ועד בתי כנסת ברחובות סמוכים, כאשר ר"מים אורחים מוסרים שיעורים לפי הרמות השונות של תלמידי התמימים.

מלבד חוברות הלימוד השונות, הוצא מדריך מיוחד לכלל האורחים לחודש החגים, במדריך נמצאים בין השאר זמני היום, ליקוטי הוראות שונות של הרבי המחולקים לפי ימי החודש ועוד. מיד לאחר ראש השנה נפתח מבצע לימוד נושא פרסים בו משתתפים אלפי תמימים. במסגרת המבצע על הבחורים להתייצב לסדרי הלימוד ולהיבחן לאחר מכן על חומר הלימודים. המבצע נערך בשיתוף עם איגוד תלמידי הישיבות העולמי העורך מבצעי לימוד בכל ישיבות חב"ד בעולם במהלך השנה כולה. "פשוט להרגיש בזאל של הישיבה"... אומר אחד המשגיחים שהגיע מארה"ק.

גם למאות התלמידות שהגיעו ממוסדות חב"ד ברחבי תבל מתקיימת תוכנית לימודית מיוחדת על-ידי 'בית מדרש לנשים' שבעזרת נשים של 770, בהנהלת הגב' אריאלה בן-חיון. כחלק מהתוכנית מתקיימות התוועדויות עבורן עם המשפיעים.

Mas806_B3.indd 101 05/10/2011 17:26:29

ראש השנה אצל ראש בני ישראל

אלפי תמימים ואנ״ש השתתפו ביום שלישי כ״ח באלול במעמד קבלת פנים לאלפי האורחים שהגיעו לחצרות קודשנו לשהות בד׳ אמותיו של הרבי מלך המשיח בחודש החגים. השתתפו בכינוס רבנים, משפיעים, וחברי הנהלות הישיבות, ובראשם רבני השכונה הרב אהרן יעקב שווי והרב יוסף ישעי׳ ברוין. כמו כן נשא דברים הנגיד החסידי ר׳ שלום בער דריזין שריגש את התמימים כשהודה להם על כך שהם מביאים עימם את החיות המיוחדת והנגיד החסידי ר׳ יוסי פופאק העומד לימין ׳הכנסת אורחים׳ ביד רחבה.

המוני אנ״ש והתמימים ניצלו את הימים האחרונים של השנה להכין את עצמם ואת העולם שמסביבם לקבל את השנה החדשה ביחד עם התגלותו של משיח צדקנו. בערב ראש השנה התפרסו מאות חוליות של תמימים ברחבי ניו יורק רבתי להכין את כל תושבי העיר ולעוררם על מצוות החג.

בהתאם להוראת הרבי נסעו אנ״ש והתמימים בערב ר״ה לאהל הק׳.

ימי ראש-השנה ויום הכיפורים חלפו ברגשות עזים של אמונה וציפיה לראות את מלכנו. בשני הימים של ר״ה התפרסו מאות רבות של זוגות מאנ״ש, התמימים והאורחים ברחבי העיר על-מנת לזכות את אלפי היהודים במצות תקיעת שופר.

ראוי לציין את הזוגות והמשפחות הרבות שהתאמצו ובאו בשנה זו, כדי לינוק מאילנא דחיי בחודש השביעי והמושבע בכל. הנהלת הכנסת אורחים העמידה צוות מיוחד לטיפול הולם בתנאי ההארחה הנדרשים עבורם, ומאידך צוות מוכשר נוסף לניהול תוכנית האירוח לילדים.

אלו גם אלו, האורחים מכל השכבות והגילאים, כולם כאחד שותפים לתחושה הפנימית ולתשוקה הבוערת לזכות ולהתראות עם הרבי מלכנו תיכף ומיד ממש עוד בעיצומו של חודש החגים.

המכתב כללי פורסם בעיתונים

לאור התגייסות של כמה וכמה מאנ״ש להשתתף בהפצת המכתב כללי של הרבי בעיתונות. בעיתון ׳הארץ׳ פורסם מכתב מיום ג׳ פ׳ האזינו תש״נ. בתוכן המכתב עומד הרבי על הלימוד מכך שראש השנה ושבת קודש מיד לאחריו מהוים ג׳ ימי קדושה רצופים דבר המסמל את כיבוש הארץ ברוחניות ארץ קיני קניזי וקדמוני בגאולה והלימוד מכך ברגעים שעד הגאולה.

במכתב שפורסם ב׳ישראל היום׳ ו׳המבשר׳ עומד הרבי על חיזוק בעבודת התשובה וההתקרבות לה׳ שלומד יהודי מאמירת הפרק ״לדוד ה׳ אורי וישעי ממי אירא״ – בטחון מוחלט בה׳ שמביא למילוי הציפיות שלו מאתנו על ידי קיום המצוות ולימוד התורה ואז קוה אל ה׳ חזק ויאמץ לבך – והשלימות של כך בהגאולה.

פעולה זו מביאה תהודה רבה למסר היחודי של הרבי מלך המשיח לקראת החג וחושפת קהל רחב מאד, מכל הסוגים והגוונים, להשקפתו האלוקית והמופלאה, ומעמיקה את השייכות הנשמתית של כל יהודי עם הרבי, ובמיוחד: מעבירה את המסר הברור כי דבריו הק׳ של הרבי רלוונטיים ומהווים חלק בלתי נפרד מחיינו.

ב׳התאחדות החסידים׳ מבקשים מכל אחד להיות שותף בפעולה כבירה זו, על מנת שניתן יהיה לעמוד בנטל ההוצאות. שמות התורמים ישלחו לכ״ק אדמו״ר שליט״א לברכה בכל עניניהם.

כמידי שנה:
משלחת אגו"ח בסבב ביקורים בלשכות השרים

כפי המסורת רבת השנים, יצאה בערב ראש השנה משלחת מטעם אגודת חסידי חב״ד באה״ק לסבב ראשון של ביקורים בלשכות שרי הממשלה וחברי הכנסת, לקראת ראש השנה. בשלב ראשון ביקרה המשלחת בלשכת שר הרווחה מר **משה כחלון**, מנכ״ל המשרד מר נחום איצקוביץ ומנהלי האגפים, וכן בלשכת שרת הקליטה הגב׳ **סופה לנדבר** ומנכ״ל המשרד מר דימיטרי אפרצב, בלשכת שר המשפטים מר **יעקב נאמן** והיועץ המשפטי מר **יהודה וינשטיין**, בלשכת המשנה לרה״מ והשר לפיתוח הנגב והגליל מר **סילבן שלום**, ובלשכת הפרזידנט מר **שמעון פרס**

כינוס השלוחים במרכז אמריקה

באי קוזומל שבמקסיקו, התקיימה שבת אחדות לשלוחים במרכז אמריקה הפועלים עם ציבור המטיילים הישראלים.

לשבת הגיעו השלוחים ממקסיקו והמדינות הסמוכות: קוזומל מקסיקו – הרב **דודי כפלין** והרב **שלום פלג**, הרב **שילה חרבי** והת׳ **אורי מדינה**. פלאיה דל כרמן מקסיקו – הרב **חיים הלוי ברוד**. ס. קריסטובל מקסיקו – הרב **אורן רז**. ס. פדרו גואטמלה – הרב **אברמי מאירי**. ס. תרזה קוסטה ריקה – הרב **שוקי גור** הרב **מעין יצחק** והרב **דוד עטר**.

השתתפו בשבת, כ-150 אורחים מטיילים לצד אנשי הקהילה של קוזומל, שהגיעו לראות ולשמוע על מסירות הנפש ועל פעילות השלוחים, והשתתפו בהתוועדויות שנמשכו עד אור הבוקר.

Mas806_B3.indd 102 05/10/2011 17:26:31

צבא המלך: שנה חדשה, שלוחים חדשים:

קודלי, הודו: ימים ספורים קודם תחילת השנה החדשה, נפתח בית חב"ד בעיירה קודלי - השמונה עשרה במספר במדינת הודו. הרב **רועי וזוגתו** יצאו בשליחות הרבי מלך המשיח שליט"א לכבוש את עיירת קודלי ביע' שבמדינת קוקרנה בהודו. בית חב"ד ישמש בית חם וכתובת לכל ענין גשמי או רוחני עבור אלפי המטיילים היהודיים המגיעים למקום מידי שנה בחיפוש אחרי רוחניות ומשמעות לחייהם.

השלוחים מבקשים עזרה ותרומות לפעילות בהפצת בבשורת הגאולה וקבלת פני משיח. ניתן לבצע העברה בנקאית לחשבון העמותה "אורות במזרח"- מספר חשבון- 8395946 בנק הדואר, סניף 1.

ראש העין: שלוחים חדשים מצטרפים לצבא שלוחי הרבי מלך המשיח, הרב אשר משולם ורעייתו יצאו לשליחות לשכונת גבעת טל, שם ינהלו את הפעילות בבית חב"ד. השלוחים הובאו לעיר על ידי השליח הרב בנימין עקיבא.

בית משיח מאחל לשלוחים החדשים הצלחה רבה בשליחות, ובעיקר בעבודה היחידה שנותרה "קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש".

הכנסת ספר תורה וחנוכת בית חב"ד ברחביה

ביום ראשון כ"ו אלול התקיימה חגיגת חנוכת המבנה של בית חב"ד בשכונת רחביה בירושלים, בראשות השליח הרב ישראל גולדברג, ששולבה בהכנסת ספר תורה, ברוב פאר והדר. מאות גברים, נשים וילדים צעדו ברחוב עזה - מרכז השכונה, לכיוון המשכן החדש ב"טחנת הרוח של רחביה", ברחוב רמב"ן 8, ליד מלון פרימה מלכים.

בית כנסת מפואר נחנך בטולא שברוסיה

מעמד מרגש התקיים לרגל חנוכת הבית לבית הכנסת החדש והמפואר בעיר טולא הסמוכה למוסקבה שברוסיה. באירוע השתתפו רבה הראשי של רוסיה הרב בער"ל לאזאר, והרב זאב ווגנר רב האזור, לצד מושל האזור, תורמי בית הכנסת ויהודי העיר שהתרגשו עד דמעות.

חדש: לימוד הרמב"ם היומי מבואר און ליין

בשורה משמחת לכל שוחרי משנת הרמב"ם בכלל ולחסידי חב"ד השומרים על תקנת הרבי ללמוד כל יום את "הרמב"ם היומי". המיזם נעשה בשיתוף עם מפעל "משנה תורה" בראשותו ובניהולו של הרב **יוחאי מקבילי**. המפעל הפיק וכתב ביאור נפלא בלשון בהירה, תמציתי והמלווה באיורים, תמונות וכותרות המקלים על הבנתו של הלומד.

רב קהילת חב"ד ושליח הרבי בעכו הרב נתן יצחק ובנו ר' יחיאל ברוך אוירכמן, תרמו את הכספים על מנת לתת את האפשרות ללמוד ולהבין את הרמב"ם היומי ובכך למלאות את רצון הרבי בלימוד הרמב"ם ביתר שאת ובאופן המובחר. הרב אוירכמן מדגיש באוזננו כי הרצון בהקמת המיזם הוא כפי שהרבי דרש מאיתנו לרתום את הטכנולוגיה לקדושה. מעכשיו הרמב"ם היומי נגיש באופן מבואר בכל זמן ומכל מקום ולכל אחד באתר mishnetorah.com.

ההגרלה החודשית על נסיעה ל-770

בהגרלה החודשית ה-60 של ארגון 'התאחדות החסידים לקבלת פני משיח' על הזכות לשמש נציג אנ"ש והתמימים בד' אמות של הרבי מלך המשיח שליט"א בחודש תשרי בשנת "בבית משיח", עלה שמו של הרה"ח ר' **צביקה הלפרין** שליח ומנהל מועדון ה'דור השביעי' לנוער הרצליה. הגרלה לחודש תשרי היא השניה מתוך 3 שיביאו אותך לתשרי ל770, ההגרלה הבאה תתקיים בחול המועד סוכות. הזדרזו להרשם און-ליין באמצעות חב"ד אינפו או במוקד הטלפוני.

ר"ע אשקלון: "מודה לה' שנתן לי הזכות לסייע לחב"ד"

ביום שני כ' באלול נחנכה קרית החינוך הענקית של חב"ד באשקלון, בידי השליח לעיר הרב מנחם-מענדל ליברמן, בטקס מרשים ובמעמד חסידי חב"ד רבים, ראש העיר מר בני וקנין ואישי ציבור.

הטקס נפתח בקריאת מכתבו של הרבי לחנוכת בית, בברכת כוהנים ובתקיעת שופר. תלמידי ביה"ס היסודי "אור מנחם" שעברו למשכנם החדש, שימחו את המשתתפים במחרוזת שירים.

השליח ויו"ר המוסדות הרב **מנחם ליברמן** שיתף את הקהל בהתרגשותו הגדולה במעמד חנוכת הבית, בירך את קהל המשתתפים והודה לכל אלו שסייעו לחב"ד לקבל את המבנה המרווח והמפואר ובמיוחד לראש העיר ידיד אמת לחב"ד מר **בני וקנין**, שקיבל אות הוקרה מיוחד.

מר וקנין בירך את הנוכחים ואמר: "אני רוצה להודות לבורא עולם על הזכות שהוא נתן לי להיות ראש העיר שמסייע בהקמת המבנה הזה וחניכתו כמשכן קריית חינוך חב"ד החדש בעיר". לאחר גזירת הסרט וקביעת המזוזה ע"י הרב **יצחק יהודה ירוסלבסקי** סיירו האורחים בכיתות בית הספר והשתתפו באמירת לחיים. עוד השתתפו בטקס, השלוחים באשקלון וסביבתה, נציגי צא"ח, ואנשי משרד החינוך.

Mas806_B3.indd 103 05/10/2011 17:06:50

ניידות חב"ד: דינר מוצלח והשקת ארבעה טנקים חדשים

מאות רבנים, ראשי קהילות, חכ"ים, אנשי עסקים, ראשי המשק ואישי ציבור התאספו לדינר חגיגי של ניידות חב"ד באה"ק, ולאירוע השקת ארבעה טנקים חדשים שהגיעו לאחרונה לארץ ישראל, שנערך בהאנגר 11 בנמל תל-אביב • במהלך הערב, חולקו אותות הוקרה לגבירים הנכבדים, כאשר במקום נאספו תרומות בסכומים נאים ביותר להמשך שגשוגו והתפתחותו של המוסד החשוב

מאות רבנים, ראשי קהילות, חכ"ים, אנשי עסקים, ראשי המשק ואישי ציבור התאספו לדינר חגיגי של ניידות חב"ד באה"ק, והשקת ארבעה טנקים חדשים שהגיעו לאחרונה לארץ ישראל, שנערך בהאנגר 11 בנמל תל-אביב.

את האורחים הרבים קיבלו הרב **דוד נחשון** יו"ר ניידות חב"ד, הרב **משה אסמן** רבה הראשי של קייב - אוקראינה וידיד הניידות, וכן הרב **שלמה מרגליות** מנכ"ל ניידות חב"ד.

את תוכנית הערב הנחה בהגשה מיוחדת ר' **יעקב זילברמן** מראשי הקהילה היהודית קייב – אוקראינה. הערב נפתח על ידי הרב דוד נחשון בנאום חוצב להבות אודות בשורת הגאולה של הרבי מלך המשיח. במרכז הערב עמדה הכרת הטוב לגבירים העומדים לימין ניידות חב"ד מר **מיכאל מירילשווילי**, מר **איגור דברצקי**, מר **דוד רבינוביץ** (ואדים), מר **מישה צרנוי**, מר **משקביץ** ומר **קולמסקי** שתרמו סכומי כסף נכבדים לקניית ארבעת הטנקים החדשים ולהפעלתם להפצת יהדות בכל פינה ברחבי ארץ הקודש. את הנאום המרכזי, נשא הרב הראשי לישראל, הרב **יונה מצגר**. הרב הראשי לקייב – אוקראינה הרב **משה ראובן אסמן** דיבר בחום על הפעילות הטנקים בקרב חיילי צה"ל.

במהלך הערב, חולקו אותות הוקרה לגבירים הנכבדים, כאשר במקום נאספו תרומות בסכומים נאים ביותר להמשך שגשוגו והתפתחותו של המוסד החשוב.

כיבדו את הערב בנוכחותם הרבנים הרב **יונה מצגר**, הרב הראשי לישראל, הרב **יוסף הכט** רב העיר אילת וחבר בית דין רבני חב"ד, הרב **ישעיהו הרצל** רבה של נצרת עלית, הרב **מאיר דוד דרוקמן** רבה של קרית מוצקין, הרב **משה הבלין** רב העיר קרית גת, חבר אגו"ח בחבר העמים, הרב **יוסף יצחק וילשאנסקי** משלוחי הרבי לאה"ק, ראש ישיבות חסידי חב"ד ליובאוויטש צפת וחבר אגו"ח באה"ק, הרב **ישראל הלפרין** רב קהילת חב"ד הרצליה, והרב **יוסף גינזבורג**, ראש ישיבת חב"ד ברמת אביב

וחבר אגו"ח באה"ק, חברי הכנסת, מר **אברהם מיכאלי**, ח"כ פרופ' **אריה אלדד**, ח"כ ד"ר **מיכאל בן ארי**, ח"כ **כרמל שאמה הכהן**, חברת הכנסת **יוליה שמלוב ברקוביץ**, יו"ר המועצה האזורית שומרון מר **גרשון מסיקה**, ח"כ לשעבר **מיכאל קליינר**, ח"כ לשעבר **יצחק גגולה**, ח"כ לשעבר **רפי אלול**, שר האוצר ושר המשפטים לשעבר עו"ד **משה ניסים**. הדינר הופק על ידי מיכאל כפלין הפקות. צילום: ישראל ברדוגו.

Mas806_B3.indd 104 05/10/2011 17:07:08

ב"ה

במחנה

צבאות השם

ערב **חג הסוכות**
תשרי ה'תשע"ב

305

העלון
לילדי אנ"ש

תנועת הנוער
'צבאות השם' ארה"ק

'לְחַיִּים' לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא 2
שעת סיפור

פתח של תקווה?! 6
סיפור בהמשכים

הבמה שלנו 13
חיילים בהפסקה

חיים עם הזמן

"לֶאֱסֹף תְּמוּנוֹת שֶׁל הָרַבִּי זֶה הֲכִי נֶחְשָׁב! זֶה מַה שֶׁאֲנִי חוֹשֵׁב!" קָבַע חַיִּים בְּפַסְקָנוּת, וְהֶחְלִיט פֶּה אֶחָד עִם עַצְמוֹ, שֶׁבִּרְשׁוּתוֹ יִהְיֶה אֹסֶף שֶׁל תְּמוּנוֹת הָרַבִּי, הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם, אוֹ מָקוֹם שֵׁנִי לְפָחוֹת.

שָׁבוּעַ עָבַר. הָאֹסֶף שֶׁל חַיִּים תָּלוּי בֵּינְתַיִם עַל קִירוֹת חַדְרוֹ. שָׁלוֹשׁ תְּמוּנוֹת שֶׁל הָרַבִּי יֵשׁ שָׁם, שְׁתַּיִם מִתּוֹכָן מֵהַקַּיְטָנָה שֶׁל לִפְנֵי חָמֵשׁ שָׁנִים.

'זֶה לֹא עֵסֶק כָּכָה,' חָשַׁב חַיִּים. צַעַד רִאשׁוֹן בִּבְנִיַּת אֹסֶף הוּא, הַשָּׂגַת מֵידָע. חָמוּשׁ בְּפִנְקַס בַּלָּשִׁים בְּיַד שְׂמֹאל, וְעֵט רָגִיל בְּיַד יָמִין, שִׁרְבֵּט חַיִּים שְׁאֵלוֹת מְכַוְּנוֹת. אָלֶ"ף: לְמִי יָכוֹל לִהְיוֹת מַאֲגַר תְּמוּנוֹת מְמֻחְשָׁב שֶׁל תְּמוּנוֹת הָרַבִּי?

חַיִּים כָּסַס אֶת קְצֵה הָעֵט וְשָׁכַח לְגַמְרֵי שֶׁזֶּה לֹא עִפָּרוֹן. 'רֶגַע,' קָפַץ מִכִּסְאוֹ, 'לְבֵית מָשִׁיחַ חַיָּבִים לִהְיוֹת מֵאוֹת תְּמוּנוֹת. כָּל שָׁבוּעַ יֵשׁ שְׁתֵּי תְּמוּנוֹת שֶׁל הָרַבִּי מִשְּׁנֵי צִדֵּי הַשַּׁעַר. אֶפְשָׁר לִפְנוֹת לָעוֹרֵךְ; עַכְשָׁו נוֹתָר לוֹ רַק לַעֲנוֹת עַל שְׁאֵלָה בֵּי"ת: לָמָּה שֶׁמִּישֶׁהוּ יִרְצֶה לְשַׁתֵּף אוֹתִי בְּחִנָּם בְּמַאֲגָר עָצוּם שֶׁל תְּמוּנוֹת הָרַבִּי? הַשְּׁאֵלָה הָאַחֲרוֹנָה נוֹתְרָה בֵּינְתַיִם לְלֹא מַעֲנֶה.

חֹדֶשׁ עָבַר וְעוֹד שְׁלוֹשָׁה. לְחַיִּים יֵשׁ כְּבָר אַלְבּוֹם נָאֶה עִם שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁמוֹנֶה תְּמוּנוֹת בְּדִיּוּק, כְּמִנְיַן 'מָשִׁיחַ', מְסֻדָּר לְפִי נוֹשְׂאִים. עָמָל רַב הֻשְׁקַע בְּאִסּוּף הַתְּמוּנוֹת. אִם נְצָרֵךְ אֶת שְׁעוֹת הַהַשְׁקָעָה, נַגִּיעַ לְשָׁלוֹשׁ יְמָמוֹת רְצוּפוֹת, וְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שְׁנִיּוֹת.

אִם לְמִישֶׁהוּ מִכֶּם יֵשׁ תְּמוּנָה שֶׁל הָרַבִּי, אוֹ רַעְיוֹן הֵיכָן נִתָּן לְהַשִּׂיג תְּמוּנוֹת כָּאֵלּוּ וְהַרְבֵּה, נָא לִפְנוֹת לְחַיִּים דֶּרֶךְ

מְדוֹר 'הַבָּמָה שֶׁלָּנוּ' בֶּעָלוֹן. חַיִּים מוֹדֶה לָכֶם מֵרֹאשׁ!

* * *

עַם יִשְׂרָאֵל, וְכָל יְהוּדִי בְּאֹפֶן פְּרָטִי, עוֹבֵר בְּחַיָּיו תַּהֲלִיךְ הַמֻּרְכָּב מִשְּׁלוֹשָׁה שְׁלַבִּים, אוֹתָם עָבַר חַיִּים: אֱמוּנָה, הַחְלָטָה וּבִצּוּעַ.

שָׁלוֹשׁ רְגָלִים אָנוּ חוֹגְגִים בְּשָׁנָה. פֶּסַח, שָׁבוּעוֹת וְסֻכּוֹת. כָּל הַחַגִּים קְשׁוּרִים אֵיכְשֶׁהוּ עִם תְּבוּאָה.

פֶּסַח הוּא חַג הָאָבִיב – הַתְּבוּאָה בִּצְמִיחָתָהּ וְעוֹד לֹא בְּשֵׁלָה. בְּפֶסַח עַם יִשְׂרָאֵל רַק הִתְחִיל לִצְמֹחַ. הָיְתָה לָנוּ אֱמוּנָה חֲזָקָה בַּה', אַךְ עֲדַיִן הָיִינוּ עֵירֻמִּים מִתּוֹרָה וּמִצְוּוֹת.

שָׁבוּעוֹת הוּא חַג הַקָּצִיר – קוֹצְרִים אֶת הַתְּבוּאָה וְעוֹרְמִים אוֹתָהּ בַּשָּׂדֶה. בְּחַג זֶה קִבַּלְנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְהֶחְלַטְנוּ בְּלֵב שָׁלֵם, בְּמַחְשָׁבָה וּבְדִבּוּר, לְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ עֹל מִצְוּוֹת. קָצַרְנוּ אֶת הַתְּבוּאָה, קִבַּלְנוּ הַכֹּל בְּאֹפֶן תֵּאוֹרֶטִי, אַךְ עֲדַיִן חָסֵר הַחֵלֶק הַמַּעֲשִׂי: לֹא נִתָּן לֵהָנוֹת מֵהַיְבוּל, כִּי הוּא נוֹתָר עֲדַיִן בַּשָּׂדֶה.

סֻכּוֹת הוּא חַג הָאָסִיף – מַכְנִיסִים אֶת הַתְּבוּאָה אֶל הַבָּתִּים, וְהוֹפְכִים אוֹתָהּ לְלֶחֶם הַמַּשְׂבִּיעַ אֶת הַלֵּב. זֶהוּ הַשָּׁלָב שֶׁבּוֹ נִמְצָאִים לְאַחַר קִיּוּם מִצְוּוֹת בְּפֹעַל מַמָּשׁ. לָכֵן בְּחַג הַסֻּכּוֹת הַשִּׂמְחָה גְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר. אֲנַחְנוּ אוֹסְפִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂינוּ הַטּוֹבִים וִיכוֹלִים לֵהָנוֹת מֵהֶם.

חַג הָאָסִיף יָכֹל לְהִמָּשֵׁךְ בְּכָל הַשָּׁנָה. נַמְשִׁיךְ לֶאֱסֹף עוֹד מִצְוָה וְעוֹד מַעֲשֶׂה טוֹב, וְנִזְכֶּה לִשְׂמֹחַ כֻּלָּנוּ בַּשִּׂמְחָה הָאֲמִתִּית וְהַטְּהוֹרָה – שִׂמְחַת הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בְּהִתְגַּלּוּת מַלְכֵּנוּ מְשִׁיחֵנוּ.

[ע"פ לקו"ש חכ"ט ע' 232]

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

305.indd 1 05/10/2011 00:26:43

שעת סיפור

מאת: נחמה בר

'לְחַיִּים' לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא

הַשָּׁמֶשׁ נָטְתָה מַעֲרָבָה, מוֹתִירָה בְּעִקְבוֹתֶיהָ שֹׁבֶל בְּגָוָנֵי אָדֹם-כָּתֹם. אוֹר הַנֵּרוֹת שֶׁהִדְלִיקוּ נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל רִצֵּד מִבַּעַד לְחַלּוֹנוֹת הַבָּתִּים, מוֹסִיף לַאֲוִירַת הַיּוֹם. בָּאֲוִיר נִתָּן הָיָה לְחוּשׁ אֵימָה, יִרְאָה וּקְדֻשָּׁה. הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ, יוֹם הַכִּפּוּרִים, פָּרַס כְּנָפָיו בָּעוֹלָם.

הָרְחוֹבוֹת הָמוּ יְהוּדִים לְבוּשִׁים בְּגָדִים לְבָנִים, נַעֲלֵי בַּד לְרַגְלֵיהֶם, מַחְזוֹרִים בְּיֵדֵיהֶם וְעַל פְּנֵיהֶם אֶרֶשֶׁת רְצִינִית. פְּנֵי כֻלָּם הָיוּ מוּעָדוֹת לְעֵבֶר בֵּית הַכְּנֶסֶת. אִישׁ אִישׁ שָׂקוּעַ בְּשַׁרְעַפָּיו, מִתְבּוֹנֵן בְּקְדֻשַּׁת הַיּוֹם וּמְיַחֵל לִכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה לוֹ, לְמִשְׁפַּחְתּוֹ וּלְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל.

בֵּית הַמִּדְרָשׁ שֶׁל רַבִּי לֵוִי יִצְחָק מִבֶּרְדִּיטְשֶׁב הָמָה מִתְפַּלְלִים. חִלּוּפֵי דְּבָרִים כִּמְעַט לֹא נִשְׁמְעוּ, אֶת הֶרְגָּעִים שֶׁנּוֹתְרוּ עַד לִתְחִלַּת תְּפִלַּת עַרְבִית, הִקְדִּישׁוּ לַאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּדָמַע וּבְתַחֲנוּנִים.

וְהִנֵּה, הָרַבִּי נִכְנָס. רַעַד חָלַף בַּמִּתְפַּלְלִים וְכֻלָּם הִבִּיטוּ לְעֵבֶר הָרַבִּי. פְּנֵי הָרַבִּי הֵאִירוּ כְּפָנֵי מַלְאָךְ, וְהוּא צָעַד בְּמְהִירוּת לְעֵבֶר הָעַמּוּד. רַבִּי לֵוִי יִצְחָק הָיָה נוֹהֵג לַעֲמֹד חָזָק בְּעַצְמוֹ בַּיָּמִים הַנּוֹרָאִים, וְאַף בְּאוֹתָהּ שָׁנָה, עָלֶיהָ נָסוֹב סִפּוּרֵנוּ, לֹא שִׁנָּה מֵהֶרְגֵּלוֹ.

הַסִּדּוּרִים נִפְתְּחוּ מִיָּד בִּתְפִלַּת 'כָּל נִדְרֵי' וְהַלֵּב פָּעַם בְּהִתְרַגְּשׁוּת. אַךְ מִשּׁוּם מָה, הַתְּפִלָּה עֲדַיִן לֹא הֵחֵלָּה. הַצַּדִּיק עוֹמֵד לְיַד הָעַמּוּד, הַסִּדּוּר פָּתוּחַ לְמוּלוֹ, אַךְ אֵינוֹ אוֹמֵר דָּבָר. נִרְאָה כִּי מַמְתִּין לְמַשֶּׁהוּ אוֹ לְמִישֶׁהוּ.

פִּלְיָאָה אֲחָזָה בַּמִּתְפַּלְלִים, הֵם הֶחְלִיפוּ בֵּינֵיהֶם מַבָּטִים תְּמֵהִים, אַךְ לְאִישׁ לֹא הָיְתָה תְּשׁוּבָה מַנִּיחָה אֶת הַדַּעַת. חָלְפָה שָׁעָה, עָבְרוּ שְׁעָתַיִם, הַלַּיְלָה יָרַד, וְהָרַבִּי, עוֹדֶנּוּ בְּאוֹתָהּ תְּנוּחָה. עוֹמֵד עַל יַד הָעַמּוּד, הַסִּדּוּר לְמוּלוֹ, אַךְ אֵינוֹ מַתְחִיל בַּתְּפִלָּה. אִישׁ מֵהַקָּהָל לֹא הֵעֵז לָגֶשֶׁת אֶל הָרַבִּי וְלִשְׁאֹל אֶת הַשְּׁאֵלָה הַמַּטְרִידָה אֶת כֻּלָּם. הַקָּהָל הִמְתִּין בְּדוּמְיָה וּבְצִפִּיָּה דְּרוּכָה.

לְפֶתַע, נִפְתְּחָה דֶּלֶת בֵּית הַמִּדְרָשׁ, וִיהוּדִי בַּעַל חָזוּת כַּפְרִית פְּשׁוּטָה נִכְנַס פְּנִימָה. הָרַבִּי הִבְחִין בּוֹ, פָּנָיו אֹרוּ וּבְאוֹתוֹ רֶגַע פָּתַח בִּתְפִלָּה בְּקוֹל רָם, מַרְטִיט לֵב: "כָּל נִדְרֵי..."

מִיָּד בְּסִיּוּם הַתְּפִלָּה, הִקִּיפוּ הַמִּתְפַּלְלִים אֶת הַיְּהוּדִי הַפָּשׁוּט. לֹא הָיָה סָפֵק שֶׁהָרַבִּי מַמָּשׁ הִמְתִּין לְבוֹאוֹ כְּדֵי לְהַתְחִיל אֶת הַתְּפִלָּה, וְאִם כָּךְ וַדַּאי מְדֻבָּר בְּצַדִּיק גָּדוֹל.

"מִי אַתָּה? מַה מַּעֲשֶׂיךָ?" שָׁאֲלוּ הַחֲסִידִים בְּסַקְרָנוּת רַבָּה.

אַךְ הַכַּפְרִי הַפָּשׁוּט מָשַׁךְ בִּכְתֵפָיו, לֹא מֵבִין מַדּוּעַ נִטְפְּלוּ אֵלָיו כֻּלָּם, "אֲנִי חַיָּט פָּשׁוּט, וְגַר בַּכְּפָר", אָמַר.

הַחֲסִידִים לֹא 'קָנוּ' אֶת הַתְּשׁוּבָה. לֹא יִתָּכֵן שֶׁבִּשְׁבִיל אִישׁ פָּשׁוּט הַמִּתְגּוֹרֵר בִּכְפָר הִשְׁתַּהָה הַצַּדִּיק מִתְּפִלָּתוֹ.

"לֹא נַנִּיחַ לְךָ עַד שֶׁתְּגַלֶּה לָנוּ" הֵאִיצוּ בּוֹ וְסָגְרוּ בְּגוּפָם אֶת פֶּתַח הַיְצִיאָה מִבֵּית הַכְּנֶסֶת.

305.indd 2 05/10/2011 00:28:20

וְהַכֹּפְרִי בְּשָׁלוֹ. "אֵין לִי מְשָׁגֹּ מָה אַתֶּם רוֹצִים מִמֶּנִּי, מַה שֶּׁאָמַרְתִּי הוּא אֲשֶׁר אֹמַר, כִּי כָּךְ הִיא הָאֱמֶת. אֲנִי חַיָּט פָּשׁוּט וּמִתְגּוֹרֵר בַּכְּפָר, אֵין לִי יְדִיעוֹת מְיֻחָדוֹת בַּתּוֹרָה, אֵינֶנִּי צַדִּיק כְּלָל וּכְלָל וְאַף לֹא מִתְקָרֵב לְכָךְ. בְּבַקָּשָׁה מִכֶּם, הַנִּיחוּ לִי לְנַפְשִׁי".

אַךְ הַחֲסִידִים לֹא הֵרְפּוּ. לְבַסּוֹף, שָׁאַל אֶחָד הַחֲסִידִים: "אִם כָּךְ, סַפֵּר לָנוּ מַדּוּעַ אִחַרְתָּ לָבוֹא לַתְּפִלָּה וּמָה עָשִׂיתָ הַיּוֹם?"

הַכֹּפְרִי נֶאֱנַח אֲנָחָה עֲמֻקָּה וְהֵשִׁיב בְּשָׁפָה רָפָה: "הוֹי, לֹא כָּבוֹד גָּדוֹל לְסַפֵּר מַה שָּׁקָרָה לִי הַיּוֹם, אוּלָם אֲנִי רוֹאֶה שֶׁעַד שֶׁלֹּא אֹמַר לֹא אֵצֵא מִכָּאן... וּבָכֵן, אֲסַפֵּר לָכֶם:

הַבֹּקֶר, כְּשֶׁיָּשַׁבְתִּי לֶאֱכֹל סְעוּדַת שַׁחֲרִית שֶׁל עֶרֶב יוֹם כִּפּוּר, שָׁתִיתִי כּוֹס יי"ש וְלְאַחֲרֶיהָ עוֹד כּוֹס וְעוֹד כּוֹס... לֹא פָּלָא שֶׁאַחֲרֵי הַסְּעוּדָה חָשַׁבְתִּי עֲיֵפוּת גְּדוֹלָה. הֵנַחְתִּי אֶת רֹאשִׁי וְשָׁכַבְתִּי לָנוּחַ מְעַט. הִתְכַּוַּנְתִּי לִישֹׁן רַק מְעַט, אַךְ בְּפֹעַל, אַי... הִתְעוֹרַרְתִּי מֵאָחָר... הִבַּטְתִּי בַּשָּׁעוֹן וְנֶחְרַדְתִּי, בְּעוֹד זְמַן קָצָר יִכָּנֵס יוֹם הַכִּפּוּרִים, עַדַיִן לֹא אָכַלְתִּי סְעוּדָה מַפְסֶקֶת וְעוֹד דֶּרֶךְ אֲרֻכָּה יֵשׁ לִי לַעֲשׂוֹת עַד לְבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁבָּעִיר.

כֵּיוָן שֶׁכָּךְ, הֶחְלַטְתִּי לְוַתֵּר עַל הַסְּעוּדָה מַפְסֶקֶת וּמָזַגְתִּי לִי רַק עוֹד כּוֹס קְטַנָּה שֶׁל יי"ש בִּשְׁבִיל לְהַגִּיד 'לְחַיִּים'. הָיוֹת וְלֹא הָיָה לִי לְמִי לְהַגִּיד 'לְחַיִּים', עָלָה בְּדַעְתִּי לְהַגִּיד 'לְחַיִּים' לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. וְכָךְ נָשָׂאתִי עֵינַי לַמָּרוֹם וְאָמַרְתִּי:

'לְחַיִּים', רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם. לְחַיִּים. אִם נְסַכֵּם אֶת הַשָּׁנָה הַחוֹלֶפֶת, נִרְאֶה כִּי בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנָה עָשִׂיתָ מַעֲשִׂים שֶׁלֹּא יֵעָשׂוּ. כַּמָּה אַלְמָנוֹת הִשְׁאַרְתָּ, כַּמָּה יְתוֹמִים הוֹתַרְתָּ, כַּמָּה אֲבוֹת לָקַחְתָּ מִבָּנֵיהֶם וְכַמָּה בָּנִים לָקַחְתָּ מֵהוֹרֵיהֶם, כַּמָּה אֲנָשִׁים מִתְיַסְּרִים, כַּמָּה צָרוֹת... וְלֹא רַק זֶה,

אִם נוֹסִיף וְנִתְבּוֹנֵן, נִרְאֶה שֶׁגַּם מַעֲשֵׂי הַלְּשָׁנוֹת עָשִׂיתָ, שֶׁאִם לֹא כֵּן, מֵהֵיכָן יָדַע הַפָּרִיץ שֶׁלִּי, מִכָּךְ שֶׁנִּשְׁאַר לִי מְעַט עֹדֶף כֶּסֶף שֶׁלֹּא סִפַּרְתִּי עָלָיו? אֵין זֶה כִּי אִם יָדְךָ הָיְתָה בַּמַּעַל. אַתָּה סִבַּבְתָּ אֶת הַדְּבָרִים כָּךְ שֶׁיֵּדַע מֵהַסְּפּוּד. וּבְכָל זֹאת, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לַמְרוֹת כָּל הַמַּעֲשִׂים הַלֹּא רְאוּיִים הַלָּלוּ, אֲנוּ מוּכָנִים לִסְלֹחַ וְלִמְחֹל לְךָ, אַךְ בְּתְנַאי שֶׁתִּסְלַח וְתִמְחַל גַּם לָנוּ.

כָּךְ אָמַרְתִּי לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אַחַר כָּךְ שָׁתִיתִי אֶת הַכּוֹס וְצָעַדְתִּי אֶל הָעִיר לְעֶבֶר בֵּית הַכְּנֶסֶת כְּדֵי לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת עַרְבִית. לְצַעֲרִי בָּאתִי בְּאִחוּר. אָמְנָם, פְּלִיאָה אָחֲזָה בִּי לִרְאוֹת שֶׁטֶרֶם הִתְחִילָה הַתְּפִלָּה, אַךְ כַּמּוּבָן, שָׁמַחְתִּי מְאוֹד שֶׁהִסְפַּקְתִּי לְהִתְפַּלֵּל עִם הַצִּבּוּר אֶת הַתְּפִלָּה הַחֲשׁוּבָה שֶׁל 'כָּל נִדְרֵי'".

שָׁמְעוּ הַחֲסִידִים אֶת הַדְּבָרִים, הֶאֱמִינוּ לוֹ וְשִׁחְרְרוּ אוֹתוֹ לְדַרְכּוֹ.

יוֹם הַכִּפּוּרִים חָלַף. עֲנָנַת הַיִּרְאָה וְאֵימַת הַדִּין פִּנְּתָה מְקוֹמָהּ לַאֲוִירַת שִׂמְחָה, מִתּוֹךְ אֱמוּנָה וּבִטָּחוֹן שֶׁה' חָתַם אֶת כֻּלָּם בְּסֵפֶר שֶׁל צַדִּיקִים לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

רַבִּי לֵוִי יִצְחָק, שֶׁהִבְחִין הֵיטֵב בִּפְלִיאָתָם שֶׁל הַחֲסִידִים עַל הָעִכּוּב הַמּוּזָר שֶׁל תְּפִלַּת עַרְבִית, מָצָא לְנָכוֹן בְּמוֹצָאֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ לְהַסְבִּירוּ לְבָאֵר אֶת שֶׁאֵרַע:

"דְּעוּ לָכֶם, שֶׁאוֹתָהּ אֱמִירַת 'לְחַיִּים' שֶׁל הַיְּהוּדִי הַפָּשׁוּט כְּלַפֵּי שְׁמַיָּא, עוֹרְרָה רַעַשׁ גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָקְעָה אֶת כָּל הָרְקִיעִים! כֵּיוָן שֶׁכָּךְ, רָאוּי הָיָה שֶׁאַמְתִּין לוֹ, לְאוֹתוֹ יְהוּדִי, לְתְפִלַּת 'כָּל נִדְרֵי'".

איור: רתי יהודית

305.indd 3 05/10/2011 00:28:26

יחיאל סופר

בְּסִיסְמַת וּפְרֹצֶת...

הֲלַכְתֶּם פַּעַם חֲצִי שָׁעָה רָצוּף? וּשְׁעָתַיִם? וְשָׁבַע שָׁעוֹת? וְיוֹתֵר? שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה צוֹעֲדִים מֵאוֹת חֲסִידִים בַּשָּׁמֶשׁ, בַּקֹּר וּבַגֶּשֶׁם, מִ-סדד לִקְצוֹתֶיהָ הַנִּדָּחִים שֶׁל הָעִיר נְיוּ-יוֹרְק, כְּדֵי לְהָבִיא אֶת בְּשׂוֹרַת הַחַג לְאַלְפֵי יְהוּדִים מְרֻחָקִים. יְחִיאֵל הַסּוֹפֵר מַגִּישׁ לָנוּ סְקִירָה מַקִּיפָה וּמְרַתֶּקֶת עַל הַ'תַּהֲלוּכוֹת', וּכְבוֹנוֹס - גַּם כַּמָּה סִפּוּרִים מְרַתְּקִים. שָׁוֶה לִקְרֹא...

הָעוֹבְרִים וְהַשָּׁבִים הָרַבִּים בִּרְחוֹבוֹתֶיהָ שֶׁל הָעִיר הַצְּפוּפָה נְיוּ-יוֹרְק, מְשַׁפְשְׁפִים אֶת עֵינֵיהֶם בְּתַדְהֵמָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה (כֵּן, בְּכָל פַּעַם זֶה מַפְתִּיעַ מֵחָדָשׁ...). הֲמוֹנֵי חֲסִידִים לְבוּשֵׁי שְׁחֹרִים צוֹעֲדִים בִּמְהִירוּת בָּרְחוֹבוֹת הַהוֹמִים כְּשֶׁהֵם שָׁרִים בְּקוֹל רָם נִגּוּנִים בִּלְתִּי מֻכָּרִים.

הָאַמִּיצִים שֶׁבֵּין עוֹבְרֵי-הָאֹרַח שֶׁמִּתְעַנְיְנִים מֵהֵיכָן וּלְאָן הוֹלְכִים אוֹתָם צוֹעֲדִים, מֻכִּים בְּתַדְהֵמָה פַּעַם נוֹסֶפֶת, מְדֻבָּר בְּשָׁעוֹת אֲרֻכּוֹת מְאֹד שֶׁל הֲלִיכָה נִמְרֶצֶת, לְעִתִּים קְרוֹבוֹת בִּתְנָאֵי מֶזֶג אֲוִיר קָשִׁים.

כְּבָר בַּשָּׁנִים הָרִאשׁוֹנוֹת לַנְּשִׂיאוּת, בִּקֵּשׁ הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שֶׁתְּמִימִים הַנּוֹסְעִים לְבֵיתָם לַחַגִּים, יַחְזְרוּ בֶּעָרִים אֲלֵיהֶן הֵם מַגִּיעִים עַל שִׂיחוֹת וּמַאַמְרֵי חֲסִידוּת, הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א אַף בִּקֵּשׁ אֶת רְשִׁימַת הַבַּחוּרִים שֶׁעָשׂוּ כֵּן.

מָסֹרֶת הַהֲלִיכָה לַ'תַּהֲלוּכוֹת' הֵחֵלָּה בְּאֹפֶן רִשְׁמִי בִּשְׁנַת תשט"ו (תַּעֲשׂוּ אֶת הַחֶשְׁבּוֹן לְבַד, רֶמֶז: עוֹד לֹא נוֹלַדְתֶּם אָז). פַּעֲמַיִם בְּשָׁנָה - בַּחַג הָאַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח, וּבְחַג הַשָּׁבוּעוֹת צוֹעֲדִים מֵאוֹת וְאַלְפֵי חֲסִידִים לַאֲזוֹרִים שׁוֹנִים בָּעִיר נְיוּ-יוֹרְק, כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְמִסְפָּר רַב שֶׁל בָּתֵּי כְּנֶסֶת וְלַחְזֹר בָּהֶם עַל שִׂיחָה שֶׁאָמַר הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ בְּקֶשֶׁר לֶחָג.

בַּשָּׁנִים הָרִאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַתַּהֲלוּכוֹת, הֻנְהַג שֶׁכְּשֶׁשָּׁבוּ הַצוֹעֲדִים לִשְׁכוּנַת 'קְרַאוּן הַייטְס', הֵם נִכְנְסוּ לְ'גַן עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן' וְנִגְּנוּ שָׁם בְּשִׂמְחָה רַבָּה נִגּוּנֵי חַבַּ"ד. הַמַּזְכִּיר הָרָאשִׁי הָרַב חוֹדָקוֹב הָיָה נִכְנָס לְחַדְרוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א וּמוֹדִיעַ לוֹ שֶׁהַתַּהֲלוּכָה חָזְרָה בְּשָׁלוֹם, אוֹ אָז שָׁלַח עִמּוֹ הָרַבִּי בְּרָכָה לַמִּשְׁתַּתְּפִים.

פַּעַם אַחַת הִתְבַּטֵּא הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ: "כֵּיוָן שֶׁהֵם שָׁרִים כָּעֵת אֶת הַנִּגּוּן 'הוֹפ קָאזַאק' - שֶׁיִּרְקְדוּ וְיִקְפְּצוּ אֶל תּוֹךְ הַגְּאֻלָּה"...

פַּעַם אַחֶרֶת, כַּאֲשֶׁר הַ'תַּהֲלוּכָה' אִחֲרָה מִלָּשׁוּב בַּמּוֹעֵד הָרָגִיל, הִבִּיט הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א עַל הַשָּׁעוֹן בִּפְלִיאָה וְשָׁאַל: "כַּמָּה זְמַן לוֹקֵחַ לְהַגִּיעַ מִבּוֹרוֹ פַּארְק לְכָאן?! מַדּוּעַ הֵם לֹא הִגִּיעוּ עֲדַיִן..."!?

הַתַּהֲלוּכָה הַמֻּכֶּרֶת בְּיוֹתֵר - זוֹ שֶׁמִּתְקַיֶּמֶת בְּלֵיל שִׂמְחַת תּוֹרָה, מְיֹעֶדֶת לְמַטָּרָה אַחֶרֶת - הִיא נוֹעֶדֶת לְסַיֵּעַ בַּעֲרִיכַת הַהַקָּפוֹת מִתּוֹךְ שִׂמְחָה בְּבָתֵּי הַכְּנֶסֶת הַנִּדָּחִים בָּעִיר נְיוּ-יוֹרְק. חֵלֶק מֵהַהוֹלְכִים בַּתַּהֲלוּכָה 'מְפַסְפְּסִים' אֶת הַהַקָּפוֹת בִּמְחִצַּת הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א. הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א הִסְבִּיר שֶׁלְּצוֹעֲדִים אֵלּוּ יֵשׁ 'מְסִירוּת נֶפֶשׁ' מְיֻחֶדֶת, הֵם הֲרֵי מַפְסִידִים אֶת הַהַקָּפוֹת בְּ-סדד, עַל מְנָת לְסַיֵּעַ לִיהוּדִים אֲחֵרִים...

305.indd 4 05/10/2011 00:27:07

בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנִים יוֹצֵא הָרַבִּי אַחַר תְּפִלַּת מִנְחָה מֵהַדָּלֶת הָרָאשִׁית שֶׁל 770, כְּדֵי לְלַוּוֹת בְּמַבָּטוֹ אֶת הַיּוֹצְאִים לַ'תַּהֲלוּכָה', כְּשֶׁהוּא מְעוֹדֵד בְּיָדוֹ הַקְּדוֹשָׁה אֶת הַשִּׁירָה וְהַשְׂמָחָה, לְסִיּוּם הוּא 'מַצְדִּיעַ' בְּיָדוֹ לְעֵבֶר מְפַקֵּד הַמִּשְׁטָרָה הַשׁוֹמֵר עַל הַסֵּדֶר.

בְּחֵלֶק מֵהַשָּׁנִים מוֹסִיף הָרַבִּי גַּם לְקַבֵּל גַּם אֶת פְּנֵי הַשָּׁבִים מֵהַתַּהֲלוּכָה, וּמְעוֹדֵד אֶת שִׁירַת הַ'מַּאֲרְשׁ', הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א עוֹמֵד כָּךְ זְמַן-מָה תּוֹךְ שֶׁהוּא סוֹקֵר אֶת הַמִּשְׁתַּתְּפִים. בְּחַג הַפֶּסַח וּבְחַג הַשָּׁבוּעוֹת שֶׁל שְׁנַת תנש"א, אָמַר הָרַבִּי שִׂיחָה בִּפְנֵי הַצּוֹעֲדִים שֶׁשָּׁבוּ מִן הַתַּהֲלוּכָה!!

'הַמְּהַדְּרִים' וְאֵלּוּ שֶׁכֹּחָם בְּמָתְנֵיהֶם צוֹעֲדִים לְמֶרְחַקִּים עֲצוּמִים, לְעִתִּים אַף לְמֶרְחָק שֶׁל אַרְבַּע-חָמֵשׁ שָׁעוֹת - וְאַף יוֹתֵר – בָּרֶגֶל.

הַשִּׁכּוּנָה הַמְּרֻחָקֶת בְּיוֹתֵר נִמְצֵאת בְּרוֹבַע 'בְּרוֹנְקְס', מֶרְחָק שֶׁל 35 קִילוֹמֶטֶר כָּל צַד. זֶה בְּעֶרֶךְ כְּמוֹ לָלֶכֶת מִכְּפָר חַבַּ"ד לְנַחֲלַת הַר חַבַּ"ד. הַהֲלִיכָה לִשְׁנֵי הַצְּדָדִים שָׁוָה לַמֶּרְחָק בֵּין יְרוּשָׁלַיִם לְתֵל אָבִיב, אוֹ מִכְּפָר חַבַּ"ד לְפַרְדֵּס חַנָּה, טוֹב הַבְּנָתָם אֶת הָעִקָּרוֹן, זֶה רָחוֹק. מְאוֹד.

הָעִקָּר לַעֲשׂוֹת לְרַבִּי שְׁלִיטָ"א נַחַת...

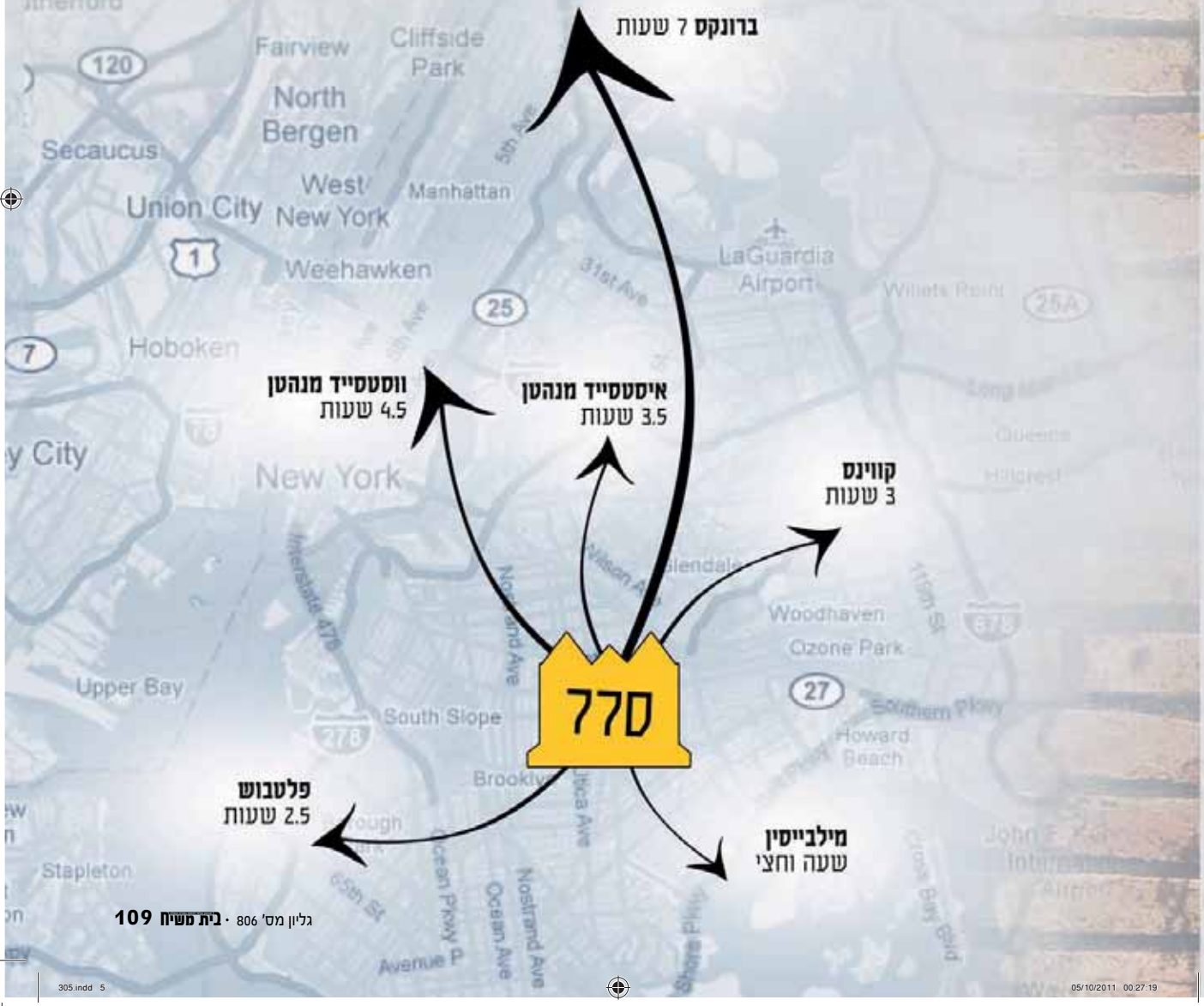

305.indd 5 05/10/2011 00:27:19

תקציר:
מצבו של ירון אביו של אסף מוסיף להתדרדר, אבי מנסה לדבר עם עסקני רפואה, אך מסתבר שכדי להשיג רופא מומחה יש צורך בסכומי כסף אדירים.

פתח של תקווה?!

מאת: יעל שניאורסאהן

האוטובוס נסע לאיטו בקצב פקק התנועה הארוך. שרי הביטה בשעון, מאוחר מאד. היא הייתה אמורה להיות עכשיו כבר בעבודה, והאוטובוס עדיין רחוק מרחק הגון מהתחנה בה עליה לרדת.

'מה לעשות?' נאנחה בשקט. 'כך זה ביום גשום. כולם נוסעים בזהירות רבה ועומס התנועה כבד מאד. המנהלת יודעת את זה גם היא. למרות שהיא כלל וכלל לא מחבבת איחורים.'

הגשם הוסיף לזרזף על חלונות האוטובוס. שרי הביטה החוצה. שמים אפורים נפרסו לכל מלוא האופק, והגשם, שלא פסק מאז הבוקר, לא הראה כל נכונות נסיגה.

'קר, מעונן, אפור וגשום'. סיכמה לעצמה את המצב. 'כך זה גם אצלנו'.

היא היטיבה את ישיבתה, מהרהרת במצב בשבוע האחרון. נראה כאילו מזג האוויר נכנס אל הבית פנימה. אסף שקט וקודר למדי בימים האחרונים. מתלונן תכופות על ילדים שמציקים לו, על כך שהוא לא מבין את מה שלומדים בכיתה ועל שיעורי הבית הקשים יתר על המידה.

אבי שוחח עם הרב שאול, אך הלה לא מצא כל סיבה מיוחדת להתנהגותו של אסף. "דווקא נראה לי כי הוא נקלט יפה בחברה. כן, יש מספר ילדים שלועגים לו לעתים. אבל אני מודע לכך, ומעניש כאשר צריך, אני לא מחליק את העניין. גם עם חומר הלימודים נראה לי שהוא מסתדר יפה, אני לא רואה אותו 'הולך לאיבוד' במהלך השיעורים. יתכן שהוא פשוט מתגעגע הביתה ומשליך את רגשותיו על המצב בכיתה." ניסה הרב שאול.

ובכן, הרהרה שרי, יכול להיות בהחלט שזה נכון. אבל בנקודה הזו מה היא יכולה לעשות? את אביו של אסף אין היא יכולה לרפא, מצבו הולך ומתדרדר מיום ליום. הרופאים עצמם הרימו ידיים. אם לא נס משמים, לא נראה שיש איזשהו קצה תקווה באופק. למרות שהם לא מדברים על כך ליד אסף ולמרות שגלית מגיעה לביקור פעם בשבוע וגם היא משתדלת לטעת באסף רגשות תקווה, נראה שהוא בכל זאת קולט משהו מן המצב. חש את הייאוש של אימו. רואה שהדבר נמשך זמן רב כל כך. איך אפשר לעזור לו להתמודד עם זה בצורה טובה יותר?

מישהו צלצל בפעמון, שרי התנערה מהרהוריה, מבחינה בכך שגם היא אמורה לרדת בתחנה הבאה. היא מהרה להתארגן ולרדת מן האוטובוס ממהרת ככל האפשר לבית הספר.

■

"שרי, הכל בסדר?" שאלה המורה נאווה, מחנכת כיתה א'.

"אמ.. ברוך השם". השיבה שרי בחיוך מתנצל. שלוש ערמות שכפולים שונות הגישה בטעות למורה נאווה שביקשה בסך הכל את הדפים אותם הניחה אתמול לצילום עבור כיתתה.

"את נראית מהורהרת מאד היום." המורה נאווה סקרה אותה בעיניים בוחנות. "מרגישה טוב?"

"אני? כן" השיבה שרי בפיזור נפש. "סתם, כל המצב, את יודעת. אסף, הילד הקטן שנמצא אצלנו באומנה, והמצב הרפואי של אבא שלו."

"מה באמת המצב?" התעניינה המורה נאווה בכנות.

שרי מצאה את עצמה מתארת לאוזניה הקשובות של המורה נאוה את מצבו הרפואי של ירון, את ההשלכות על מצב הרוח של אסף, ובעצם גם על מצב רוחה.

"לא פשוט בכלל." אמרה המורה נאווה, מהורהרת. "אבל בעצם אין הרבה מה לעשות, חוץ מאשר להתפלל."

שרי הנהנה בהסכמה, "תודה על ההקשבה, נאווה." אמרה בהערכה, מרגישה שהוקל לה מעט אחר שפרקה את הדברים באוזני מישהו מבחוץ.

המורה נאווה הניעה את ידה בביטול, ופנתה לצאת מן החדר. בעומדה בדלת סבה פתאום על עקביה ושבה לשולחנה של שרי. "את יודעת מה?" אמרה "נזכרתי עכשיו שאחות של גיסתי היתה גם היא במצב קשה מאד, ומי שעזר לה לבסוף וממש הציל את חייה, היה דווקא איזשהו מטפל אלטרנטיבי בשיטה ייחודית. אני לא יודעת אם זה יכול לעזור גם במקרה שלכם, אבל אולי שווה לברר."

"יכול להיות" אמרה שרי. "למרות שאני לא תולה כבר תקוות בשום טיפול, ובטח זה גם סיפור יקר מאד. אבל בכל מקרה אשמח אם תבררי לי את השם והכתובת של המטפל הזה, ויותר מכך, אשמח אם אוכל לדבר עם זו שטופלה אצלו כדי לשמוע יותר פרטים מכלי ראשון."

נאווה העיפה מבט בשעונה "נותרו לי עוד חמש דקות לסיום ההפסקה." אמרה. "אנסה לדבר עכשיו עם גיסתי, ואם לא אצליח לתפוס אותה, אנסה במהלך היום. ברגע שיהיו לי פרטים אחזור אליך."

"המון תודה נאווה." הודתה שרי שוב, מביטה אחר נאווה היוצאת מן החדר. האומנם נפתח פתח לתקווה חדשה?

היי מציאותית, ניסתה לומר לעצמה. מי אמר שאותה אחות של גיסתה של נאווה סבלה מבעיה דומה או חמורה כל כך? מי אמר שאכן אותו מטפל יש בידו להועיל לאבא של אסף? וגם אם כן, בוודאי מדובר על טיפול יקר, וכסף - אינו מצרך שמשפחת רובין משופעת בו.

אבל כמה זה כבר יכול לעלות? ניסה קול אחר בקרבה לתת טון של תקווה. זה בוודאי לא יגיע למאה וחמישים אלף דולר, כמו אותו מומחה באנגליה. מי יודע, אולי מכאן תבוא הישועה?

היא שבה אל הדף בהקלדתו עסקה, משתדלת לנעול את המחשבות בתא סגור במוחה, שלא תטעה בהקלדה. אך אף על פי כן מצאה עצמה מרימה עיניים מדי חמש דקות אל הדלת, שמא נאווה כבר שבה עם מידע כלשהו.

■

רק בשעות אחר הצהריים התקשרה אליה נאווה. "סוף סוף הצלחתי להשיג את גיסתי." בישרה בשמחה. "היא קבלה רשות מאחותה לתת לך את מספר הטלפון שלה, על מנת שתוכלי לשוחח איתה ישירות ולהתרשם. בעקרון, היא מספרת שזה פשוט פלא פלאים מה שהאדם הזה עושה. הוא מטפל בשיטה מיוחדת במינה בארץ ואולי גם בכל העולם. והרבה מאד אנשים במצבים שנראו חסרי תקווה – יצאו לחיים חדשים.

גיסתי לא ידעה לומר לי מה העלויות של הטיפול אצלו, אבל זה גם כן תוכלי לשמוע מאחותה, אז תרשמי לך את מספר הטלפון שלה, בסדר?"

"בסדר גמור, תזכי למצוות נאווה." ברכה שרי ברגש. היא רשמה את המספר בפנקס התזכורות שלה המונח דרך קבע ליד מכשיר הטלפון, ושבה לסייע לאסף בהכנת שיעורי הבית בחומש.

בערב, מיד כשהילדים יפנו לישון, הבטיחה לעצמה. היא תנסה להתקשר ולקבל את המידע המדויק ביותר לגבי המטפל שאולי – אולי יוכל לסייע גם לאבא של אסף להירפא ממחלתו חשוכת המרפא.

■

כשאבי שב הביתה כבר הייתה שרי נלהבת לשתף אותו בשיחת הטלפון אותה סיימה זה עתה. "היא מספרת שהייתה במצב קשה מאד. גם אצלה הרופאים כבר הרימו ידיים ולא ידעו מה לעשות. ואז, בנס, הגיעה אליו.

הוא אדם צעיר למדי, אך למד והשתלם ברפואה אלטרנטיבית, מכל מיני סוגים, ולמעשה פיתח שיטה ייחודית המשלבת מוטיבים מכמה שיטות יחד. שילוב מנצח, כפי הנראה, שכן הוא עובד. גם במקרה שלה וגם בעוד מקרים שנפגשה איתם בעצמה או שמעה עליהם."

> מישהו צלצל בפעמון, שרי התנערה מהרהוריה, מבחינה בכך שגם היא אמורה לרדת בתחנה הבאה. היא מהרה להתארגן ולרדת מן האוטובוס ממהרת ככל האפשר לבית הספר...

"ומה העלות לטיפול?" ניסה אבי להגיע לפסים מעשיים.

"העלות." שרי נשכה שפתיה. "משהו כמו שלוש מאות, שלוש מאות חמישים שקל לטיפול. כאשר חייבים לפחות חמישה עשר טיפולים, ולפעמים גם יותר."

"זאת אומרת חמשת אלפים שקל לפחות." הרהר אבי בקול. "סכום לא מבוטל לחלוטין."

"אבל בכל זאת תודה שזה הרבה פחות ממאה חמישים אלף דולר." לא ויתרה שרי על פתח התקווה החדש.

"זה נכון." אבי שתק ארוכות. "צריך לחשוב על זה. יש לך את הפרטים שלו?"

"כן. וזו גם בעיה קטנה, צריך להגיע אליו והוא גר בצפון באיזשהו ישוב ליד חיפה."

"זו כבר באמת הבעיה הקטנה" הפטיר אבי. "תני לי לחשוב קודם אם זה ריאלי לדבר עם ירון על הוצאה של קרוב לעשרת אלפים שקל, או לחלופין, למצוא מישהו שיוכל לעזור בסכום דומה."

המים בקומקום החשמלי רתחו. שרי קמה להכין קפה לשניהם. הם שתו אותו בדממה, מהרהרים באותו עניין. האומנם נפתח כאן פתח של תקווה?!

המשך בגליון הבא אי"ה

305.indd 7 05/10/2011 00:28:36

שִׂמְחַת תּוֹרָה

הוּא חַג שֶׁל יְלָדִים

בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַ"יָּמִים הַנּוֹרָאִים" אֲוִירָה כְּבֵדָה וּרְצִינִית מְמַלְאָה אֶת בֵּיתֵנוּ. רֹאשׁ הַשָּׁנָה עַל תְּפִלּוֹתָיו הָאֲרֻכּוֹת, תַּחֲנוּנֵינוּ לְשָׁנָה טוֹבָה שֶׁתִּהְיֶה גַּם מְתוּקָה, תְּקִיעַת הַשּׁוֹפָר שֶׁמְּזַכִּירָה לִי אֶת כָּל עֲוֹנוֹתַי מֵהַשָּׁנָה הַחוֹלֶפֶת... לְיוֹם כִּפּוּר אֲנִי מַגִּיעַ מָלֵא בְּהַבְטָחוֹת לִהְיוֹת שׁוֹבֵב פָּחוֹת, קַשׁוּב יוֹתֵר וּבְאֹפֶן כְּלָלִי "יֶלֶד טוֹב יְרוּשָׁלַיִם". הַצוֹם מוֹסִיף אֶת מִשְׁקָלוֹ לְכֹבֶד הָרֹאשׁ וְהַלֵּב.

לַמְרוֹת שֶׁקּוֹרְאִים לִי חַיֵּימְקָה וַאֲנִי רַק בֶּן 9, אֲנִי שָׂמֵחַ שֶׁאַחֲרֵי יוֹם כִּפּוּר מַגִּיעַ סְכּוֹת, "זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ" הָעַלִּיז. קוֹלוֹת בְּנֵית הַסְּכּוֹת עוֹלִים מֵהַמִּרְפָּסוֹת, מִבְצַע לוּלָב וְרִקּוּדֵי שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה מְשַׂמְּחִים כָּל לֵב.

אֲבָל שִׂמְחַת תּוֹרָה... שִׂמְחַת תּוֹרָה הוּא חַגָּם שֶׁל הַיְלָדִים. אִישׁ לֹא צוֹעֵק "שֶׁקֶט יְלָדִים!" אוֹ "אַל תָּרוּצוּ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת." שַׂקִּיּוֹת מַמְתַּקִּים מְכֻבָּדוֹת מַמְרִיצוֹת אוֹתָנוּ לִרְקֹד וְנָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת אַף מוֹסִיפוֹת וְזוֹרְקוֹת סַכָּרִיּוֹת "טוֹפִי בָּרְכוֹת" מֵעֲזֶרֶת הַנָּשִׁים. מִכָּל כִּוּוּן שֶׁלֹּא תִּסְתַּכְּלוּ וְהוּ חַג שָׂמֵחַ בֶּהָחְלֵט.

בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שָׁלָנוּ, הַחֵלֶק הֲכִי שָׂמֵחַ בַּיּוֹם הַשָּׂמֵחַ הַזֶּה, הִיא הַתַּהֲלוּכָה. לִפְנֵי הַהַקָּפוֹת יוֹצְאִים הָאָבוֹת (שֶׁלֹּא הִצְלִיחוּ לְטוּס לָרַבִּי) מְלֻוִּים בְּ'מַשְׁקָה' כְּיַד הַמֶּלֶךְ, וְהַיְלָדִים מְלֻוִּים בְּדִגְלֵי מָשִׁיחַ לְשַׂמֵּחַ יְהוּדִים בְּבָתֵּי הַכְּנֶסֶת. הַסִּיבּוּב שֶׁלָּנוּ קָבוּעַ: תְּחִלָּה אֲנוּ מְבַקְּרִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת "הֵיכַל ה' וְתִפְאַרְתּוֹ", לְאַחַר מִכֵּן בְּבָתֵּי הַכְּנֶסֶת "הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ" וְ"אַל תִּבְטְחוּ בִּנְדִיבִים" הַצְּמוּדִים זֶה לָזֶה. בְּשִׁירָה וְרִקּוּדִים אֲנוּ מַגִּיעִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת "תְּפִלָּה לְעָנִי" וּמִסַּיְמִים בְּכִכַּר הָעִיר - שָׁם עוֹרְכִים כֶּנֶס צִבְאוֹת ה' צָנוּעַ אַךְ שָׂמֵחַ.

"אַיֵּי אַיֵּי אַי..." בְּנִגּוּן הַהַקָּפוֹת שֶׁל ר' לֵוִי יִצְחָק אֲנוּ הוֹלְכִים לִכְבֹּשׁ אֶת הָעִיר. רָאשִׁים מְבֻצְבָּצִים מִכָּל הַחַלּוֹנוֹת מְלַוִּים אוֹתָנוּ בְּקְרִיאוֹת "חַג שָׂמֵחַ" וְ"כָּל הַכָּבוֹד לָכֶם!" אֲנוּ כִּתְשׁוּבָה, מְנַפְנְפִים בְּעֹז בַּדְּגָלִים וְשָׁרִים בְּקוֹל רָם יוֹתֵר. בְּכָל בָּתֵּי הַכְּנֶסֶת מְקַבְּלִים אוֹתָנוּ בְּשִׂמְחָה (וּמְכַבְּדִים אֶת הַיְלָדִים שֶׁבֵּינֵינוּ בְּמַמְתַּקִּים). אַבָּא, אוֹ מִתְפַּלֵּל אַחֵר מִבֵּית הַכְּנֶסֶת, חוֹזֵר שִׂיחָה שֶׁל הָרַבִּי וּלְסִיּוּם אֲנוּ פּוֹצְחִים בְּרִקּוּדִים סוֹעֲרִים כְּשֶׁאָנוּ סוֹחֲפִים אִתָּנוּ אֶת כָּל מִתְפַּלְּלֵי בֵּית הַכְּנֶסֶת, גַּם אֵלּוּ שֶׁחוֹשְׁבִים שֶׁהֵם לֹא יְכוֹלִים לִרְקֹד.

בְּבֵית הַכְּנֶסֶת "הֵיכַל ה' וְתִפְאַרְתּוֹ" עָלֵינוּ לְהַזְהֵר שֶׁלֹּא לִפְגֹּם בְּיָפְיָם הַנִּכְבָּד שֶׁל הָרַהִיטִים וְהָרִצְפָּה. בַּשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה אָחִי הַגָּדוֹל שָׁתָה קְצָת יוֹתֵר מִדַּי "לְחַיִּים" וְ'קִשֵּׁט' אֶת הַבִּימָה בִּשְׁאֵרִיּוֹת מֵהַהִתְוַעֲדוּת, זְמַן רַב שֶׁל רִקּוּדִים סוֹעֲרִים "כִּפֹּר" לָנוּ עַל הַ"חֵטְא" הַזֶּה. בְּבֵית הַכְּנֶסֶת "הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ" מִתְפַּלְּלִים כִּשְׁנֵי מְנְיָנִים שֶׁל יְהוּדִים מְבֻגָּרִים הַמְּקַבְּלִים אוֹתָנוּ בִּבְרָכוֹת חַמּוֹת: "שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, פֶּסַח כָּשֵׁר וְשָׂמֵחַ, בְּרִיאוּת, פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע..." לִפְנֵי שְׁנָתַיִם שְׁנֵיאוֹר חֲבֵרִי הִתְבָּרֵךְ בְּשִׁדּוּף הָגוֹן וּמַהֵר. מֵרֹב בִּלְבּוּל הוּא עָנָה: "לֹא, תּוֹדָה". בְּבֵית הַכְּנֶסֶת "תְּפִלָּה לְעָנִי" אֲבִי נוֹהֵג לָשֵׂאת שִׂיחָה בְּדִבֵּר "פַּרְנָסָה מִן הַשָּׁמַיִם" וַ"חֶשְׁבּוֹן טוֹב יִהְיֶה טוֹב". בְּדֶרֶךְ כְּלָל הַתַּכְלִיס מְשַׂמֵּחַ וּמְרַגֵּשׁ אוֹתָם כָּל כָּךְ עַד שֶׁהֵם רוֹקְדִים בְּשִׂמְחָה רַבָּה יוֹתֵר מִכָּל שְׁאָר הַיְהוּדִים בְּבָתֵּי

305.indd 8 05/10/2011 00:28:45

הַכְּנֶסֶת הָאֲחֵרִים.

קַבָּלוֹת הַפָּנִים שֶׁעוֹרְכִים לָנוּ הֵן כָּל כָּךְ יָפוֹת וּשְׂמֵחוֹת, לָכֵן זָכוּר לִי בְּמְיֻחָד מִקְרֶה שֶׁהֵסֵב לִי עֶגְמַת נֶפֶשׁ בַּשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה. בְּהַגִּיעֵנוּ לְכַפַּר הָעִיר, כְּמִנְהָגֵנוּ מִדֵּי שָׁנָה, עָמַדְנוּ בִּגְרוֹנוֹת נִחָרִים וְקָרָאנוּ לְמִסְפָּר יְלָדִים שֶׁהָיוּ בַּכְּפָר וְשִׂחֲקוּ - לוֹמַר אִתָּנוּ פְּסוּקִים. אֶת כָּל הַשָּׁלָל שֶׁקִּבְּלוּ בְּבָתֵּי הַכְּנֶסֶת (וּפְלִים יְבֵשִׁים, בֵּיגֶלֶה מַקְלוֹת מְלוּחִים, סְפָרִיּוֹת מָנְטָה וּשְׁתֵּי שַׁקִּיּוֹת בַּמְבָּה) רָצִינוּ לְחַלֵּק לַיְלָדִים שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִים יָפֶה בַּאֲמִירַת הַפְּסוּקִים וּמַאֲזִינִים לַסִּפּוּר. הַמְּבֻגָּרִים עָמְדוּ בַּצַּד, לָפוּשׁ מְעַט מֵהָרִקּוּדִים, הַהֲלִיכָה וְה'מַּשְׁקָה' וְאָנוּ הִתְחַלְנוּ בַּאֲמִירַת הַפְּסוּקִים: "תּוֹרָה - תּוֹרָה צִוָּה - צִוָּה לָנוּ - לָנוּ..."

לְפֶתַע הִתְקָרֵב אֵלֵינוּ אִישׁ זוֹעֵם, לָבוּשׁ בְּגוּפְיָה וּמִכְנָסַיִם קְצָרִים כְּשֶׁהוּא זוֹעֵק: "הִסְתַּלְקוּ מִכָּאן! תְּנוּ לָנוּ לָנוּחַ! מָה הָרַעַשׁ הַזֶּה? לְכוּ לָשִׁיר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת!" נִבְהַלְנוּ מְעַט, אֵיֶנּוּ מַכִּירִים אֶת הָאִישׁ וְהוּא נִרְאֶה כָּל כָּךְ מְאַיֵּם. הָאֲבוֹת הִגִּיעוּ וְדִבְּרוּ עַל לִבּוֹ, "חַג שָׂמֵחַ יְהוּדִי" בְּשִׂמְחָה וּמְאוֹר פָּנִים נִסּוּ לְהַסְבִּיר לוֹ עַל שִׂמְחַת תּוֹרָה, אֲפִלּוּ נִסּוּ לְרַקֵּד עִמּוֹ. אַךְ הוּא בְּשֶׁלּוֹ: זוֹעֵף, צוֹעֵק וּמְאַיֵּם. מִהַרְנוּ לְסַיֵּם אֶת הַפְּסוּקִים וְצָעַדְנוּ בְּשִׁירָה לְבֵית הַכְּנֶסֶת. רִשּׁוּמוֹ שֶׁל הַמְּאֹרָע נוֹתַר בָּנוּ וּלְבֵית הַכְּנֶסֶת צָעַדְנוּ כְּשֶׁרוּחֵנוּ שְׁפוּפָה מְעַט, הַשִּׁירָה נִשְׁמְעָה בְּהֶתְאֵם... אַךְ כְּשֶׁהִגַּעְנוּ לְבֵית הַכְּנֶסֶת שָׂבָה וְהִתְחַדְּשָׁה הַשִּׁירָה בִּמְלוֹא עָזָּהּ וְאִישׁ לֹא זָכַר אֶת הָאֵרוּעַ שֶׁהָיָה בְּכִכַּר הָעִיר.

* * *

בְּכִסְלוֹ הוֹפִיעַ יֶלֶד חָדָשׁ לִלְמֹד בְּכִתָּתֵנוּ. נִכָּר הָיָה עַל נָתִי שֶׁזֶּה עַתָּה הֵחֵל לִלְמֹד חֻמָּשׁ, מִשְׁנָה וְדִינִים. הוּא יֶלֶד נָבוֹן שֶׁלָּמַד מַהֵר וְקִיֵּם בִּיסּוֹדִיּוּת, בְּמְיֻחָד הִתְעַנְיֵן בִּלְמוּדֵי חֲסִידוּת. בַּהִתְוַעֲדֻיּוֹת הִרְבָּה לִשְׁאֹל שְׁאֵלוֹת וְהִקְשִׁיב לְכָל פְּרָט בְּעֵינַיִם בּוֹרְקוֹת. נָתִי חֲבֵרוּתִי מְאוֹד וְחִישׁ מַהֵר הִתְחַבֵּב עָלֵינוּ. הַמּוֹרֶה הֵטִיל עָלַי לְהָקֵל אֶת הִתְאַקְלְמוּתוֹ בְּכִתָּתֵנוּ וַאֲנִי עָשִׂיתִי זֹאת בְּשִׂמְחָה, מָצָאתִי בּוֹ חָבֵר טוֹב וּמְעַנְיֵן. בְּאַחַת מֵהַפְּעָמִים שֶׁהִגִּיעַ לְבַקֵּר בְּבֵיתִי, הִתְעַנְיַנְתִּי בְּסַקְרָנוּת עֲדִינָה מַדּוּעַ עָבַר לִלְמֹד בְּכִתָּתֵנוּ.

"הוֹרַי לֹא גִּדְּלוּ בְּבָתִּים שׁוֹמְרֵי תּוֹרָה וּמִצְווֹת. תָּמִיד הִתְבּוֹנַנּוּ עֲלֵיכֶם בְּעֵינַיִם תְּמֵהוֹת וְסוֹלְדוֹת, הַיַּהֲדוּת לֹא עִנְיְנָה אוֹתָם כְּלָל. בְּאַחַד הַחַגִּים בַּשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה עָבְרוּ קְבוּצָה שֶׁל אֲנָשִׁים דָּתִיִּים לְיַד הַבַּיִת שֶׁלָּנוּ. אָבִי, שֶׁנִּפְשׁוֹ לִישׁוֹן אָז, יָרַד וְצָעַק עֲלֵיהֶם לְלֹא סִבָּלָנוּת. הוּא הִתְפַּעֵל מֵהִתְנַהֲגוּתָם: הֵם לֹא צָעֲקוּ חֲזָרָה, לֹא תָּקְפוּ וְלֹא קִלְלוּ. לְהֶפֶךְ, הֵם נִסּוּ לְהַסְבִּיר לוֹ בְּמְאוֹר פָּנִים מַדּוּעַ הֵם שְׂמֵחִים וְאַף נִסּוּ לִרְקֹד עִמּוֹ. הוּא חָזַר הַבַּיְתָה נִפְעָם: הִתְנַהֲגוּת זוֹ שָׁבְתָה אֶת לִבּוֹ.

הִקְשַׁבְתִּי לְנָתִי נִדְהָם. תְּמוּנַת הָאִישׁ הַצּוֹעֵק עָלְתָה מוּל עֵינַי. כַּמָּה עָגְמַת נֶפֶשׁ חַשְׁתִּי בְּאוֹתוֹ מַעֲמָד!

* * *

הַשָּׁנָה, בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה כ-ו-ל-ם חַיָּבִים לְהִצְטָרֵף לַתַּהֲלוּכָה. הָרַבִּי שְׁלִיט"א מְבַקֵּשׁ מֵאִתָּנוּ לְשַׂמֵּחַ יְהוּדִים בְּבָתֵּי הַכְּנֶסֶת וּלְהַזְכִּיר לָהֶם אֶת בְּשׂוֹרַת הַגְּאֻלָּה. תִּשְׁאֲלוּ אֶת נָתִי וְאָבִיו, הַשָּׁנָה הֵם יוֹצְאִים לַתַּהֲלוּכָה רִאשׁוֹנִים

305.indd 9 05/10/2011 00:28:46

עֲלִילוֹת שְׁלוֹמוֹישִׁי וַחֲבֵרִים

יחיאל סופר

וְהַפַּעַם: שְׁלוֹמוֹישִׁי בְּתַעֲלוּמַת הָאוֹרֵחַ הַמְּיֻחָדָּה

אוֹ: מִי מְגַדֵּל גִּדּוּלִים גְּדוֹלִים בְּמִגְדָּלִים?

שְׁלוֹמִי:

- "וּמַה עִם גַּארְטְל? יֵשׁ לוֹ גַּארְטְל?", שָׁאַל נֹחַ הַגַּבַּאי אֶת הָרַב וְכִוֵּץ אֶת עֵינָיו בִּדְאָגָה שֶׁל מַמָּשׁ.

- "אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁכֵּן", עָנָה כְּבוֹד הָרַב בִּזְהִירוּת, "הוּא גַּם נָקִי מְאֹד, וְאַל תִּשְׁכַּח שֶׁיֵּשׁ לוֹ 'יִחוּס' מְכֻבָּד".

- "אַתָּה מַמְלִיץ עָלָיו?", הִתְעַנְיֵן שׁוּב ר' נֹחַ בַּחֲשָׁשׁ.

- "וַדַּאי, הִתְבּוֹנַנְתִּי עָלָיו מַמָּשׁ בִּזְכוּכִית מַגְדֶּלֶת, וְהוּא בְּסֵדֶר גָּמוּר", אָמַר ר' לֵוִי'ק, וּמָרַט בִּזְקָנוֹ הַקָּצָר וְהָאַדְמוֹנִי, "אֲפִלּוּ מְעֻלֶּה, אֲבָל אַל תִּשְׁכַּח שֶׁמְּדֻבָּר בְּטִפּוּס מְפֻנָּק לְמַדַּי, וְצָרִיךְ לְהִתְיַחֵס אֵלָיו בְּהֶתְאֵם".

הַתְּמוּנָה הָיְתָה פָּחוֹת אוֹ יוֹתֵר בְּרוּרָה לִי, ר' נֹחַ תָּלָה לֹא מִזְּמַן פֶּתֶק קָטָן בְּלוּחַ הַמּוֹדָעוֹת, בּוֹ נִכְתַּב סָגֹל עַל גַּבֵּי צְהַבְהַב שֶׁדָּרוּשׁ שַׁמָּשׁ חָדָשׁ לְבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁיַּעֲזֹר לְר' נֹחַ בָּעֲבוֹדָה הַקָּשָׁה, וּמִסְתַּבֵּר מְאוֹד שֶׁעַל כָּךְ נָסוֹבָה שִׂיחָתָם שֶׁל נֹחַ וְהָרַב שְׁלִיטָ"א.

הָיוּ עֲדַיִן כַּמָּה עִנְיָנִים שֶׁלֹּא בְּרוּרִים לִי דַּי הַצֹּרֶךְ - כְּמוֹ מַדּוּעַ דָּרוּשׁ שֶׁלְּשַׁמָּשׁ בְּבֵית כְּנֶסֶת יִהְיֶה יִחוּס מְכֻבָּד, וְאֵיךְ טִפּוּס מְפֻנָּק כְּמוֹ הַשַּׁמָּשׁ הֶחָדָשׁ יִסְתַּדֵּר עִם עֲבוֹדָה קָשָׁה כָּל כָּךְ, אֲבָל מָה? זֶה כְּבָר לֹא עִנְיָנִי.

בְּסִיּוּם הַשִּׂיחָה עִם הָרַב, נֹחַ הָיָה נִרְאֶה מְרֻצֶּה מְאוֹד, וְחִיּוּךְ גָּדוֹל הָיָה מָתוּחַ בֵּין שְׁתֵּי אָזְנָיו, קָרוֹב מְאוֹד לִשְׁתֵּיהֶן. "זֶהוּ, נִגְמְרוּ הַחִפּוּשִׂים", הוּא הוֹדִיעַ בְּשִׂמְחָה לַיְּצוּר הָרִאשׁוֹן שֶׁעָמַד בַּסְּבִיבָה, הֲלֹא הוּא אֲנִי בִּכְבוֹדִי וּבְעַצְמִי. "רוֹצֶה לִרְאוֹת אוֹתוֹ"?

לִרְאוֹת אוֹתוֹ? לָמָּה לֹא?

ר' נֹחַ שָׁלַח יָד אֲרֻכָּה וְרָזָה לְתוֹךְ שַׂקִּית עֲטוּפָה בִּקְפִידָה, וְשָׁלָה מִמֶּנָּה קֻפְסַת קַרְטוֹן חוּמָה. אֶלָּא שֶׁכְּבָר בְּמַבָּט רִאשׁוֹן קַל הָיָה לִקְבֹּעַ שֶׁהַחֲבִילָה אוֹתָהּ הֶחְזִיק ר' נֹחַ, צָרָה מְעַט לִמְמַדָּיו שֶׁל אָדָם מְמֻצָּע, וְקָשָׁה לִי לְהַאֲמִין שֶׁאֵי מִי יוּכַל לְהִשְׁתַּחֵל אֵלֶיהָ.

אֶלָּא שֶׁר' נֹחַ, לְמַרְבֵּה הַפֶּלֶא לֹא מַמָּשׁ הִקְשִׁיב לַמַּחְשָׁבוֹת שֶׁלִּי, הוּא פָּתַח אֶת קֻפְסַת הַקַּרְטוֹן הַקְּשִׁיחָה, וְהוֹצִיא מִתּוֹכָהּ גְּלִיל נַיְלוֹן מִתְפַּצְפֵּץ, וּמִמֶּנּוּ שַׂקִּית נַיְלוֹן מְרַשְׁרְשֶׁת, וּמִשָּׁם חֲבִילָה שֶׁל פִּשְׁתָּן צְהַבְהַב, וּמִמֶּנָּה סְפוֹג בָּהִיר וְאָז...

אֶתְרוֹג!!

אֶתְרוֹג גָּדוֹל, יָפֶה וְצָהֹב, עָלָיו שׂוֹחֵחַ ר' נֹחַ עִם ר' לֵוִי'ק. אֶתְרוֹג לְחַג הַסֻּכּוֹת הַקָּרֵב וּבָא.

אֶתְרוֹג עִם 'גַּארְטְל', אוֹתָהּ צוּרָה אָפְיָנִית לְאֶתְרוֹגִים הַצָּרִים בְּמֶרְכָּזָם, אֶתְרוֹג נָקִי מִפְּגָמִים אוֹתָם מְחַפְּשִׂים בִּזְכוּכִית מַגְדֶּלֶת, וְאָכֵן... אֶתְרוֹג הוּא טִפּוּס מְפֻנָּק מַמָּשׁ.

וּמַה בְּקֶשֶׁר לַיִּחוּס? אֶת זֶה מוֹישִׁי בֵּרֵר:

מוֹישִׁי:

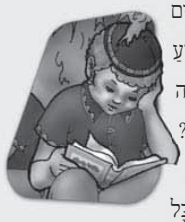

וּבְכֵן, חֲסִידֵי חַבַּ"ד מַקְפִּידִים לְבָרֵךְ עַל אֶתְרוֹג שֶׁהִגִּיעַ מֵאֵזוֹר 'קַלַּבְּרִיָּה' שֶׁבְּאִיטַלְיָה דַּוְקָא. מַה הַסִּבָּה לְכָךְ? וּמַדּוּעַ אֶתְרוֹגִים אִיטַלְקִיִּים עָבְרוּ דִּירָה לִכְפָר חַבַּ"ד? כָּל הַתְּשׁוּבוֹת לִפְנֵיכֶם:

לְכָל לְרֹאשׁ כְּדַאי לִזְכֹּר, שֶׁ"אֶתְרוֹג מֻרְכָּב – פָּסוּל". כְּלוֹמַר, אֶתְרוֹג שֶׁגָּדַל עַל עֵץ אֵלָיו חִבְּרוּ עָנָף מֵעֵץ אַחֵר, פָּסוּל לִבְרָכָה בְּחַג הַסֻּכּוֹת.

305.indd 10 05/10/2011 00:28:49

לָמָּה שֶׁמִּישֶׁהוּ יַעֲשֶׂה דָּבָר מוּזָר כָּל כָּךְ כְּמוֹ לְיַצֵּר עֲצֵי כִּלְאַיִם שֶׁכָּאֵלֶּה?

עֲצֵי הָאֶתְרוֹג חֲלָשִׁים וַעֲדִינִים מְאוֹד, וְהֵם רְגִישִׁים לְקֹר, רוּחוֹת וּמַזִּיקִים שׁוֹנִים וּמְשֻׁנִּים, עֵצִים דּוֹמִים – כְּמוֹ עֵץ הַלִּימוֹן – חֲזָקִים וּבְרִיאִים הַרְבֵּה יוֹתֵר. וְלָכֵן יֵשׁ כָּאֵלּוּ שֶׁמַּרְכִּיבִים עַץ לִימוֹן עַל עֵץ אֶתְרוֹג, וְהוֹפ... יֵשׁ לָנוּ עֵץ אֶתְרוֹג חָזָק! וְאוֹפְס... פָּסוּל לִבְרָכָה!!

אֵיךְ אֶפְשָׁר לָדַעַת אֵיזֶה עֵץ הוּא עֵץ אֶתְרוֹג מְקוֹרִי, וְאֵיזֶה הוּא עֵץ מְזֻיָּף? יֵשׁ בַּהֲלָכָה כַּמָּה סִימָנִים לְכָךְ, אֲבָל הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא 'חֲזָקָה' אוֹ 'מְסוֹרֶת', עַל עֵצִים מְסֻיָּמִים שֶׁהֵם בְּנֵי בְנֵיהֶם שֶׁל עֵצִים כְּשֵׁרִים.

עֵצִים כָּאֵלּוּ גָּדְלוּ בְּקַלַּבְּרִיָּה שֶׁבְּאִיטַלְיָה בְּמֶשֶׁךְ אַלְפֵי שָׁנִים, מַטָּעִים עֲצוּמִים שֶׁל אֶתְרוֹגֵי-פֶּרֶא, שֶׁגָּדְלוּ לְלֹא מַגָּע יַד אָדָם, כָּךְ שֶׁבָּרוּר שֶׁהֵם בִּלְתִּי-מְרֻכָּבִים וּכְשֵׁרִים לִמְהַדְּרִין.

לְאֶתְרוֹגֵי קַלַּבְּרִיָּה יֵשׁ מַעֲלָה נוֹסָפָת, יֵשׁ לָהֶם 'יִחוּס' מִפֹּאָר, אַדְמוֹ"ר הַזָּקֵן כּוֹתֵב שֶׁכַּאֲשֶׁר אָמַר הַקָּבָ"ה לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ לִטֹּל אֶתְרוֹגִים לִבְרָכָה בְּחַג סְכּוֹת, הוֹשִׁיב מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שְׁלוּחִים עַל עָנָן וְשָׁלַח אוֹתָם לְהָבִיא אֶתְרוֹגִים מִקַּלַּבְּרִיָּה, הַסִּבָּה לְכָךְ הִיא, שֶׁזֶּהוּ הַמָּקוֹם עָלָיו נֶאֱמַר לְעֵשָׂו "מִשְּׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ".

אֵלּוּ הֵם הַסִּבּוֹת בְּשֶׁלָּהֶן נוֹהֲגִים חֲסִידֵי חַבַּ"ד מֵאָז וּמֵעוֹלָם לְהַדֵּר וְלִטֹּל דַּוְקָא אֶתְרוֹגִים הַמְיֻבָּאִים מֵאִיטַלְיָה הָרְחוֹקָה.

בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנִים, הִשְׁתַּדְּלוּ כָּל רַבּוֹתֵינוּ נְשִׂיאֵנוּ לִטֹּל אֶתְרוֹגִים שֶׁגָּדְלוּ בְּקַלַּבְּרִיָּה, גַּם בַּזְּמַנִּים בָּהֶם הָיָה קָשֶׁה לְהַשִּׂיג אֶתְרוֹגִים שֶׁכָּאֵלּוּ. הֶחְסִיד ר' יִשְׂרָאֵל ג'יקוֹבְסוֹן הָיָה סוֹחֵר אֶתְרוֹגִים מִקַּלַּבְּרִיָּה, וְהוּא הָיָה מֵבִיא אֶת הָאֶתְרוֹגִים לָרַבִּי שְׁלִיטָ"א, שֶׁהָיָה בּוֹחֵר אֶתְרוֹג אֶחָד מִבֵּין עֶשְׂרוֹת הָאֶתְרוֹגִים הַמְהֻדָּרִים שֶׁהוּבְאוּ אֵלָיו.

הָאֶתְרוֹגִים הָאִיטַלְקִיִּים גָּדְלוּ פֶּרֶא, וְלָכֵן הָיוּ הָאֶתְרוֹגִים הַמְהֻדָּרִים הָיוּ נְדִירִים מְאוֹד, אֲלָא שֶׁלִּפְנֵי בְּעֶרֶךְ 60 שָׁנָה הִתְעוֹרְרָה בָּעָיָה רְצִינִית, לְפָתַע הֵחֵלּוּ לְהַגִּיעַ כַּמָּיוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁל אֶתְרוֹגִים יָפִים, מַה שֶׁעוֹרֵר חֲשָׁשׁ שֶׁמָּא אֵי-מִי 'הִרְכִּיב' אֶת הָעֵצִים הֵלָלוּ, וּפָסַל אֶת הָאֶתְרוֹגִים...

הָרַבִּי הוֹרָה שֶׁמֵּאוֹתוֹ זְמַן אֶפְשָׁר לְקַחַת אֶתְרוֹגֵי קַלַּבְּרִיָּה רַק מִמַּטָּעִים שֶׁעוֹמְדִים תַּחַת הַשְׁגָּחָה שֶׁל שְׁנֵי רַבָּנִים תּוֹשָׁבֵי הַמָּקוֹם שֶׁיִּתְּנוּ 'הֶכְשֵׁר' עַל הָעֵצִים הָאֵלּוּ.

עוֹד פְּתָרוֹן שֶׁהָצַע – וְגַם בָּצַע, הָיָה לְהַעֲלוֹת לָאָרֶץ שְׁתִילֵי אֶתְרוֹג מְבֻחָרִים, וּלְגַדֵּל בָּאָרֶץ אֶתְרוֹגֵי קַלַּבְּרִיָּה שֶׁיִּצְמְחוּ לְלֹא חֲשָׁשׁ. בְּאוֹתָן שָׁנִים הָיָה מְדֻבָּר בְּמַטָּע צָבָאִי שֶׁל מַמָּשׁ, שֶׁבָּצַע בְּהַצְלָחָה. וּשְׁתִילֵי אֶתְרוֹגִים רִאשׁוֹנִים נִטְּעוּ בִּכְפַר חַבַּ"ד בְּפַרְדֵּסוֹ שֶׁל ר' אַבְרָהָם שְׁמוּאֵל גֶּרְלִיק, לְאֶתְרוֹגִים אֵלּוּ אָמְנָם לֹא הָיָה אֶת הַמַּעֲלָה שֶׁל אֶתְרוֹגֵי קַלַּבְּרִיָּה 'מְקוֹרִיִּים', הֵם הֲרֵי לֹא גְּדְלוּ בְּאִיטַלְיָה! אֲבָל לְפָחוֹת הֵם הָיוּ בְּחֶזְקַת בִּלְתִּי-מְרֻכָּבִים.

הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א הוֹרָה לָרַב גֶּרְלִיק, שֶׁלֹּא לַעֲזֹב אֶת גִּדּוּל הָאֶתְרוֹגִים בְּשׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן, וְאָמַר שֶׁיְּבוֹא זְמַן בּוֹ עַם יִשְׂרָאֵל יִצְטָרֵךְ אֶת הָאֶתְרוֹגִים הָאֵלּוּ, וְלָכֵן יֵשׁ לְהַגְדִּיל אֶת הַפְּרְדֵּס עוֹד וְעוֹד. בְּנוֹ שֶׁל הָרַב אַבְרָהָם שְׁמוּאֵל גֶּרְלִיק, הָרַב אֶלְעָזָר גֶּרְלִיק, מַמְשִׁיךְ אֶת מְסֹרֶת גִּדּוּל פַּרְדֵּסֵי הָאֶתְרוֹגִים בִּכְפָר חַבַּ"ד, עַד עָצֵם הַיּוֹם הַזֶּה.

בְּשָׁנַת תנש"א, קִבֵּל הָרַב מֹשֶׁה נַפְרְסְטָק – שֶׁתַּפְקִידוֹ שֶׁל הָרַב אֶלְעָזָר מַרְדְּכַי גֶּרְלִיק בְּגִדּוּל הָאֶתְרוֹגִים, אֶת שְׁנֵי הָאֶתְרוֹגִים עֲלֵיהֶם בֵּרַךְ הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א בְּחַג הַסְּכּוֹת שֶׁל אוֹתָהּ שָׁנָה, וּמֵאָז כָּל הָאֶתְרוֹגִים הַגְּדֵלִים בַּפַּרְדֵּס, הֵם צֶאֱצָאֵי אוֹתוֹ אֶתְרוֹג עָלָיו בֵּרַךְ הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א.

שְׁלוּמִי:

נ.ב.

אַבָּא הִבְטִיחַ לָקַחַת אוֹתָנוּ מָחָר לְסִיּוּר בְּפַרְדֵּסֵי הָאֶתְרוֹגִים בִּכְפַר חַבַּ"ד, כְּדֵי לִרְאוֹת מִקָּרוֹב אֵיךְ מְגַדְּלִים אֶתְרוֹגִים, וּלְהָבִין לָמָּה קָשֶׁה כָּל כָּךְ לִמְצֹא אֶתְרוֹג מְהֻדָּר בָּאֱמֶת. אִם יִהְיוּ לָנוּ תְּמוּנוֹת טוֹבוֹת אוּלַי נְצָרֵף אוֹתָם לַכַּתָּבָה, עִם הַסְּבָרִים, בְּלִי נֶדֶר.

806.indd 11 05/10/2011 00:23:34

• מתוך אלפי האורחים שבאו לשהות במחיצת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בחודש החגים - תפסנו לראיון קצר שלושה חיילים מקעמפ 'מחנה-משיח': החייל שניאור זלמן אקסלרוד מעתלית, החייל שניאור זלמן הרטמן מבית דגן והחייל יוסף יצחק שמי מצפת. ביקשנו מהם שיספרו לנו קצת על החוויות בד' אמותיו של הרבי בבית משיח.

זכיתם להיות בחודש החגים בבית חיינו! האם זו הפעם הראשונה שאתם אצל הרבי מלך המשיח?

שניאור: לי יש הזקה - זוהי הפעם השלישית שלי אצל הרבי. בפעם הראשונה הייתי בכיתה א', נסעתי שוב בכיתה ה', ועכשיו אני בכיתה ז'.

זלמן: בשבילי זו הפעם השנייה, הייתי גם בתשרי בשנה שעברה.

יוסף יצחק: (בהתרגשות) עבורי זו הפעם הראשונה.

נו, יוסף יצחק, בשבילך זו הפעם הראשונה- איך היה הרגע הראשון ב-770?

יוסף יצחק: הדבר הראשון שהרגשתי כשנכנסתי ל-770, הוא שהרבי שליט"א נמצא פה. ראיתי מאות תמימים לומדים בשקידה, הרגשתי את האווירה, את החיות- וכיוד הרגשתי בבית!

ואתם - זלמן ושניאור, מה ההבדל בין הפעם הראשונה אצל הרבי, לפעם הזאת?

שניאור: בפעם הראשונה שהייתי אצל הרבי, הייתי ילד קטן. אבל אני זוכר, שכבר אז הרגשתי אתהחיות המיוחדת שיש פה בבית חיינו. בפעם השנייה שהגעתי, כבר גדלתי, וזכיתי להשתתף בקעמפ 'מחנה משיח'. הקעמפ נתן לי תשרי גדוש וחסידי: לומדים בסדרי ליכוד מלאים, השתתפנו בפעילויות עם תכנים חסידיים, התפללנו את התפילות בנוסח של הרבי - לא פספסנו אף תפילה במחיצת הרבי! אפילו את הסדר היומי של הרבי למדנו. גם הפעם אני מקווה שאצליח לעצל כל רגע, ואקח איתי את החיות הגדולה מ-770.

זלמן: הפעם, אחרי שהייתי פה כבר פעם אחת, אני לוקח ברצינות רבה יותר את התפילות עם הרבי, הלימודים, ובכלל כל רגע.

שמתי לב, שהחיילים בקעמפ 'מחנה משיח' נמצאים לאורך כל היום ב-770: בתפילות, בלימודים ובפעילות. מה היא ההרגשה שסובבת אתכם בשהותכם ב-770?

זלמן: אני מרגיש פה חיזוק מיוחד בכל ענייני 'גאולה ומשיח'.

הגעתי לכאן כמעט שבוע לפני כל החיילים מ'מחנה משיח', כל השבוע ישבתי ולמדתי עם התמימים שיחות של הרבי. כך נודעו לי עניינים רבים בגאולה-ומשיח.

שניאור: ההרגשה פה היא כ'חסיד שמתייצב לפני רבו'. אני מרגיש שאני נמצא במקום שהרבי מלך המשיח נמצא בו, הבית של נשיא הדור - מרכז העולם.

אני רואה איך שלכל מי שנמצא כאן יש חיות מיוחדת בכל ענין שבקדושה - חיות שאפשר לקבל רק כאן! לכן, אני משתדל לנצל פה כל רגע, כדי לשאוב כוחות לכמשך השנה כולה.

יוסף יצחק: פה אני מרגיש, שכל רגע ההנהגה שלי צריכה להיות כפי שהרבי דורש מכולנו. לפני כל דבר אני עוצר וחושב: האם זה מה שהרבי רוצה מכולנו כעת?!

חלק יסודי וחשוב בנסיעה לרבי - זו ההכנה לנסיעה. חסידים היו מתכוננים חודשים רבים לקראת נסיעתם לרבי. בוודאי, שגם אתם התכוננתם לנסיעה - מה הייתה ההכנה שלכם?

שניאור: בבית חב"ד אצלנו עושים בכל שנה הגרלה על כרטיס טיסה לרבי בין כל התושבים.

השנה, אני זכיתי בהגרלה! כבר ברגע הזכייה, כשהקריאו את הפתק עם שמי, הבנתי שאני הולך להיות שליח אצל הרבי עבור כל תושבי עתלית. לכן, ההכנות מוכרחות להיות בהתאם. למדתי את קונטרס 'בית רבינו', המבאר את המעלה המיוחדת של 'בית רבינו שבבבל'770-. בכל רגע זכרתי שאני הולך להיות אצל הרבי. התרגשתי מאוד, וזה השפיע על ההנהגה היום-יומית שלי.

זלמן: ברגע שידעתי שאני טס, התקשרתי למשפיע שלי, והחלטנו יחד כמה החלטות טובות. כמו-כן למדתי את קונטרס 'בית רבנו' ואת פרק א' ב'שער היחוד והאמונה' בעל-פה.

יוסף יצחק: דיברתי עם המפקד שלי מהקעמפ, וקיבלתי החלטה לקרוא כל לילה 'קריאת שמע שעל המיטה' מתוך הסידור. כמו כן, כל לילה התבוננתי מספר רגעים בתמונה של הרבי. השקעתי יותר בלימודים, והתחזקתי גם בעניין של אהבת-ישראל.

לכל חסיד ב-770 יש את הרגעים שבהם הוא הכי חי את הרבי. רגעים אלו נותנים לו את הכוחות והחיות להתגבר על כל הקשיים והניסיונות במהלך השנה כולה. מאיזה רגעים פה אצל הרבי, אתם שואבים כוחות וחיות?

זלמן: בכל שבת ובחגים יש התוועדויות עם הרבי שליט"א. בזמן ההתוועדות אני מכוש מרגיש איך הרבי חי, נותן לי כוחות, אוהב ומעודד אותי. מהרגשה זו אני מתמלא בכוחות.

שניאור: התחושה הכי חזקה בשבילי, היא הקרבה לרבי בעת הכרזת 'יחי'.

אחרי כל תפילה אנו - הילדים - הולכים למדרגות שבהם הרבי עולה ל'ביכות התפילה' ומכריזים שם את הכרזת הקודש. מהרגעים הללו אני מכוש שואב כוחות לכמשך השנה כולה.

יוסף יצחק: לפני כל תפילה בנוסח של הרבי שליט"א, החסידים עושים שביל - בציפייה לראות בעיניים בשריות את הרבי נכנס לתפילה. הרגעים האלו, בהם אנו מוכים וזורשים מהרבי להתגלות, אלו הרגעים בהם אני שואב את הכוח לשנה כולה.

305.indd 12 05/10/2011 00:28:56

חיילים בהפסקה

הבמה שלנו

בדיחת קרש

איור: רחליהודית

ניתן לשלוח רעיונות לבדיחות קרש, המוצלחים מבניהם יפורסמו בע"ה

770 <<

מאת: יהודה אריה' ושניאור זלמן קורנט

מכונת קסם

פעם הבאה תכתוב את השם שלך...

בנאדם אחד אמר לחבר שלו: יש לי מכונת קסם: אם אומרים לידה נשהו נכון וטוב היא לא עושה כלום. אבל אם אומרים לידה נשהו לא נכון, אז היא מצפצפת. תרצה לקנות?

ענה לו החבר: אני רוצה לבדוק את המכונה, הם הפעילו את המכונה והחבר אמר "ואוו איזה מכונה טובה", והמכונה ציפצפה....

תרופה טובה

יוסי ק. ירושלים

מטופל:דוקטור כואב לי בכמה מקומות

ד"ר : אז אל תלך למקומות האלה...

חיפשתי אותך...

מענדי נ. צפת

מה אומר הירח לשמש? איפה היית כל הלילה?

305.indd 13 05/10/2011 00:28:57

מאת: אברימי ג.

משתבצים ונגאלים!

הבה נבחן את עצמינו - עד כמה אנו חדורים וחיים בענייני גאולה ומשיח!
ונקבל פסוק.

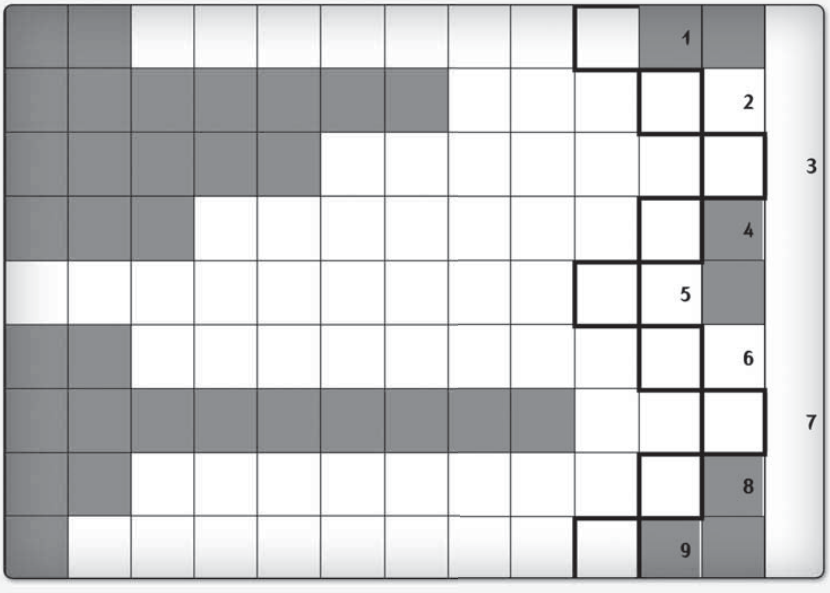

הגדרות:

1) עליה מושתת העולם: _____ _____.
2) ה_____ הוא הכל!
3) הוספת חיים במלך: _____ _____
4) ה"ובכן... _____ _____ העיקר"
5) ראשי תיבות של השנה בה הרבי אמר את השיחה "עשו כל אשר ביכולתכם". _____ _____
6) בתקופה הראשונה בימות המשיח: "_____ _____ נוהג".
7) בנו של יהודה שממנו יצא המשיח _____
8) ע"י הכנסתו למילה גולה = גאולה. _____ _____ _____
9) פעולה אחת קטנה יכולה _____ _____ _____ לבוא הגאולה.

פתרון השעשועון מזכה אתכם ב 2 נקודות במסלול הדרגות של תנועת הנוער 'צבאות השם בארה"ק'

ניתן לשלוח פתרונות, שאלות והצעות ל:
צבאות השם אה"ק ת.ד. 1035 נצרת עילית, מיקוד: 17110. **פקס:** 072-2765578 **אימייל:** bemachane@gmail.com,
תא הטלמסר שלנו במערכת 'נחייג ונשמע': 9493770 - 08, בתפריט הראשי הקישו 5. בתפריט הבא הקישו 1.
שימו לב: אנא אימרו את שמכם המלא, הכתובת ומס' הטלפון בקול ברור - לפני שאתם משאירים את ההודעה, כדי שנוכל להכניס אתכם להגרלה.

305.indd 14 05/10/2011 00:29:00